MPZPlan
513 099 225

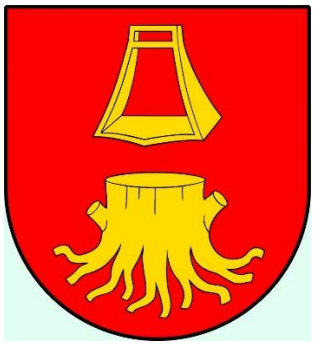

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KORZENNA

załącznik nr 1 do uchwały Nr XXXIV/375/2018

Rady Gminy Korzenna

z dnia 16 marca 2018 r.

Korzenna, 2018 r.

Opracowanie wykonano na zlecenie

Gminy Korzenna

przez

Zespół autorski:

mgr inż. Grzegorz Kołosionek Z-545 – główny projektant

inż. Wioletta Hanusiewicz

mgr inż. Ewelina Leśniewska

mgr inż. Sylwia Krężel

mgr inż. Paulina Jędrzejczyk

SPIS TREŚCI

INFORMACJE OGÓLNE 9
1. PODSTAWA SPORZĄDZENIA STUDIUM 10
2. CEL I ZADANIA STUDIUM 10
TOM I 12
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY 12
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY 13
4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA 19
   4.1. Dotychczasowa funkcja gminy 19
   4.2. Dotychczasowe zagospodarowanie terenu 19
   4.3. Struktura osadnicza 20
      4.3.1. Tereny mieszkaniowe 21
      4.3.2. Tereny usługowe 21
      4.3.3. Tereny zabudowy produkcyjnej 22
      4.3.4. Tereny zieleni urządzonej i cmentarzy 22
      4.3.5. Tereny usług turystycznych 23
5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY 24
6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO 25
   6.1. Stan środowiska 25
      6.1.1. Rzeźba terenu 25
      6.1.2. Budowa geologiczna 26
      6.1.3. Gleby 28
      6.1.4. Wody 28
      6.1.5. Warunki klimatyczne 32
      6.1.6. Flora 32
      6.1.7. Fauna 33
      6.1.8. Stan powietrza atmosferycznego 33
      6.1.9. Surowce naturalne 34
   6.2. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej 36
      6.2.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej 36
      6.2.2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej 37
   6.3. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego 38
      6.3.1. Ochrona środowiska 38
      6.3.2. Ochrona przyrody 39
7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 43
   7.1. Rys historyczny 43
   7.2. Zasoby środowiska kulturowego 45
   7.3. Obiekty objęte ochroną konserwatorską 50
   7.4. Obiekty będące w ewidencji zabytków 51
   7.5. Stanowiska archeologiczne 53
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH 60

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA 61
9.1. Demografia 61
9.2. Struktura gospodarcza, bezrobocie 66
9.3. Jakość życia mieszkańców 70
9.4. Wychowanie przedszkolne i oświata 74
9.5. Kultura 76
9.6. Sport i rekreacja 78
9.7. Ochrona zdrowia 79
10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA 80
11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY 81
11.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne 82
11.1.1. Ujęcie ekonomiczne 82
11.1.2. Ujęcie środowiskowe 84
11.1.3. Ujęcie społeczne 86
11.2. Prognozy demograficzne 86
11.3. Możliwości finansowania inwestycji 89
11.4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę 93
11.4.1. Metodologia 93
11.4.2. Zapotrzebowanie na nowe budynki 96
11.4.3. Chłonność terenów w podziale na funkcje zabudowy 101
11.4.4. Zapotrzebowanie na nową zabudowę poza obszarami mieszkaniowymi istniejącymi i wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego 104
11.4.5. Podsumowanie i wytyczne 105
12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW 107
13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 109
13.1. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody 109
13.2. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze 109
13.3. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych 110
13.4. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach 110
13.5. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami 111
13.6. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne 111
14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH 112
15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA 120
16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 120
17. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO – ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI 121
17.1. Stan systemu komunikacyjnego 121
17.1.1. Komunikacja drogowa 122

17.1.2. Komunikacja kolejowa 123
17.1.3. Komunikacja autobusowa 123
17.2. Stan infrastruktury technicznej 123
17.2.1. Gospodarka wodno – ściekowa 125
17.2.1.1. Ujęcia wody 125
17.2.1.2. Sieć wodociągowa 127
17.2.1.3. Sieć kanalizacyjna 128
17.2.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną 130
17.2.3. Zaopatrzenie w gaz 131
17.2.4. Zaopatrzenie w energię cieplną 132
17.2.5. Telekomunikacja 133
17.2.6. Gospodarka odpadami 133
18. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI LOKALNYCH I PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH 135
18.1. Lokalne cele publiczne 135
18.2. Ponadlokalne cele publiczne 135
19. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ 136

TOM II 137
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY . 137
20. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO 138
20.1. ZASADY KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ 138
5.2. ZMIANY W STRUKTURZE UŻYTKOWANIA GRUNTÓW I UKŁADACH OSADNICZYCH 138
20.3. ZMIANY W UKŁADZIE KOMUNIKACYJNYM 140
20.4. ZMIANY W SYSTEMACH INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 141
21. KIERUNKI I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW 142
21.1. KIERUNKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 142
21.2. FUNKCJONALNE JEDNOSTKI TERENOWE – SZCZEGÓŁOWE ZASADY I STANDARDY ZAGOSPODAORWANIA 144
21.3. ZASADY LOKALIZACJI MIEJSC POSTOJOWYCH 155
22. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK 156
23. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 159
24. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI 160
25. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 161
26. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM ORAZ PONADLOKALNYM 163
26.1. INWESTYCJE O ZNACZENIU LOKALNYM 163
26.2. INWESTYCJE O ZNACZENIU PONADLOKALNYM 164
27. NARZĘDZIA REALIZACJI STUDIUM – POLITYKI PRZESTRZENNEJ 164
27.1. OBOWIĄZUJĄCE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 165
27.2. OBSZARY, DLA KTÓRYCH ISTNIEJE OBOWIĄZEK SPORZĄDZENIA PLANÓW MIEJSCOWYCH 169
27.3. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 169
28. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ 170

29. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH 171
30. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY....172
31. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH....173
32. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI....173
33. OBSZARY ZDEGRADOWANE....174
34. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 kW, A TAKŻE ICH STREFY OCHRONNE....174
35. TERENY ZAMKNIĘTE....175
36. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM....175

UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ I SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM.... 176

PODSTAWY PRAWNE 180
LITERATURA....182

SPIS TABEL

Tab.1. Miejscowości gminy Korzenna wraz z liczbą ludności....16
Tab.2. Charakterystyka GZWP na terenie gminy Korzenna....29
Tab.3. Surowce naturalne na terenie gminy Korzenna....35
Tab.4. Pomniki przyrody na obszarze gminy Korzenna....42
Tab.5. Zbytki wpisane do rejestru....51
Tab.6. Zbytki wpisane do ewidencji....51
Tab.7. Stanowiska archeologiczne na terenie gminy Korzenna....54
Tab.8. Prognoza demograficzna dla gminy wiejskiej Korzenna do roku 2045....87
Tab.9. Prognozowane saldo migracji ludności na obszary wiejskie położone w strefach podmiejskich w okresach 5-letnich....88
Tab.10. Szacowana liczba mieszkańców gminy Korzenna w roku 2045....88
Tab.11. Wydatki gminy....91
Tab.12. Budynki oddane do użytkowania w latach 2005–2014....96
Tab.13. Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych oddanych do użytkowania i rozbudowanych w latach 2005–2014....99
Tab.14. Powierzchnia użytkowa budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania i rozbudowanych w latach 2005–2014....99
Tab.15. Zapotrzebowanie na nową zabudowę w podziale na funkcje zabudowy....100
Tab.16. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna....103
Tab.17. Chłonność terenów na obszarze gminy Korzenna....103
Tab.18. Zapotrzebowanie na nową zabudowę poza obszarami wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w m^2 powierzchni użytkowej....104
Tab.19. Zestawienie struktury funkcjonalnej gminy Korzenna....139

SPIS RYCIN

Ryc.1. Położenie administracyjne gminy Korzenna 14
Ryc.2. Powierzchnia poszczególnych sołectw 17
Ryc.3. Położenie fizyczno-geograficzne gminy Korzenna 18
Ryc.4. Kartogram gęstości zaludnienia w gminie Korzenna 20
Ryc.5. Mapa geologiczna gminy Korzenna 27
Ryc.6. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych na terenie gminy Korzenna 30
Ryc.7. Cieki powierzchniowe, zbiorniki wodne i działy wodne 31
Ryc.8. Lokalizacja udokumentowanych złóż nieskreślonych z bilansu zasobów na obszarze gminy Korzenna 35
Ryc.9. Grunty rolne na terenie gminy Korzenna 37
Ryc.10. Grunty leśne na terenie gminy Korzenna 38
Ryc.11. Uwarunkowanie przyrodnicze na terenie gminy Korzenna 39
Ryc.12. Struktura płci i wieku mieszkańców gminy Korzenna 62
Ryc.13. Liczba kobiet na 100 mężczyzn 63
Ryc.14. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 63
Ryc.15. Przyrost naturalny 64
Ryc.16. Urodzenia i zgony 65
Ryc.17. Wykształcenie ludności 66
Ryc.18. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON w latach 2005 - 2014 66
Ryc.19. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON na tle gmin powiatu 67
Ryc.20. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON według sekcji PKD 68
Ryc.21. Struktura zatrudnienia 69
Ryc.22. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie gminy Korzenna 70
Ryc.23. Warunki mieszkaniowe 71
Ryc.24. Warunki mieszkaniowe 71
Ryc.25. Warunki mieszkaniowe 72
Ryc.26. Wyposażenie mieszkań 73
Ryc.27. Szkoły podstawowe 75
Ryc.28. Gimnazja 76
Ryc.29. Zasoby woluminów w bibliotekach 78
Ryc.30. Opieka zdrowotna 79
Ryc.31. Dochody na 1 mieszkańca 90
Ryc.32. Wydatki majątkowe inwestycyjne gminy 92
Ryc.33. Planowane wydatki inwestycyjne gminy 92
Ryc.34. Struktura wydatków gminy Korzenna 93
Ryc.35. Budynki oddane do użytkowania 97
Ryc.36. Budynki niemieszkalne oddane do użytkowania 97
Ryc.37. Budynki rozbudowane 98
Ryc.38. Budynki rozbudowane 98
Ryc.39. Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych 102
Ryc.40. Grunty będące własnością gminy Korzenna 108
Ryc.41. Schemat układu komunikacyjnego gminy Korzenna 122
Ryc.42. Schemat infrastruktury technicznej na obszarze gminy Korzenna 125
Ryc.43. Długość sieci wodociągowej na 100 km^2 128
Ryc.44. Zużycie wody z wodociągów 128
Ryc.45. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej 129
Ryc.46. Długość sieci kanalizacyjnej na 100 km^2 129
Ryc.47. Ludność korzystająca z sieci gazowej 131
Ryc.48. Długość sieci gazowej na 100 km^2 132

INFORMACJE OGÓLNE

1. PODSTAWA SPORZĄDZENIA STUDIUM

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwane dalej „studium", jest podstawowym dokumentem planistycznym, który określa politykę przestrzenną gminy, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późn. zm.).

Podstawą do sporządzenia niniejszego studium była uchwała Rady Gminy Korzenna nr VII/53/2015 z dnia 1 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w granicach administracyjnych gminy Korzenna. Obecnie dla obszaru gminy Korzenna istnieje obowiązujące studium, a sporządzenie niniejszego opracowania wynikało z konieczności dostosowania dokumentów planistycznych do obowiązujących przepisów prawa.

Zawartość niniejszego dokumentu jest zgodna z art. 10 wspomnianej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późn. zm.) oraz z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. nr 118 poz. 1233).

Przedmiotem Studium jest dostosowanie jego problematyki do wymogów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz konieczność dokonania aktualizacji uwarunkowań i określenia kierunków zmian w polityce przestrzennej gminy, uwzględniających oczekiwania mieszkańców i władz gminy przy uwzględnieniu zasady zrównoważonego rozwoju.

2. CEL I ZADANIA STUDIUM

Zgodnie z art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późn. zm.), studium nie stanowi aktu prawa miejscowego, jest jednak podstawowym dokumentem planistycznym kształtującym politykę przestrzenną oraz wyznaczającym kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy, a jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

W myśl ww. ustawy przy sporządzaniu studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z dokumentów planistycznych opracowanych na szczeblu krajowym (koncepcji

przestrzennego zagospodarowania kraju), wojewódzkim (strategii rozwoju i planie zagospodarowania województwa) oraz strategii rozwoju gminy.

Studium określa kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania przestrzennego oraz lokalne zasady użytkowania terenu. Pozwala na prowadzenie gospodarki przestrzennej w sposób przemyślany, świadomy i przede wszystkim jednolity oraz na rozważne planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Zasadniczym celem studium jest umożliwienie prowadzenia spójnej polityki przestrzennej, powiązanej z rozwojem gospodarczym i społecznym, z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Niniejszy dokument wskazuje potencjał rozwoju przestrzennego, możliwości zagospodarowania nowych terenów oraz stopień przekształceń istniejącego zagospodarowania, a także konieczność ochrony obszarów i obiektów wartościowych. W związku z powyższym studium może stanowić swoistą ofertę promocyjną dla potencjalnych inwestorów.

TOM I

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY

Gmina wiejska Korzenna usytuowana jest w południowo-wschodniej części województwa małopolskiego (Ryc.1). Gmina jest jedną z 16 gmin powiatu nowosądeckiego. Jest położona w północno-wschodniej części powiatu, sąsiaduje od północy z gminą miejsko-wiejską Zakliczyn (powiat tarnowski), od północnego wschodu z gminą miejsko-wiejską Ciężkowice (powiat tarnowski), od wschodu z gminą miejsko-wiejską Bobowa (powiat gorlicki), od południowego wschodu z gminą wiejską Grybów (powiat nowosądecki), od południowego zachodu z gminą wiejską Chełmiec (powiat nowosądecki) i od północnego zachodu z gminą wiejską Gródek nad Dunajcem (powiat nowosądecki). W skład gminy wiejskiej Korzenna wchodzi 16 sołectw: Bukowiec, Janczowa, Jasienna, Koniuszowa, Korzenna, Lipnica Wielka, Łęka, Łyczana, Miłkowa, Mogilno, Niecew, Posadowa Mogilska, Siedlce, Słowikowa, Trzycierz, Wojnarowa. Gmina zlokalizowana jest w odległości ok. 20 km od Nowego Sącza, ok. 70 km od Tarnowa i ok. 100 km od Krakowa, będących większymi ośrodkami przemysłowymi.

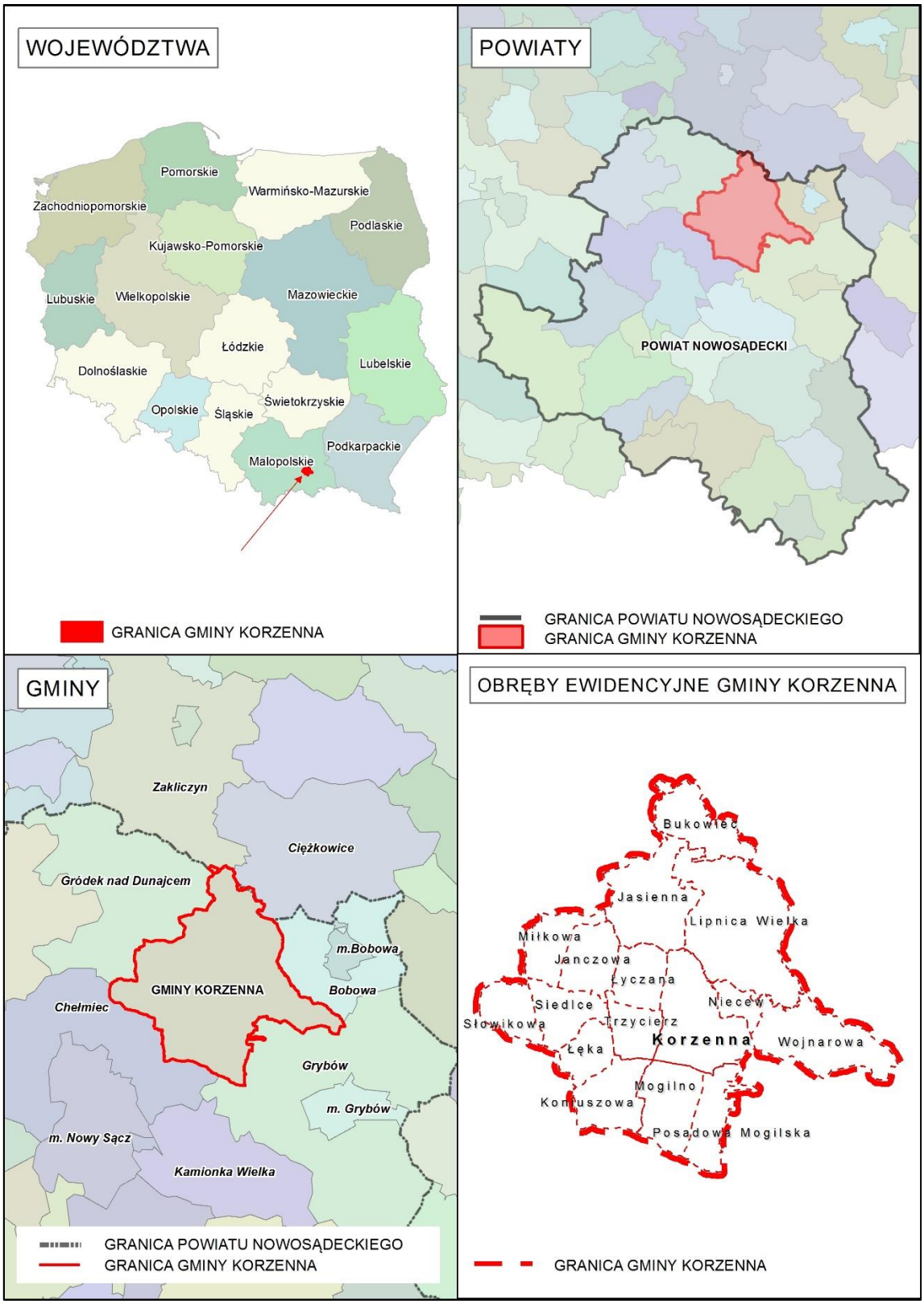

Ryc.1. Położenie administracyjne gminy Korzenna
Źródło: Opracowanie własne

Pod względem komunikacyjnym gmina Korzenna posiada korzystne położenie. Podstawowy układ komunikacyjny gminy opiera się na:

1) drogach powiatowych:
   – droga powiatowa nr 1561K Sienna – Siedlce, klasy Z,
   – droga powiatowa nr 1562K Podole Górowa – Łęka, klasy L,
   – droga powiatowa nr 1563K Korzenna – Janczowa – Miłkowa, klasy Z,
   – droga powiatowa nr 1564K Korzenna – Jasienna – Przydonica, klasy L,
   – droga powiatowa nr 1565K Niecew – Podole Górowa, klasy L,
   – droga powiatowa nr 1566K Lipnica Wielka – Bukowiec, klasy L,
   – droga powiatowa nr 1567K Nowy Sącz – Wojnarowa – Wilczyska, klasy Z,
   – droga powiatowa nr 1568K Łęka – Koniuszowa – Mogilno, klasy Z,
   – droga powiatowa nr 1569K Korzenna – Krużlowa, klasy Z,
   – droga powiatowa nr 1570K Paszyn – Mogilno – Krużlowa, klasy Z,
   – droga powiatowa nr 1571K Ptaszkowa – Wojnarowa, klasy Z;
2) drogach gminnych.

Ponadto przez teren powiatu nowosądeckiego przebiegają:

1) drogi krajowe:
   – droga krajowa nr 28 Zator – Medyka (granica z Ukrainą),
   – droga krajowa nr 75 Kraków – Muszynka (granica ze Słowacją),
   – droga krajowa nr 87 Nowy Sącz – Piwniczna (granica ze Słowacją);
2) drogi wojewódzkie:
   – droga wojewódzka nr 969 Nowy Targ – Stary Sącz,
   – droga wojewódzka nr 971 Krynica – Piwniczna,
   – droga wojewódzka nr 975 Dąbrowa Tarnowska – Dąbrowa,
   – droga wojewódzka nr 981 Zborowice – Krynica.

Gmina Korzenna nie posiada powiązań z okolicznymi liniami kolejowymi. Najbliższą linią kolejową jest linia nr 96 relacji Tarnów – Nowy Sącz ze stacją w Wilczyskach, oddalona o ok. 10 km.

Gmina wiejska Korzenna zajmuje powierzchnię **10 695 ha**, tj. **106,95 km^2** (źródło: BDL GUS, dane za 2014 r.). Pod względem powierzchni gmina wiejska Korzenna należy do większych gmin powiatu nowosądeckiego. W roku 2015 gminę zamieszkiwało 14 441 osób (źródło: UM Korzenna).

Siedzibą władz gminy jest sołectwo Korzenna. W skład gminy wchodzi 16 miejscowości przedstawionych w Tabeli 1.

Tab.1. Miejscowości gminy Korzenna wraz z liczbą ludności
Źródło: UG Korzenna – dane z 2015 r.

Lp.	Nazwa sołectwa	Powierzchnia sołectwa [ha]	Liczba ludności
1.	Bukowiec	617,23	276
2.	Janczowa	521,23	556
3.	Jasienna	1044,55	1035
4.	Koniuszowa	603,84	1284
5.	Korzenna	1099,08	2166
6.	Lipnica Wielka	1860,35	1992
7.	Łęka	360,29	684
8.	Łyczana	448,82	544
9.	Miłkowa	445,58	611
10.	Mogilno	684,06	1053
11.	Niecew	207,23	298
12.	Posadowa Mogilska	498,78	786
13.	Siedlce	502,04	876
14.	Słowikowa	393,85	293
15.	Trzycierz	391,26	513
16.	Wojnarowa	1019,25	1474
Razem:		**10 693**	**14441**

Największym sołectwem gminy pod względem zajmowanej powierzchni jest sołectwo Lipnica Wielka, która zajmuje około 17,4% powierzchni całej gminy. Pozostałe sołectwa zajmują odpowiednio: Korzenna – 10,3%, Jasienna – 9,8%, Wojnarowa – 9,5%, Mogilno – 6,4%, Bukowiec – 5,8%, Koniuszowa – 5,6%. Pozostałe sołectwa zajmują powierzchnię poniżej 5% powierzchni gminy, i tak: Janczowa – 4,9%, Siedlce – 4,7%, Posadowa Mogilska – 4,7%, Łyczana – 4,2%, Miłkowa – 4,2%, Słowikowa – 3,7%, Trzycierz – 3,7%, Łęka – 3,4% oraz najmniejsze sołectwo gminy – Niecew – 1,9% (Ryc. 2).

Najbardziej zaludnioną jednostką w podziale terytorialnym gminy była Korzenna, zamieszkiwana przez 2166 osób (dane z 2015 r.), co stanowi około 15% ludności gminy. Pozostałe większe miejscowości pod względem zaludnienia to: Lipnica Wielka – 13,8% ogólnej liczby mieszkańców gminy oraz Wojnarowa – 10,2%. W najmniejszych pod względem zaludnienia miejscowościach liczba mieszkańców kształtowała się na poziomie poniżej 300 osób, a były to: Niecew – 2,1% ogólnej liczby mieszkańców gminy, Słowikowa – 2% oraz Bukowiec – 1,9%.

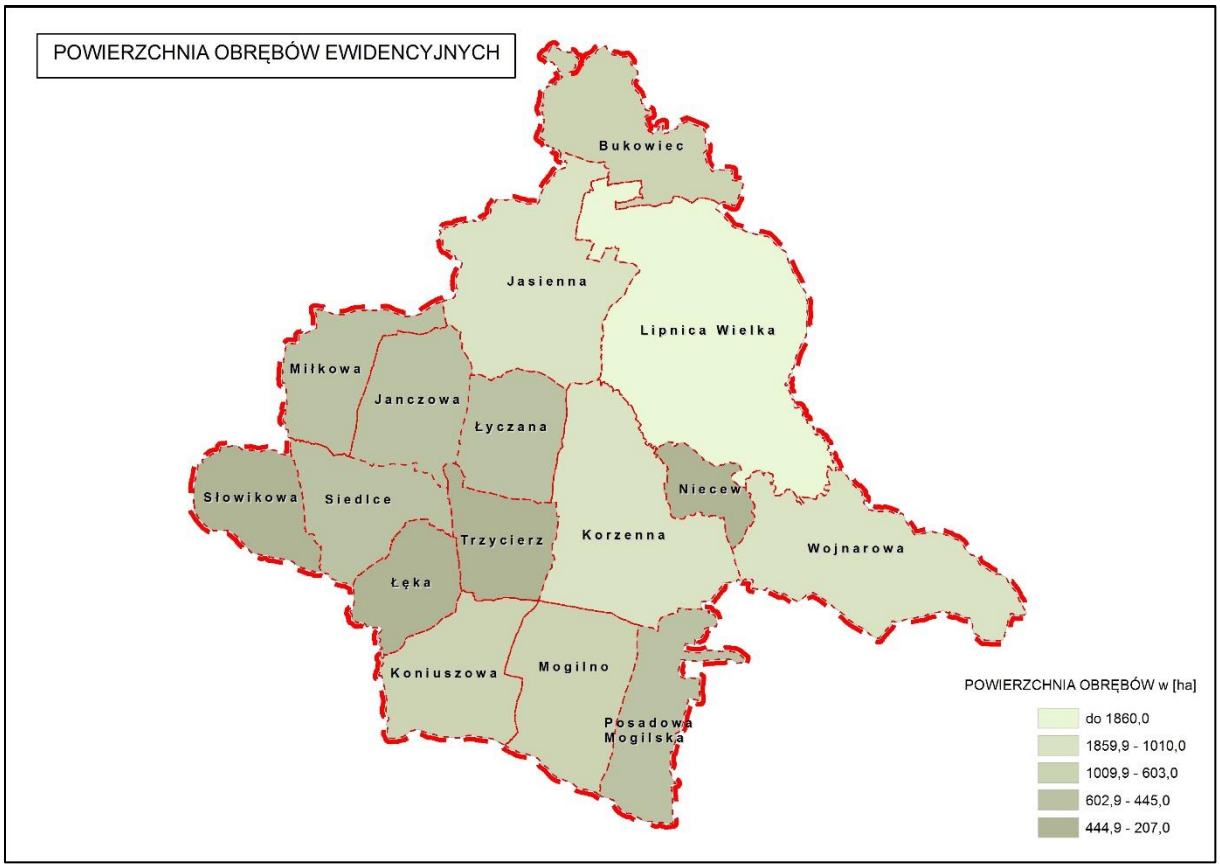

Ryc.2. Powierzchnia poszczególnych sołectw
Źródło: Opracowanie własne

Według klasyfikacji dziesiętnej na jednostki fizyczno-geograficzne Międzynarodowej Federacji Dokumentacyjnej (FID) (opisanej przez Jerzego Kondrackiego, w „Geografia regionalna Polski", Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002) gmina Korzenna położona jest na obszarze Europy Zachodniej w megaregionie Region Karpacki (5), w obrębie prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodni i Północnym (51). Gmina znajduje się na obszarze podprowincji Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513), w makroregionie Pogórze Środkowobeskidzkie (513.6), na granicy dwóch mezoregionów, przedstawionych poniżej:

1) Pogórze Rożnowskie (513.61),
2) Pogórze Ciężkowickie (513.62).

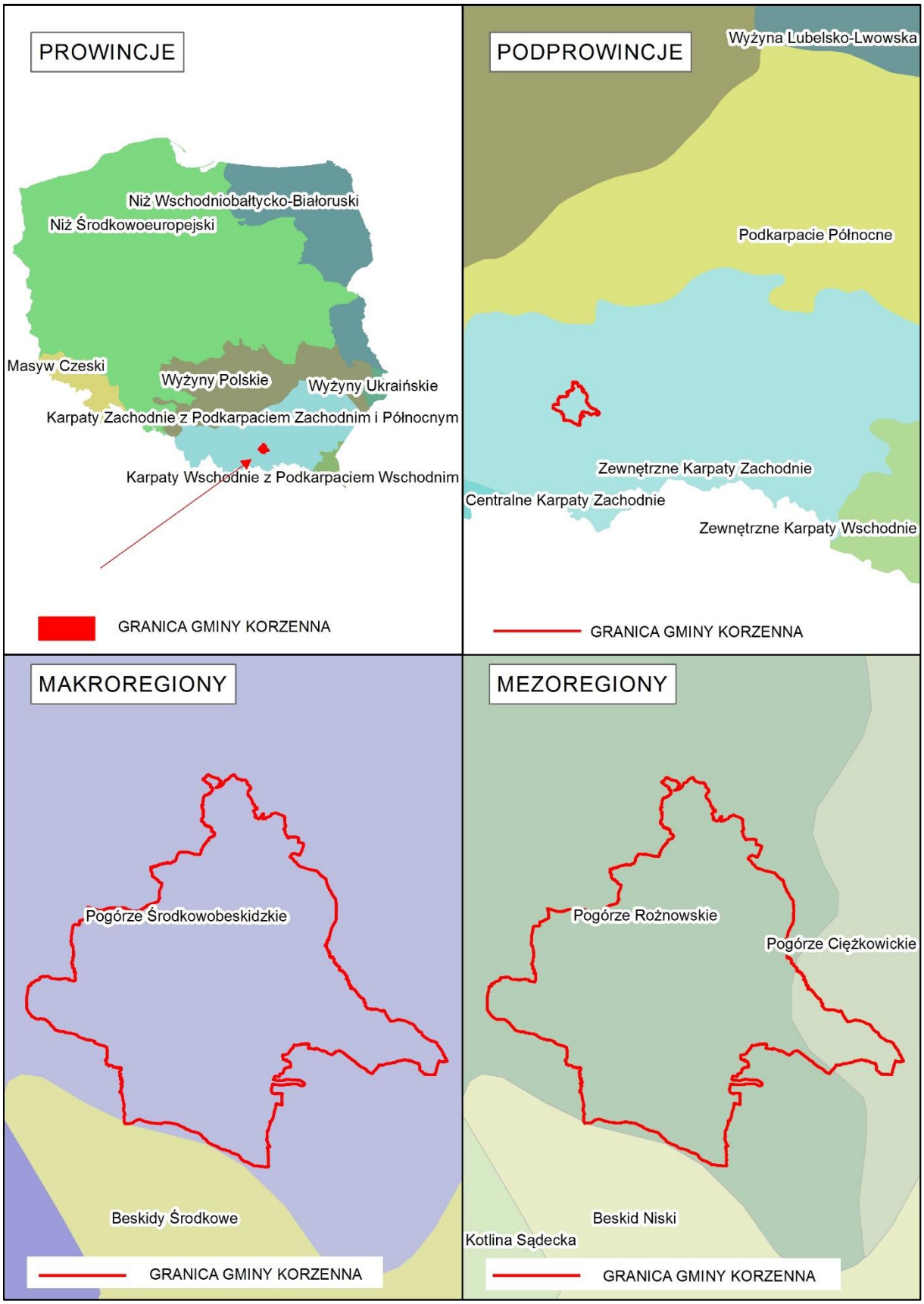

Ryc.3. Położenie fizyczno-geograficzne gminy Korzenna
Źródło: Opracowanie własne

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA

4.1. Dotychczasowa funkcja gminy

Gmina Korzenna posiada charakter wybitnie rolniczy, a położenie geograficzne, ukształtowanie terenu i liczne walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe przyczyniają się także do rozwoju turystyki. Obowiązujące dokumenty planistyczne zakładają strefowy rozwój poszczególnych części gminy i wyodrębniają strefy: przyrodniczo-funkcjonalne, konserwatorskie oraz strefy rozwoju struktury osadniczej.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego obszar gminy Korzenna znajduje się w południowej strefie przyrodniczo-ekonomicznej, o znacznych walorach krajobrazowych, lecz trudnych warunkach do produkcji rolniczej, cechującej się rozdrobnieniem gospodarstw i dużym znaczeniem dochodów nierolniczych.

4.2. Dotychczasowe zagospodarowanie terenu

Gmina Korzenna zajmuje powierzchnię **10 695 ha**, z czego na koniec roku 2014 ponad 74% stanowiły użytki rolne (dane BDL GUS, 2014 r.), a ponad 20% powierzchni gminy zajmowały lasy. Pozostałe formy użytkowania stanowiły nieco ponad 5% ogólnej powierzchni, przy czym ponad 2,4% stanowiły tereny zabudowane i zurbanizowane. Wśród użytków rolnych przeważały grunty orne, które stanowiły około 56% wszystkich gruntów użytkowanych rolniczo. Sady zajmowały 4%, łąki trwałe – około 3%, pastwiska nieco ponad 7% powierzchni gminy.

4.3. Struktura osadnicza

Pomimo występowania cennych przyrodniczo terenów, gmina Korzenna charakteryzuje się stosunkowo niską lesistością. Warunki przyrodniczo-krajobrazowe oraz topografia przyczyniły się do powstania nierównomiernie rozłożonej sieci osadniczej. Ośrodkiem administracyjnym gminy jest wieś Korzenna, położona w centralnej części gminy, z której rozchodzą się drogi powiatowe prowadzące do wszystkich części gminy. Charakter osadniczy gminy ma układ niewielkich osad wiejskich, skoncentrowanych wzdłuż dróg, dość dobrze wkomponowanych w krajobraz.

Wg danych z 2015 r. największa koncentracja ludności występowała w Koniuszowej – 213 osób/km^2, Korzennej – 197 osób/km^2 oraz w Łęce – 190 osób/km^2. Najniższa gęstość zaludnienia charakteryzowała miejscowości Bukowiec – 45 osób/km^2 oraz Słowikowa – 74 osoby/km^2.

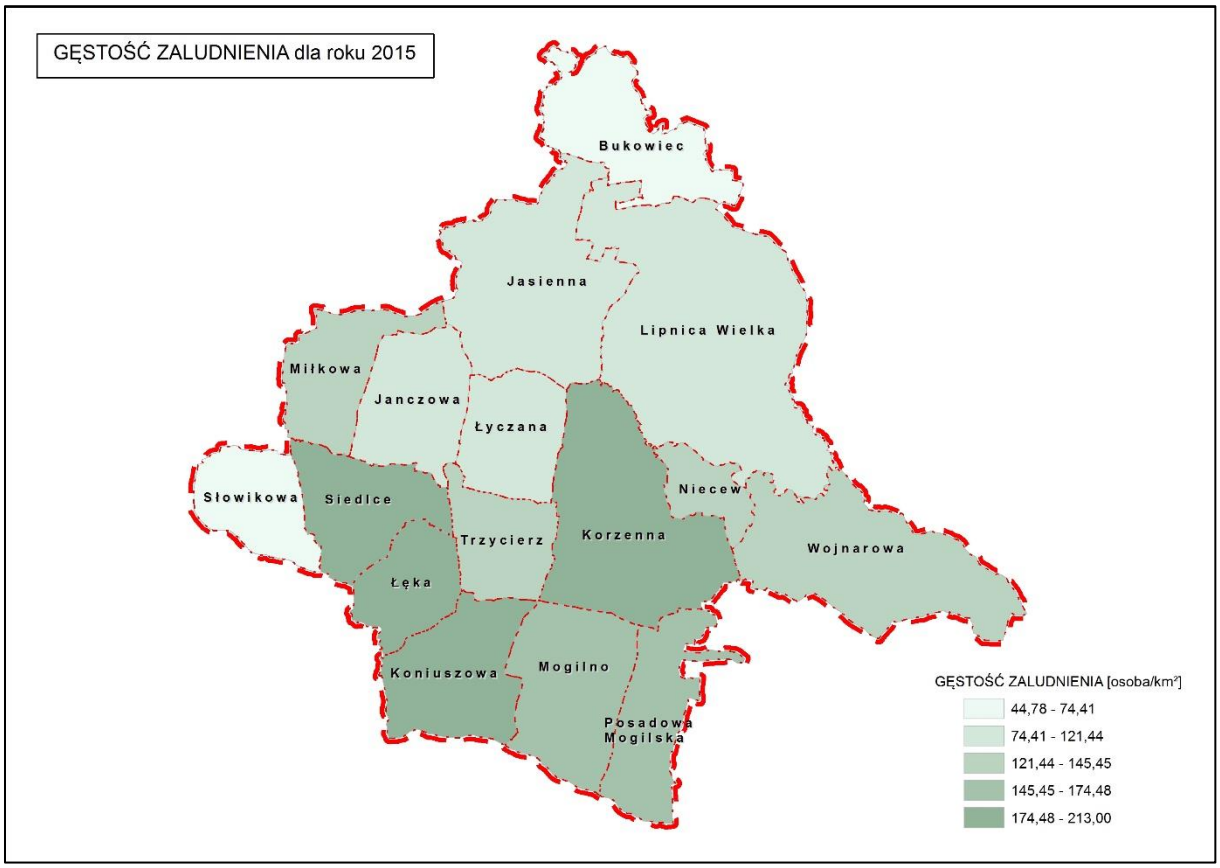

Ryc.4. Kartogram gęstości zaludnienia w gminie Korzenna
Źródło: Opracowanie własne

Występująca na terenie gminy zabudowa w większości stanowi zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz mieszkalno-zagrodową. Uzupełniającą formę zabudowy stanowi mieszkalnictwo wielorodzinne zlokalizowane na terenie sołectwa Korzenna oraz

zabudowa turystyczna, związana z obsługą turystów, m.in. miejsca noclegowe, gastronomia oraz rekreacja. Krajobraz gminy urozmaicają kościoły, założenia dworskie i parkowe wpisane do rejestru zabytków oraz zespoły parkowo-dworskie i chałupy drewniane znajdujące się w gminnej ewidencji konserwatorskiej, a także kapliczki przydrożne, figury świętych i miejsca pamięci narodowej dające świadectwo tradycji i historii regionu.

4.3.1. Tereny mieszkaniowe

Wieś Korzenna stanowi ośrodek administracyjny w gminie i wyraźnie zaznaczają się w niej cechy ośrodka małomiasteczkowego, które przejawiają się m.in. lokalizacją zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usług centrotwórczych. Pozostałe ośrodki posiadają charakter wiejski, gdzie dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa. Tereny mieszkaniowe zlokalizowane są wzdłuż ciągów komunikacyjnych. W przeważającej części gminy wsie przybrały formę wielodrożnic lub ulicówek o zabudowie dość rozproszonej.

4.3.2. Tereny usługowe

Rozkład terenów usługowych na obszarze gminy Korzenna jest dość równomierny, a dostęp mieszkańców do usług ocenia się jako dobry. Usługi publiczne, usługi oświaty, służby zdrowia, bezpieczeństwa publicznego, kultury zlokalizowane są w różnych miejscowościach na obszarze gminy Korzenna.

Wśród jednostek świadczących usługi publiczne znajdują się Urząd Gminy w Korzennej, Urząd Pocztowy w Korzennej, Bank Spółdzielczy, Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Korzennej, Centrum Kultury w Korzennej wraz z Gminną Biblioteką Publiczną w Korzennej i jej filiami w miejscowościach: Jasienna, Miłkowa, Mogilno, Lipnica Wielka, Wojnarowa, Siedlce.

Bezpieczeństwo publiczne zapewnia policja – Komisariat Policji w Korzennej, straż pożarna – 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej zlokalizowanych w miejscowościach: Bukowiec, Janczowa, Jasienna, Korzenna, Lipnica Wielka, Mogilno, Siedlce, Wojnarowa. Opiekę zdrowotną zapewniają trzy przychodnie: dwie w Korzennej i jedna w Siedlcach oraz prywatne gabinety lekarskie i stomatologiczne, a mieszkańcy mają możliwość zakupu lekarstw w dwóch aptekach znajdujących się w Korzennej.

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące placówki oświatowe: Przedszkole w Korzennej, szkoły podstawowe (zlokalizowane w miejscowościach: Janczowa, Jasienna, Łęka, Łyczana, Miłkowa, Posadowa Mogilska, Trzycierz, Wojnarowa), zespoły szkół, w

których wspólnie funkcjonują szkoła podstawowa i gimnazjum: w Korzennej, Koniuszowej, Lipnicy Wielkiej, Mogilnie, Siedlcach oraz Szkoła Muzyczna I Stopnia w Korzennej.

W terenie gminy działa Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Korzennej oraz Dom Pomocy Społecznej im. Ojca Pio dla osób starszych i przewlekle chorych w Mogilnie. W gminie zlokalizowanych jest również sześć parafii (Parafia p.w. Niepokalanego Serca NMP w Bukowcu, Parafia p.w. Imienia Maryi w Jasiennej, Parafia p.w. M. B. Szkaplerznej w Korzennej, Parafia p.w. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Lipnicy Wielkiej, Parafia p.w. Św. Andrzeja Apostoła w Siedlcach, Parafia p.w. Św. Marcina w Mogilnie).

Na koniec 2014 r. (dane BDL GUS) na terenie gminy działało 746 podmiotów gospodarczych (712 w sektorze prywatnym), z czego 624 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Największy odsetek osób fizycznych (316) prowadziło działalność gospodarczą w sekcji F – budownictwo. Liczne były także podmioty w sekcji G – handel hurtowy, detaliczny i naprawa pojazdów (95), w sekcji C – przetwórstwo przemysłowe (47) oraz w sekcji H – transport i gospodarka magazynowa (38).

4.3.3. Tereny zabudowy produkcyjnej

Gmina Korzenna to gmina rolnicza, w której tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej stanowią niewielki odsetek powierzchni. Na obszarze gminy funkcjonują głównie tereny zabudowy służące obsłudze produkcji w gospodarstwach rolnych. Główną grupę stanowią firmy wiązane z przemysłem rolniczym i przetwórstwem, w tym przetwórnie mięsa, piekarnie oraz spółdzielnia mleczarska, które zabezpieczają potrzeby lokalnego rynku oraz prowadzą sprzedaż produktów na rynek ponadlokalny.

4.3.4. Tereny zieleni urządzonej i cmentarzy

Gmina Korzenna należy do obszarów o dużym bogactwie przyrodniczym, w związku z tym na jej terenie zlokalizowanych jest wiele terenów zieleni, w tym zieleni urządzonej pochodzenia kulturowego. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują parki dworskie wpisane do rejestru zabytków:

– park dworski w Korzennej

  Wzmiankowany w 1846 r. Zlokalizowany na łagodnie opadającym zboczu w północnej części gminy. W liściastym drzewostanie dominują lipy i dęby osiągające wiek ponad 100 lat. Zarówno tereny zieleni wraz ze stawem, jak i zabudowania dworskie uległy przez lata znacznej degradacji. W latach 2011 – 2012 przeprowadzono kompleksową rewitalizację założenia dworsko-parkowego obejmującą zarówno zabudowania dworskie, jak i park wraz ze stawem.

– park dworski w Lipnicy Wielkiej

Charakteryzuje się mieszanym drzewostanem. Na jego terenie znajduje się dworek datowany na 1910 r.

Na obszarze gminy znajduje się wiele cmentarzy, będących świadkami historii regionu. Cmentarze te zlokalizowane są miejscowościach: Korzenna, Lipnica Wielka, Jasienna, Siedlce, Mogilno, Bukowiec, Koniuszowa. Utworzenie zabytkowego cmentarza w Jasiennej datowane jest na XIX w., a w Lipnicy Wielkiej – na początek XX w.

4.3.5. Tereny usług turystycznych

Różnorodność potrzeb turystów i możliwości ich spełnienia powodują, iż charakter i jakość usług turystycznych muszą być zróżnicowane. Obszar gminy Korzenna posiada liczne walory turystyczne – naturalne oraz wynikające z dorobku kulturowego, historii regionu i działalności mieszkańców. Walory przyrodnicze, bogactwo kulturowe, liczne tereny rekreacyjne, szerokie możliwości rozwoju agroturystyki i rekreacji są czynnikami sprzyjającymi rozwojowi turystyki, w tym turystyki weekendowej.

Oferta turystyczna gminy Korzenna opiera się przede wszystkim na walorach wypoczynkowych (niski stopień urbanizacji, cisza, walory estetyczne krajobrazu, warunki do uprawiania czynnego wypoczynku), krajoznawczych (specyficzne zespoły krajobrazowe i osobliwości przyrody, kultura ludowa, zabytki budownictwa, pamiątki historyczne i przejawy współczesnych osiągnięć człowieka) oraz specjalistycznych (elementy i cechy środowiska, które umożliwiają uprawianie turystyki kwalifikowanej, np. turystyka piesza, jeździectwo, myślistwo, jeździectwo, wspinaczka).

Dla turystów udostępniony jest szereg atrakcji, ścieżek i szlaków turystycznych, ukazujących unikalne wartości, historię oraz bogactwo przyrody. Ponadto na terenie gminy funkcjonuje baza turystyczna, w skład której wchodzą gospodarstwa agroturystyczne, ukierunkowane na wypoczynek, relaks, obcowanie z naturą, a także zapewniają lokalną zdrową żywność, m.in. warzywa i owoce, mleko krowie i kozie, sery i jaja. W ofercie gospodarstw przewidziane są także zorganizowane atrakcje, np. udział w polowaniach, wycieczki nad Jezioro Rożnowskie, czy warsztaty z rękodzieła.

Przez teren gminy przebiegają szlaki turystyczne, które stanowią atrakcję zarówno dla miłośników pieszych wędrówek, jak i kolarstwa czy jeździectwa:

– Ścieżka przyrodnicza „Diable Skały” w Bukowcu

  Jest to ścieżka dydaktyczna zlokalizowana w rezerwacie przyrody „Diable Skały”, będącym osobliwością przyrodniczą składającą się z zespołu skał piaskowca, zlokalizowanych na odcinku rozpoczynającym się od „Skamieniałego Miasta” w

Ciężkowicach i dalej na południowy zachód przez Kąśną dolną i Siekierczynę do Bukowca. Większość skał stanowi formy ścianowo płytowe w postaci baszt, murów i grzybów skalnych o wysokości do 15 m. ścieżka przyrodnicza w Bukowcu składa się z 9 przystanków oznaczonych tablicami informacyjnymi: 1 – stanowisko „Skała Diabeł", 2 – „stanowisko „Bloki Skalne", 3 – stanowisko „Dwie Skały", 4 – stanowisko „Urwisko", Punkt widokowy, 5 – stanowisko „Samotna Skała", 6 – stanowisko „Głaz", 7 – stanowisko „Jaskinia Diabla Dziura", 8 – stanowisko „Skała Grzyb", 9 – stanowisko „Skała Kapa".

– Szlak turystyczny Jodłowa Góra – Rosochatka (fragment szlaku Nowy Sącz – Ptaszkowa)

  Jest to niebieski szlak turystyki pieszej, którego trasa obejmuje szczyty Jodłowej Góry (715 m n.p.m.) w Mogilnie i Rosochatki (753 m n.p.m.) w Posadowej Mogilskiej. Trasa rozpoczyna się na drodze asfaltowej od strony sołectwa Paszyn w gminie Chełmiec i biegnie ku Jodłowej Górze, na szczycie której znajduje się pomnik żołnierzy I konspiracji (1943-1945) oraz II konspiracji (1945-1947), a na południe rozciąga się imponująca panorama Nowego Sącza. Następnie szlak prowadzi od szczytu Jodłowej Góry w dół w stronę Cisa Bartek, przy wejściu do „Rezerwatu Cisów w Mogilnie", gdzie znajdują się liczne stanowiska cisów wchodzących w jego skład, a następnie ku szczytowi Rosochatki, na której można podziwiać kapliczkę polową i pokaźnych rozmiarów krzyż.

– Szlak architektury drewnianej

  Zlokalizowane w gminie Korzenna obiekty architektury drewnianej wchodzą w skład Szlaku Architektury Drewnianej w województwie małopolskim, który obejmuje 237 zespołów architektonicznych zlokalizowanych na odcinku ok. 1500 km. Jednym z nich jest drewniany kościół p.w. św. Marcina z Tours w Mogilnie, którego powstanie datowane jest na ok. 1765 r. W 1891 r. modrzewiowy kościół przeszedł kapitalny remont. Obok kościoła stoi XVI-wieczna murowana z kamienia kaplica p.w. św. Anny.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Lokalizowanie terenów zabudowy mieszkaniowej odbywa się głównie w sąsiedztwie już istniejącej zabudowy. Wraz z rozwojem przestrzennym gminy w ostatnich latach zaznaczył się wyraźny wzrost zainteresowania nieruchomościami przeznaczonymi pod zabudowę przez osoby zamieszkujące ośrodki miejskie. Utworzenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę pozwoli zaspokoić rosnące zapotrzebowanie. Głównym

celem przy wyznaczaniu terenów nowej zabudowy powinno być racjonalne wykorzystanie przestrzeni. Rozwój powinien ściśle wiązać się z potencjałem demograficznym gminy i przebiegać etapowo. W pierwszej kolejności należy dążyć do uzupełniania i uporządkowania struktury istniejącej zabudowy, a dopiero po odpowiednim wypełnieniu tej przestrzeni przystępować do zagospodarowania terenów niezainwestowanych.

W pierwszej kolejności pod zabudowę przeznaczone zostały obszary o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostek osadniczych, a dopiero w dalszej - obszary w najwyższym stopniu przygotowanych do zabudowy (obszary charakteryzujące się najlepszym dostępem do sieci komunikacyjnej oraz najlepszym stopniem wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej oraz sieci i urządzenia telekomunikacyjne, adekwatnych dla nowej, planowanej zabudowy). Wyboru nowych obszarów przeznaczonych pod zabudowę dokonano w oparciu o zasadę minimalizowania transportochłonności układu przestrzennego oraz w sposób, umożliwiający mieszkańcom maksymalne wykorzystanie publicznego transportu zbiorowego jako podstawowego środka transportu oraz ułatwiającego przemieszczanie się pieszych i rowerzystów.

Przyjęte rozwiązania zapewniają zatem ochronę ładu przestrzennego, zachowują harmonię przestrzenną oraz odpowiednią skalę i proporcje zabudowy. Nie można zapominać o wyposażeniu nowych obszarów w niezbędną infrastrukturę techniczną podnoszącą jakość życia mieszkańców.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

6.1. Stan środowiska

6.1.1. Rzeźba terenu

Gmina Korzenna charakteryzuje się dość urozmaiconą rzeźbą, znacznymi deniwelacjami terenu. Największe wyniosłości występują w południowej części gminy i sięgają do 716 m n.p.m. w rejonie sołectwa Mogilno (Jodłowa Góra). Najniżej położony teren występuje w rejonie sołectwa Wojnarowa (Równie) i sięga 282 m n.p.m. Występujące na obszarze gminy wzniesienia charakteryzują się stosunkowo dużym nachyleniem stoków

górskich, co powoduje dużą podatność terenu na erozję, szczególnie w obszarach występowania podatnych osadów iłowcowych. Obszar gminy nachylony jest w wielu kierunkach, co ma związek ze spadkami na stokach. Teren nachyla się w kierunkach pokrywających się z biegiem cieków: Jelnianki, Krużlowianki, Łękówki, Łyczanki, Młynówki, Pileśnianki oraz Wojnarówki. W miejscowości Bukowiec występuje spadek w kierunku wschodnim w stronę rzeki Młynówka oraz zachodnim w stronę rzeki Paleśnianki.

6.1.2. Budowa geologiczna

Zarówno obszar Pogórza Rożnowskiego jak i Beskidu Niskiego zbudowany jest ze skał fliszu karpackiego w postaci uławiconych osadów okruchowych, budujący wzgórza Beskidów Zachodnich i Środkowych. Pod względem geologicznym obszar gminy leży w całości w obrębie Karpat Zachodnich – rozległego pasma górskiego zbudowanego prawie wyłącznie z grubego kompleksu osadów fliszowych, sfałdowanego w neogenie a następnie w miocenie.

Pogórze Rożnowskie leży we wschodniej części płaszczowiny śląskiej stanowiącej część głównej jednostki strukturalnej Karpat, tzw. fliszowych Karpat zewnętrznych. Są to utwory trzeciorzędowe – piaskowce przewarstwione łupkami ilastymi, które uległy wypiętrzeniu i sfałdowaniu. Utwory trzeciorzędowe przykryte są utworami czwartorzędowymi miąższości do kilku metrów. Utwory czwartorzędowe pochodzą przede wszystkim z wietrzenia skał fliszowych, a w znacznie mniejszym stopniu występują osady rzek i jeziorne oraz antropogeniczne. Urozmaicenie skał fliszowych i ich różna odporność na erozję sprawiają, że rzeźba terenu jest urozmaicona, a stoki górskie mają znaczne nachylenie. Bardziej odporne na erozje skały płaszczowiny magurskiej budują grzbiety górskie a w osadach iłowcowych powstają obniżenia. W obniżeniach dolinnych dodatkowo występują utwory geologiczne związane z akumulacja rzeczną w postaci pasków, żwirów i namułów. Ponadto u podnóża stoków często obserwowane są osady stokowe w postaci glin.

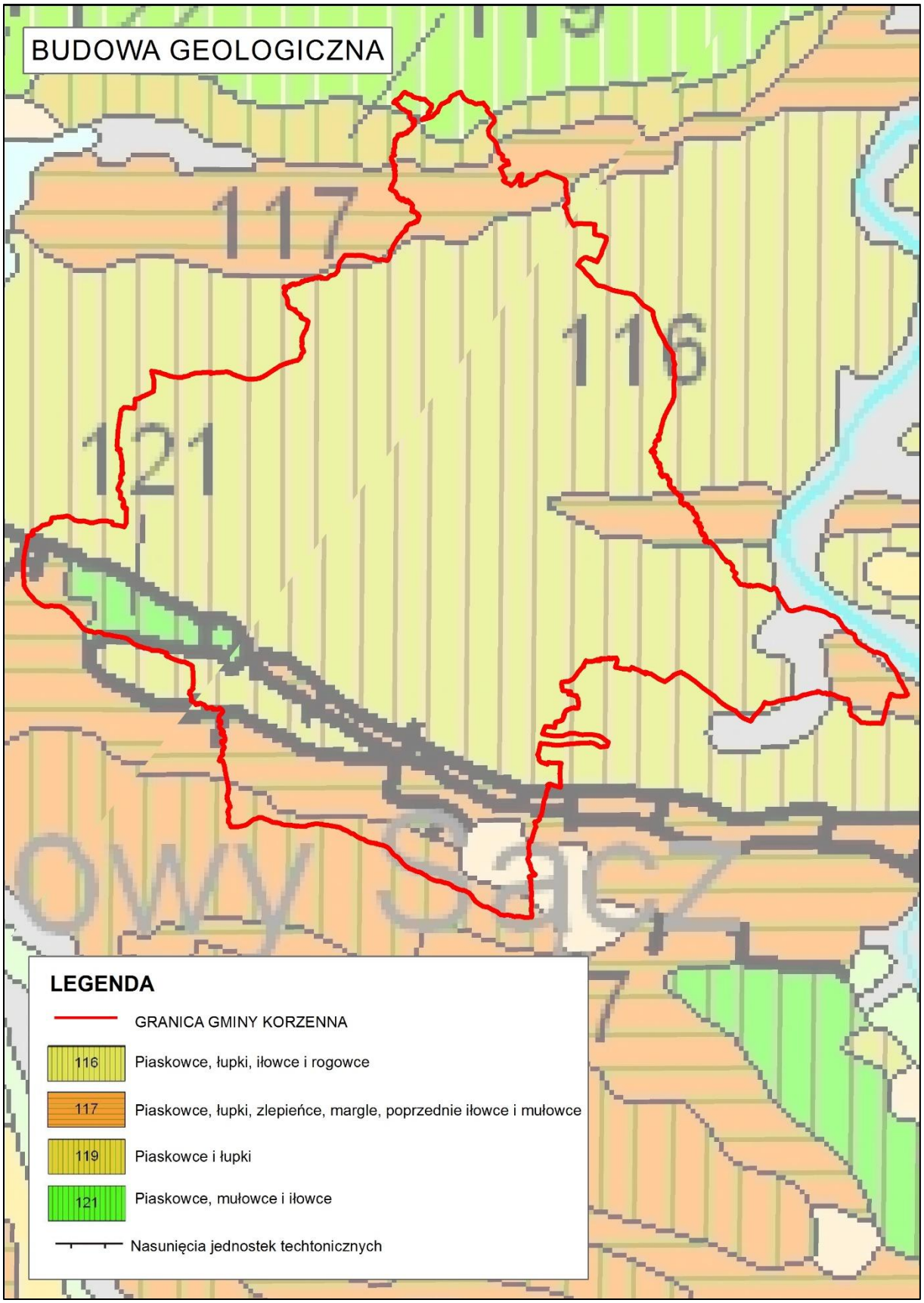

Ryc.5. Mapa geologiczna gminy Korzenna
Źródło: Opracowanie własne

6.1.3. Gleby

Środowisko glebowe na terenie gminy jest dosyć zróżnicowane, co wynika w dużej mierze z różnorodności podłoża geologicznego, różnorodności topograficznej związanej z nachyleniami i wysokością powierzchni terenu, pośrednio także z bogactwa szaty roślinnej, a wreszcie zmienności czynników antropogenicznych.

Cechą charakterystyczną dla pokrywy glebowej jest powszechne występowanie gleb bielicowych o charakterze lessowym i gleb brunatnych kwaśnych. Ze względu na różnorodny skład mechaniczny oraz właściwości fizyczne gleby posiadają różną wartość rolniczą. Dominują gleby IV i V klasy bonitacyjnej. Ze względu na pochodzenie, przeważają gleby górskie i podgórskie. Są to gleby brunatne kwaśne oraz wyługowane, jak również słabo wykształcone gleby szkieletowe. W dolinach rzecznych z naniesionych materiałów aluwialnych wykształciły się mady. W kierunkach zagospodarowania użytków rolnych przeważają grunty orne i łąki, w dalszej kolejności pastwiska i sady.

6.1.4. Wody

Wody podziemne

Zgodnie z danymi Państwowej Służby Hydrogeologicznej obszar gminy położony jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych o nr 150. Jednostka ta ma powierzchnię 2042,3 km^2 i znajduje się w regionie Górnej Wisły w pasie Północnego Podkarpacia oraz Górnej Wisły w pasie Zewnętrznych Karpat Zachodnich. Według „Atlasu hydrogeologicznego Polski", 1995 r. należy do regionów hydrogeologicznych: XIII – przedkarpacki i XIV – karpacki, w których głębokość występowania wód słodkich wynosi 0 – 80 m. W ramach jednostki JCWPd występują następujące wody podziemne: Q (wody porowe w utworach akumulacji rzecznej – piaski, żwiry) o stanie ilościowym dobrym i jakościowym średnim, Pg, Cr (wody szczelinowo - porowe w utworach piaskowcowo-łupkowych – fliszowych) o stanie ilościowym słabym i jakościowym bardzo dobrym.

W piętrze czwartorzędowym występuje jeden poziom wodonośny związany z utworami akumulacji rzecznej (piaski, żwiry). Lokalnie może występować w łączności hydraulicznej z poziomami w utworach fliszowych. Piętro wodonośne paleogenu i kredy (fliszowe) zbudowane jest z utworów piaskowcowo – łupkowych. W strefie aktywnej wymiany wód zwykłych (do głębokości około 80 m p.p.t.) może występować kilka poziomów wodonośnych.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Na obszarze gminy Korzenna wyróżnia się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: GZWP nr 434 Dolina rzeki Biała Tarnowska oraz GZWP nr 436 Zbiornik warstw Istebna

(Ciężkowice) – projektowany lokalny zbiornik wód podziemnych warstw Istebna (Ciężkowice).

GZWP 434 Dolina rzeki Biała Tarnowska jest to zbiornik wód podziemnych występujący w utworach czwartorzędowych, związany z dolinami rzecznymi i z kopalnym systemem dolin, który w części zachodniej województwa tylko w nieznacznym stopniu pokrywa się ze współczesnym układem hydrograficznym. Zbiornik posiada porowy charakter ośrodka, jest zlokalizowany w holoceńskich utworach piaszczystych i piaszczysto-żwirowych, lokalnie zaglinionych, wykazujących zróżnicowaną naturalną odporność na zanieczyszczenie. Zbiornik związany z doliną rzeczną jest bardzo wąski o miąższości osadów wodonośnych najczęściej 3 – 6 m, a sporadycznie 10 – 12 m. Zbiorniki został wyznaczony wg kryteriów indywidualnych, ze względu na deficytowy charakter obszarów w stosunku do wód podziemnych. Dla zbiornika brak jest izolującej pokrywy w stropie warstw wodonośnych, co ułatwia przenikanie zanieczyszczeń z powierzchni ziemi do wód podziemnych.

GZWP 436 Zbiornik warstw Istebna (Ciężkowice) – projektowany lokalny zbiornik wód podziemnych warstw Istebna (Ciężkowice) jest to zbiornik w obrębie Karpat fliszowych, wydzielony według kryteriów indywidualnych, ze względu na potrzebę ochrony najbardziej wydajnych partii skał, jako źródła zaopatrzenia w wodę pitną. Skałami zbiornikowymi są spękane gruboławicowe piaskowce i łupki warstw dolnolgockich, istebniańskich i ciężkowickich. Woda w warstwach jest typu szczelinowego lub szczelinowo-porowego. Głębokość do zwierciadła wody wynosi od 5 do 20 m, a samo zwierciadło charakteryzuje się zróżnicowaną amplitudą wahań. Zasięg głębokości strefy wodonośnych spękań jest zmienny, ale szacuje się, że sięga 70 – 80 m, a sporadycznie dochodzi do 100 – 120 m. Zbiornik fliszowy nie jest chroniony w sposób naturalny, stąd jest silnie narażony na zanieczyszczenia przenikające z powierzchni terenu.

Tab.2. Charakterystyka GZWP na terenie gminy Korzenna

Nr GZWP	Nazwa zbiornika	Powierzchnia GZWP w km^2	Wiek*	Typ zbiornika	Średnia głębokość [m]	Zasoby [tys.m^3/d]
434	Dolina rzeki Biała Tarnowska	54	Q_D	Porowy	6	7
436	Zbiornik warstw Istebna (Ciężkowice)	119,9	Tr_f, Cr_f	Szczelinowy lub szczelinowo-porowy	60	73,5

* Q_D – utwory czwartorzędu w dolinach
Tr_f – trzeciorzęd we fliszu karpackim
Cr_f – kreda we fliszu karpackim

Zasięg obu zbiorników wód podziemnych wraz z projektowanymi strefami ochronnymi przedstawiono na rysunku studium.

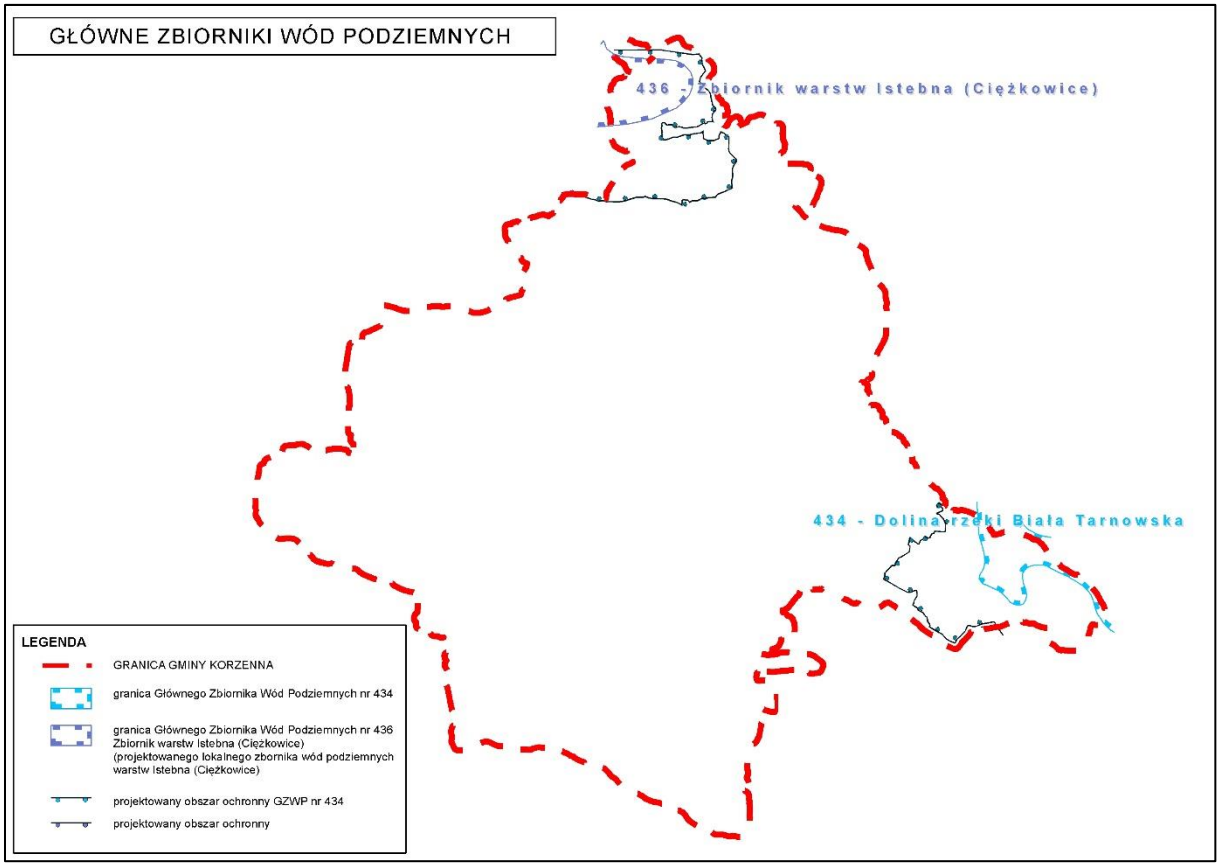

Ryc.6. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych na terenie gminy Korzenna
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Służby Hydrologicznej

Wody powierzchniowe

Gmina Korzenna posiada dość dobrze rozwiniętą sieć hydrograficzną. Występują tu zarówno wody płynące, zbiorniki naturalne i sztuczne, jak i tereny podmokłe. Obszar gminy położony jest w dorzeczu Białej Dunajcowej. Największą rzeką przepływającą przez teren gminy jest Biała (Biała Dunajcowa) będąca prawym dopływem Dunajca. Rzeka ta stanowi granicę pomiędzy Pogórzem Rożnowskim (na zachodzie) i Pogórzem Ciężkowickim (na wschodzie). Rzeka ma długość 101,8 km, a powierzchnia jej dorzecza wynosi 983,3 km^2. Poniżej Tarnowa, na wysokości ok. 196 m n.p.m. (już na terenie Niziny Nadwiślańskiej – w Kotlinie Sandomierskiej) uchodzi do Dunajca. Spadek w górnym biegu wynosi do 8,6‰, w dolnym – ok. 0,9‰, kierunek spływu północny i północno-wschodni. Rzeka odznacza się dużymi wahaniami stanów wody (do 8 m w dolnym biegu), zdarzają się gwałtowne wezbrania. Drugim pod względem wielkości ciekiem jest potok Jasienianka stanowiący lewobrzeżny dopływ rzeki Biała. Jej źródło znajduje się na wysokości około 490 m n.p.m. w

miejscowości Jasienna i spływa w kierunku południowo-wschodnim. W Korzennej przyjmuje swój największy dopływ – potok Spólnik i zmienia kierunek na wschodni płynąć przez Wojnarową, gdzie na wysokości 282 m n.p.m. uchodzi do Białej. Większymi dopływami Jasienianki są także potoki Lipniczanka i Chodorówka. Zlewnia Jasienianki wraz z jej dopływami znajduje się w dwóch mezoregionach geograficznych: na Pogórzu Rożnowskim i w Beskidzie Niskim (górny bieg Chodorówki).

Ponadto obszar gminy odwadniany jest siecią mniejszych rzek i górskich potoków (m.in. Jelnianka, Janczowianka, Korzenianka, Łyczana, Łyczanianka, Łękówka), a także rowów melioracyjnych odwadniających tereny podmokłe w dolinach rzecznych.

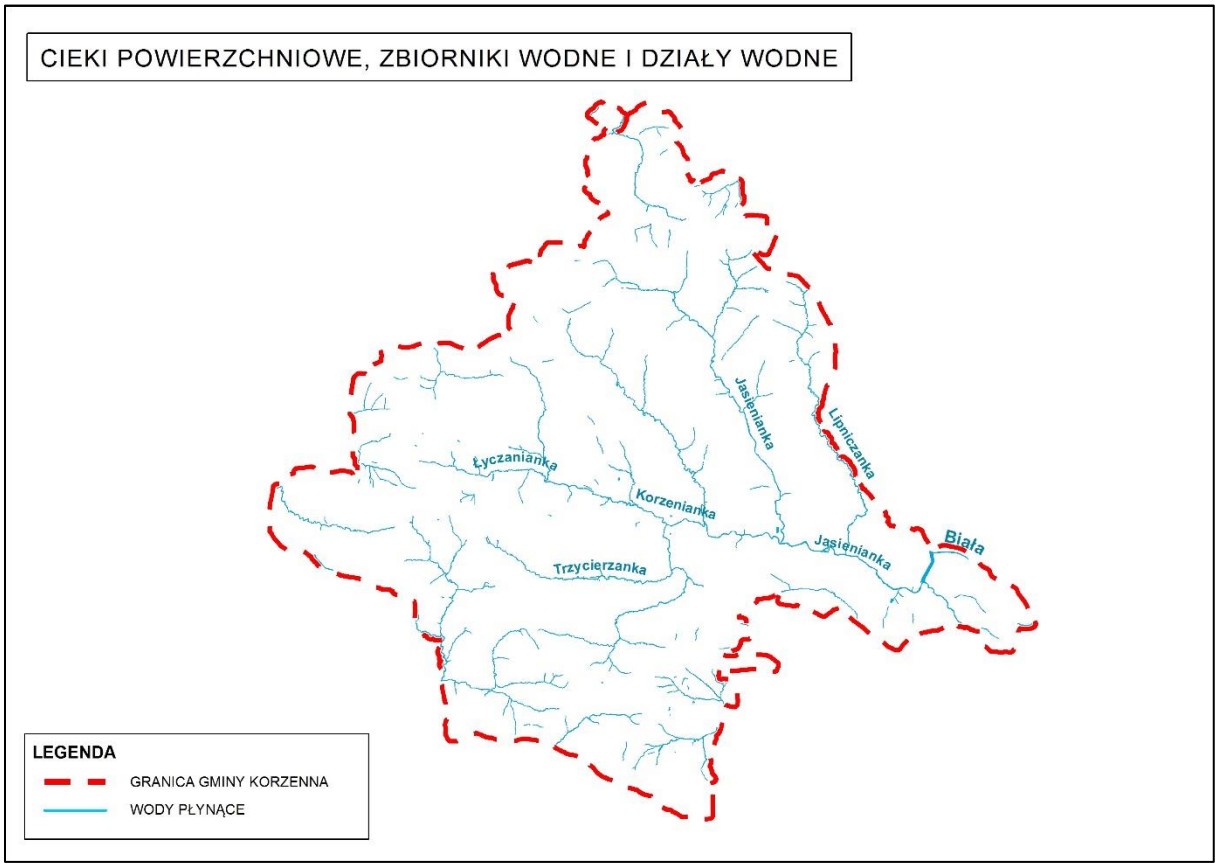

Ryc.7. Cieki powierzchniowe, zbiorniki wodne i działy wodne
Źródło: Opracowanie własne

Główne źródła zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych

Na obszarze gminy brak jest zakładów przemysłowych emitujących znaczne ilości ścieków przemysłowych. Głównym źródłem zanieczyszczeń, zwłaszcza dla wód powierzchniowych, są niewłaściwie stosowane środki ochrony roślin oraz nawozy, również bogate w związki azotu nawozy naturalne (gnojowica i obornik). Sporym zagrożeniem jest także nieuregulowana gospodarka ściekowa – niewystarczające wyposażenie w system kanalizacji, nieszczelne zbiorniki przydomowe i niekontrolowane zrzuty ścieków.

6.1.5. Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne gminy Korzenna determinowane są głównie przez dwa czynniki: geograficzny, wynikający z lokalizacji obszaru opracowania w Środkowej Europie i położenia w obrębie regionu karpackiego oraz czynnik cyrkulacyjny, związany z ruchami morskich i kontynentalnych oraz arktycznych i zwrotnikowych mas powietrza.

Ze względu na usytuowanie w regionie podgórskim obszar gminy Korzenna cechuje się skrajnym zróżnicowaniem bioklimatycznym, na które wpływają głównie wysokość nad poziomem morza, położenie, rzeźba i ekspozycja terenu, bilans energetyczny oraz cyrkulacja powietrza.

W gminie Korzenna występuje wiatr halny, związany z barierą Karpat. Przeważa w okresie chłodnym od listopada do marca. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 7°C, średnia stycznia -4°do -5°C, lipca 16°-17°C. Opad śnieżny stanowi około 10% całkowitej sumy opadów. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi około 800 mm, największa ilość opadów przypada na miesiąc lipiec. Klimat w Beskidzie Niskim ma charakter przejściowy między klimatem atlantyckim i kontynentalnym. Wiosną, zimą i jesienią wieją tu ciepłe i suche wiatry południowe, tzw. dukielskie lub rymanowskie, które powodują częste zmiany pogody. Największe opady deszczu występują w czerwcu i lipcu.

6.1.6. Flora

Według podziału geobotanicznego Polski Matuszkiewicza (2008) gmina Korzenna położona jest w Państwie Holarktyda, obszarze Euro-syberyjskim, prowincji Karpackiej, dziale Zachodniokarpackim (H.), Krainie Karpat Zachodnich (H.1.), Podkrainie Zachodniobeskidzkiej (H.1a.), okręgu Pogórzy Rożnowsko-Ciężkowickich (H.1a.3.), podokręgach: Zakliczyńskim (H.1a.3.a) w północnej i Przydonickim (H.1a.3.b) w centralnej i południowej części gminy.

Pod względem florystycznym obszar gminy znajduje się w obszarze przejściowym między Karpatami Zachodnimi a Karpatami Wschodnimi. W obszarze tym występują ciepłolubne rośliny z południa: róża francuska, kokoryczka wonna, kocimiętka właściwa. W lasach kwitną m.in.: przebiśnieg, cebulica dwulistna, żywiec gruczołowaty, czosnek niedźwiedzi, zawilec i miesiącznica trwała. Występuje również gatunki z rodziny storczykowatych m.in.: podkolan biały, kruszczyk błotny, stoplamek plamisty.

W Beskidzie Niskim występują tylko dwa piętra roślinne: pogórza (do 550 m n.p.m.) i regiel dolny. Piętro pogórza tworzą pozostałości pierwotnych lasów dębowo – grabowych, olszy i zarośla wikliny w dolinach rzek, natomiast regiel dolny to lasy jodłowe, bukowe i sosnowe. Ciekawostką są skupiska cisa i modrzewia. Na terenie gminy znajduje się cenny

florystyczny rezerwat przyrody „Cisy w Mogilnie”. Rezerwat obejmuje unikatowe naturalne skupiska cisów pospolitych w drzewostanie jodłowym. Szacunkowa liczba okazów to około 800 cisów, których wysokości dochodzą do wysokości 9 metrów. Rezerwat ma powierzchnię około 35,67 ha.

6.1.7. Fauna

Fauna obszaru gminy Korzenna związana jest głównie z porastającymi jej obszar lasami. Wśród występujących tu gatunków dominują: jelenie, sarny, dziki, zające, rzadziej drapieżniki: rysie, żbiki, kuny (domowa i leśna) oraz lisy. Wśród około 140 gatunków ptaków należy wymienić: orlika krzykliwego, orła przedniego, myszołowa zwyczajnego, grubodzioba, puchacza i puszczyka uralskiego. W dolinach występują bocian czarny i dzięcioł trójpalczasty, a nad strumieniami: pliszka górska i pluszcz. Liczne są typowo górskie gatunki płazów: kumak górski, salamandra plamista, kilka gatunków traszek. Z gadów spotkać można żmiję, gniewosza plamistego, zaskrońca i padalca.

Szczególnie istotnym gatunkiem występującym na obszarze gminy jest niezwykle cenny nietoperz – podkowiec mały, którego kolonia zamieszkuje jaskinię „Diabla Dziura” w Rezerwacie Przyrody Nieożywionej „Diable Skały” w Bukowcu. Gatunek ten jest na tyle rzadki, iż został objęty „Programem ochrony podkowca małego w Polsce”. W okresie od marca do listopada samice nietoperzy gromadzą się w tzw. kolonie rozrodcze, gdzie rodzą i wychowują swoje młode. Samice wybierają możliwie niedostępne dla drapieżników kryjówki, które charakteryzują się dodatkowo odpowiednim mikroklimatem. Późną jesienią i zimą pożywienie w postaci owadów przestaje być dostępne. Niekorzystny okres nietoperze przeczekują, wybierając odpowiednią kryjówkę – zimowisko. Jaskinie ze względu na występowanie niskich i stabilnych temperatur stwarzają warunki umożliwiające zapadnięcie nietoperzy w stan hibernacji.

6.1.8. Stan powietrza atmosferycznego

Na terenie gminy Korzenna nie prowadzi się obecnie monitoringu stanu powietrza atmosferycznego w ramach monitoringu ogólnokrajowego, w związku z tym nie można jednoznacznie określić jakości powietrza oraz stopnia oddziaływania poszczególnych emitorów na stan powietrza w gminie.

Nad omawiany teren przedostają się w niewielkim stopniu napływowe zanieczyszczenia, których natężenie jest ściśle związane z bliskością aglomeracji Nowy Sącz. Czynnikiem o bardziej lokalnym znaczeniu jest niska emisja (głównie SO_2 i pył). Dlatego też bardzo duże znaczenie ma podejmowanie działań mających na celu jej ograniczanie. Jest to możliwe dzięki przechodzeniu coraz większej liczby właścicieli domów prywatnych na ogrzewanie gazowe i olejowe w miejsce poprzednio stosowanego

węglowego. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na ograniczenie opalania domów wszelkimi odpadami, wydzielającymi w procesie spalania znaczną ilość substancji toksycznych. W celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego korzystnym byłoby przejście na bardziej ekologiczne źródła ciepła.

Nie bez znaczenia też pozostaje emisja komunikacyjna. Wzrastająca systematycznie ilość pojazdów samochodowych, nabywanych zarówno przez podmioty gospodarcze, jak i osoby fizyczne, pociąga za sobą wzrost emisji przede wszystkim dwutlenku azotu. Transport samochodowy jest również źródłem zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego tlenkami węgla, węglowodorami i związkami ołowiu. Niekorzystne zmiany na terenie opracowania mogą być związane z ruchem kołowym pojazdów przy drogach powiatowych i gminnych zlokalizowanych na terenie gminy, ale najsilniejsze wydaje się być związane z emisjami napływowymi transgraniczne oddziaływanie dróg wojewódzkich i krajowych zlokalizowanych na obszarze powiatu i całego województwa. Pojazdy samochodowe w ruchu emitują gazy spalinowe, wytwarzają pyły powstające na skutek ścierania okładzin hamulców oraz opon na nawierzchni drogowej. W wyniku spalania paliwa dostają się do atmosfery zanieczyszczenia gazowe, głównie: dwutlenek węgla, tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, aldehydy, tlenki siarki. Powstające pyły zawierają związki ołowiu, kadmu, niklu, miedzi, a także wyższe węglowodory aromatyczne. Ilość emitowanych zanieczyszczeń zależy od wielu czynników, między innymi od natężenia i płynności ruchu, konstrukcji silnika i jego stanu technicznego, zastosowania dopalaczy i filtrów, rodzaju paliwa, parametrów technicznych i stanu drogi. Mogą być one źródłem skażenia wód powierzchniowych, gleb, roślinności, jak również człowieka.

Utrzymanie dobrej jakości powietrza, a nawet poprawę jego stanu można uzyskać przez ograniczenie szkodliwych dla środowiska technologii, zmniejszenie oddziaływania obszarów niskiej emisji na środowisko naturalne, stworzenie warunków rozwoju dla gazyfikacji gminy (rozbudowy i modernizacji istniejącej sieci gazowej i stacji redukcyjnych), likwidację lub modernizację kotłowni tradycyjnych (zmiana nośnika energii z węgla np. na gaz), poprawę nawierzchni dróg, budowę obwodnic, wykorzystanie proekologicznych przedsięwzięć w zakresie komunikacji (preferowanie transportu zbiorowego, budowa tras rowerowych), a przede wszystkim poprzez zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych (energii wodnej, promieniowania słonecznego, energii geotermalnej, biogazu).

6.1.9. Surowce naturalne

Na terenie gminy znajduje się 6 złóż surowców naturalnych, w tym 1 złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej (IB), 2 złoża kamieni drogowych i budowlanych (KD) oraz 3 złoża kruszyw naturalnych (KN), które zostały przedstawione w poniższej Tabeli 3.

Tab.3. Surowce naturalne na terenie gminy Korzenna

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny MIDAS

Kod, ID złoża	Rodzaj kopaliny	Podtyp kopaliny	Nazwa złoża	Eksploatacja	Położenie	Powierzchnia złoża [ha]	Skreślone z bilansu zasobów
IB, 6432	surowce ilaste ceramiki budowlanej	iłołupek	Widomia I	01.09.1994 – 31.12.2013	Lipnica Wielka	1,96	nie
KD, 15589	kamienie drogowe i budowlane	piaskowiec	Lipnica Wielka	nie	Lipnica Wielka	1,98	nie
KD, 14266	kamienie drogowe i budowlane	piaskowiec	Miłkowa	02.01.2011 - nadal	Miłkowa	1,72	nie
KN, 11717	kruszywa naturalne	żwir	Wojnarowa	brak danych	Wojnarowa	1,75	nie
KN, 15974	kruszywa naturalne	żwir	Wojnarowa 2	nie	Wojnarowa	0,73	nie
KN, 15945	kruszywa naturalne	piasek ze żwirem	Wojnarowa 3	brak danych	Wojnarowa	1,46	nie

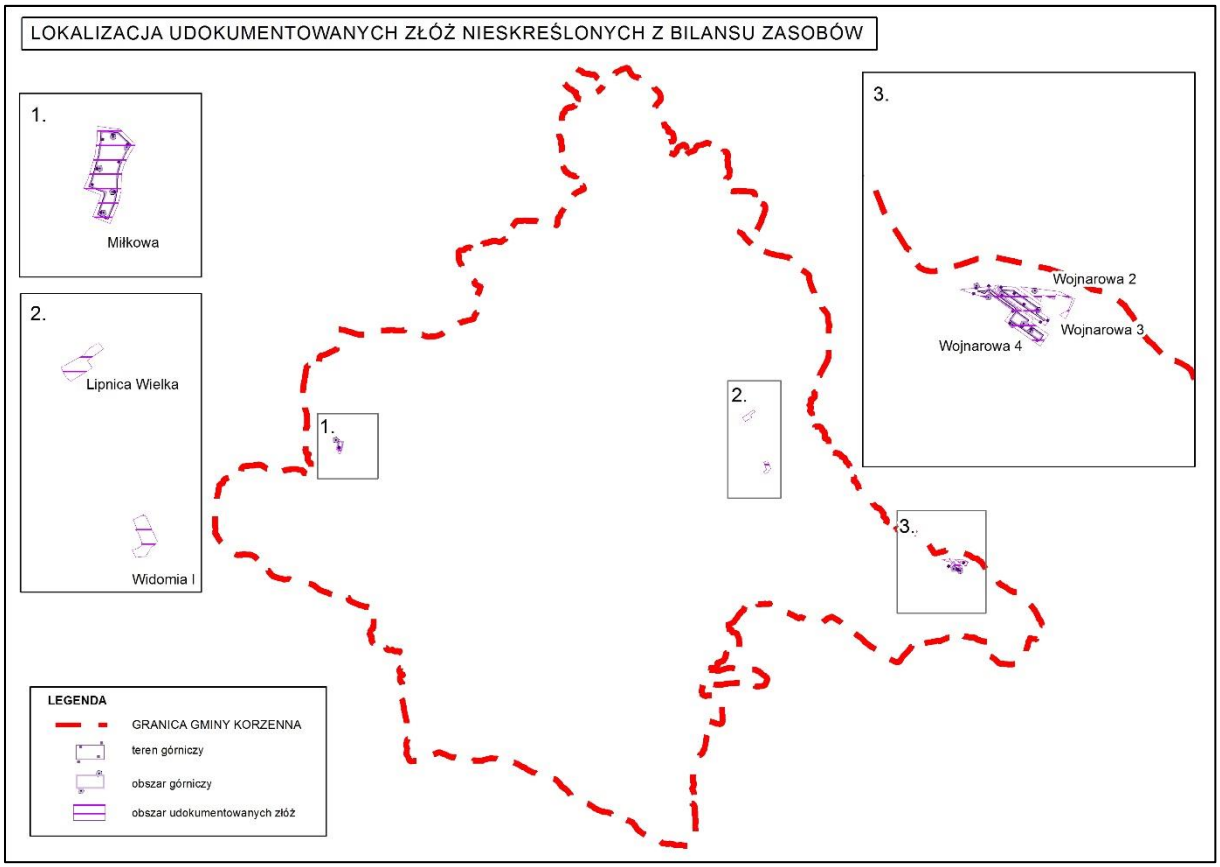

Ryc.8. Lokalizacja udokumentowanych złóż nieskreślonych z bilansu zasobów na obszarze gminy Korzenna

Źródło: Opracowanie własne

6.2. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

6.2.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Wg danych GUS w roku 2014 użytki rolne stanowiły niespełna 75% powierzchni gminy Korzenna. Wartość rolnicza gleb jest dość zróżnicowana – występują tu gleby klas od II do VI. Gleby wysokiej wartości (II i III klasy bonitacyjnej) wykształciły się nielicznie w dolinie rzeki Białej i Wojnarówki jako mady, przy czym ich udział jest niewielki. Dominują gleby IV i V klasy, a więc średnio i mało przydatne dla produkcji rolnej, przy czym największe kompleksy słabych gleb występują w północno-wschodniej części gminy w rejonie sołectw Bukowiec i Lipnica Wielka oraz w południowo-zachodniej części gminy w rejonie sołectw Koniuszowa i Mogilno.

Największy udział w powierzchni gminy mają gleby pochodzenia górskiego i podgórskiego. Są to gleby brunatne kwaśne oraz wyługowane, w związku z czym należałoby dążyć do zmiany sposobu gospodarowania gruntami rolnymi, ograniczając powierzchnię gruntów ornych na rzecz trwałych użytków rolnych. W ten sposób grunty byłyby chronione przed nadmierną erozją, na którą są one narażone w związku z ukształtowaniem terenu i podgórskim charakterem obszaru.

W działalności rolniczej duże znaczenie zawsze miała hodowla bydła i trzody chlewnej i taki kierunek powinien być nadal utrzymywany.

Wg danych BDL GUS opracowanych na podstawie wyników ostatniego Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w roku 2010, na terenie gminy funkcjonowało łącznie 2312 gospodarstw rolnych, z czego ponad 27% stanowiły gospodarstwa o powierzchni do 1 ha (631 gospodarstw), ponad 60% - gospodarstwa o powierzchni 1 – 5 ha (1398 gospodarstw), około 11% stanowiły gospodarstwa o powierzchni 5 – 10 ha (258 gospodarstw), niespełna 1% stanowiły gospodarstwa o powierzchni 10 – 15 ha (20 gospodarstw), a tylko pięć gospodarstw miało powierzchnię przekraczającą 15 ha. Wszystkie gospodarstwa rolne były gospodarstwami indywidualnymi, a ponad 81% z nich prowadziło działalność rolniczą (1887 gospodarstw).

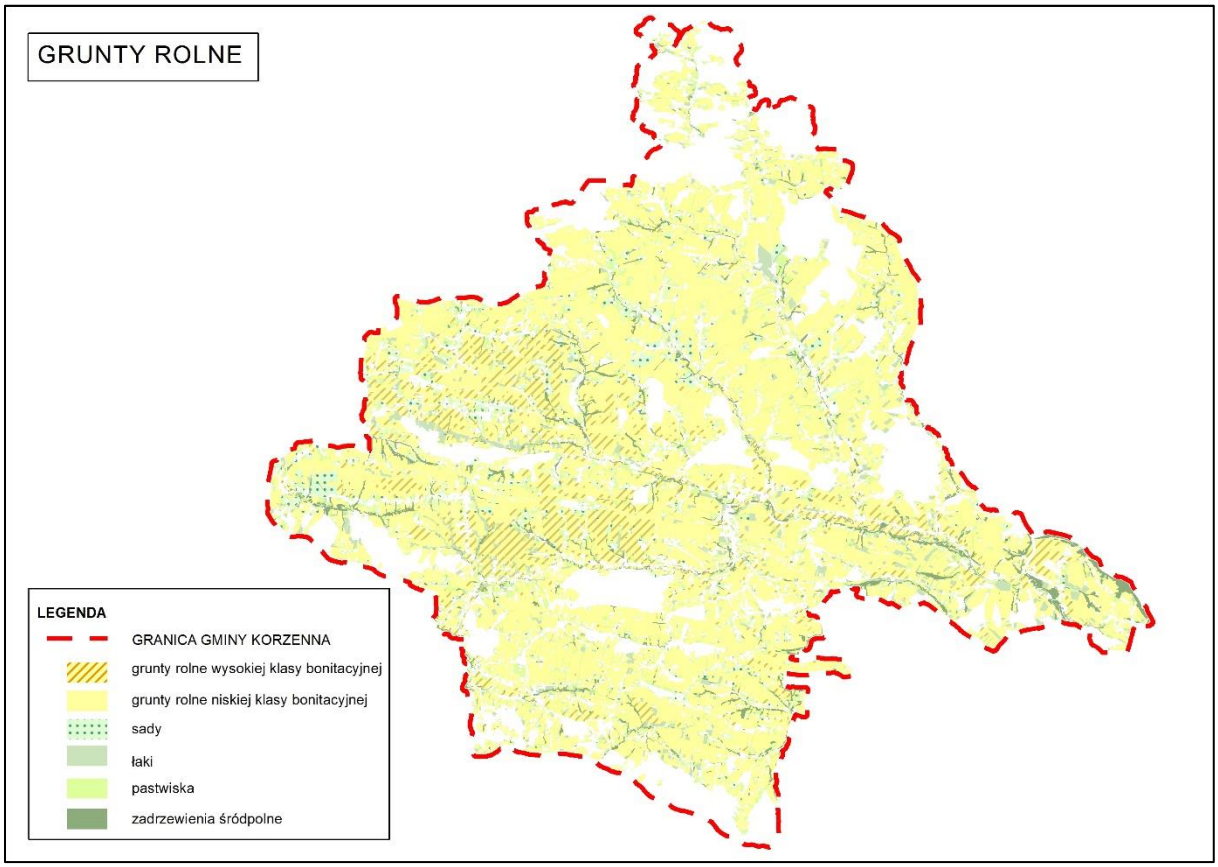

Ryc.9. Grunty rolne na terenie gminy Korzenna
Źródło: Opracowanie własne

6.2.2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej

Terytorium gminy Korzenna charakteryzuje się niską lesistością. Wg danych BDL GUS na koniec roku 2014 grunty leśne zajmowały 2202,94 ha, co stanowiło 20,5% ogólnej powierzchni gminy. W strukturze własnościowej lasów gminy Korzenna dominowały lasy prywatne, które stanowiły około 68% wszystkich lasów. Pozostałe lasy (31,64%) to lasy publiczne, wśród których dominowały lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych (30,45%), a najmniejszy odsetek (nieco ponad 1%) stanowiły lasy gminne o łącznej powierzchni 25 ha.

Największe kompleksy leśne znajdują się w północnej i południowej części gminy w rejonie sołectw Bukowiec, Jasienna, Koniuszowa i Mogilno, a ich rozkład pokrywa się z występowaniem najsłabszych gleb. W lasach dominują: jodła, sosna, brzoza, grab, jesion, olcha, dąb i buk. W Mogilnie występują także liczne stanowiska cisa, dla ochrony których utworzono rezerwaty przyrody: „Cisy w Mogilnie".

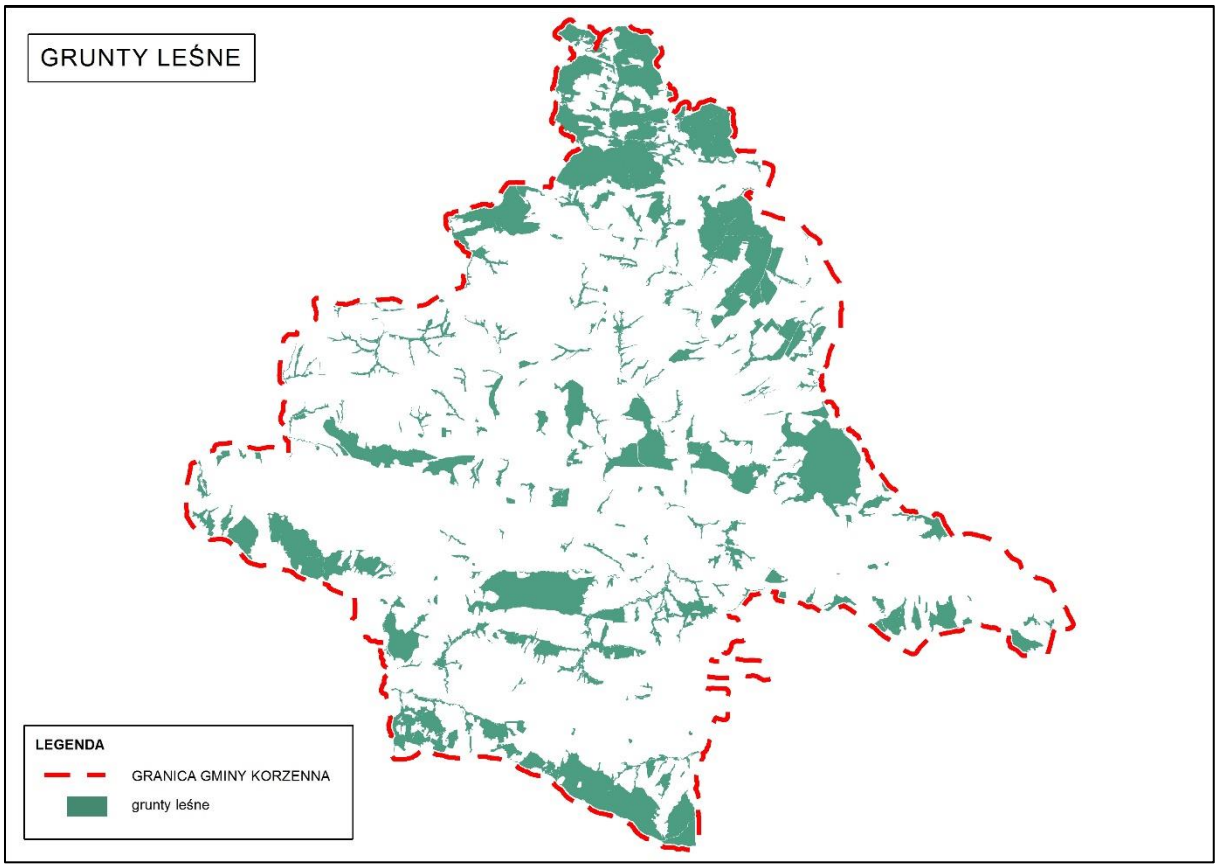

Ryc.10. Grunty leśne na terenie gminy Korzenna
Źródło: Opracowanie własne

6.3. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

6.3.1. Ochrona środowiska

Podstawowym dokumentem regulującym działania z zakresu ochrony środowiska na terenie gminy Korzenna jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.) oraz opracowany na mocy tej ustawy Program Ochrony Środowiska dla Gminy Korzenna na lata 2004 - 2015, przyjęty Uchwałą Nr XIX/116/2004 Rady Gminy Korzenna z dnia 2 grudnia 2004 r.

Działania inwestycyjne samorządu gminy Korzenna z zakresu ochrony środowiska dotyczyły głównie budowy i modernizacji wodociągów, kanalizacji i gazociągów, w na ww. cele zaciągane były preferencyjne kredyty z funduszy wspierających realizację zadań z zakresu ochrony środowiska. Duży nacisk kładziono także na zmianę nośników energii na bardziej ekologiczne oraz pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych, w tym energię cieplną z biomasy z wierzby energetycznej, zrębków z okolicznych lasów i materiałów pozyskiwanych przy okazji utrzymywania porządku przy drogach gminnych.

Z obiektów zasadniczo służących ochronie środowiska na terenie gminy funkcjonuje oczyszczalnia ścieków w Wojnarowej oraz sieć kanalizacyjna. Ponadto wokół cmentarzy wyznaczone są strefy sanitarne.

6.3.2. Ochrona przyrody

W związku z wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, znaczna część obszaru gminy znajduje się w zasięgu obszarów chronionych.

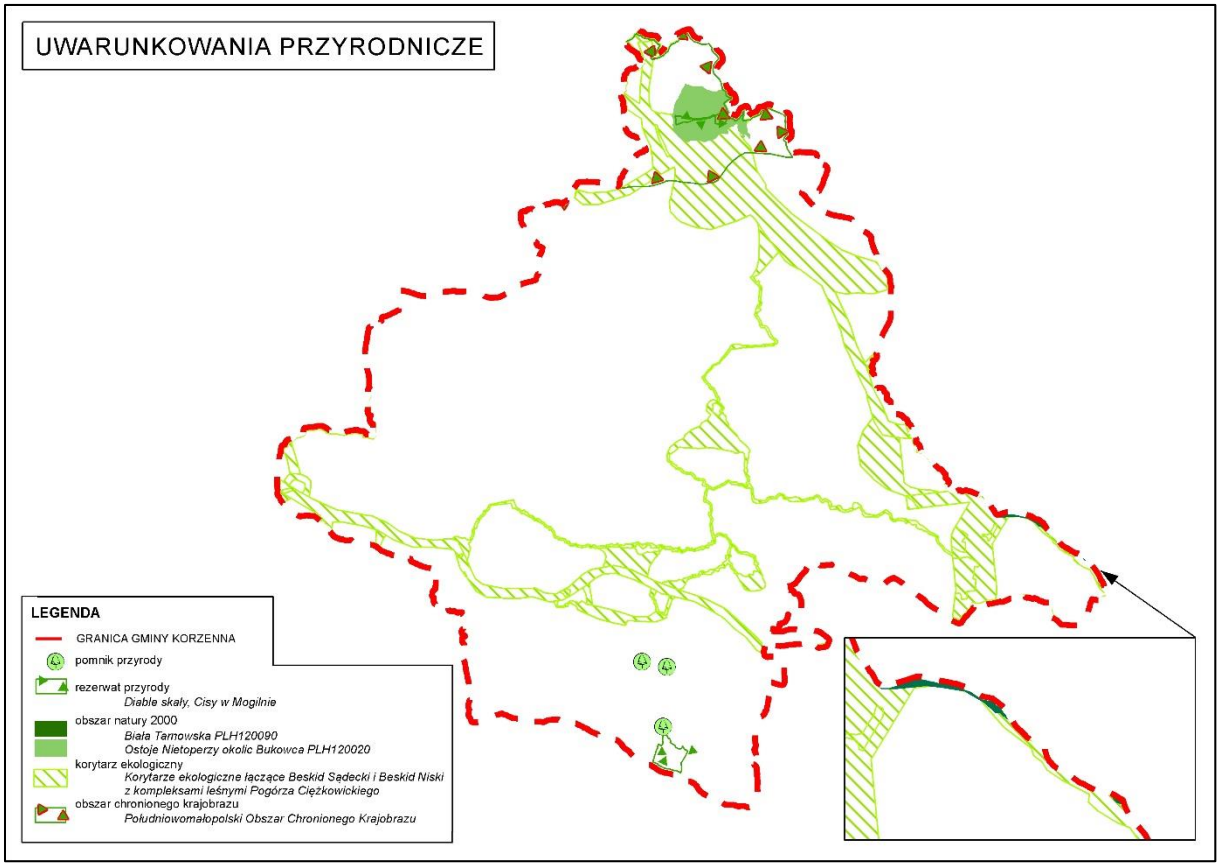

Ryc.11. Uwarunkowanie przyrodnicze na terenie gminy Korzenna
Źródło: Opracowanie własne

Na obszarze gminy Korzenna znajdują się obszary i obiekty chronione, zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2018 r. poz. 142 z późn. zm.), do których należą:

OBSZARY NATURA 2000:

1) ***Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Ostoje nietoperzy okolic Bukowca”*** (kod: PLH120020) utworzony został 09.04.2008 r. na podstawie Dyrektywy Siedliskowej. Dla terenów położonych w zasięgu Obszaru obowiązuje Plan zadań ochronnych, ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie.

Na terenie gminy na gruntach wsi Bukowiec znajduje się enklawa obszaru Natura 2000 Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca PLH120020 – obszar mający znaczenia dla Wspólnoty (Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny rejon biogeograficzny (Dz.U.UE.L.2011.33.146).

Obszar Natura 2000 Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca PLH120020 leży na terenie gmin Bobowa, Korzenna, w powiecie nowosądeckim, oraz gmin Ciężkowice i Zakliczyn w powiecie tarnowskim w województwie małopolskim.

Obszar Ostoje Nietoperze okolic Bukowca PLH120020 tworzą cztery enklawy. Każda z nich obejmuje obiekt, w których mieszczą się kolonie rozrodcze nietoperzy i ich obszary żerowania. Tymi enklawami są:

- Kościół w Bobowej – kolonie rozrodcze nocka dużego i podkowca małego na strychu i wieży kościoła w Bobowej (kościół p.w. Wszystkich Świętych),
- Kościół w Bruśniku - kolonia rozrodcza podkowca małego na strychu kościoła w Bruśniku,
- Bukowiec - kolonia rozrodcza podkowca małego na strychu kościoła w Bukowcu, zimowisko podkowca małego w Jaskini Diabla Dziura w Bukowcu,
- Kościół w Paleśnicy - kolonia rozrodcza podkowca małego na strychu kościoła w Paleśnicy.

Obszar utworzony został dla ochrony kolonii rozrodczych i zimowiska nietoperzy: podkowca małego (kod 1303) i nocka dużego (kod 1324). Przedmiotami ochrony w obszarze są również dwa gatunki płazów: kumak górski (kod 1193) i traszka karpacka (kod 2001) oraz siedliska przyrodnicze: jaskinie nieudostępnione do zwiedzania (kod 8310), kwaśne buczyny (kod 9110), i żyzne buczyny (kod 9130).

2) ***Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Biała Tarnowska”*** (kod: PLH120090) utworzony został 01.03.2011 r. na podstawie Dyrektywy Siedliskowej.

Jest to obszar o powierzchni 957,46 ha, który obejmuje znaczącą część zasobów 4 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, tj. 3220 (pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków), 3230 (zarośla wierzbowe na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków Salici-Myricarietum – z przewagą wrześni), 3240 (zarośla wierzbowe na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków Salici-Myricarietum – z przewagą wierzby) i 91E0 (łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe Salicetum albae, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe).

Górny odcinek Białej Tarnowskiej to jeden z najważniejszych w Polsce obszarów dla wszystkich trzech typów siedlisk związanych z nadrzecznymi kamieńcami. Do potencjalnych zagrożeń siedlisk należą plany regulacji rzeki. Ewentualne niezbędne prace z zakresu ochrony przeciwpowodziowej powinny być prowadzone zgodnie z zasadami dobrej praktyki regulacji rzek i potoków górskich.

REZERWATY PRZYRODY:

1) ***Rezerwat przyrody „Cisy w Mogilnie"*** został powołany na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 maja 1963 roku (M.P. z 1963 r. Nr 54, poz. 271). Powierzchnia rezerwatu wynosi 35,67 ha. Został utworzony w celu zachowania naturalnego siedliska cisów pospolitych znajdującego się na północnych stokach Jodłowej Góry w Beskidzie Niskim. Cis pospolity to gatunek wiecznie zielonego drzewa iglastego lub dużego krzewu z rodziny cisowatych, osiągający niekiedy wysokość do 20 m. Naturalne skupiska cisów w rezerwacie występują w drzewostanie jodłowym, a szacunkowa liczba okazów to około 800 cisów o wysokości do 9 m. W rezerwacie znajduje się ścieżka dydaktyczna z 9 przystankami, przyciągająca miłośników turystyki pieszej i rowerowej.

2) ***Rezerwat przyrody „Diable Skały"*** został powołany na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa z dnia 30 września 1953 r. (M.P.53.A-97.1349). Rezerwat znajduje się na terenie miejscowości Bukowiec, a jego powierzchnia wynosi 16,07 ha. Jest to rezerwat przyrody nieożywionej, który został utworzony w celu zachowania charakterystycznie uformowanych grup skalnych piaskowca ciężkowickiego oraz powstałej na skutek procesów tektonicznych jaskinia szczelinowej o znacznych rozmiarach, zwanej „Diablą Dziurą", w której spotkać można niezwykle rzadki gatunek nietoperza – podkowca małego. Całość wraz z porastającym ten teren lasem sosnowo-jodłowym tworzy pod względem przyrodniczym i z uwagi na swoiste cechy krajobrazu obiekt o szczególnych wartościach zabytkowych.

OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU:

Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony jeszcze w 1997 r., wówczas pod nazwą „Obszar Chronionego Krajobrazu Województwa Nowosądeckiego", jednak wraz ze zmianami administracyjnymi kraju nazwa ta została dostosowana do obecnego nazewnictwa. W ten sposób powstał Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody

Małopolskiego z dnia 24 listopada 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2006 r. Nr 806, poz. 4862, zm. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2007 r. Nr 499, poz. 3294) zmienionego Uchwałą nr XVIII/299/12 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 lutego 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 24 marca 2012 r., poz. 1194). Powierzchnia obszaru wynosi 364 176 ha.

W powiecie nowosądeckim obszar obejmuje gminy: Łososina Dolna oraz części gmin: Stary Sącz, Gródek nad Dunajcem, Korzenna, Chełmiec, Podegrodzie, Nawojowa, Łącko, Rytro, Piwniczna, Kamionka Wielka, Grybów, Łabowa i Krynica-Zdrój.

Funkcja ochronna obszaru wynika z wybitnej wartości obiektów przyrodniczych, dla których OChK jest bezpośrednią otuliną lub dodatkową strefą ochronną (przejściową), a ponadto większą część tego terenu stanowi obszar węzłów i korytarzy ekologicznych sieci ECONET-PL. Obszarowo przeważają zróżnicowane ekosystemy leśne.

POMNIKI PRZYRODY

Na obszarze gminy Korzenna zlokalizowane są 3 pomniki przyrody ożywionej, zgodnie z wykazem zawartym w Tabeli 4.

Tab.4. Pomniki przyrody na obszarze gminy Korzenna

Źródło: Rejestr pomników przyrody powiatu nowosądeckiego, stan na dzień 01.10.2015 r.

Lp.	Nazwa pomnika przyrody	Opis	Miejscowość	Działka	Opis lokalizacji
1.	Cis	Obwód: 170 cm	Mogilno	543/2	w zagrodzie pana Jarosza
2.	Dąb (2 szt.) Lipa (5 szt.)	Grupa drzew	Mogilno	305/2	w otoczeniu drewnianego kościoła
3.	Cis	Obwód: 88 cm	Mogilno	255	w otoczeniu przydrożnej kapliczki

KORYTARZE EKOLOGICZNE:

W roku 2012 Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie rozpoczęła realizację projektu pn. „Rozbudowa bazy danych przestrzennych o korytarzach ekologicznych w Małopolsce”, którego celem była identyfikacja kluczowych tras migracji zwierząt, roślin i grzybów w regionie Małopolski oraz budowa spójnego systemu powiązań ekologicznych pomiędzy biocentrami przyrodniczymi, w tym chronionymi w formie obszarów Natura 2000, parków narodowych i rezerwatów przyrody. W wyniku przeprowadzonych prac wyznaczono obszary, przez które przebiegają najważniejsze korytarze ekologiczne, łączące główne pasma górskie i większe kompleksy leśne.

Dla obszaru gminy Korzenna wyznaczono w ten sposób korytarze ekologiczne łączące Beskid Sądecki i Beskid Niski z kompleksami leśnymi Pogórza Ciężkowickiego, których przebieg został wskazany na rysunku Studium.

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

7.1. Rys historyczny

Historia osadnictwa obszaru dzisiejszej gminy Korzenna sięga czasów prehistorycznych, na co wskazują znaleziska wykopalisk z okresu neolitu, ceramika sznurowa i pozostałości kultury łużyckiej, które świadczą o wędrówkach ludności z Wyżyny Małopolskiej na Pogórze i dalej na południe. Osadnicy przemieszczali się z regionu krakowsko-sandomierskiego w górę Dunajca oraz znad Skawy i Raby przez Beskidy na Podhale. Pierwsze znaczące ruchy osadnicze pochodziły z rejonu Wiślicy, będącej wówczas jedynym znaczącym grodem u ujścia Dunajca. Po włączeniu Kasztelanii Sądeckiej do województwa krakowskiego wpływy Wiślicy uległy znacznemu zmniejszeniu, w związku ze zmianą przebiegu głównego traktu handlowego, który wiódł odtąd do Krakowa przez Bochnię i Wieliczkę. Do roku 1257 Ziemią Sądecką zarządzał kasztelan działający z ramienia książąt krakowskich, a następnie Bolesław Wstydliwy nadał te tereny swojej żonie Kindze. Odtąd gospodarczo-administracyjne działania prowadzone były przez urzędników Kingi, a Ziemia Sądecka przechodziła intensywną akcję osadniczą, gdzie wsie lokowano na prawie niemieckim. Nie był to jeszcze czas powstania Korzennej, ale powstające osady stały się wzorem do dalszego lokowania osad na terenie Sądecczyzny.

XIV i XV wiek przyniosły kolejną falę silnych działań osadniczych, w tym lokowania wsi w rejonie między Dunajcem i Białą Dunajcową. Ze względu na lesisty charakter tych terenów wsie powstawały w głębi puszczy i przybierały formę małych, jedno- lub kilkurodzinnych osad zakładanych przez Polaków, których dokładne pochodzenie nie jest jednak znane. Warunki terenowe nie były sprzyjające, gdyż mocno zalesione tereny wymagały karczunku, dlatego tez król podejmował wszelkie starania, aby zachęcić osadników do osiedlania się poprzez wprowadzenie systemu daleko idących ulg.

Wieś Korzenna została lokowana w 1348 r., po wykarczowaniu znacznych połaci lasu. Nazwa Korzenna została nadana wsi prawdopodobnie przez Kazimierza Wielkiego, który często przebywał na tych terenach polując na zwierzynę, a wywodzi się ona od nazw topograficznych – zgodnie z wyglądem wsi po wykarczowaniu lasu. Korzenna była dawniej

wsią władaną przez rody rycerskie. W 1357 roku należała do rodu Strzemieńczyków herbu Strzemię, których pochodzenie datowane jest na czasy panowania króla Bolesława Chrobrego. Właściciele Korzennej przybrali nowe nazwisko rodowe – Korzeńscy, wywodzące się od nazwy wsi, którą władali. W 1412 roku właścicielem Korzennej był Stanisław Korzeński, a następnie od 1453 r. dziedziczy Klemens Korzeński herbu Wąż, pełniący funkcję kasztelana czechowskiego (Czechów na kielecczyźnie) oraz senatora. W 1470 r. współwładanie w Korzennej oraz Miłkowej i Teluszowej przejęli jego synowie – Klemens, Piotr i Stanisław.

Na przełomie XV i XVI wieku Korzenna była już istotnym ośrodkiem gospodarczym i oświatowym – we wsi funkcjonowała karczma i folwark, a w 1513 r. powstała również szkoła parafialna. Około 1570 r. istniejący tu kościół pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela zamieniony został przez Korzeńskich na zbór protestancki. Powrócił do rąk katolików w 1595r., spalił się w roku 1618. Wybudowano nowy pod wezwaniem św. Urszuli, który uległ spaleniu w 1952 r. W roku 1629 Korzenna należy do rodu Strońskich herbu Janina – który na ziemiach sądeckich datuje się od roku 1460.

Po pierwszym rozbiorze Polski obszar gminy Korzenna włączono do terytorium państwa austriackiego. Od roku 1788 w Korzennej panował szlachecki ród Koczanowiczów herbu Nałęcz, a wsią władali bracia Aleksander Józef i Walezy Franciszek. Każdy z braci miał własny dwór z areałami najlepszej ziemi, jednak Walezy Franciszek, prowadzący dość rozwiązły tryb życia, w krótkim czasie utracił swe posiadłości na rzecz Kajetana Cudka, który po zakończeniu dzierżawy wykupił majątek i stał się jego właścicielem. W późniejszym czasie jego rodzina zmieniła nazwisko na Dźwigniewskich.

Wiosna Ludów w 1848 r. przyniosła uwłaszczenie chłopów, którzy otrzymali na własność użytkowane dotychczas ziemi, jednak obciążenie ich nowymi podatkami spowodowało, że ich sytuacja materialna nie uległa znacznej poprawie.

W 1867 r. gmina Korzenna weszła w skład powiatu grybowskiego, który został utworzony w ramach dawnego powiatu nowosądeckiego wraz z innymi nowymi powiatami na terenie dawnej Galicji.

W czasie pierwszej wojny światowej na terenie Korzennej stacjonowało zaplecze wojsk rosyjskich, a w budynku szkolnym urządzono magazyn wojskowy. Wieś nie została zniszczona, a sama wojna nie odbiła się na Korzennej dużym echem. Po wojnie Aleksander Koczanowicz podzielił majątek między ośmioro swoich dzieci, a rodzinny dwór Dźwigniewskich przetrwał do II wojny światowej. Państwowa ustawa umożliwiła dzierżawiącym grunty chłopom dokonanie ich wykupu po bardzo niskich cenach, a tym samym stali się oni ich właścicielami. W roku 1932 zlikwidowano powiat grybowski, a

Korzenna ponownie stała się gminą wiejską powiatu nowosądeckiego, w skład której wchodziło 17 wiosek.

Mieszkańcy Korzennej przejawiali się znaczną aktywnością społeczną i partyzancką. W Korzennej działała organizacja chłopska – lewicowa „Piast", domagająca się poszanowania prawa i konstytucji, ustąpienia władzy sanacyjnej oraz poprawy sytuacji materialnej chłopów. W czasie II wojny światowej wieś nie doznała większych zniszczeń. W latach okupacji istniała organizacja „ Bataliony Chłopskie". W rejonie gminy Korzenna działał odział chłopskiego ruchu oporu – oddział „ Sępa", który powstał wiosną 1943 r. Dowodził nim znakomity żołnierz Polski Podziemnej Kazimierz Wątróbski pochodzący z Wilczysk, wsi położonej 8 km od Korzennej. W oddziale przybywało około 18 obywateli radzieckich oraz lotnicy angielscy, którzy 17.07.1944 r. zostali zestrzeleni w walce powietrznej nad Lipnicą Wielką. Oddział Sępa przeprowadził wiele akcji zbrojnych, a wśród nich m.in. rozbrojenie posterunku żandarmerii w Korzennej. Po zakończeniu wojny dwór Dźwigniewskich poddano fragmentacji, las upaństwowiono, a użytki rolne przekazano wyrobnikom dworskim.

1 stycznia 1955 r. wprowadzono nowy podział terytorialny, na podstawie którego istniejące dotychczas gminy podzielono na gromadzkie rady. Gmina Korzenna została tym samym podzielona na 4 gromadzkie rady, których siedzibami stały się Korzenna, Lipnica Wielka, Mogilno i Siedlce. Słaba komunikacja z Nowym Sączem i zły stan drogi stały się barierą rozwoju tego rejonu. W latach 1956 – 58 powstała wreszcie droga, a komunikacja z miastem uległa znacznej poprawie dzięki uruchomieniu linii autobusowej. W 1966 r. Korzenna została zelektryfikowana, a co za tym idzie wzrost gospodarczy i modernizację działalności prowadzonej na tym obszarze.

1 stycznia 1973 r. po raz kolejny zmodyfikowano podział administracyjny, a Korzenna stała się siedzibą gminy wiejskiej, w skład której wchodziło 16 wiosek. W 1975 r. na mocy kolejnej zmiany w podziale terytorialnym zlikwidowano powiaty, w a w miejsce 17 województw utworzono 49. Gmina Korzenna należała odtąd do województwa nowosądeckiego. W 1999 roku przywrócono trzystopniowy podział administracyjny, a w miejsce 49 województw utworzono 16. Gmina Korzenna administracyjnie przynależy do powiatu nowosądeckiego i województwa małopolskiego.

7.2. Zasoby środowiska kulturowego

Układy urbanistyczne

Obszar gminy Korzenna pierwotnie nie należał do obszarów dogodnych dla osadnictwa, głównie ze względu na podgórski i górzysty charakter oraz topografię terenu. Wsie powstawały z wydzielonych zwartych kompleksów pól znacznej wielkości, będących w posiadaniu rodów dworskich i folwarków. Chłopi natomiast osiedlali się na terenach najmniej

atrakcyjnych dla osadnictwa i często znacznie oddalonych. Układy przestrzenne nie tworzyły zatem zwartych ani pasmowych układów zabudowy, co przyczyniło się do jej znacznego rozproszenia.

Znaczny rozwój osadnictwa przypadł na lata międzywojenne, kiedy to nowopowstająca zabudowa zaczęła wkraczać pomiędzy istniejące zagrody oraz na tereny jeszcze niezabudowane. Historyczne układy urbanistyczne i ich ślady na obszarze gminy zostały w dużej części zniekształcone lub zatarte w wyniku przebudowy obszarów mieszkaniowych i ich rozwoju. W konsekwencji w istniejących wsiach wykształciły się zespoły zabudowy zwartej, szczególnie w centralnych częściach osad, gdzie zazwyczaj funkcje centrotwórcze skupiały się w pobliżu skrzyżowań dróg. Niemniej jednak do dziś można zaobserwować rozproszenie i samotniczy charakter zabudowy wiejskiej, w której dominują budynki związane ściśle z prowadzeniem działalności rolniczej, a koncentracja substancji mieszkaniowych wynika raczej z warunków terenowych.

Na zawarcie tradycyjnych układów przestrzennych obszarów wiejskich, których geneza sięgała czasów średniowiecza, wpłynął również fakt, iż tradycyjną formą zabudowy wiejskiej były domy drewniane, których trwałość jest znacznie krótsza niż w przypadku budynków murowanych. W związku z tym większość budynków i, co za tym idzie, układów przestrzennych uległa zniszczeniu lub przebudowie prowadzącej do zniekształcenia pierwotnej formy. Do dziś w gminie Korzenna zachowały się jedynie nieliczne pojedyncze przykłady tradycyjnej wiejskiej architektury drewnianej.

Architektura sakralna

Najstarszym obiektem architektury sakralnej zlokalizowanym na obszarze gminy Korzenna jest zabytkowy kościół parafialny pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny w Lipnicy Wielkiej. Został fundowany w 1359 roku przez Kazimierza Wielkiego, a wybudowany w II połowie XIV w., a następnie wielokrotnie przebudowywany. Jest to kościół w stylu gotyckim, zbudowany z kamienia, otynkowany i pokryty blachą jednonawową. Wewnątrz kościoła znajduje się węższe prezbiterium dwuprzęsłowe zamknięte trójbocznie o sklepieniu kolebkowo-krzyżowym i trzema ostrołukowymi oknami, do którego od strony północnej przylega niewielka zakrystia. W bocznych nawach znajdują się dwie kaplice, a od zachodu budynek zwieńczono niską wieżą o barokowym kształcie. Kościół pokryty jest dachami siodłowymi. Sklepienie prezbiterium zdobi polichromia pochodzenia późnorenesansowego, ornamentalna i figuralna, z pierwszej połowy XVII w. Główny ołtarz z obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej oraz dwa boczne ołtarze rokokowe oraz ambona i chór muzyczny datowane są na drugą połowę XVIII w. W kościele znajduje się również renesansowa chrzcielnica, a całe wnętrze przyozdabiają zabytkowe rzeźby i obrazy świętych.

Na szczególną uwagę zasługuje kościół pod wezwaniem św. Marcina Biskupa w Mogilnie zbudowany około 1765 roku, gruntownie odnowiony w 1891 i 1930 roku, który został wpisany na listę obiektów tworzących Szlak Architektury Drewnianej województwa małopolskiego. Jest to drewniany obiekt konstrukcji zrębowej, szalowany i kryty blachą. Wnętrze kościoła tworzy kwadratowa nawa z węższym zamkniętym trójbocznie prezbiterium przy którym znajduje się niewielka prostokątna zakrystia. W roku 1930 od frontu kościoła dobudowano dość duży przedsionek. Wewnątrz stropy płaskie, portale o nadprożach z wykrojem falistym, łuk tęczy spłaszczony. Dachy siodłowe, a nad nawą barokowa wieżyczka wzniesiona pod koniec XIX w. W środkowej części znajduje się chór muzyczny, wsparty na dwóch ozdobnych słupach. Wnętrze kościoła zdobi figuralna i ornamentalna polichromia, datowana ok. 1930 r. i liczne obrazy. Na głównym ołtarzu późnobarokowym znajduje się otoczony miejscowym kultem krucyfiks, a w ołtarzach bocznych – barokowe obrazy z XIX w. Kościelna renesansowa chrzcielnica z 1540 r. została wykonana z kamienia. Ambona późnobarokowa z połowy XVIII w. W połowie XIX w. wzniesiono wolnostojącą dzwonnicę murowaną z kamienia, a brzmiące w niej dzwony zostały zakupione w 1966 roku.

Innym godnym uwagi obiektem sakralnym jest kościół pod wezwaniem Niepokalanego Serca Najświętszej Marii Panny w Bukowcu, którego budowę datuje się na 1805 rok. Powstał w Kamiannej jako cerkiew greko-katolicka. W 1949 roku został przewieziony do Bukowca i odbudowany, a w 1955 roku poświęcony. Kościół znajduje się na wzgórzu pośród lasu sosnowo-brzozowego i rezerwatu "Diable Skały". Jest to drewniany kościół o konstrukcji zrębowej kryty gontem, zwieńczony wieżą kwadratową konstrukcji słupowej o lekko pochylonych ścianach i nakrytą iglicą. W kościele znajduje się jedna nawa podzielona na dwie nierównej szerokości części. Przy krótkim prezbiterium znajduje się niewielka zakrystia. Ołtarz główny zdobiony obrazem Serca Najświętszej Marii Panny z 1949 r. Barokowe ołtarze boczne pochodzą z XVIII - XIX w. w kościele znajduje się chrzcielnica i ambona datowana na połowę XX w. oraz dzwon odlany w 1950 r.

Ponadto na terenie gminy znajduje się wiele współczesnych obiektów architektury sakralnej, których pochodzenie datowane jest głównie na wiek XX, a wśród nich znajdują się kaplica w Posadowej Mogilskiej (fundowana w 1862 r.), kościół św. Tekli w Siedlcach (zbudowany w 1901 r. w miejsce poprzedniego kościoła drewnianego z XVI w., należy do parafii Św. Andrzeja Apostoła w Siedlcach), kościół p.w. Najświętszego Imienia Marii Panny w Jasiennej (pierwotnie kościół drewniany zbudowany w latach 1923 – 1925 i odnowiony w 1950 r., a następnie rozebrany i zastąpiony obiektem świątynią murowaną), kościół p.w. Najświętszej Marii Panny Szkaplerznej w Korzennej (zbudowany w latach 1957–1960), kaplica murowana w Koniuszowej (zbudowana w 1984 r.), kaplica filialna w Trzycierzu (wybudowana w latach 1989 – 1992), kaplica filialna w Janczowej (wybudowana w latach

1989 – 1995,), kościół Podwyższenia Krzyża Świętego w Mogilnie (wybudowany w latach 1992 – 2003), kościół parafialny p.w. św. Kingi w Wojnarowej (wybudowany w latach 1997 – 2002). O przywiązaniu mieszkańców do wiary świadczą także liczne kapliczki i krzyże przydrożne.

Założenia dworsko-parkowe

Jednym z okazalszych zabytków gminy Korzenna jest zespół parkowo-dworski w Korzennej. Pierwsze wzmianki o założeniu parkowym pochodzą z roku 1846, kiedy w pobliżu wybudowanych w późniejszym czasie zabudowań dworskich funkcjonowały już budynki gospodarcze z kuchnią dworską i istniejącym po dzień dzisiejszy stawem. Dwór powstał prawdopodobnie za czasów panowania rodu Koczanowiczów. Przez kolejne lata założenie dworsko-parkowe miało wielu właścicieli i pełniło wiele różnych funkcji, aż w latach 90. XX w. przeszło na własność gminy. W roku 1985 założenie zostało wpisane do rejestru zabytków. Niemniej jednak sposób użytkowania zabudowań w przeszłości przyczynił się do znacznej degradacji zabudowy, w związku z tym podjęto działania mające na celu przywrócenie walorów i ożywienie założenia poprzez realizację projektu rewitalizacji kompleksu. W ramach projektu dokonano rekonstrukcji założeń zabytkowego parku oraz zabudowań dworskich, na nowo zagospodarowano teren, a zabudowania przeznaczono pod funkcję kulturalne.

W miejscowości Lipnica Wielka znajduje się inne założenie dworsko-parkowe, którego elementy składowe w postaci dworu Długoszowskich i parku znajdują się w rejestrze zabytków województwa małopolskiego. Założenie zlokalizowane jest przy wjeździe do Lipnicy Wielkiej od strony Niecwi. Pod koniec XIX w. majątek należał do rodziny Długoszowskich, następnie został odsprzedany właścicielowi lokalnego browaru – Żydowi Wejdowi. W roku 1900 majątek został wykupiony przez Antoniego z rodu Długoszowskich, które po odzyskaniu rodzinnych dóbr zaczął wznoszenie dworu. W roku 1902 budowę dworu zakończył jego syn Jan Kanty. Dwór został zbudowany na planie prostokąta jako jednokondygnacyjny budynek, z wyjątkiem piętrowej części centralnej, poprzedzonej portykiem kolumnowym i schodami w formie wachlarza. Lokalizacja dworu na ziemnym nasypie podkreślała jego dominację nad okolicznym terenem. Majątek dobrze prosperował aż do II wojny światowej. W 1945 r. doszło do jego parcelacji. Wówczas w dworze urządzono mieszkania dla pracowników PGR-u, później spółdzielnię rolniczą i ośrodek zdrowia, a dzisiaj warsztaty terapii zajęciowej. Eklektyczne zabudowania dworskie charakteryzują się dość prostą architekturą, a jego stan techniczny wskazuje na znaczne zaniedbanie w utrzymaniu obiektu, o czym świadczą m.in. wykruszone detale architektoniczne.

Na terenie miejscowości Niecew znajduje się dwór, który powstał na początku XIX w. Pierwsze wzmianki o dużym zespole dworskim pochodzą z katastru galicyjskiego z 1846

roku. Pozostałości założenia istnieją do dzisiaj w postaci budynku z kamienia łupanego i cegły. Zabudowania składają się z dwóch części: ośmiobocznej, trzykondygnacyjnej wieży o ostrołucznych otworach okiennych oraz parterowego budynku mieszkalnego zbudowanego na planie prostokąta. Ostatnim właścicielem majątku był hrabia Adam de Laveaux, a po jego śmierci w roku 1901 dwór przeszedł na własność Wolfa Gelbe (właściciela Bujnego) oraz Chaim Hirsz Flinka (właściciela dóbr ziemskich w Nowym Sączu). W 1903 roku majątek przeszedł parcelację i został sprzedany przedstawicielom rodów góralskich: Obrochtów, Staszeli, Szczyptów, Hawryłów, Hyców, Matejów, Fiutych, Jakubców. Większość zabudowań wraz z dworem zostało rozebranych, a do dzisiejszych czasów przetrwała baszta z częścią dziedzińca i parkiem. Obecnie obiekt stanowi własność prywatną.

W centralnej części Łyczanej znajdował się niegdyś budynek dworski otoczony rosnącymi po dziś dzień bzami i lipami wraz z zabudowaniami gospodarskimi i młynem wodnym. W XIX w. właścicielami dworu był ród Stabnickich, a po śmierci pana dworskiego Marcelego dwór przejęła jego krewna Helena Zawębina, opiekując się wdową i jej synem Zygmuntem. Z jej zalecenia dworem kierował "rządca", pan Nawrocki. We władaniu dworu była większość pól we wsi, w roku 1938 sprzedano część ziemi, na której osiedlili się mieszkańcy wsi Lipie, na terenie której utworzono Jezioro Rożnowskie. W maju 1945 roku właścicielka otrzymała nakaz opuszczenia majątku, który został rozparcelowany między chłopów. Do chwili obecnej przetrwały jedynie spichlerz, budynek dworski i "górka".

Ponadto na terenie gminy znajdują się pozostałości zespołów podworskich, które funkcjonowały we wsiach na terenie gminy, a wśród nich m.in. zespół podworski w Lipnicy Wielkiej (murowany, zlokalizowany przy drodze do Bukowca) czy zespół podworski w Siedlcach (drewniany budynek mieszkalny oraz spichlerz).

Budownictwo wiejskie – Sądecki Park Etnograficzny

Istotnym elementem z punktu widzenia zachowania dziedzictwa kulturowego Ziemi Sądeckiej jest Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu, które w ramach swojej działalności udostępnia dla zwiedzających ekspozycję Miasteczka Galicyjskiego i skansenu regionalnego – Sądecki Park Etnograficzny prezentującego architekturę drewnianą i tradycyjną kulturę ludową Sądecczyzny. Region ten obejmuje cztery grupy etnograficzne, a mianowicie: Lachów Sądeckich, zachodnią część Pogórzan, Górali Sądeckich i Łemków Nadpopradzkich. W skład ekspozycji wchodzą obiekty lub ich rekonstrukcje, w tym 5 obiektów pochodzących z obszaru gminy Korzenna:

a) w ramach zespołu „Dwór szlachecki i folwark”:
   – stajnia z wozownią z Lipnicy Wielkiej, datowane na ok. 1860 r. (obiekt nr 15),
b) w ramach zespołu „Pogórzanie”:

- chałupa „biedniacka” z Lipnicy Wielkiej, datowana na 2. poł. XIX w., wnętrze urządzone na mieszkanie wiejskiej znachorki (obiekt nr 19),
- stodoła z Wojnarowej, datowana na 2. poł. XIX w. (obiekt nr 22),
- chałupa dymna z typowej zagrody średniozamożnego rolnika z Niecwi, datowana na ok. 1840 r. (obiekt nr 23),
- stodoła z Niecwi z typowej zagrody średniozamożnego rolnika, datowana na XIX w. (obiekt nr 24).

Miejsca pamięci narodowej

Historia gminy Korzenna obejmuje liczne przykłady bohaterskiej walki na przestrzeni swoich dziejów, lecz biorąc pod uwagę rodowód, historię i związaną z gminą ludność, najbardziej dramatyczny wydaje się być okres II wojny światowej. Dla upamiętnienia patriotycznych zrywów ludności na terenie gminy zlokalizowano miejsca pamięci narodowej:

- tablica upamiętniająca żołnierzy I Batalionu Barbara 16 PP AK,
  jest to drewniana tablica umieszczona wewnątrz świątyni p.w. Niepokalanego Serca Najświętszej Marii Panny w Bukowcu;
- tablica dziękczynna za ocalenie Ojczyzny,
  jest to drewniana tablica umieszczona wewnątrz świątyni p.w. Niepokalanego Serca Najświętszej Marii Panny w Bukowcu;
- tablica upamiętniająca bohaterską śmierć dr Szczepana Niedźwiedzia, zlokalizowana na ścianie budynku Plebanii w Siedlcach;
- obelisk upamiętniający działalność żołnierzy I konspiracji 1943-1945 (oddziały: BCh Kazimierza Wątróbskiego „Sępa”, AK Franciszka Paszka „Kmicica”, AK Stanisława Kruczka „Maka”) oraz żołnierzy II konspiracji 1945-1947 (oddziały: „Huragan” Andrzeja Szczypty „Zenita”, NSZ „Żandarmeria” kpt. Jana Dubaniowskiego „Salwy”) zlokalizowany na szczycie Jodłowej Góry;
- mogiła żołnierzy Batalionów Chłopskich na cmentarzu parafialnym w Jasiennej;
- grób żołnierzy Batalionów Chłopskich na cmentarzu parafialnym w Siedlcach,
- grób nieznanych żołnierzy poległych w kampanii wrześniowej 1939 r. zlokalizowany w Wojnarowej.

7.3. Obiekty objęte ochroną konserwatorską

Na obszarze gminy Korzenna znajdują się obiekty zabytkowe, wśród których widnieją obiekty architektury sakralnej oraz założenia dworsko-parkowe, o dużym znaczeniu historycznym. Ochroną konserwatorską objęta została zabudowa wpisująca się w krajobraz

przyrodniczy i kulturowy. Na obszarze gminy Korzenna znajduje się 6 obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa małopolskiego.

Zestawienie wszystkich obiektów, które zostały objęte ochroną konserwatorską na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 2187 z późn. zm.) przedstawia Tabela 5.

Tab.5. Zbytki wpisane do rejestru

Źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie, stan: październik 2015 r.

Lp.	Miejscowość	Obiekt zabytkowy	Nr rej.	Nowy nr rej. dla obiektów przeniesionych do księgi rejestru woj. małopolskiego
1	Jasienna	kościół drewniany p.w. Najśw. Imienia NMP (w trakcie translokacji)	A-743 z 4.10.2000 r.	A-389/M
2	Korzenna	założenie parkowe	A-189 z 30.08.1985 r.	
3	Mogilno	zespół kościoła p.w. św. Marcina: kościół, kaplica p.w. św. Anny, dzwonnica, ogrodzenie z kapliczką	A-700 z 28.06.1993 r.	
4	Lipnica Wielka	kościół par. p.w. Nawiedzenia NP Marii	A-32 z 3.03.1930	
5	Lipnica Wielka	park	A-523 z 14.12.1987	
6	Lipnica Wielka	budynek dawnego dworu	A-64	A-160/M z 29.10.2008

7.4. Obiekty będące w ewidencji zabytków

Na obszarze gminy Korzenna znajduje się wiele zabytkowych obiektów budowlanych wpisanych do ewidencji zabytków. Są to głównie obiekty architektury sakralnej oraz murowane domy mieszkalne i drewniane chałupy. Listę zabytkowych obiektów budowlanych wpisanych do ewidencji przedstawia Tabela 6.

Tab.6. Zbytki wpisane do ewidencji

Źródło: Ewidencja zabytków, UOZ w Nowym Sączu

Lp.	Miejscowość	Opis obiektu zabytkowego
1	Bukowiec	kościół par., d. cerkiew z Kamiannej przeniesiona w 1948 r., drewn.
2	Bukowiec	kapliczka nr 16, mur., kam., 1867 r.
3	Bukowiec	chałupa nr 1, wł. H. Michalik, drewn., 1929 r.

Lp.	Miejscowość	Opis obiektu zabytkowego
4	Bukowiec	chałupa nr 5, wł. M. Waniołek, drewn., 1930 r.
5	Bukowiec	dom mieszkalny nr 8, wł. W. Śmiertka, drewn., 1920 r.
6	Bukowiec	chałupa nr 19, drewn., 1935 r.
7	Bukowiec	chałupa nr 80, w1. remiza OSP, drewn., 1 ćw. XX w.
8	Bukowiec	Szkoła Podstawowa, mur./cegła, 1956 r.
9	Janczowa	budynek mieszkalny nr 75, W1. W. Trybuch, drewn., k. XIX w.
10	Janczowa	kapliczka kam., XIX/XX w.
11	Jasienna	kapliczka słupowa, kam., XIX w.
12	Jasienna	kapliczka słupowa, kam., 1933 r.
13	Korzenna	budynek mieszkalny nr 111, drewn., 1927 r.
14	Lipnica Wielka	kaplica cmentarna, wł. parafia, mur., 1 ćw. XX w.
15	Lipnica Wielka	grobowiec Chwalibogów na cmentarzu, mur., 1902 r.
16	Lipnica Wielka	dwór przy drodze do Bukowca, mur. Pocz. XX w.
17	Lipnica Wielka	budynek mieszkalny nr 8, wł. J. G141), drewn., pocz. XX w.
18	Lipnica Wielka	budynek mieszkalny nr 40, wł. J. Matusiak, drewn., 1927 r. (obecnie mieszka P. Kmiecik T.)
19	Lipnica Wielka	budynek mieszkalny nr 174, wł. Andrzej Slipek, drewn., 1923 r.
20	Lipnica Wielka	budynek mieszkalny nr 201, wł. R. Skwar10, drewn, k. XIX w.
21	Lipnica Wielka	spichlerz nr 382, wł. J. Jagielski
22	Lipnica Wielka	stodoła nr 384, wł. M. Zając
23	Łyczana	kapliczka, kam., XIX w.
24	Łyczana	dwór, d. wł. Z. Żuk Skarszewski, drewn./mur., XIX w.
25	Łyczana	spichlerz przy d. dworze, kiedyś mieścił się PGR, kam./drewn.
26	Łyczana	szkoła, drew./szalow., okres międzywojenny
27	Łyczana	budynek mieszkalny nr 29, drewn., 1870 r.
28	Miłkowa	chałupa nr 79, Matusik S., drewn., pocz. XX w.
29	Mogilno	kaplica p.w. św. Anny, mur., 1558 r., przebud. XVIII w.
30	Mogilno	kapliczka domkowa, kam., XIX w.
31	Mogilno	kaplica grobowiec kolatorów, mur.
32	Mogilno	kapliczka przydrożna, mur., XIX/XX w.
33	Mogilno	chałupa nr 92, wł. Cz. Jasiński, drewn., 1906 r.
34	Niecew	pawilon nr 1, kam., XVIII/XIX w.
35	Niecew	dwór nr 1, drewn., kon. XIX w.

Lp.	Miejscowość	Opis obiektu zabytkowego
36	Posadowa	kapliczka domkowa, kam., XIX w.
37	Posadowa	kaplica, wł. Wł. Szczygieł, mur., k. XIX w.
38	Siedlce	kościół p.w. św. Tekli, proj. Fr. Mączyński, mur., 1901 r.
39	Siedlce	kapliczka obok Klubu Rolnika, kam., XIX w.
40	Siedlce	chałupa nr 55, wł. J. Górczyk, drewn., 1928 r.
41	Siedlce	budynek mieszkalny nr 120, wł. Z. Trzeszczoń, drewn., l.30. XX w.
42	Siedlce	spichlerz nr 120, wł. Z. Trzeszczoń, drewn., I. 30-te XX w.
43	Siedlce	budynek mieszkalny, wł. F. Koszyk, drewn., 1. 20, 30-te XX w.
44	Trzycierz	budynek mieszkalny nr 10, Jan Stępień, drewn., 1948 r.
45	Wojnarowa	zespół dworski nr 1, wł. K. Steinhof, mur./kam., k. XIX w.
46	Wojnarowa	kapliczka k. magazynów, mur./tynk., k. XIX w.
47	Wojnarowa	kapliczka z figurą MB, k. szkoły, mur./kam., 1 ćw. XX w.
48	Wojnarowa	kapliczka k. nr 10, kam, 1900 r.
49	Wojnarowa	kapliczka nr 268, wł. W. Kwarciński, mur./kam., 1 ćw. XX w.
50	Wojnarowa	chałupa nr 3, wł. J. Jamróz, drewn., 1945 r.
51	Wojnarowa	chałupa nr 113, wł. F. Nowak, drewn., pocz. XX w.
52	Wojnarowa	studnia nr 113, wł. F. Nowak, kam./drewn., pocz. XX w.
53	Wojnarowa	chałupa nr 134, wł. M. Frączek, drewn., 1920 r.
54	Wojnarowa	chałupa nr 144, wł. K. Węgrzynowski, drewn., 1920 r.
55	Wojnarowa	studnia nr 164, wł. Z. Jamróz, kam./drawn, 1920 r.
56	Wojnarowa	piwnica nr 165, wł. Włodarz, kam./mur., 1 ćw. XX w.
57	Wojnarowa	chałupa nr 217, wł. Władysława Dyl, drewn., 1948
58	Wojnarowa	studnia nr 217, wł. Władysława Dyl, kam./drewn., 1948 r.

Do czasu aktualizacji wykazu gminnej ewidencji zabytków obejmuje się ochroną konserwatorską obiekty wymienione w Tab. 6 (wg kart Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków). Obiekty te przedstawia się jako proponowane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków.

7.5. Stanowiska archeologiczne

Na obszarze gminy Korzenna zlokalizowanych jest 140 stanowisk archeologicznych. Są to głównie ślady osadnicze i osady. Pełną listę stanowisk archeologicznych przedstawia Tabela 7.

Tab.7. Stanowiska archeologiczne na terenie gminy Korzenna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Lp.	Lokalizacja	Numer obszaru AZP	Numer stan. w miejscowości	Numer stan. na obszarze	Funkcja obiektu	Bliższa chronologia
1.	Bukowiec	109-65	1	3	ślad osadnictwa	epoka kamienia
2.	Bukowiec	109-65	2	5	ślad osadnictwa	epoka kamienia
3.	Bukowiec	109-65	3	31	ślad osadnictwa	prahistoria
4.	Bukowiec	109-65	4	33	ślad osadnictwa	późny OWR
5.	Bukowiec	109-65	5	34	ślad osadnictwa	epoka kamienia
6.	Bukowiec	109-65	6	37	ślad osadnictwa	epoka brązu
7.	Jasienna	109-65	1	6	ślad osadnictwa	prahistoria
8.	Jasienna	109-65	2	7	osada	epoka brązu
9.	Jasienna	109-65	3	8	ślad osadnictwa	prahistoria
10.	Jasienna	109-65	4	9	ślad osadnictwa	prahistoria
11.	Jasienna	109-65	5	10	osada	epoka brązu
12.	Jasienna	109-65	6	11	ślad osadnictwa	OWR
13.	Jasienna	109-65	7	12	osada ślad osadnictwa ślad osadnictwa	prahistoria epoka brązu OWR
14.	Jasienna	109-65	8	13	osada	epoka brązu
15.	Jasienna	109-65	9	14	ślad osadnictwa	neolit/wczesny brąz
16.	Jasienna	109-65	10	15	osada ślad osadnictwa	epoka brązu OWR
17.	Jasienna	109-65	11	16	osada	epoka brązu
18.	Jasienna	109-65	12	17	osada	prahistoria
19.	Jasienna	109-65	13	18	osada	epoka brązu
20.	Jasienna	109-65	14	19	osada	epoka brązu
21.	Jasienna	109-65	15	20	osada	prahistoria
22.	Jasienna	109-65	16	21	osada	epoka brązu

Lp.	Lokalizacja	Numer obszaru AZP	Numer stan. w miejscowości	Numer stan. na obszarze	Funkcja obiektu	Bliższa chronologia
23.	Jasienna	109-65	17	22	osada	epoka brązu
24.	Jasienna	109-65	18	23	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	epoka kamienia neolit
25.	Jasienna	109-65	19	24	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	epoka kamienia prahistoria
26.	Jasienna	110-65	20	2	ślad osadnictwa	prahistoria
27.	Jasienna	110-65	21	3	ślad osadnictwa	epoka brązu
28.	Jasienna	110-65	22	4	ślad osadnictwa osada	neolit prahistoria
29.	Jasienna	110-65	23	5	ślad osadnictwa	prahistoria
30.	Jasienna	110-65	24	6	ślad osadnictwa	XVII w.
31.	Jasienna	110-65	25	7	osada	nowożytna
32.	Jasienna	110-65	26	8	ślad osadnictwa	prahistoria
33.	Jasienna	110-65	27	9	osada	prahistoria
34.	Koniuszowa	111-64	1	46	ślad osadnictwa	neolit
35.	Koniuszowa	111-64	2	47	ślad osadnictwa	epoka kamienia
36.	Koniuszowa	111-64	3	48	ślad osadnictwa	epoka kamienia
37.	Koniuszowa	111-64	4	49	ślad osadnictwa	epoka kamienia
38.	Koniuszowa	111-64	5	50	ślad osadnictwa	epoka kamienia
39.	Koniuszowa	111-64	6	55	ślad osadnictwa	epoka kamienia
40.	Koniuszowa	111-64	7	57	ślad osadnictwa	epoka kamienia
41.	Koniuszowa	111-64	8	58	ślad osadnictwa	epoka kamienia
42.	Koniuszowa	111-64	9	59	ślad osadnictwa	neolit
43.	Koniuszowa	111-64	10	60	ślad osadnictwa	prahistoria
44.	Korzenna	110-65	1	31	osada osada ślad osadnictwa	epoka brązu późny okres rzymski nieokreślona

Lp.	Lokalizacja	Numer obszaru AZP	Numer stan. w miejscowości	Numer stan. na obszarze	Funkcja obiektu	Bliższa chronologia
45.	Korzenna	110-65	2	32	ślad osadnictwa osada	epoka brązu prahistoria
46.	Korzenna	110-65	3	33	ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa	epoka brązu prahistoria nieokreślona
47.	Korzenna	110-65	4	34	ślad osadnictwa	epoka kamienia
48.	Korzenna	110-65	5	35	ślad osadnictwa	prahistoria
49.	Korzenna	110-65	6	36	ślad osadnictwa	prahistoria
50.	Korzenna	110-65	7	37	ślad osadnictwa	epoka kamienia
51.	Korzenna	110-65	8	38	ślad osadnictwa	epoka kamienia
52.	Korzenna	110-65	9	39	ślad osadnictwa	późne średniowiecze
53.	Korzenna	110-65	10	40	ślad osadnictwa	prahistoria
54.	Korzenna	110-65	11	41	ślad osadnictwa	neolit
55.	Korzenna	110-65	12	42	ślad osadnictwa	epoka brązu
56.	Korzenna	110-65	13	43	ślad osadnictwa	epoka kamienia
57.	Korzenna	110-65	14	44	ślad osadnictwa	epoka kamienia
58.	Korzenna	110-65	15	45	osada	epoka brązu
59.	Korzenna	110-65	16	56	ślad osadnictwa	epoka kamienia
60.	Korzenna	110-65	17	57	ślad osadnictwa	neolit
61.	Korzenna	110-65	18	58	ślad osadnictwa	epoka brązu
62.	Korzenna	110-65	19	59	ślad osadnictwa	neolit
63.	Korzenna	110-65	20	60	osada	prahistoria
64.	Lipnica Wielka	109-65	1	25	ślad osadnictwa	prahistoria
65.	Lipnica Wielka	109-65	2	26	osada	epoka brązu
66.	Lipnica Wielka	109-65	3	27	ślad osadnictwa	epoka brązu
67.	Lipnica Wielka	109-65	4	28	ślad osadnictwa	prahistoria

Lp.	Lokalizacja	Numer obszaru AZP	Numer stan. w miejscowości	Numer stan. na obszarze	Funkcja obiektu	Bliższa chronologia
68.	Lipnica Wielka	109-65	5	29	ślad osadnictwa osada	neolit epoka brązu
69.	Lipnica Wielka	109-65	6	30	osada osada	epoka brązu późne średniowiecze
70.	Lipnica Wielka	109-65	7	32	ślad osadnictwa	prahistoria
71.	Lipnica Wielka	109-65	8	35	osada	epoka brązu
72.	Lipnica Wielka	109-65	9	73	ślad osadnictwa	prahistoria
73.	Lipnica Wielka	110-65	10	46	ślad osadnictwa	prahistoria
74.	Lipnica Wielka	110-65	11	47	ślad osadnictwa	epoka brązu
75.	Lipnica Wielka	110-65	12	48	ślad osadnictwa	neolit
76.	Lipnica Wielka	110-65	13	49	ślad osadnictwa	prahistoria
77.	Lipnica Wielka	110-65	14	50	ślad osadnictwa	nowożytna
78.	Lipnica Wielka	110-65	15	51	ślad osadnictwa	prahistoria
79.	Lipnica Wielka	110-65	16	64	ślad osadnictwa	epoka brązu
80.	Lipnica Wielka	110-65	17	65	ślad osadnictwa	prahistoria
81.	Lipnica Wielka	110-65	18	66	ślad osadnictwa	prahistoria
82.	Łęka	111-64	6	51	ślad osadnictwa	epoka kamienia
83.	Łęka	111-64	7	52	ślad osadnictwa	prahistoria
84.	Łęka	111-64	8	53	ślad osadnictwa	neolit
85.	Łęka	111-64	9	56	ślad osadnictwa	epoka kamienia
86.	Łyczana	110-65	1	10	osada	epoka brązu
87.	Łyczana	110-65	2	11	ślad osadnictwa	prahistoria
88.	Łyczana	110-65	3	12	osada osada osada	epoka brązu późny okres rzymski nieokreślona
89.	Łyczana	110-65	4	13	ślad osadnictwa	prahistoria
90.	Łyczana	110-65	5	14	ślad osadnictwa	prahistoria
91.	Łyczana	110-65	6	15	osada	epoka brązu

Lp.	Lokalizacja	Numer obszaru AZP	Numer stan. w miejscowości	Numer stan. na obszarze	Funkcja obiektu	Bliższa chronologia
92.	Łyczana	110-65	7	16	osada	epoka brązu
93.	Łyczana	110-65	8	17	ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa	neolit epoka brązu prahistoria
94.	Łyczana	110-65	9	18	ślad osadnictwa	prahistoria
95.	Łyczana	110-65	10	19	osada osada osada	epoka brązu późny okres rzymski nieokreślona
96.	Łyczana	110-65	11	20	ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa	epoka brązu późny okres rzymski prahistoria
97.	Niecew	110-65	1	52	osada	prahistoria
98.	Niecew	110-65	2	53	ślad osadnictwa	epoka kamienia
99.	Niecew	110-65	3	54	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	epoka brązu prahistoria
100.	Niecew	110-65	4	55	ślad osadnictwa	prahistoria
101.	Trzycierz	110-65	1	21	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	epoka kamienia prahistoria
102.	Trzycierz	110-65	2	22	ślad osadnictwa	prahistoria
103.	Trzycierz	110-65	3	23	ślad osadnictwa	prahistoria
104.	Trzycierz	110-65	4	24	osada osada osada	epoka brązu późny okres rzymski prahistoria
105.	Trzycierz	110-65	5	25	ślad osadnictwa osada	późny okres rzymski prahistoria
106.	Trzycierz	110-65	6	26	ślad osadnictwa	prahistoria
107.	Trzycierz	110-65	7	27	osada ślad osadnictwa ślad osadnictwa	epoka brązu późny okres rzymski prahistoria

Lp.	Lokalizacja	Numer obszaru AZP	Numer stan. w miejscowości	Numer stan. na obszarze	Funkcja obiektu	Bliższa chronologia
108.	Trzycierz	110-65	8	28	ślad osadnictwa osada	epoka brązu prahistoria
109.	Trzycierz	110-65	9	29	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	epoka brązu prahistoria
110.	Trzycierz	110-65	10	30	osada osada	epoka brązu prahistoria
111.	Trzycierz	111-64	16	54	ślad osadnictwa	neolit
112.	Wojnarowa	110-66	1	42	osada	prahistoria
113.	Wojnarowa	110-66	2	43	ślad osadnictwa	prahistoria
114.	Wojnarowa	110-66	3	44	ślad osadnictwa	epoka kamienia
115.	Wojnarowa	110-66	4	45	osada jednodworcza	OWR
116.	Wojnarowa	110-66	5	46	osada osada	prahistoria późny OWR
117.	Wojnarowa	111-66	6	3	ślad osadnictwa	OWR
118.	Wojnarowa	111-66	7	4	ślad osadnictwa	epoka brązu
119.	Wojnarowa	111-66	8	5	ślad osadnictwa osada	epoka kamienia nowożytna
120.	Wojnarowa	111-66	9	6	ślad osadnictwa	nowożytna
121.	Wojnarowa	111-66	10	7	osada	nowożytna
122.	Wojnarowa	111-66	11	8	ślad osadnictwa	nowożytna 2 poł. XVI w.
123.	Wojnarowa	111-66	12	9	ślad osadnictwa	prahistoria
124.	Wojnarowa	111-66	13	40	ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa	epoka kamienia epoka brązu późne średniowiecze nowożytna
125.	Wojnarowa	111-66	14	41	ślad osadnictwa	epoka brązu
126.	Wojnarowa	111-66	15	42	osada osada	neolit epoka brązu
127.	Wojnarowa	111-66	16	43	ślad osadnictwa ślad	epoka brązu prahistoria

Lp.	Lokalizacja	Numer obszaru AZP	Numer stan. w miejscowości	Numer stan. na obszarze	Funkcja obiektu	Bliższa chronologia
					osadnictwa	
128.	Wojnarowa	111-66	17	44	ślad osadnictwa	prahistoria
129.	Wojnarowa	111-66	18	45	ślad osadnictwa	epoka kamienia
130.	Wojnarowa	111-66	19	46	ślad osadnictwa osada osada	epoka kamienia prahistoria epoka brązu
131.	Wojnarowa	111-66	20	47	ślad osadnictwa	prahistoria
132.	Wojnarowa	111-66	21	48	osada	prahistoria
133.	Wojnarowa	110-65	6	61	osada	prahistoria
134.	Wojnarowa	110-65	7	62	ślad osadnictwa	prahistoria
135.	Wojnarowa	110-65	8	63	ślad osadnictwa	neolit
136.	Wojnarowa	110-65	9	79	osada osada ślad osadnictwa	prahistoria epoka brązu późny okres rzymski
137.	Wojnarowa	110-65	10	80	ślad osadnictwa osada ślad osadnictwa	neolit prahistoria późny okres rzymski
138.	Wojnarowa	110-65	11	81	ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa	epoka brązu prahistoria późny okres rzymski
139.	Wojnarowa	110-65	12	82	ślad osadnictwa	neolit
140.	Wojnarowa	110-65	13	83	ślad osadnictwa	neolit

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Dla terenów znajdujących się na obszarze województwa małopolskiego nie został przeprowadzony audyt krajobrazowy w rozumieniu ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisów odrębnych.

Ponadto nie została podjęta uchwała sejmiku województwa małopolskiego o przystąpieniu do sporządzenia dokumentu.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

9.1. Demografia

Piramida płci i wieku mieszkańców gminy Korzenna (opracowana na podstawie danych BDL GUS, 2014 r.) posiada kształt zbliżony do kształtu piramidy dla całego kraju (Ryc.12.). Wyraźnie zaznaczają się na niej dwa wyże demograficzne: jeden będący odpowiedzią społeczeństwa na straty wojenne oraz okres niepokoju, który nie służył zakładaniu i powiększaniu rodzin oraz drugi, będący echem pierwszego, związany z wchodzeniem w dorosłość osób urodzonych w czasie wyżu.

Pierwszy z nich, tzw. powojenny wyż kompensacyjny przypadający na lata 50. na wykresie zaznacza się zwiększoną liczbą osób w wieku 50 – 64 lat. Z drugim wyżem demograficznym mieliśmy natomiast do czynienia w latach 80. i 90., co z kolei zaznacza się na wykresie jako zwiększona liczba osób w wieku 20 – 34 lat. Pomiędzy wspomnianymi wyżami zaznaczają się niże demograficzne – pierwszy przypadający na lata wojny i skutkujący zmniejszoną liczbą osób w wieku 65 – 69 lat oraz jego echo przypadające na lata 60., kiedy to rodziny zakładały osoby urodzone w czasie II wojny światowej. Ponadto na piramidzie płci i wieku mieszkańców gminy Korzenna można zaobserwować inne charakterystyczne cechy tj. wyraźne podcięcie piramidy oraz znaczną nadwyżkę kobiet nad mężczyznami powyżej 65. roku życia. Na podcięcie piramidy nałożyła się kulturowa zmiana modelu rodziny oraz przesunięcie macierzyństwa z przedziału 20 – 24 na 25 – 29, a nawet 30 – 34 lata. Piramida zwężająca się u podstawy jest charakterystyczna dla starzejących się społeczeństw i nosi nazwę piramidy regresywnej. Znaczna nadwyżka kobiet nad mężczyznami powyżej 65. roku życia jest natomiast spowodowana wyższą średnią długością życia kobiet względem mężczyzn, którzy częściej zapadają na choroby cywilizacyjne (głównie układu krążenia) i statystycznie ulegają większej liczbie wypadków. Ponadto w grupie, w której różnica ta jest największa (>75 lat) znaczenie mają straty wojenne. Nadwyżka mężczyzn nad kobietami do 64. roku życia jest natomiast bardzo znamienna dla obszarów wiejskich. Kobiety częściej migrują ze wsi do miast, zarówno

w celach edukacyjnych, jak i w poszukiwaniu pracy. Nadwyżka ta może znacząco przyczynić się do zmniejszenia liczby zawieranych małżeństw, a w efekcie do jeszcze większego obniżenia przyrostu naturalnego.

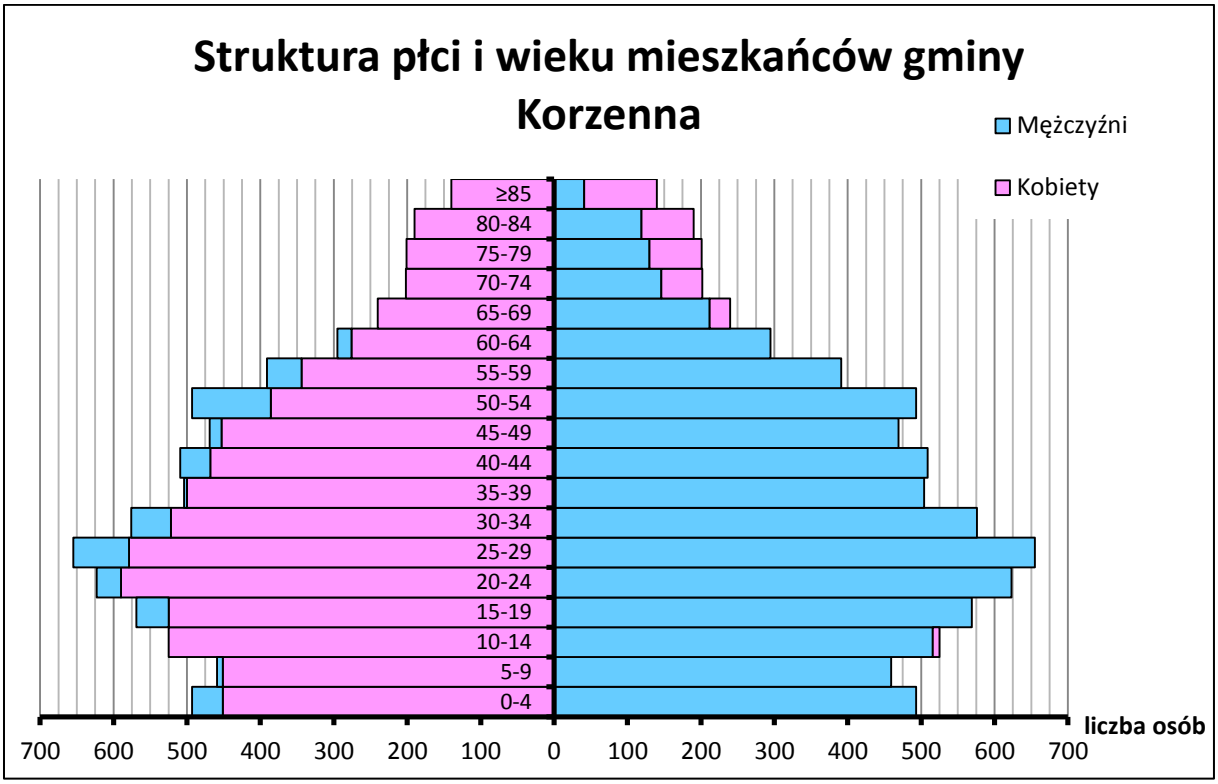

Ryc.12. Struktura płci i wieku mieszkańców gminy Korzenna
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, 2014 r.

Niekorzystną strukturę płci potwierdza wykres na Ryc.13, na którym widzimy, że liczba kobiet na 100 mężczyzn w gminie Korzenna i niemal wszystkich gminach powiatu nowosądeckiego jest niższa niż średnia krajowa i średnia wojewódzka. Nadwyżka kobiet jest widoczna głównie wśród osób starszych, co nie sprzyja zakładaniu rodzin.

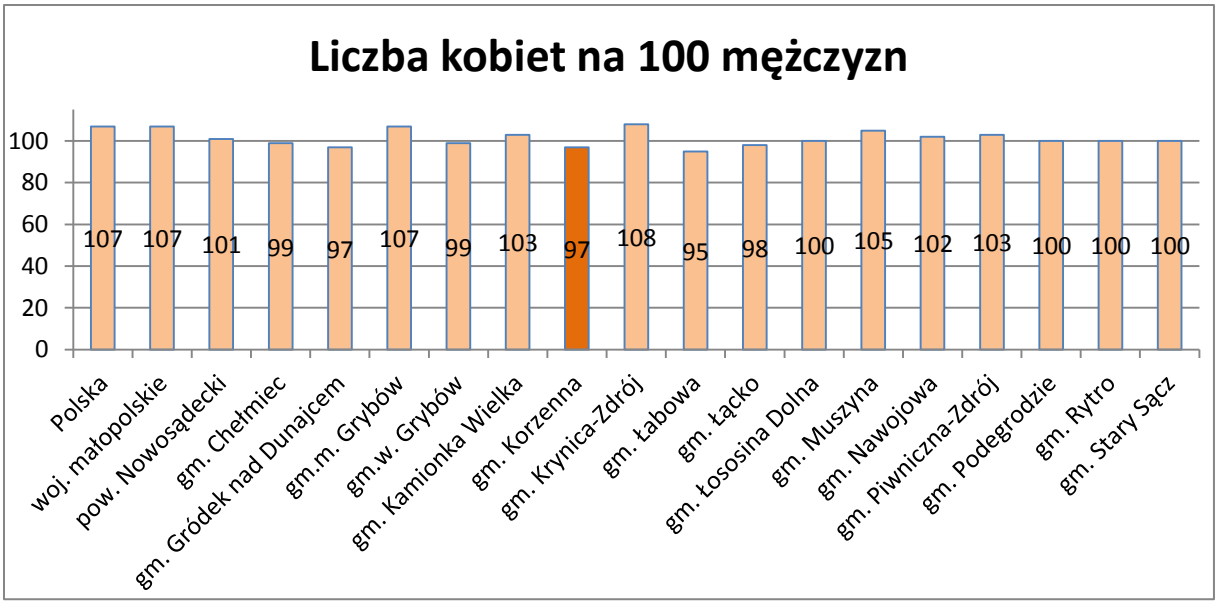

Ryc.13. Liczba kobiet na 100 mężczyzn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, 2014 r.

Starzenie się społeczeństwa w gminie Korzenna widoczne jest także na Ryc.14., która przedstawia obciążenie osób w wieku produkcyjnym osobami w wieku nieprodukcyjnym. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym (mężczyźni i kobiety w wieku 0-17 lat) oraz w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety - 60 lat i więcej). Z wykresu wynika, że na obszarze gminy Korzenna wskaźnik ten jest wyższy niż średnia krajowa, wojewódzka i powiatowa.

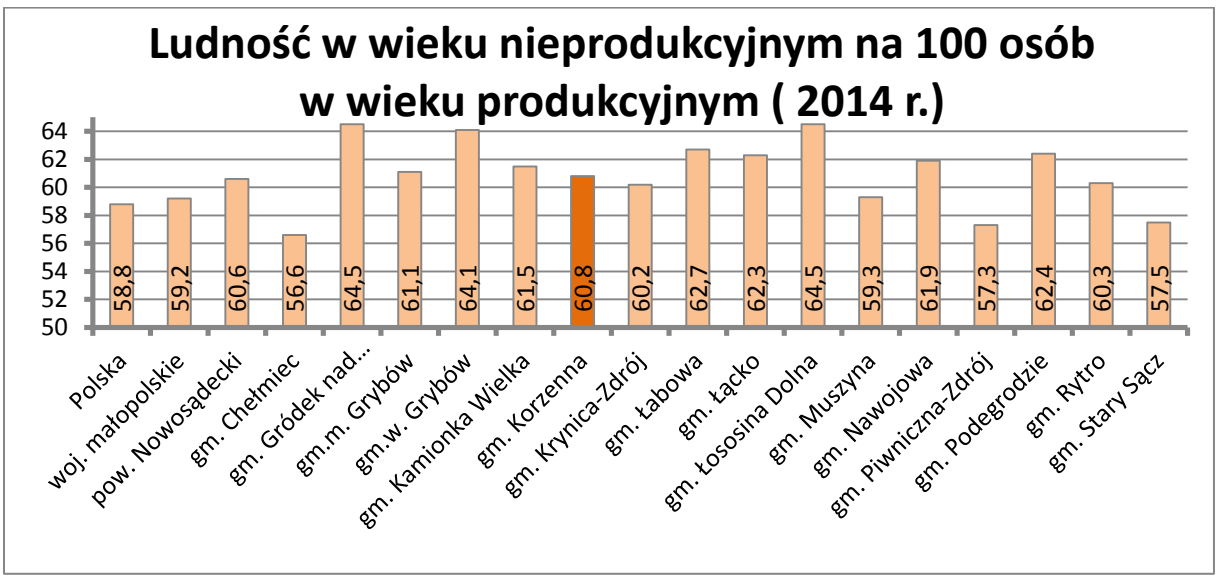

Ryc.14. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, 2014 r.

Przyrost naturalny w gminie Korzenna jest dodatni i wynosi 5,7‰, co stanowi wartość wyższą zarówno od średniej krajowej, wojewódzkiej, jak i powiatowej. Współczynnik przyrostu naturalnego jest dodatni, co ma niewątpliwie związek z nadwyżką młodych mężczyzn nad kobietami, która służy zakładaniu rodzin i tym samym zwiększeniu liczby urodzeń.

Na obniżenie wskaźnika przyrostu naturalnego wpływ ma wysoki wskaźnik zgonów, ale przede wszystkim malejąca liczba urodzeń. Spowodowane jest to przede wszystkim faktem, iż kobiety decydują się obecnie na macierzyństwo najczęściej dopiero pomiędzy 25. a 29. rokiem życia (na początku lat 90. – między 20. a 24.). Im bardziej wykształcone, tym częściej odkładają macierzyństwo bliżej 30. roku życia. Wzrasta też liczba kobiet, które wcale nie decydują się na założenie rodziny. Najpopularniejszym modelem rodziny jest 2 + 2, choć coraz częściej pary decydują się na jedno dziecko lub wcale nie posiadają dzieci, m.in. z powodu bezrobocia i trudności finansowych.

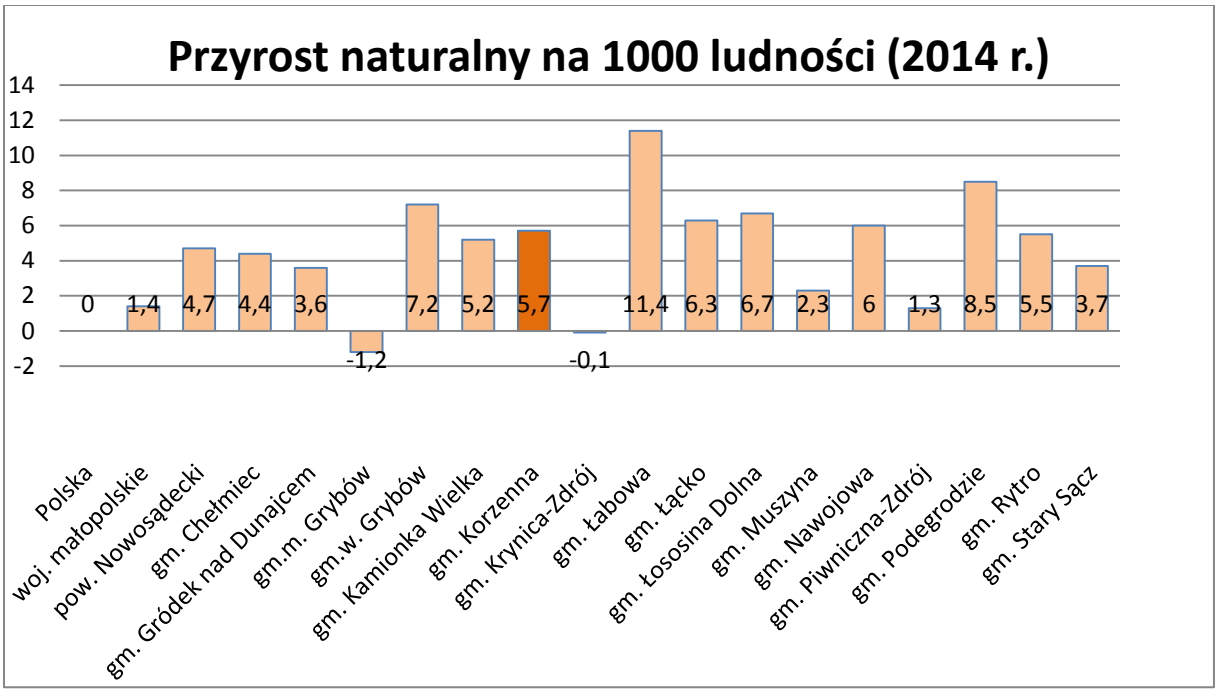

Ryc.15. Przyrost naturalny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, 2014 r.

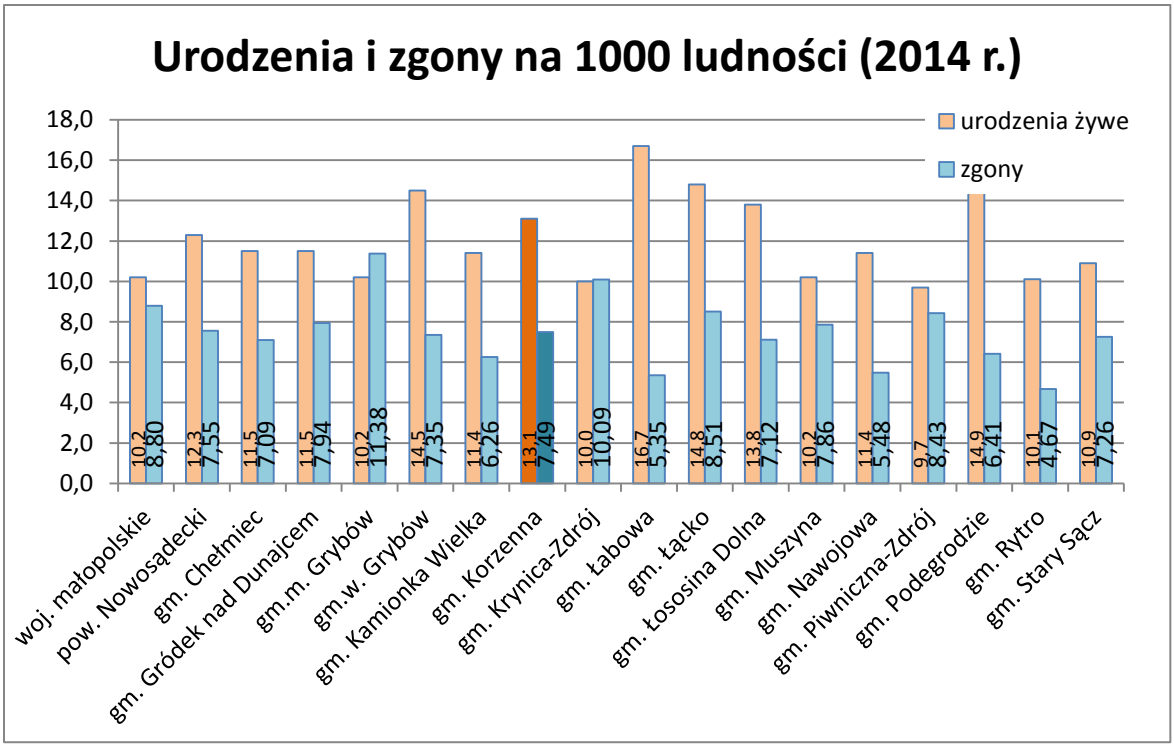

Ryc.16. Urodzenia i zgony

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, 2014 r.

Ostatnie badania w zakresie poziomu wykształcenia mieszkańców gminy Korzenna przeprowadzono w ramach Narodowego Spisu Powszechnego w 2002 r. (Ryc. 17). Wykazały one, że największą grupę stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym (43%). Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiadało 29% mieszkańców, a wykształcenie średnie posiadało 19% ludności. Osoby posiadające nieukończone wykształcenie podstawowe lub zupełny brak wykształcenia stanowiły 4% i była to wartość zbliżona do średniej dla całego kraju. 3% mieszkańców posiadało dyplom ukończenia wyższej uczelni, a około 2% ukończyło szkołę policealną.

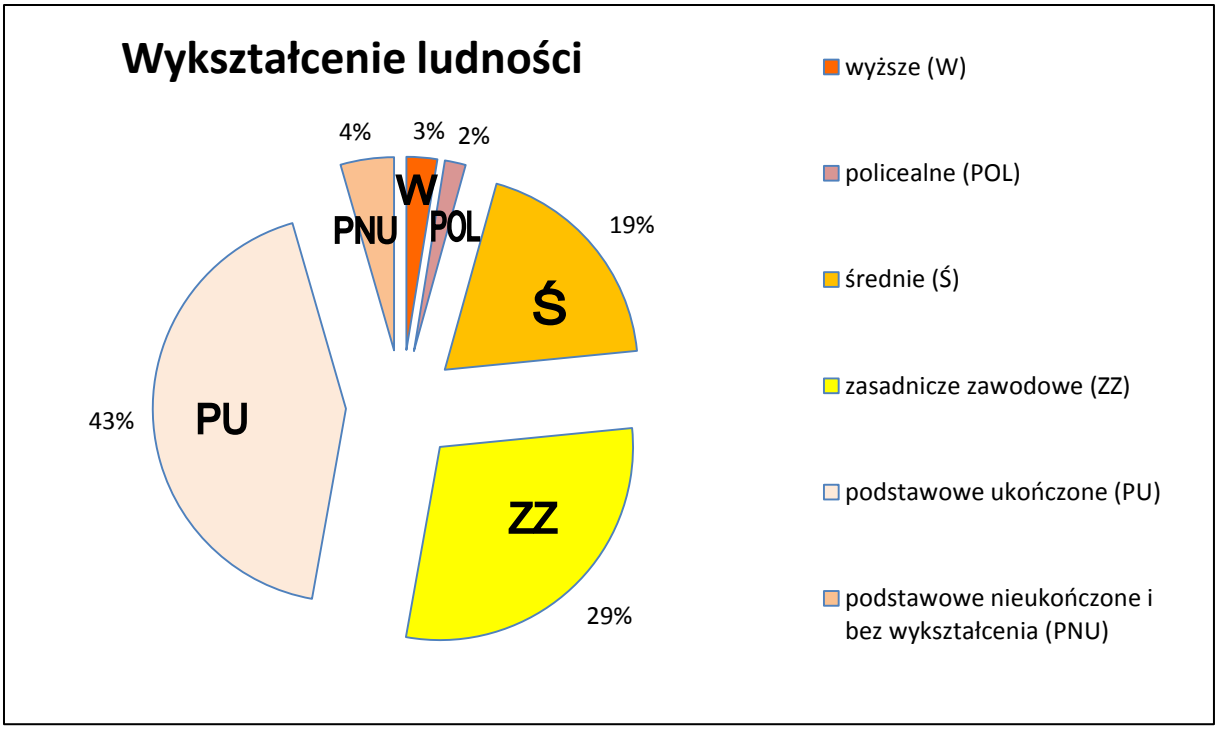

Ryc.17. Wykształcenie ludności
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, NSP 2002

9.2. Struktura gospodarcza, bezrobocie

Gmina Korzenna należy do obszarów rozwijających się pod względem liczby podmiotów gospodarczych. Od roku 2005 obserwuje się sukcesywny wzrost liczby podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON (Ryc. 18).

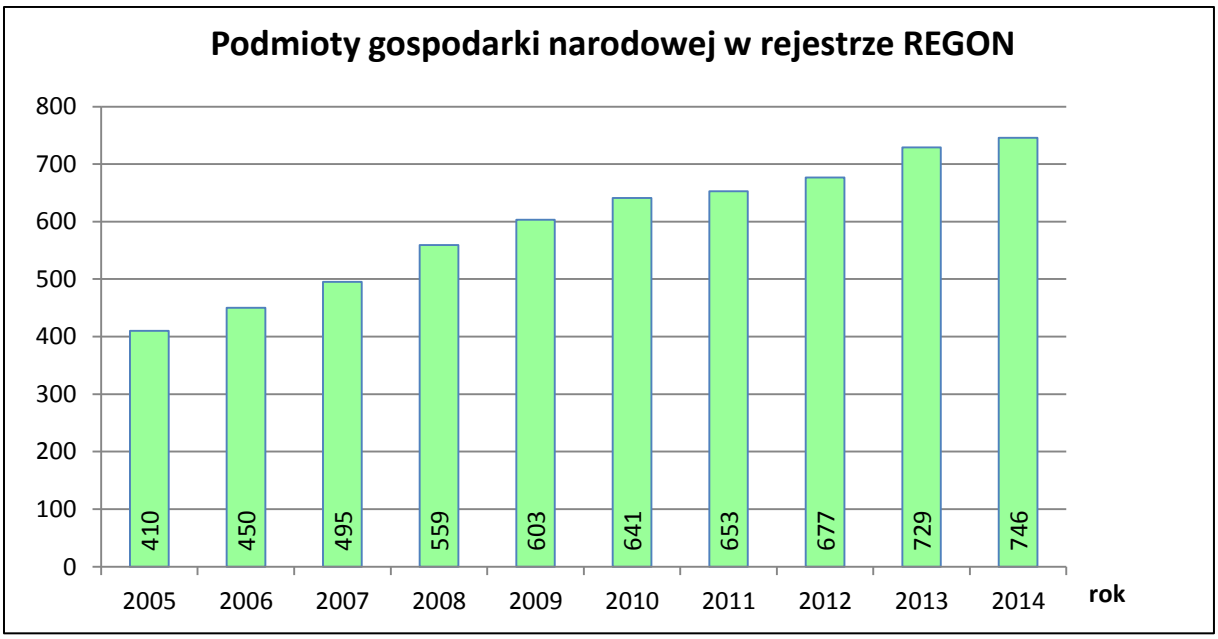

Ryc.18. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON w latach 2005 - 2014
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2014 r.

Na tej podstawie można stwierdzić, iż warunki do rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej są sprzyjające, a działania gminy w zakresie wspierania i rozwoju przedsiębiorczości przyczyniają się do poprawy stanu gospodarki lokalnej.

W wykazie liczby podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON powiatu nowosądeckiego gmina Korzenna plasuje się w środkowej części zestawienia z liczbą 746 podmiotów gospodarczych na koniec roku 2014 (Ryc.19).

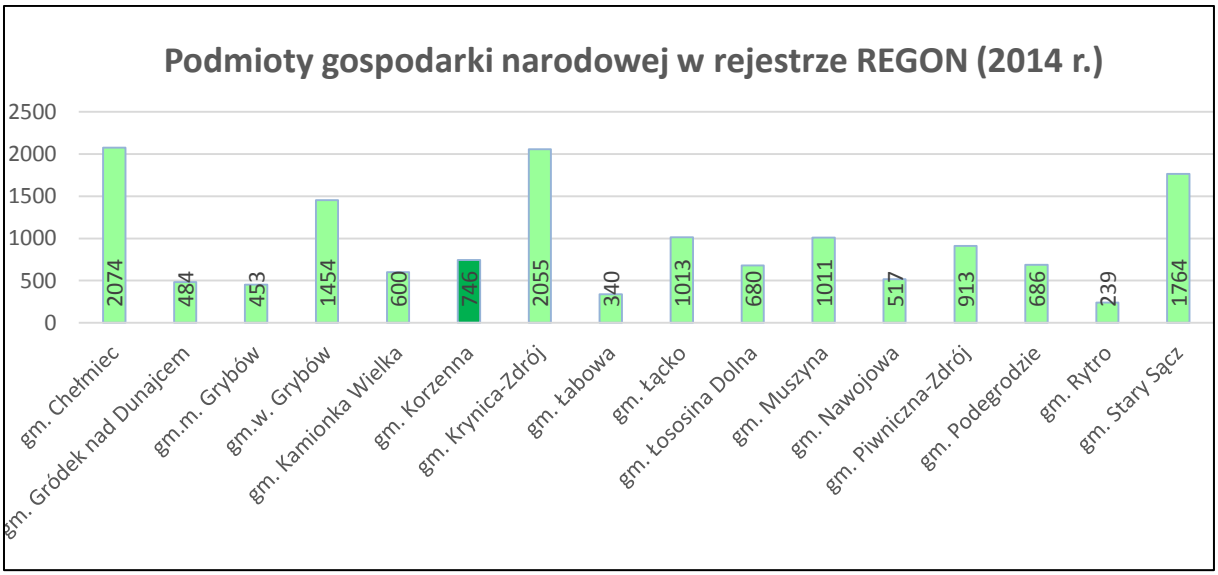

Ryc.19. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON na tle gmin powiatu
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2014 r.

W roku 2014 w gminie Korzenna najwięcej podmiotów, bo aż 43%, prowadziło działalność w sekcji F (według PKD 2007), czyli budownictwo. Kolejne pod względem liczebności grupy stanowiły podmioty działające w sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – 14%, w sekcji C (przetwórstwo przemysłowe) – 7%, w sekcjach S i T (pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników) – 6%, w sekcji H (transport i gospodarka magazynowa) – 5% oraz w sekcji P (edukacja) – 4%. W sekcjach A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) oraz R (działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją) działalność prowadziło po 3% podmiotów gospodarczych. Z kolei w sekcjach Q (opieka zdrowotna i pomoc społeczna), K (działalność finansowa i ubezpieczeniowa) oraz N (działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca) działało po 2% podmiotów.

W pozostałych sekcjach działają nieliczne podmioty stanowiące łącznie około 5% wszystkich podmiotów w rejestrze REGON (Ryc.20.).

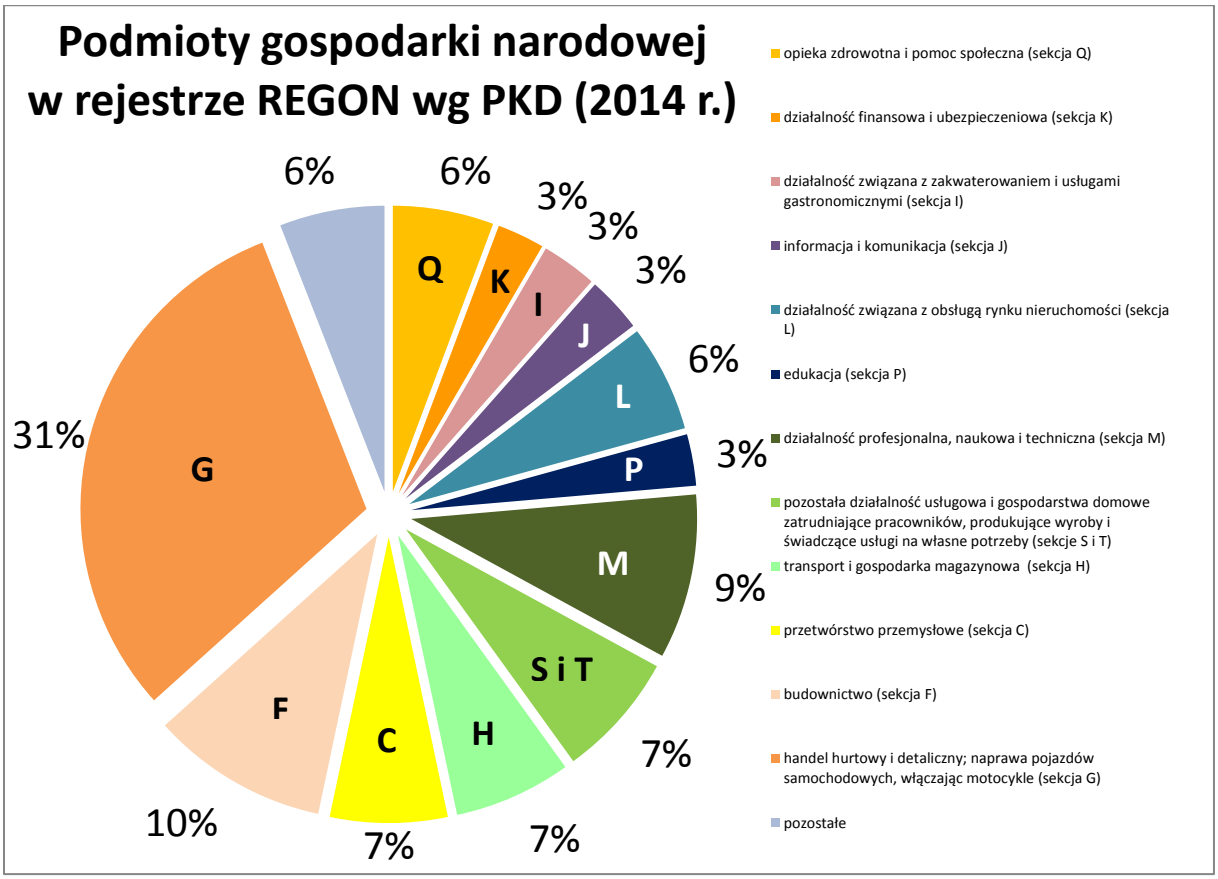

Ryc.20. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON według sekcji PKD
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2014 r.

Podobnie jak w większości gmin powiatu nowosądeckiego, na obszarze gminy Korzenna w strukturze osób pracujących przeważają kobiety. Pracujących kobiet jest o około 60% więcej niż mężczyzn.

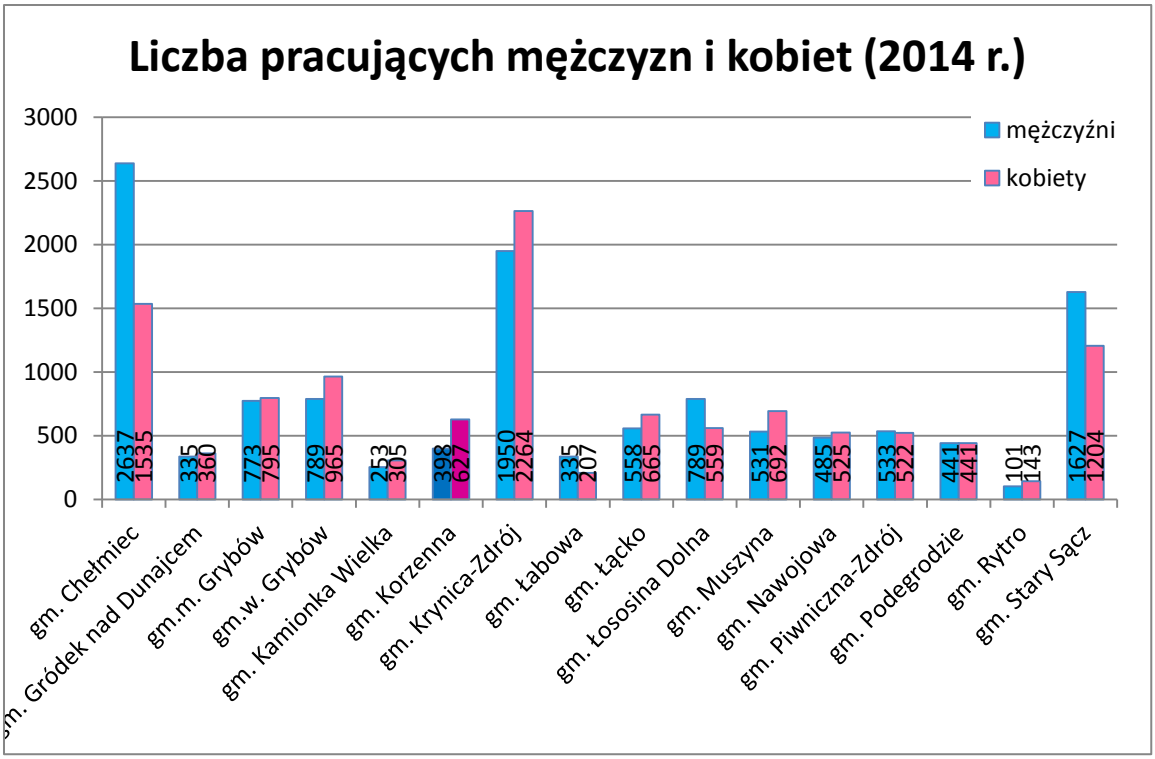

Ryc.21. Struktura zatrudnienia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2014 r.

Bezrobocie na obszarze gminy Korzenna od roku 2008 do roku 2013 utrzymywało się na stosunkowo wysokim poziomie. Na koniec roku 2014 w gminie zarejestrowanych było 788 bezrobotnych, niemniej jednak rzeczywisty wskaźnik był większy, ponieważ część osób bezrobotnych nie było zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy (bezrobocie ukryte). W roku 2014 zaobserwowano bardzo korzystne zmiany i spadek liczby osób bezrobotnych o niemal 20% do 642 osób na koniec roku. Tym samym poziom bezrobocia na koniec roku 2014 wynosił 7,3%. Był to najniższy wskaźnik w ostatnich sześciu latach. Świadczy to o pozytywnych zmianach na rynku pracy oraz ogólnym ożywieniu gospodarczym będącymi wynikiem właściwej polityki gminy i wpływu nowych krajowych instrumentów wsparcia bezrobotnych. Liczbę bezrobotnych w latach 2005-2014 prezentuje zamieszczony poniżej wykres (Ryc. 22). Najwyższe bezrobocie zanotowano w roku 2005, a najniższe w roku 2008 i 2014.

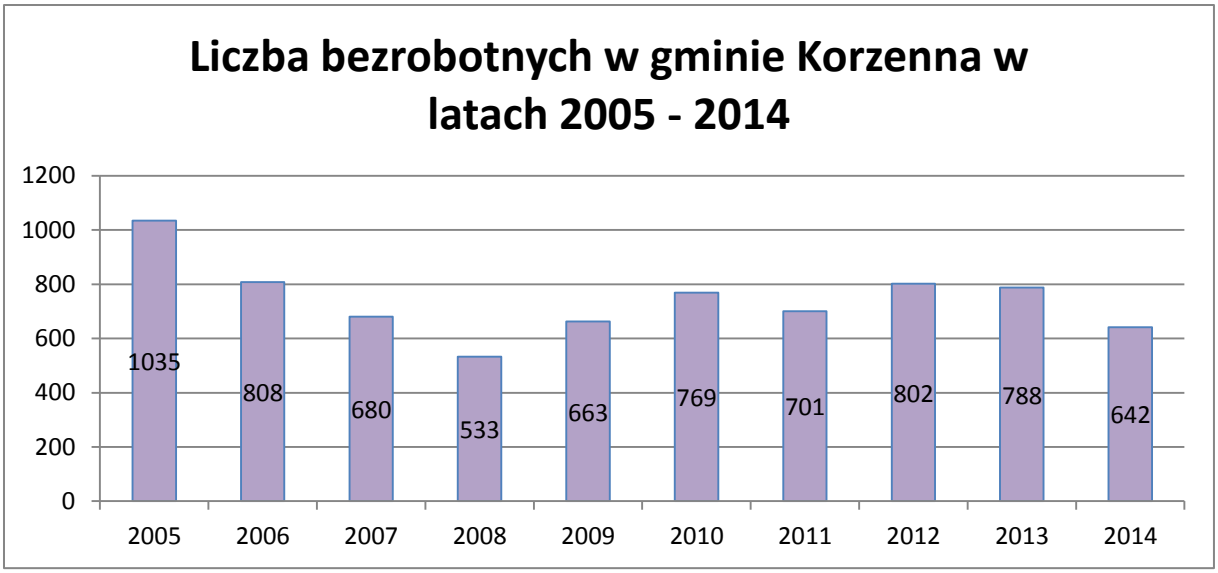

Ryc.22. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie gminy Korzenna
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Z uwagi na fakt, iż bezrobocie jest jednym z największych problemów społecznych, a jego poziom wzrastał sukcesywnie od 2008, konieczna była interwencja gminy i podjęcie działań mających na celu przeciwdziałanie problemowi bezrobocia. W roku 2015 przyjęto „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Korzenna na lata 2015-2020". Jednym z pięciu celów strategicznych dokumentu jest „Zapobieganie ubóstwu poprzez wsparcie osób bezrobotnych dla ich aktywizacji na rynku pracy", w ramach którego realizowane będą cele operacyjne (kierunki działań) z zakresu:

– opracowanie i/lub udział w programach aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, w tym szczególnie w programach współfinansowanych z funduszy zewnętrznych;
– wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez aktywne upowszechnianie informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej.

Nadzór nad realizacją tych założeń sprawowany ma być przez władze powiatowe, gminne oraz Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego. Zawarte w dokumencie postulaty realizowane są w dużej mierze dzięki współfinansowaniu przez Unię Europejską, która daje możliwości związane z pozyskiwaniem funduszy strukturalnych na rozwój lokalny, w tym politykę społeczną.

9.3. Jakość życia mieszkańców

Na obszarze gminy dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz mieszkalno-zagrodowa, w związku z czym wskaźniki charakteryzujące warunki mieszkaniowe są dosyć wysokie. Według danych BDL GUS w 2014 r. na obszarze gminy

znajdowało się 2858 mieszkań składających się z 11940 izb. Na 1000 mieszkańców przypadało 201,3 mieszkania. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 95,2 m^2, a przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wynosiła 19,2 m^2. Warunki mieszkaniowe w gminie Korzenna są zbliżone do pozostałych gmin powiatu nowosądeckiego. Charakterystykę gminy na tle pozostałych gmin i powiatu przedstawiają Ryc. 23-26.

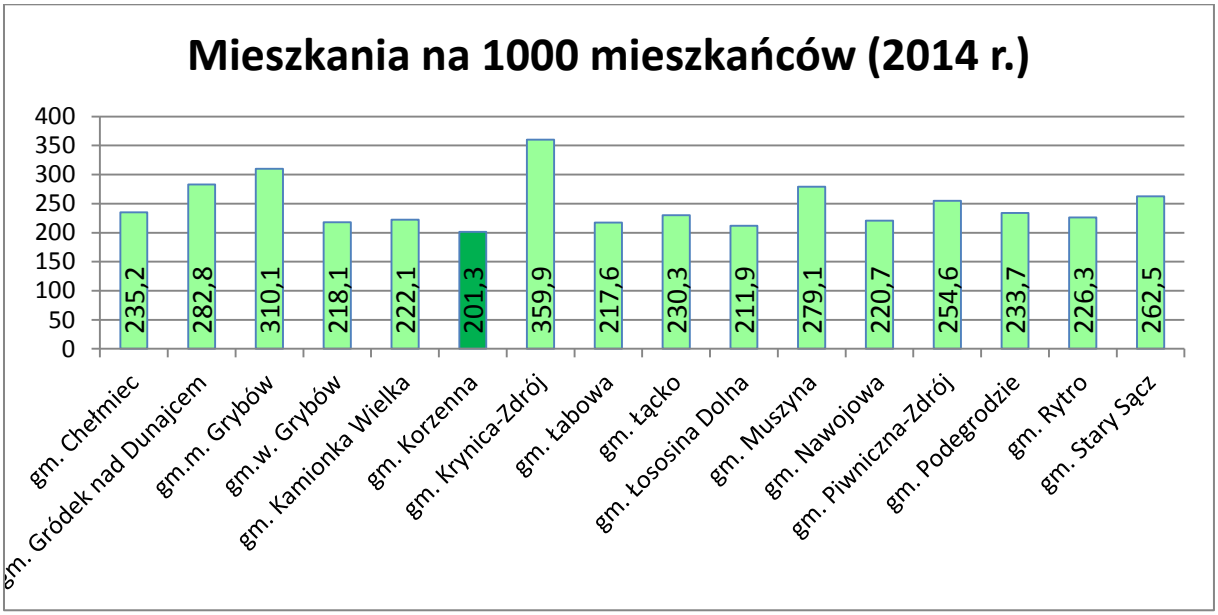

Ryc.23. Warunki mieszkaniowe
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2014 r.

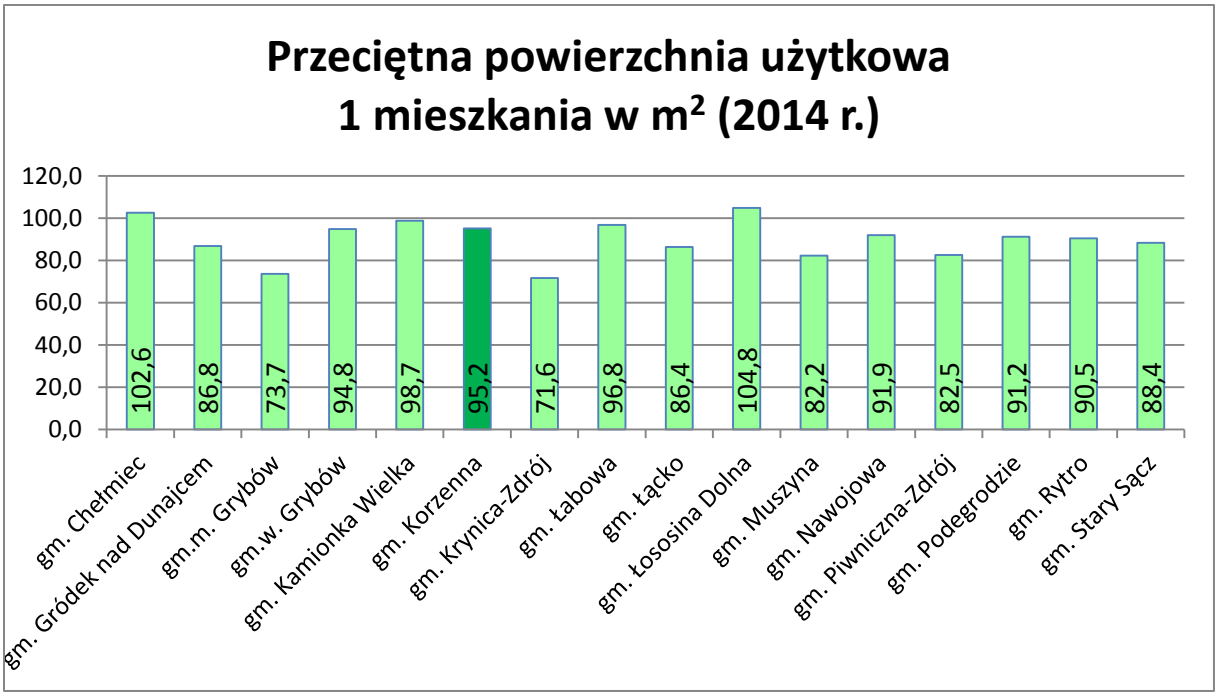

Ryc.24. Warunki mieszkaniowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2014 r.

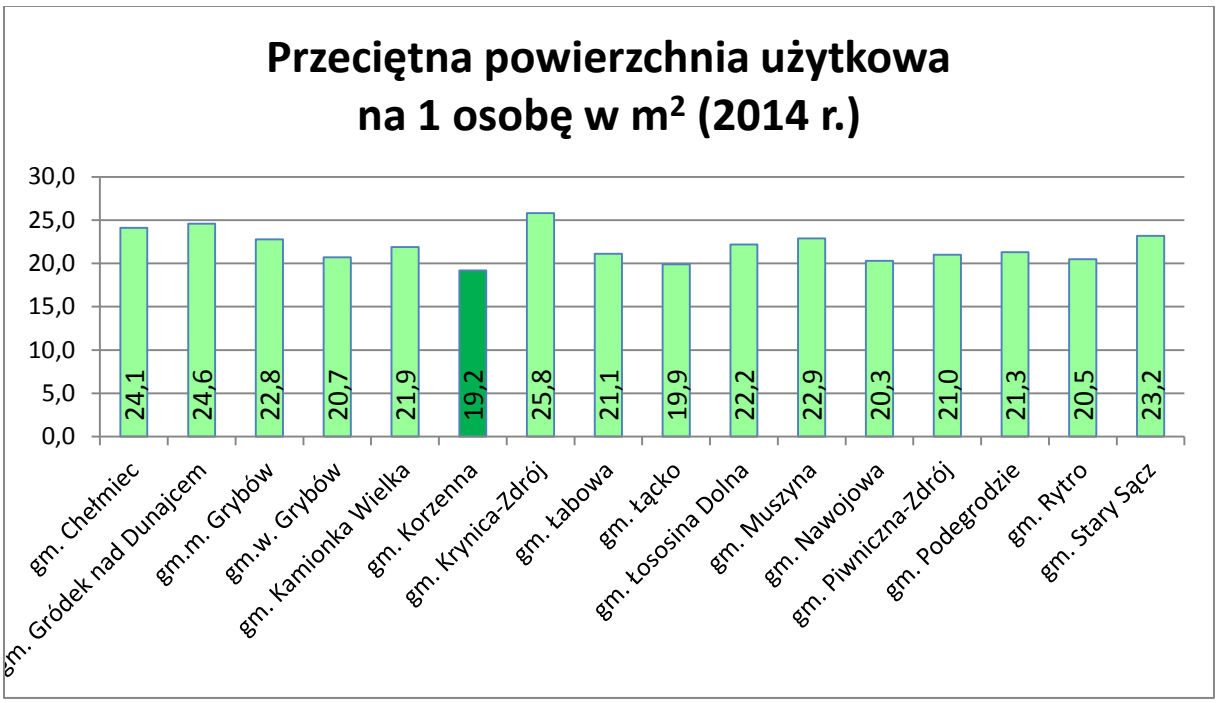

Ryc.25. Warunki mieszkaniowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2014 r.

Zgodnie z danymi BDL GUS (2013 r.) w gminie Korzenna 68,9% mieszkań wyposażonych było w centralne ogrzewanie. Przyłącze wodociągowe posiadło 91,8% mieszkań, a 83,5% mieszkań wyposażone było w łazienkę. Ustęp spłukiwany posiadało 89,9% mieszkań. Z gazu sieciowego korzystało jedynie 58,7% mieszkań w gminie. Wyposażenie mieszkań w gminie Korzenna jest zbliżone do sytuacji w pozostałych gminach powiatu, przy czym zauważalny jest niski poziom gazyfikacji gminy.

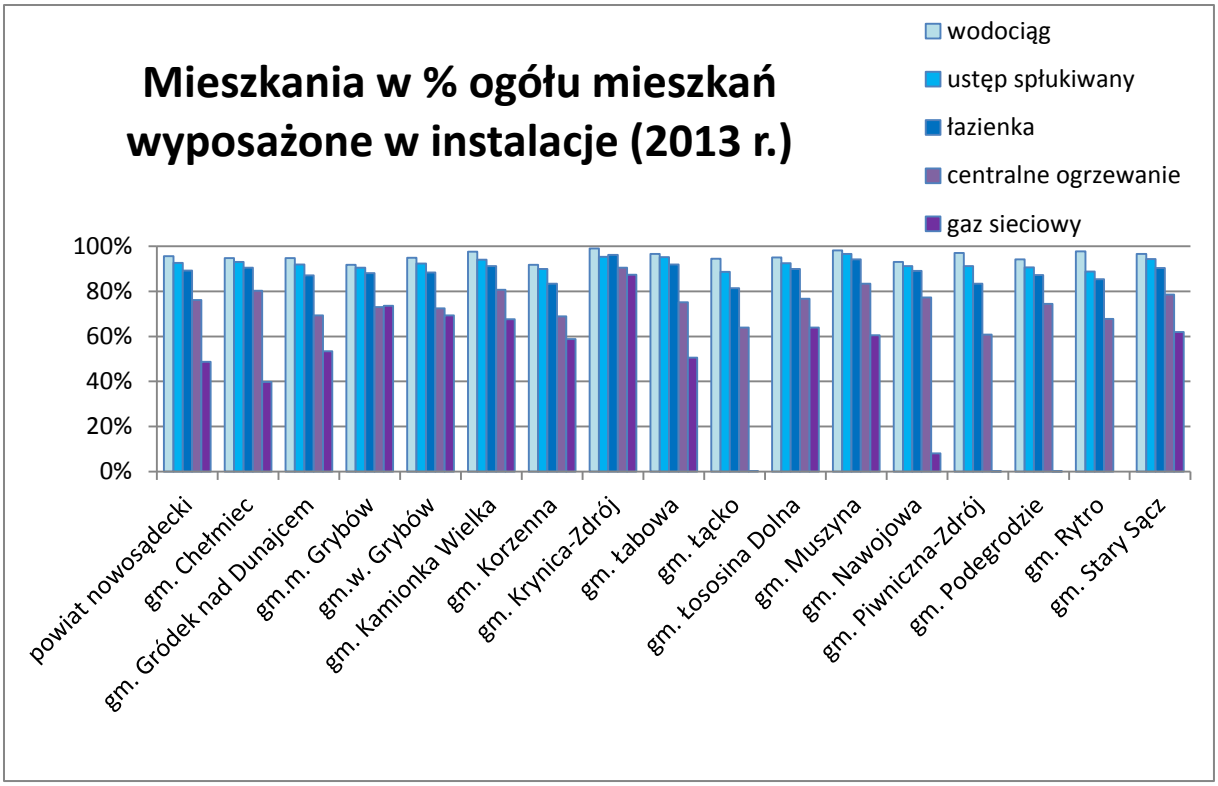

Ryc.26. Wyposażenie mieszkań
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2013 r.

Z powyższego wynika, iż warunki mieszkaniowe wraz z wyposażeniem w gminie Korzenna można określić jako dobre.

Problemem w zakresie jakości życia jest natomiast słaba dostępność mieszkań socjalnych, których w gminie w roku 2014 było tylko 3 (źródło: GUS BDL), a co za tym idzie niewielkie możliwości w zakresie poprawy warunków mieszkaniowych osób najgorzej sytuowanych. Brak przyrostu liczby nowych obiektów budownictwa socjalnego jest równoznaczny z brakiem odpowiedzi na potrzeby mieszkańców, w związku z tym wskazane jest podjęcie interwencji samorządu w tym zakresie.

Ponadto na terenie gminy Korzenna nie utworzono mieszkania chronionego. Mieszkanie chronione jest świadczeniem niepieniężnym z pomocy społecznej. Pobyt w takim mieszkaniu może być przyznany osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność albo chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki. Brak mieszkania chronionego oznacza brak możliwości udzielania pomocy zapewniającej przygotowanie do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie lub/i mogącej zastąpić pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Wskazane jest zatem podjęcie działań, służących zabezpieczeniu udzielenia pomocy w formie mieszkania

chronionego, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej, poprzez utworzenie tego typu mieszkania lub zabezpieczenia realizacji zadania w innej formie, przewidzianej przepisami prawa, np. poprzez zawarcie porozumienia z sąsiednią gminą lub organizacją pożytku publicznego.

9.4. Wychowanie przedszkolne i oświata

WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Wychowanie przedszkolne na obszarze gminy Korzenna realizowane jest przez Publiczne Przedszkole w Korzennej oraz Niepubliczne Przedszkole Językowe Bajka w Korzennej. Wg danych BDL GUS w roku 2014 w gminie funkcjonowały 4 oddziały przedszkolne dysponujące łącznie 83 miejscami. Do przedszkoli uczęszczało 69 dzieci, w tym 3 dzieci dwuletnich, 20 dzieci trzyletnich, 26 dzieci czteroletnich, 16 dzieci pięcioletnich oraz 4 dzieci sześcioletnich. Oprócz wymienionych, funkcjonowało także 17 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, do których łącznie uczęszczało 315 dzieci, w tym 1 dziecko dwuipółletnie, 28 dzieci trzyletnich, 58 dzieci czteroletnich, 141 dzieci pięcioletnich, 86 dzieci sześcioletnich oraz 1 dziecko siedmioletnie. Łącznie na obszarze gminy wychowaniem przedszkolnym objętych było 50,2% dzieci w wieku od 3 do 6 lat, a na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypadało 6,76 dzieci w wieku 3-5 lat.

W związku z faktem, iż jedynie nieco ponad połowa dzieci w wieku 3-6 lat było objętych opieką przedszkolną można wnioskować, iż liczba miejsc w placówkach przedszkolnych jest niewystarczająca, a dostępność miejsc w przedszkolach jest zbyt niska, co nie sprzyja powiększaniu rodzin.

OŚWIATA

Na terenie gminy Korzenna działają szkoły podstawowe zlokalizowane w miejscowościach: Janczowa, Jasienna, Łęka, Łyczana, Miłkowa, Posadowa Mogilska, Trzycierz, Wojnarowa, zespoły szkół, w których wspólnie funkcjonują szkoła podstawowa i gimnazjum: w Korzennej, Koniuszowej, Lipnicy Wielkiej, Mogilnie, Siedlcach oraz Szkoła Muzyczna I Stopnia w Korzennej.

Szkoły podstawowe:

Wg danych BDL GUS w roku 2014 funkcjonujące na obszarze gminy szkoły podstawowe dysponowały 72 oddziałami. W roku szkolnym 2014/2015 do szkół podstawowych uczęszczało 1097 uczniów. Językiem obcym nauczanym w szkołach był język angielski, którego uczyło się 1095 dzieci.

Ryc.27. Szkoły podstawowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, stan na 30.09.2014 r.

Gimnazja:

Wg danych BDL GUS w roku 2014 funkcjonujące na obszarze gminy gimnazja dysponowały 29 oddziałami, do których w roku szkolnym 2014/2015 uczęszczało 597 uczniów. Językami obcymi nauczanymi w szkołach są język angielski oraz niemiecki, którego uczyli się wszyscy uczniowie.

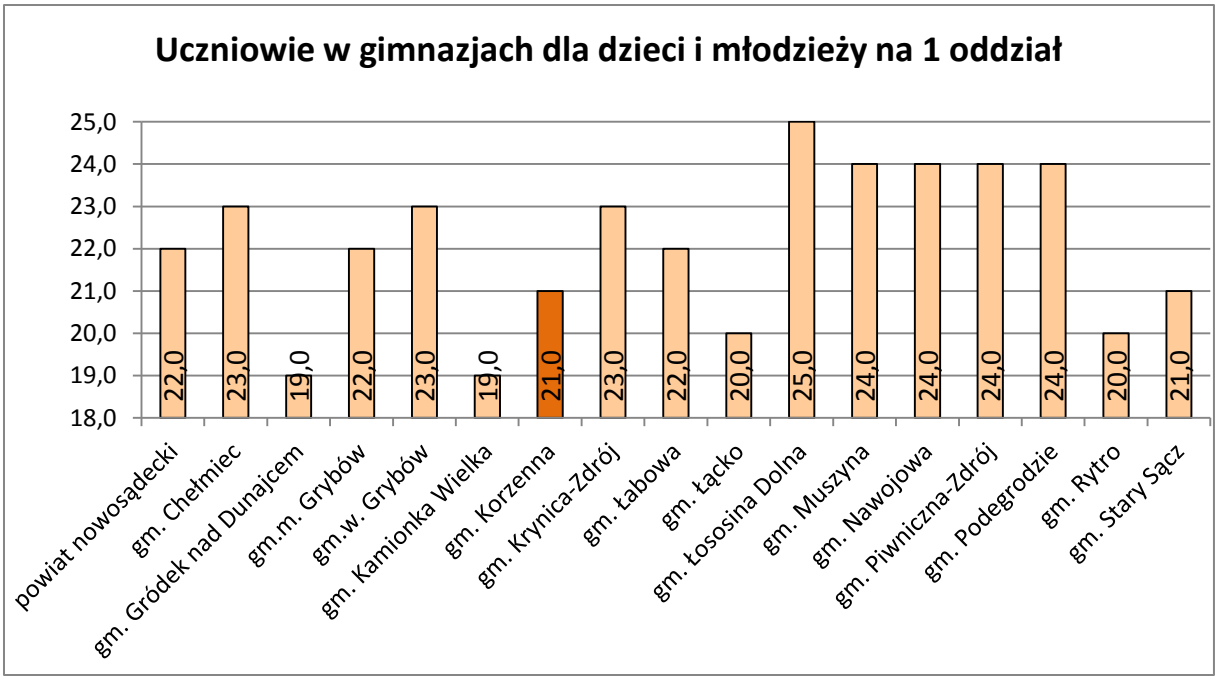

Ryc.28. Gimnazja

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, stan na 30.09.2014 r.

Na terenie gminy odnotowuje się spadek liczby uczniów w szkołach, co wpisuje się w ogólnokrajowe tendencje demograficzne. Ponadto w porównaniu z pozostałymi gminami powiatu nowosądeckiego gmina Korzenna charakteryzowała się dość niską liczebnością klas. W związku z powyższym nie stwierdza się potrzeby zwiększenia liczby klas czy placówek szkolnych.

9.5. Kultura

W gminie Korzenna instytucją prowadzącą działalność w zakresie upowszechniania kultury jest Centrum Kultury w Korzennej. W ramach działalności Centrum Kultury funkcjonują jego filie: Dwór w Korzennej, Centrum Społeczno-Kulturalne w Korzennej, Dom Kultury w Siedlcach, Dom Kultury w Mogilnie, Dom Kultury w Lipnicy Wielkiej, Dom Kultury w Jasiennej, Dom Kultury w Wojnarowej, Stołówka Gminna. Odrębną jednostką organizacyjną Centrum Kultury jest Gminna Biblioteka Publiczna w Korzennej.

W ramach działalności Centrum Kultury odbywają się liczne warsztaty, koła zainteresowań, zgrupowania zespołów tanecznych, wśród których na szczególną uwagę zasługuje Zespół Regionalny „Lipniczanie” wywodzący się z tradycji ludowego folkloru wsi podkarpackiej. Przy Centrum Kultury działają także zespoły „Mali Lipniczanie”, „Vox bukoviensis” oraz Orkiestra Dęta.

Centrum Kultury w Korzennej jest organizatorem licznych festiwali i imprez kulturalnych, a wśród nich m.in.:

- Gminny Przegląd Kolędniczy,
- Koncerty Noworoczne,
- Rodzinny Rajd Rowerowy „Majówka na Bukowcu”,
- Obchody 3 maja,
- Gminny Dzień Strażaka,
- Pikniki, Biesiady, Festyny Rodzinne,
- Święto Rodziny,
- Summer Party,
- Festyn Strażacki,
- Przegląd Młodych Talentów,
- Festyn Zdrowia,
- Jarmark Korzeński,
- „Mali Lipniczanie” – Święto Dzieci Gór,
- Przegląd Kapel Weselnych,
- Finał Pucharu Wójta,
- Zawody Siłaczy,
- End of Summer,
- Dożynki Gminne,
- Przegląd Orkiestr OSP,
- Wieczór Humoru.

Gminna Biblioteka Publiczna w Korzennej działa przy Centrum Kultury w Korzennej. Oprócz placówki centralnej na obszarze gminy działają także filie biblioteki w Jasiennej, Miłkowej, Mogilnie, Lipnicy Wielkiej, Wojnarowej oraz w Siedlcach Oprócz udostępniania swoich zbiorów biblioteka organizuje dla mieszkańców gminy różnego rodzaju konkursy, warsztaty, spotkania autorskie, wystawy i lekcje biblioteczne. Biblioteka zapewnia także stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu, z których można korzystać nieodpłatnie.

Na koniec roku 2014 księgozbiór Gminnej Biblioteki Publicznej wraz z jej filiami wynosił 45882 woluminy, z czego 37940 pozycji zostało wypożyczonych na zewnątrz. W roku 2014 liczba czytelników wynosiła 1774 osoby.

W porównaniu z pozostałymi gminami powiatu nowosądeckiego, w zakresie ilości woluminów w bibliotekach na 1000 mieszkańców gmina Korzenna plasuje się w środkowej części zestawienia z ilością 3231,8 woluminów na 1000 mieszkańców (Ryc. 29).

Ryc.29. Zasoby woluminów w bibliotekach
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2014 r.

9.6. Sport i rekreacja

W ostatnich latach stan i dostępność infrastruktury sportowo – rekreacyjnej na obszarze gminy Korzenna ulega stopniowej poprawie i obecnie jest już dość dobrze rozwinięta, a rozkład urządzeń i obiektów na terenie gminy jest dość równomierny. W skład bazy sportowo-rekreacyjnej gminy wchodzą obiekty sportowe:

- stadion sportowy w Korzennej,
- boiska sportowe przy szkołach podstawowych i zespołach szkół,
- skocznia narciarska Victoria Niecew.

Na terenie gminy działają następujące Ludowe Kluby Sportowe:

- Uczniowski Ludowy Klub Sportowy w Korzennej,
- Ludowy Klub Sportowy "ORZEŁ" w Wojnarowej,
- Ludowy Klub Sportowy "ŁĘKA" w Łęce,
- Uczniowski Ludowy Klub Sportowy "WICHER" w Mogilnie.

Na obszarze gminy organizowane są liczne imprezy o charakterze rekreacyjno-sportowym, do których należą m.in.:

- Puchar Wójta,
- LKSliga Orlika,

- Halowa LKSLiga,
- LKSLiga Tenisa Stołowego,
- zawody siłaczy,
- turniej szachowy,
- turniej piłki siatkowej.

9.7. Ochrona zdrowia

W gminie Korzenna funkcjonują 3 przychodnie zapewniające ambulatoryjną opiekę zdrowotną, w tym 2 przychodnie w Korzennej i 1 przychodnia w Siedlcach. Wg danych BDL GUS w roku 2014 w ramach podstawowej opieki zdrowotnej udzielono pacjentom 43908 porad. Najbliższe szpitale obsługujące mieszkańców gminy to Szpital im. dr J. Dietla w Krynicy-Zdroju oraz Szpital Specjalistyczny im. Jędrzeja Śniadeckiego w Nowym Sączu.

Ograniczone możliwości w zakresie usług zdrowia, niska dostępność do publicznej specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz brak opieki całodobowej, weekendowej i świątecznej powodują, że większość usług medycznych dla mieszkańców gminy świadczona jest przez placówki ochrony zdrowia w Nowym Sączu.

W roku 2014 mieszkańcy mieli możliwość zaopatrywania się w leki z dwóch aptek i jednego punktu aptecznego. Na obszarze gminy nie funkcjonowała apteka całodobowa.

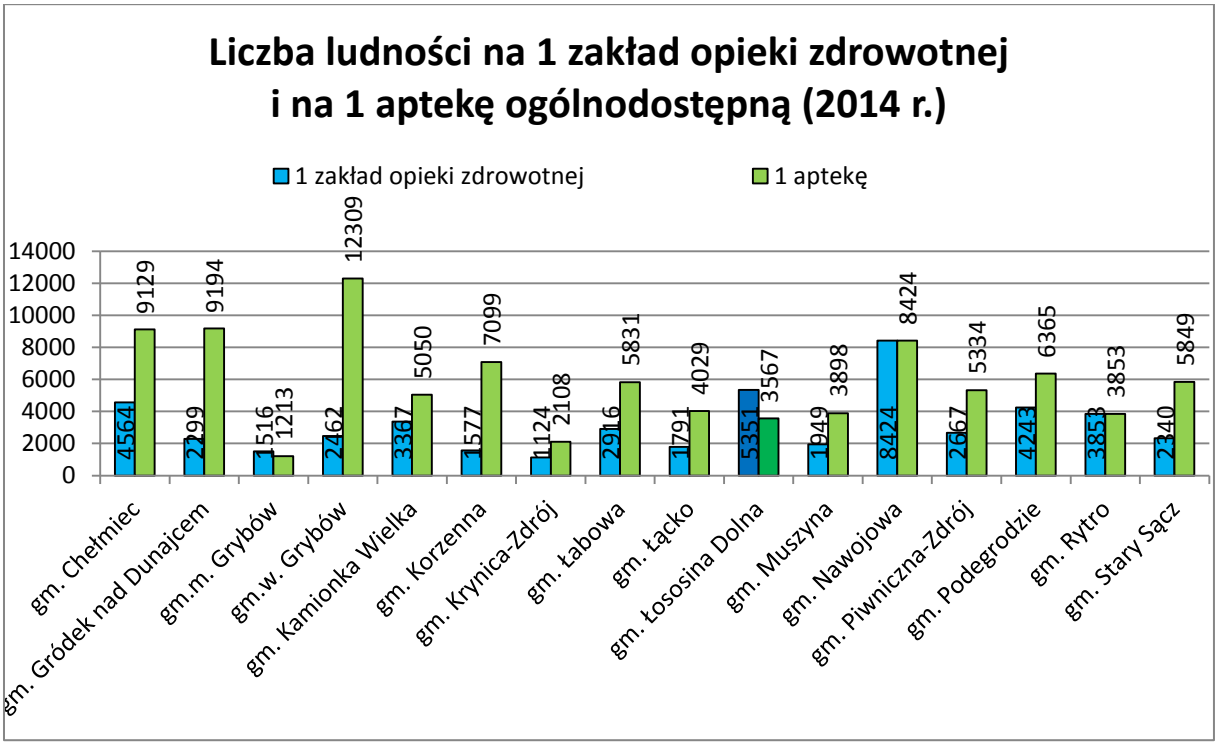

Ryc.30. Opieka zdrowotna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, 2014 r.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Czynnikami, które bezpośrednio wpływają na poziom zagrożenia i bezpieczeństwa w gminie Korzenna są:

- ilość zaistniałych przestępstw, w tym głównie kryminalnych,
- wykrywalność sprawców przestępstw,
- bezpieczeństwo i porządek w miejscach publicznych,
- bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- liczba osób bezdomnych.

Analiza tych czynników pozwoliła na stwierdzenie, iż nie odbiegają one od średniej statystycznej w tym rejonie, a widoczna malejąca dynamika niektórych zjawisk patologicznych potwierdza tezę o względnie dobrym poziomie bezpieczeństwa.

Odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy Korzenna spoczywa na 8 jednostkach OSP, Komisariacie Policji w Korzennej oraz jednostkach powiatowych w Nowym Sączu - Komenda Powiatowa Policji (KPP) i Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej (KPPSP). Systemem bezpieczeństwa powiatu nowosądeckiego zarządza działające przy Starostwie Powiatowym w Nowym Sączu Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego. Do jego zadań należy budowanie systemu efektywnych działań na wypadek klęsk żywiołowych i innych sytuacji nadzwyczajnych.

Gmina Korzenna znajduje się na obszarze działania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej z siedzibą w Nowym Sączu, a na jej obszarze działa dodatkowo 8 jednostek OSP:

- OSP Bukowiec,
- OSP Janczowa,
- OSP Jasienna,
- OSP Korzenna,
- OSP Lipnica Wielka,
- OSP Mogilno,
- OSP Siedlce,
- OSP Wojnarowa.

Ponadto dla poprawy bezpieczeństwa publicznego władze powiatowe opracowały „Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego”. Program ten łączy działania Policji, administracji rządowej i samorządowej oraz partnerów społecznych, zainteresowanych poprawą bezpieczeństwa

i porządku publicznego. Głównym założeniem programu jest koordynacja wysiłku społecznego poprzez budowę zintegrowanego systemu bezpieczeństwa i zasad współpracy. Są to kompleksowe działania mające na celu ograniczenie zjawisk i zachowań, które budzą powszechny sprzeciw i poczucie zagrożenia.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Główny kierunek rozwoju gminy Korzenna to rolnictwo oraz turystyka, co wynika z położenia gminy w środkowej strefie przyrodniczo-ekonomicznej. Ze względu na słabe połączenia komunikacyjne gmina posiada charakter ośrodka lokalnego, w którym należy skupiać się na efektywnym wykorzystaniu terenu przy uwzględnieniu uwarunkowań dalszego rozwoju. Możliwości rozwoju turystycznego gminy stwarzają licznie występujące tereny cenne przyrodniczo, a także bogata historia i ciekawe zabytki kultury oraz brak uciążliwego przemysłu. Dla odwiedzających gminę turystów dostępny jest szeroki wachlarz usług z zakresu turystyki, szczególnie agroturystyki, w tym baza gastronomiczno-noclegowa. Istniejące szlaki turystyczne ukazują unikalne wartości gminy, jej kulturę oraz bogactwo przyrodnicze.

Potrzeby i możliwości rozwoju gminy Korzenna zawarte zostały w Strategii Rozwoju Gminy Korzenna na lata 2013-2020. Głównymi celami wyznaczonymi w dokumencie są wizja i misja gminy będące próbą syntetycznego przedstawienia głównych idei dokumentu. Misja gminy Korzenna to:

„Tworzenie warunków zrównoważonego rozwoju Gminy Korzenna
w celu poprawy poziomu życia jej mieszkańców,
poprzez wykorzystanie potencjału gospodarczego i przyrodniczo - kulturowego.”

Wizja gminy Korzenna to:

„Gmina Korzenna miejsce w subregionie sądeckim,
w którym mieszkańcy spokojnie żyją,
a turyści wracają po wysokiej jakości ekologiczne produkty.”

Najsłabsze strony gminy związane są z niskim poziomem dochodów i z wynikającymi z tego trudnościami w realizacji kosztownych inwestycji w zakresie infrastruktury (drogowej, wodociągowej, kanalizacyjnej). Poprawy wymaga także niekorzystna struktura powierzchniowa i wiekowa gospodarstw rolnych, wśród których występuje ogromne rozdrobnienie agrarne, a wiele z nich produkuje jedynie na swoje potrzeby. Poprawy

wymaga także promocja gminy, co pozwoli na ściągnięcie inwestorów czy turystów. Wśród priorytetowych potrzeb mieszkańców gminy należy wskazać m.in.: poprawę stanu technicznego dróg i wzmocnienie powiązań komunikacyjnych o charakterze ponadlokalnym, zwodociągowanie i skanalizowanie gminy.

Możliwości rozwoju są ściśle powiązane z uwarunkowaniami, jakie występują na obszarze gminy. W związku z niska opłacalnością produkcji rolnej w jej obecnym kształcie, najlepszą alternatywą wydaje się dalszy rozwój turystyki weekendowej, szczególnie agroturystyki oraz rolnictwo ekologiczne. W celu zachowania i wykorzystywania walorów gminy należy inwestować w odnawialne źródła energii, które pozwolą na poprawę stanu środowiska naturalnego, zwłaszcza powietrza, zanieczyszczanego przez niską emisję.

11.1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

Zbilansowana analiza ekonomiczna, środowiskowa i społeczna jest narzędziem wspierającym wprowadzanie zasad zrównoważonego rozwoju i wspomaga racjonalne wykorzystanie walorów gospodarczych i krajobrazowych przestrzeni. Jej celem jest także ograniczenie lub wręcz eliminacja zbędnej i nadmiernej podaży na zagospodarowanie terenów i bardziej ekonomiczne wykorzystanie ich potencjału. Tym samym przyczynia się ona do ograniczenia procesów dezurbanizacji i deprecjacji przestrzeni, będącej dobrem ograniczonym i trudnym do odtworzenia.

11.1.1. Ujęcie ekonomiczne

Racjonalne gospodarowanie przestrzenią opiera się o założenie, iż użytkownicy przestrzeni i ich potrzeby stanowią najważniejszy punkt odniesienia w planowaniu przestrzennym. Niemniej jednak, stwierdzenie to należy rozpatrywać z punktu widzenia także możliwości rozwoju obszaru, w długoletnim horyzoncie czasowym, co umożliwi zaspokojenie potrzeb przyszłych pokoleń.

W praktyce oznacza to gospodarowanie przestrzenią, u podstaw którego leży świadomość ograniczoności zasobów przestrzennych i konieczność oszczędnego ich wykorzystania. Proces rozwoju musi zatem uwzględniać założenia ekonomii przestrzennej, która zwraca szczególną uwagę na minimalne standardy wyposażenia terenów zurbanizowanych i bodźce finansowe, jakie wywołuje ekspansja zagospodarowania terenów.

Podstawowym założeniem polityki przestrzennej gminy wiejskiej Korzenna winno zatem być zwiększenie efektywności wykorzystania terenów już zurbanizowanych, ograniczenie suburbanizacji oraz przeciwdziałanie dekoncentracji zabudowy. Głównym założeniem niniejszego studium jest zatem takie kształtowanie przestrzeni, które wspiera

działania, ograniczające rozpraszanie zabudowy i maksymalne wykorzystanie terenów już zagospodarowanych poprzez uzupełnianie istniejących układów przestrzennych, a także ograniczenie presji na niezagospodarowane tereny otwarte.

Racjonalne ekonomicznie gospodarowanie przestrzenią wymaga uwzględnienia konsekwencji finansowych, jakie będą wynikać z rozwiązań przyjętych w studium, już na etapie tworzenia projektu dokumentu. Głównym celem analizy ekonomicznej jest kształtowanie świadomości władz i użytkowników przestrzeni w zakresie wydatków i dochodów gminy, będących skutkiem uchwalenia studium. W związku z tym, projektowane w studium zagospodarowanie przestrzeni winno być kształtowane w taki sposób, aby bilans ekonomiczny był dodatni, a przyjęte rozwiązania adekwatne do możliwości finansowych gminy.

Do zasadniczych wydatków gminy związanych z realizacją rozwiązań przestrzennych uwzględnionych w studium należą:

- koszty realizacji lokalnych celów publicznych przewidzianych w studium (w tym w szczególności koszty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, koszty zagospodarowania przestrzeni publicznych itp.),
- koszty sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- odszkodowania związane ze zmianą wartości nieruchomości,
- koszty podziałów i scaleń nieruchomości.

Do zasadniczych dochodów gminy związanych z realizacją rozwiązań przestrzennych uwzględnionych w studium należą:

- opłaty za dzierżawę gruntów,
- dochody ze sprzedaży nieruchomości gminnych,
- pośrednio: opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości (opłaty planistyczne, adiacenckie) uzyskiwane po uchwaleniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Niemniej jednak samo uchwalenie studium nie rodzi bezpośrednio konsekwencji finansowych, gdyż studium nie jest aktem prawa miejscowego, a w przypadku braku planu miejscowego lub decyzji o warunkach zabudowy dla potrzeb naliczania podatków wiążące są zapisy ewidencji gruntów i budynków. Ponadto dochody z nowych terenów spływają powoli, w miarę zagospodarowywania terenów i nie równoważą kosztów w krótkim okresie. W związku z powyższym skutki finansowe należy traktować jako potencjalne, choć niewątpliwie realne i związane ściśle z realizacją założeń studium.

Należy jednak zaznaczyć, iż celem gospodarki przestrzennej nie jest maksymalizacja korzyści ekonomicznych, a uporządkowane kształtowanie przestrzeni, odpowiadające potrzebom jej użytkowników i dobór funkcji terenów, uwzględniający także uwarunkowania przyrodnicze i krajobrazowe. Pozytywny efekt przestrzenny jest głównym założeniem, do którego dąży gmina. Analiza ekonomiczna wspiera zatem proces podejmowania decyzji przestrzennych, ale nie determinuje go i nie ogranicza, stawiając na pierwszym miejscu potrzeby użytkowników przestrzeni i racjonalny sposób gospodarowania nią.

11.1.2. Ujęcie środowiskowe

Zasada zrównoważonego rozwoju zakłada wprowadzenie kryterium ekologicznego zagospodarowania terenów na wszystkich szczeblach planowania przestrzennego: krajowym, regionalnym i lokalnym (miejscowym). Oznacza to takie gospodarowanie, dzięki któremu cele gospodarcze i społeczne osiągane są przy jednoczesnym zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania przyrody, poprzez możliwe zmniejszenie negatywnych oddziaływań na środowisko. Rozwój terenów powinien zatem być uzależniony od cech środowiska, co w obecnie obowiązującym systemie planowania przestrzennego jest zapewnione poprzez analizę stanu środowiska oraz uwzględnianie wymogów jego ochrony już na etapie analizy obecnego stanu użytkowania i zagospodarowania.

Analizy środowiskowe, dokonane na potrzeby niniejszego Studium, zostały przeprowadzone wieloetapowo.

Wstępna szczegółowa analiza warunków przyrodniczych została przeprowadzona na etapie sporządzania „Opracowania ekofizjograficznego Gminy Korzenna”. Dokument ten zawiera rozpoznanie, analizę i ocenę poszczególnych elementów przyrodniczych i ich wzajemnych powiązań, a także określa uwarunkowania rozwoju i zmian zagospodarowania przestrzennego przy zapewnieniu trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

Kolejnym etapem analizy środowiskowej było przedstawienie i uwzględnienie uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, związanych z wymogami ochrony środowiska, obejmujących w szczególności stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego. Ponadto uwzględniono szereg innych zagadnień środowiskowych, mających pośredni lub bezpośredni wpływ na kształtowanie przestrzeni i sposób jej zagospodarowania.

W kolejnym etapie, obejmującym zdefiniowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego, przeanalizowano wymienione wcześniej aspekty środowiskowe i określono wymogi ochrony środowiska, uwzględniające w szczególności obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i

uzdrowisk. Założenia polityki przestrzennej gminy Korzenna zdefiniowane w kierunkach zagospodarowania gminy, zostały określone w głównej mierze w oparciu o posiadane zasoby przyrodnicze. Na tej podstawie władze gminne oraz społeczność lokalna dokonują wyboru priorytetów rozwoju lokalnego. Decyzje podejmowane w tym zakresie pozwalają na realizację funkcji gospodarczych (np. zagospodarowanie pozwalające tworzyć miejsca pracy i pozyskiwać dochody dla gminy) przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska.

Decyzje dotyczące użytkowania terenów powinny zatem uwzględniać potencjalny wpływ wyboru danej funkcji przez pryzmat oceny i pomiaru zmian sposobu zagospodarowania. Dobór kryteriów oceny oddziaływania tych decyzji oparty jest o takie wskaźniki, które w zależności od zakładanej funkcji są zmienne dla danego terenu w określonej jednostce czasu.

Kompleksowy rozwój gminy związany z przyrostem liczby ludności i terenów zagospodarowanych wymaga uwzględnienia zmiennych efektów wyboru przeznaczenia dla danego terenu, który w konsekwencji różnicuje takie czynniki jak:

- gospodarka wodna,
- odprowadzanie ścieków,
- wytwarzanie i składowanie odpadów,
- emisje,
- konsumpcja zasobów i energii,
- transport i komunikacja,
- rozwój terenów zieleni.

Dobór funkcji i sposobu użytkowania terenów w gminie Korzenna musi zatem uwzględniać konsekwencje, jakie w wymienionych powyżej obszarach powoduje przeznaczenie terenów pod poszczególne funkcje.

Ustalenia studium zostały ostatecznie poddane procesowi oceny środowiskowej poprzez sporządzenie „Prognozy oddziaływania na środowisko”. Opracowanie to umożliwiło w głównej mierze ocenę skutków realizacji założeń studium. Prognoza oddziaływania na środowisko daje podstawę do wprowadzania korekt przyjętych rozwiązań dokonywanych na rzecz ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko, a także umożliwia ocenę skumulowanych oddziaływań na tereny sąsiadujące. Przeprowadzona w ten sposób ocena środowiskowa jest zatem uzupełnieniem analiz środowiskowych i weryfikuje oddziaływania już przyjętych rozwiązań, dając pełen obraz oddziaływań, jakie spowoduje wprowadzenie w życie ustaleń studium.

11.1.3. Ujęcie społeczne

W podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru kierunków rozwoju i gospodarowania terenami szczególnie istotną rolę odgrywa wymiar społeczny planowania przestrzennego. Społeczność lokalna i użytkownicy przestrzeni w całokształcie problematyki gospodarowania odgrywają szczególnie istotną rolę, gdyż aspekt przestrzenny w sensie miejsca zamieszkania i codziennego przebywania różnicuje opinie, postawy i zachowania. Ponadto estetyczne i funkcjonalne ujęcie przestrzeni jest dla ludzi swojego rodzaju wartością, która jest przez nich oceniana i przeżywana, a niewłaściwy dobór elementów otoczenia może doprowadzić do dezaktywizacji społecznej, depresji demograficzno-gospodarczej i psychospołecznej danej jednostki przestrzennej, a w konsekwencji do powstawania patologii społecznych.

Na potrzeby opracowania niniejszego studium przeprowadzono analizę czynników społecznych, której celem było dostarczenie informacji o sytuacji społecznej, w tym analizę warunków i jakości życia mieszkańców uwzględniającą ochronę ich zdrowia, a także zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia. Szczególnie istotną częścią z punktu widzenia budowania polityki przestrzennej gminy i zaspokajania przyszłych potrzeb mieszkańców i użytkowników przestrzeni było przeprowadzenie analizy obecnej sytuacji demograficznej oraz przedstawienie prognozy demograficznej w perspektywie 30-letniej. Dzięki temu badaniu uzyskano lepsze zrozumienie rzeczywistości społecznej, co w konsekwencji przekłada się na zrozumienie potrzeb społeczności lokalnej wynikających z rozkładu statystycznego struktury społecznej.

W kolejnym etapie dokonano szczegółowej analizy problemów społecznych, która zawarta została w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Korzenna na lata 2015-2020”. Dokument ten został opracowany w oparciu o materiały badawcze w zakresie problemów społecznych oraz potrzeb społeczności lokalnej, a forma i założenia Strategii są wyrazem woli mieszkańców w odniesieniu do kształtowania jakości życia w gminie. Na podstawie analizy zawartości dokumentu zdefiniowane zostało problemy decyzyjne, przed którymi stoi polityka przestrzenna gminy Korzenna, a wyniki analizy uwzględniono podczas definiowania ustaleń studium i opracowywania kierunków zagospodarowania przestrzennego.

11.2. Prognozy demograficzne

W roku 2014 Główny Urząd Statystyczny opracował „Prognozę demograficzną dla powiatów i miast na prawach powiatu oraz podregionów na lata 2014 – 2050”. Opracowanie to jest spójne z prognozą dla województw, a podstawę obliczeń stanowiły stany ludności według płci, wieku i powiatów.

Jako dane bazowe przyjęto liczbę ludności gminy wg stanu na dzień 31.12.2014 r., kiedy gminę zamieszkiwało 14197 osób. Podstawą do oszacowania liczby ludności gminy wiejskiej Korzenna stał się wskaźnik zmian liczby ludności dla powiatu, który następnie poddano analizie tendencji zmian, przeniesionych w kolejnym etapie na liczbę ludności gminy. Zgodnie z uwarunkowaniami rozwoju gminy oraz cechami i prognozami demograficznymi gminy zakłada się wzrost liczby ludności gminy w perspektywie 30-letniej, tj. do roku 2045. W tym roku liczba ludności gminy wyniesie 15339 osób, co oznacza wzrost liczby ludności o 1142 osoby (7,80%). Prognozę demograficzną obrazuje Tabela nr 8.

Tab.8. Prognoza demograficzna dla gminy wiejskiej Korzenna do roku 2045
Źródło: „Prognoza demograficzna dla powiatów i miast na prawach powiatu oraz podregionów na lata 2014 – 2050", GUS, 2014 r.

wskaźnik	2020	2025	2030	2035	2040	2045	przyrost ludności w latach 2015-2045
przyrost w okresach 5-letnich (%)	2,17%	1,93%	1,55%	1,11%	0,70%	0,34%	7,80%
liczba ludności (os.)	14505	14786	15015	15181	15287	15339	1142

Pod uwagę wzięto również fakt, iż gmina wiejska Korzenna, ze względu na swoje dogodne położenie w sąsiedztwie aglomeracji Nowy Sącz stanowi obszar podmiejski mogący pełnić rolę obszaru funkcjonalnego ośrodka powiatowego – Nowego Sącza, a tym samym przybierająca charakter sypialni dla miasta Nowy Sącz oraz pozostałej części aglomeracji. W konsekwencji przekłada się to na znaczny napływ ludności miejskiej, która osiedla się na terenach wiejskich. Jednym z kluczowych czynników mających wpływ na taki stan jest chęć poprawy jakości życia poprzez zamieszkanie w lepszych warunkach (wyższy poziom warunków życia, dostęp do zieleni, terenów cennych przyrodniczo i terenów rekreacyjnych) – niezależnie od interpretacji tego pojęcia przez poszczególne grupy społeczne.

Napływ ludności na obszary wiejskie o charakterze sypialni miejskich wykazuje stałą tendencję wzrostową. Uczestniczy w nim głównie ludność w wieku produkcyjnym, co wpływa na znaczne odmłodzenie struktury demograficznej tych obszarów i pośrednio wpływa na większą ich aktywność gospodarczą, wyrażającą się m.in. w powstawaniu nowych podmiotów gospodarczych, tworzeniu nowej infrastruktury społecznej, a co za tym idzie – zwiększaniu konkurencyjności gminy.

Analizując rozwój gminy Korzenna, zauważalny jest wzrost wskaźników charakteryzujących poziom jakości życia, a w konsekwencji należy zakładać, iż

zainteresowanie terenami mieszkalnymi w perspektywie najbliższych 30 lat będzie stale wzrastać.

Na podstawie danych z wielolecia 2001-2014 udostępnianych przez GUS oszacowano średnioroczny przyrost ludności na obszarach podmiejskich, który kształtuje się na poziomie +0,22% ludności rocznie. Ilość ludności napływowej z miejskich obszarów funkcjonalnych w powiecie dla terenu gminy wiejskiej Korzenna oszacowano przy użyciu tego wskaźnika. Wyniki zobrazowano w Tabeli nr 9.

Tab.9. Prognozowane saldo migracji ludności na obszary wiejskie położone w strefach podmiejskich w okresach 5-letnich
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

2020	2025	2030	2035	2040	2045	przyrost ludności w latach 2015-2045 (l. osób)
191	163	165	167	168	169	1023

Oszacowany przyrost liczby ludności w gminie związany z migracjami na obszar gminy wiejskiej Korzenna mogącej pełnić funkcję obszaru podmiejskiego aglomeracji Nowy Sącz w perspektywie do roku 2045 wynosi 6,82% w stosunku do roku 2014, co oznacza przyrost liczby ludności o 1023 osoby.

Ostateczne oszacowanie liczby ludności w perspektywie 30-letniej uwzględnia przyrost ludności na podstawie prognozy demograficznej oraz migracji ludności na obszary wiejskie położone w strefach podmiejskich. Wyniki kalkulacji określają zakładaną liczbę mieszkańców gminy Korzenna w roku 2045 (Tab. 10).

Tab.10. Szacowana liczba mieszkańców gminy Korzenna w roku 2045
Źródło: Opracowanie własne

Prognozowana liczba ludności	2020	2025	2030	2035	2040	2045	przyrost ludności w latach 2015-2045 (l. osób)
Prognoza demograficzna GUS	14505	14786	15015	15181	15287	15339	1142
Migracje ludności na obszary wiejskie położone w strefach podmiejskich w okresach 5-letnich	191	163	165	167	168	169	1023
Ogółem	**14697**	**14948**	**15180**	**15348**	**15455**	**15507**	**2165**

Wyniki powyższych analiz pozwalają oszacować, iż łączny przyrost liczby ludności w gminie do roku 2045 wyniesie 15,25%, co oznacza wzrost liczby ludności o 2165 osób. Tym samym przyjęto założenie, iż w roku 2045 liczba ludności gminy wyniesie 16362 osoby.

Na przestrzeni ubiegłych lat na obszarze gminy Korzenna zauważalny jest sukcesywny wzrost liczby gospodarstw domowych, a tendencja ta znajduje odzwierciedlenie również w ogólnej sytuacji w kraju. Wg danych Narodowego Spisu Powszechnego 2011 (GUS, 2011 r.) liczba gospodarstw domowych zarówno w miastach, jak i na wsi, wzrosła w stosunku do poprzedniego Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w roku 2002. Wynika to przede wszystkim ze stale rosnącego udziału gospodarstw jednoosobowych, co jest głównie następstwem zachowań ludzi młodych, którzy podejmując decyzję o usamodzielnieniu się, często odkładają decyzje matrymonialne i prorodzinne. Z drugiej strony gospodarstwa jednoosobowe tworzą często osoby starsze, zwłaszcza kobiety. Wyraźny wzrost zauważalny jest także w ilości gospodarstw dwuosobowych, tworzonych głównie przez młode lub bezdzietne małżeństwa, osoby pozostające w związkach partnerskich oraz osoby starsze. Ponadto znacznemu obniżeniu uległ odsetek gospodarstw domowych trzyosobowych lub większych, szczególnie ilość rodzin wielodzietnych (w Polsce określanych jako rodziny posiadające minimum troje dzieci). Tendencje te można określić jako stałe, w związku z tym zakłada się ich utrzymanie, a wręcz nasilenie. W konsekwencji przyjmuje się, iż pomimo spadku średniej liczby osób w gospodarstwie domowym, wzrost zapotrzebowania na nowe mieszkania będzie nadal wzrastać.

11.3. Możliwości finansowania inwestycji

Szeroko pojęty rozwój uzależniony jest w głównej mierze od realizacji lokalnych i ponadlokalnych inwestycji celu publicznego. Gmina jako rzeczywisty gospodarz terenów zlokalizowanych w jej granicach administracyjnych modeluje przestrzeń, której sposób zagospodarowania jest często widoczny głównie przez pryzmat intensywności i różnorodności inwestycji, w tym inwestycji strategicznych, mających bezpośrednie przełożenie na realizację celów rozwojowych gminy.

Podłoże ekonomiczne inwestycji kształtowane jest przez sferę finansów, a o pewności kapitałowej gminy decydują przede wszystkim wzajemne relacje dochodów w postaci: dochodów własnych, subwencji ogólnych, dotacji, środków finansowych Unii Europejskiej, a także dochodów z innych źródeł.

W ostatnim dziesięcioleciu poziom dochodów gminy wiejskiej Korzenna ulegał stałemu wzrostowi, jedynie w roku 2013 zanotowano spadek poziomu dochodów gminy, na który wpływ miało przede wszystkim znaczne obniżenie wartości finansowania i

współfinansowania programów i projektów unijnych, głównie ze względu na koniec perspektywy finansowej 2007-2013 (Ryc. 31).

Ryc.31. Dochody na 1 mieszkańca
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W związku z przyrostem dochodów i różnorodnością źródeł przychodów, można stwierdzić znaczną pewność pozyskiwania dochodów gminy z różnych źródeł finansowania. Sukcesywny wzrost dochodów, w tym dochodów na 1 mieszkańca, przekłada się na wzrost możliwości inwestycyjnych gminy Korzenna.

Z puntu widzenia gospodarowania budżetem gminy wiejskiej Korzenna i prognozowania długoterminowego, zanotowane w analizie zmiany są korzystne dla gminy. Wynika to głównie ze wzrostu dochodów własnych i swojego rodzaju niezależności budżetu od dochodów wspomagających (zewnętrznych) niepodlegających decyzyjności lokalnej. Wzrostowy udział środków własnych sprzyja wzmocnieniu lokalnej bazy ekonomicznej, możliwemu do osiągnięcia m.in. w wyniku realizowanych inwestycji służących lokowaniu nowej działalności gospodarczej oraz rozwojowi mieszkalnictwa. Równie pozytywnym czynnikiem jest wzrost udziału środków zewnętrznych, w tym środków unijnych. Szczególnie istotnym jest fakt uruchomienia Nowej Perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014 – 2020, która daje gminie możliwości pozyskiwania dofinansowań na realizację zadań w ramach Funduszy Strukturalnych. Jest to realna szansa pozyskania dodatkowych środków na inwestycje o wysokich nakładach kapitałowych, szczególnie innowacje i inwestycje prorozwojowe stymulujące rozwój także w ujęciu ponadlokalnym.

Są to niewątpliwie elementy pozytywnie wpływające na ocenę podmiotów zewnętrznych dokonywaną przed podjęciem decyzji o wejściu na rynek kapitałowy, a tym samym wpływające na atrakcyjność inwestycyjną gminy i powiększające bazę podatkową.

Tab.11. Wydatki gminy
Źródło: Opracowanie własne

rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
wydatki ogółem (mln zł)	23,59	27,90	21,35	36,39	37,78	43,42	44,32	49,46	48,68	53,82
wydatki majątkowe inwestycyjne (mln zł)	1,30	1,83	4,21	5,42	7,07	8,33	8,90	9,56	10,28	13,42
udział wydatków inwestycyjnych (%)	**5,51%**	**6,56%**	**19,72%**	**14,89%**	**18,71%**	**19,18%**	**20,08%**	**19,33%**	**21,12%**	**24,93%**

Poziom wydatków inwestycyjnych gminy Korzenna w ostatnim dziesięcioleciu ulegał stałemu wzrostowi, co w konsekwencji przekładało się na sukcesywne zwiększanie ilości realizowanych inwestycji. Na uwagę zasługuje fakt, iż w roku 2007 nastąpił gwałtowny wzrost wydatków inwestycyjnych majątkowych, będących kluczowym instrumentem polityki wydatkowej gminy wiejskiej Korzenna. Wydatki te mają charakter powszechny i są związane przede wszystkim z inwestycjami infrastrukturalnymi. Władze gminne, decydując o poziomie wydatków inwestycyjnych i kierunkach ich wydatkowania, mogą stwarzać warunki sprzyjające rozwojowi gminy i podnoszeniu poziomu życia mieszkańców poprzez poprawę dostępności komunikacyjnej i infrastrukturalnej. Tym samym mają realny wpływ na atrakcyjność inwestycyjną gminy i możliwości jej rozwoju, szczególnie w aspekcie przyrostu ilości terenów zurbanizowanych.

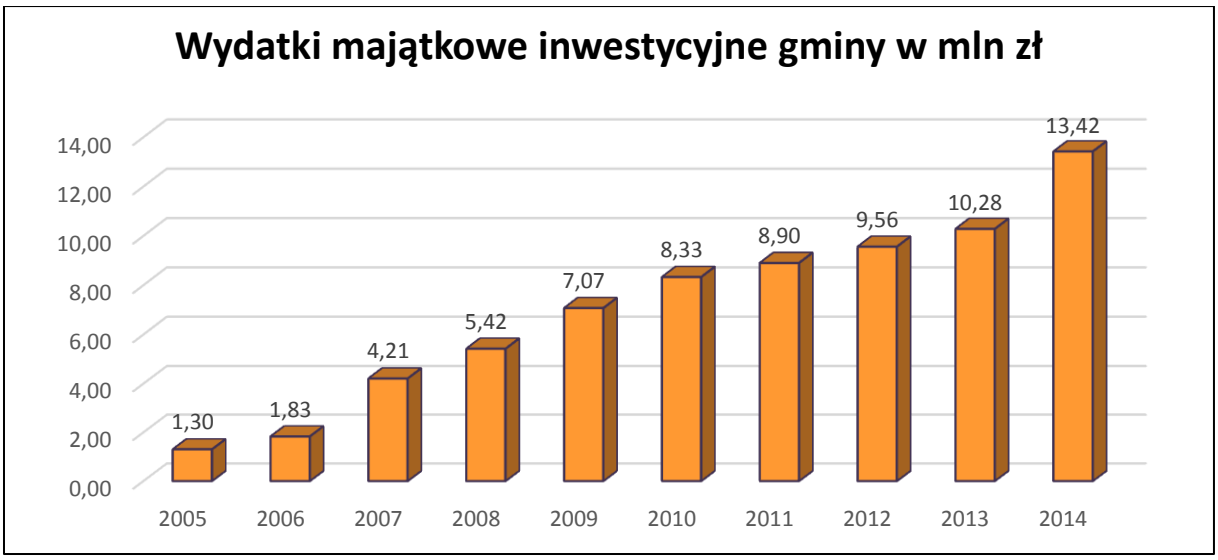

Ryc.32. Wydatki majątkowe inwestycyjne gminy
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

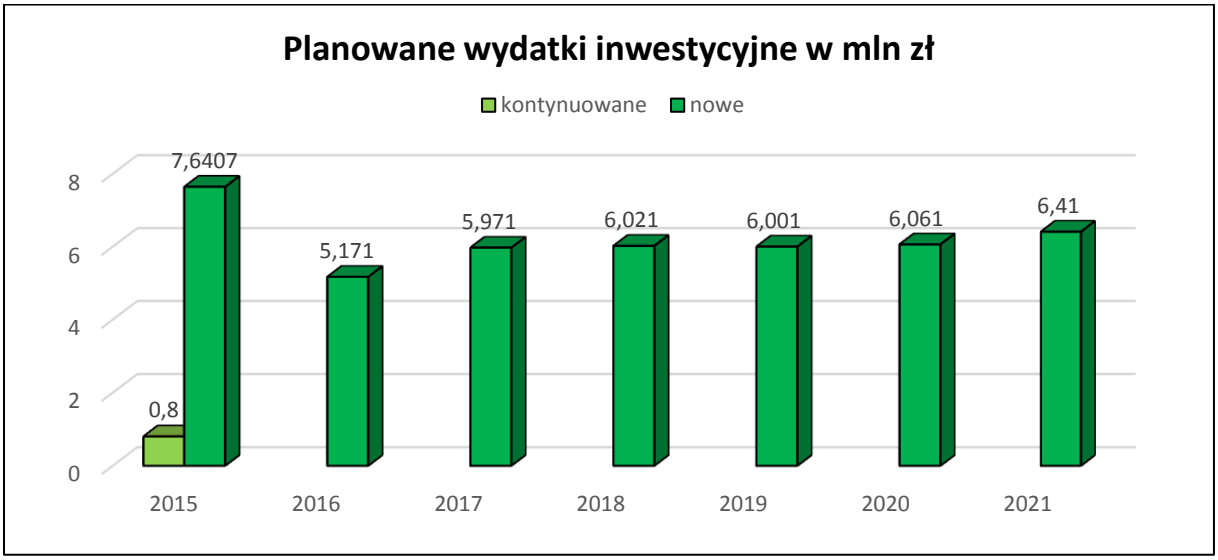

Ryc.33. Planowane wydatki inwestycyjne gminy
Źródło: Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Korzenna

Na podstawie powyższych zestawień stwierdzono wiele faktów, świadczących korzystnie o możliwościach finansowania przez gminę wydatków inwestycyjnych. Sukcesywny wzrost wydatków inwestycyjnych oraz planowany wzrost tych wydatków w perspektywie wieloletniej świadczy o dużym nacisku na kreowanie rozwoju lokalnego. Motywem ponoszenia tych wydatków jest zatem chęć pobudzania rozwoju i są one świadomą ingerencją w lokalny system społeczno-gospodarczy.

Korzystnym zjawiskiem jest także zachowanie proporcji pomiędzy wydatkami bieżącymi a inwestycyjnymi. Utrzymujący się stosunek tych wydatków zapewnia wzrost gospodarczy, a w dalszej perspektywie przekłada się na utrzymanie lub wzrost wielkości inwestycji. Władze gminy Korzenna świadomie przeciwdziałają nasilaniu się niekorzystnych relacji poprzez monitorowanie wzajemnych stosunków wzrostu obu grup wydatków.

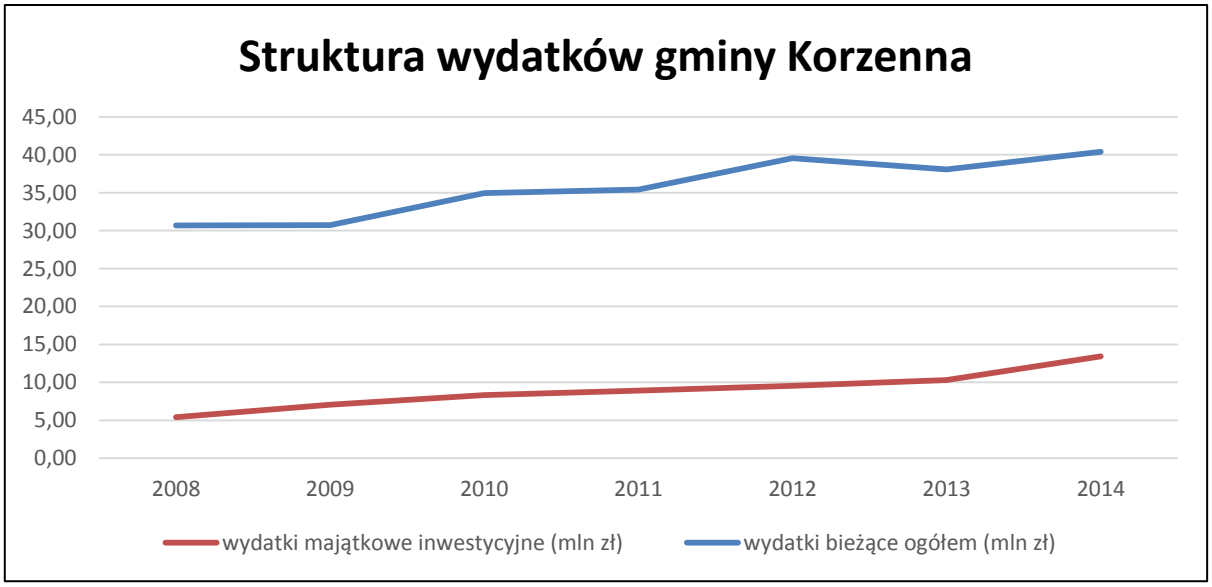

Ryc.34. Struktura wydatków gminy Korzenna
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Dalsze przyspieszenie tempa wzrostu poziomu wydatków inwestycyjnych można osiągnąć poprzez zwiększenie tempa przyrostu dochodów w stosunku do tempa przyrostu wydatków bieżących, co spowoduje zwiększenie nadwyżki operacyjnej, a tym samym jeszcze bardziej wzmocni stabilność struktury wydatków.

Warto wziąć pod uwagę rozszerzenie planów inwestycyjnych, bazujące na wykorzystaniu zewnętrznych źródeł finansowania, zwłaszcza bezzwrotnych środków krajowych i unijnych. Warunkiem systematycznego zwiększania zakresu realizowanych zadań inwestycyjnych, a tym samym wzrostu bazy ekonomicznej gminy będzie utrzymanie racjonalnie prowadzonej gospodarki budżetowej.

11.4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

11.4.1. Metodologia

Dokonując bilansu terenów pod zabudowę w kolejnych etapach:

- określono zapotrzebowanie na nową zabudowę w perspektywie 30-letniej,

  W celu określenia zapotrzebowania na nowe tereny zabudowy dokonano analizy ruchu budowlanego na terenie gminy w ostatnim 10-leciu. Informacje publikowane przez BDL GUS o budynkach oddanych do użytkowania i budynkach rozbudowanych pozwalają na określenie tendencji zachodzących w ruchu budowlanym, a tym samym pomagają oszacować zapotrzebowanie na nową zabudowę oraz zdefiniować braki, jakie powstały

w badanym okresie, a tym samym określić zapotrzebowanie na te funkcje zabudowy których, rozwój był znikomy, bądź które wcale nie rozwijały się w gminie.

W celu określenia zapotrzebowania **na nowe tereny mieszkaniowe** w perspektywie 30-letniej posłużono się metodą prognozowania na podstawie danych dla lat ubiegłych. Jako dane bazowe przyjęto średnią roczną ilość budynków oddanych do użytkowania oraz budynków rozbudowanych w latach 2005-2014, a także średnią powierzchnię użytkową mieszkań w nowych budynkach mieszkalnych i średnią powierzchnię użytkową mieszkań na 1 budynek mieszkalny.

Zapotrzebowanie **na nowe tereny zabudowy innej niż mieszkaniowa** w perspektywie 30-letniej prognozowano jako ilości budynków oraz ich powierzchnię użytkową, w podziale na funkcje zabudowy, których wartość określono na podstawie danych dla lat ubiegłych. Jako dane bazowe przyjęto sumę budynków oddanych do użytkowania oraz budynków rozbudowanych i ich powierzchnię użytkową w 10-leciu 2005-2014.

Założeniem do prognozy było utrzymanie wartości przyrostu w całym prognozowanym okresie oraz zwiększenie jego wartości o 7,80%, co wynika z przyrostu liczby ludności określonego na podstawie prognozy demograficznej .

Ponadto wzięto pod uwagę nowe założenia polityki i strategii rozwoju gminy, na podstawie których oszacowano zapotrzebowanie na te funkcje zabudowy, które w badanym okresie nie były rozwijane lub których rozwój był znikomy, tzn. wzmocnienie funkcji usługowych i produkcyjnych. Tym samym zakłada się wzmocnienie rozwoju tych funkcji poprzez dwukrotne zwiększenie zapotrzebowania.

Określając zapotrzebowanie na nową zabudowę wzięto pod uwagę niepewność procesów rozwojowych wyrażoną możliwością zwiększenia zapotrzebowania na nową zabudowę w stosunku do wyników analiz o dodatkowe 30%.

- oszacowano chłonność obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, rozumianych jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy

Chłonność terenów oszacowano poprzez określenie stopnia zainwestowania obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W tym celu analizie poddano wyodrębnione jednostki przestrzenne i określono udział wolnych niezagospodarowanych jednostek terenowych w obszarach wskazanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W celu oceny realnej chłonności, która jest znacznie zawyżona w przypadku uwzględnienia jedynie wskaźników i parametrów zabudowy zdefiniowanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zastosowane zostały współczynniki korygujące. Wyznaczone w planach tereny stanowią bowiem tereny brutto, co oznacza, że są w całości przeznaczone pod daną funkcję, nie uwzględniając funkcji obsługowych, np. komunikacji (drogi publiczne i wewnętrzne, ciągi piesze i rowerowe, parkingi, infrastruktura) czy usług podstawowych (kościoły, sklepy, przedszkola itp.). Znaczna część terenów wymaga lokalizacji innych funkcji wydzielonych (wymagających własnej działki). Pojawiające się usługi, nawet przy ich lokalizacji na parterach budynków mieszkalnych, generują ruch samochodów, a w konsekwencji zwiększone zapotrzebowanie na tereny niezwiązane bezpośrednio z mieszkalnictwem. Ponadto wyznaczona w planach miejscowych maksymalna powierzchnia zabudowy jest często znacznie zawyżona, a istniejące i realizowane nowe budynki zajmują tylko część powierzchni, na której dopuszcza się zabudowę.

Analizując chłonność terenów zastosowano więc następujące współczynniki korygujące:

- powierzchnia terenu w ramach jednostki wyłączona pod funkcje obsługowe: -50%
- powierzchnia zabudowy w stosunku do max. dopuszczanej w MPZP: -60%
- powierzchnia użytkowa w stosunku do powierzchni zabudowy (funkcje obsługowe wewnątrz budynku): -40%

Dla oszacowania chłonności niezagospodarowanych jednostek przestrzennych (terenów przeznaczonych pod zabudowę, a jeszcze niezabudowanych) wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy wzięto pod uwagę następujące wskaźniki i parametry:

- skorygowana powierzchnia terenu (wyodrębnionej jednostki przestrzennej),
- minimalna wielkość działki,
- ilość działek możliwych do zrealizowania na danym terenie,
- skorygowana powierzchnia zabudowy,
- skorygowana powierzchnia użytkowa.

- porównano zapotrzebowanie na nową zabudowę z chłonnością obszarów wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i przewidziano lokalizację nowych terenów wyrażoną w powierzchni tych terenów oraz powierzchni użytkowej do realizacji.

Możliwości finansowania inwestycji wynikających z konieczności realizacji zadań własnych, związanych z lokalizacją nowej zabudowy określono w pkt 11.3. Możliwości finansowania inwestycji.

11.4.2. Zapotrzebowanie na nowe budynki

Na podstawie danych BDL GUS określono ilość nowych budynków oddanych do użytkowania oraz rozbudowanych na terenie gminy w latach 2005-2014. Wyraźnie zaznacza się wysokie zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową, którego najniższa wartość wyniosła 5 budynków w roku 2006, a najwyższa – 36 budynków w roku 2013. Także przyrost zabudowy niemieszkalnej należy uznać za stały, choć wskaźnik przyrostu jest w tym przypadku znacznie niższy. Budynki rozbudowane to głównie zabudowa pełniąca funkcje niemieszkalne.

Tab.12. Budynki oddane do użytkowania w latach 2005–2014
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	**średnia**
budynki ogółem	24	6	14	30	13	21	38	41	39	37	26
budynki mieszkalne	22	5	8	27	10	16	33	35	36	30	22
budynki niemieszkalne	2	1	6	3	3	5	5	6	3	7	4

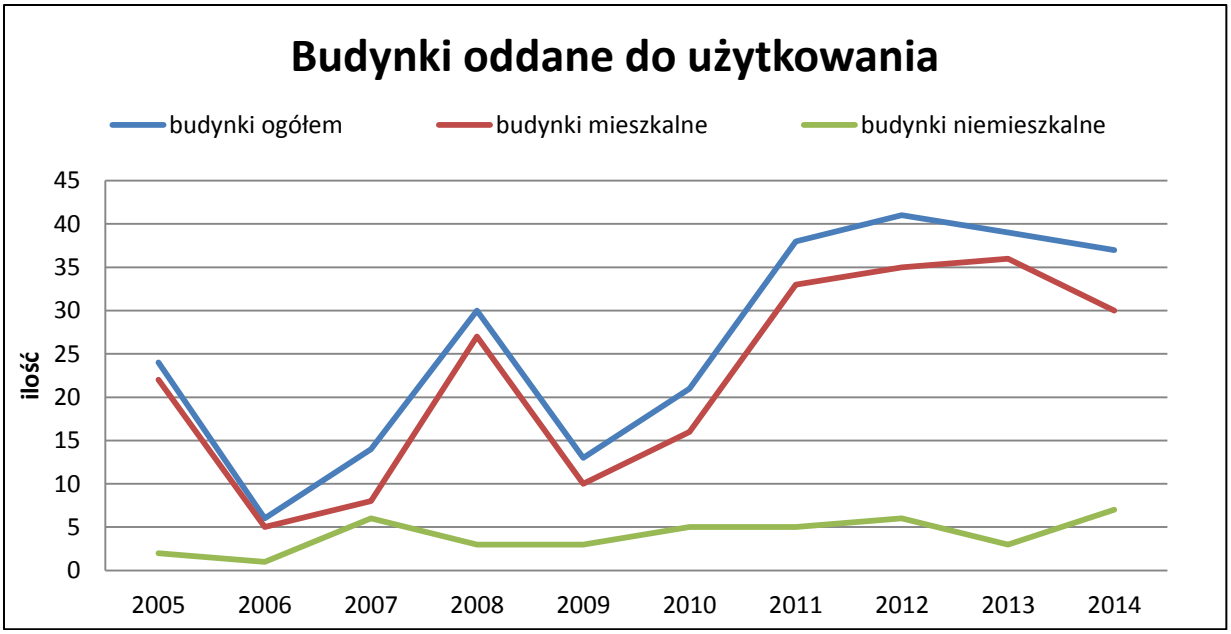

Ryc.35. Budynki oddane do użytkowania
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

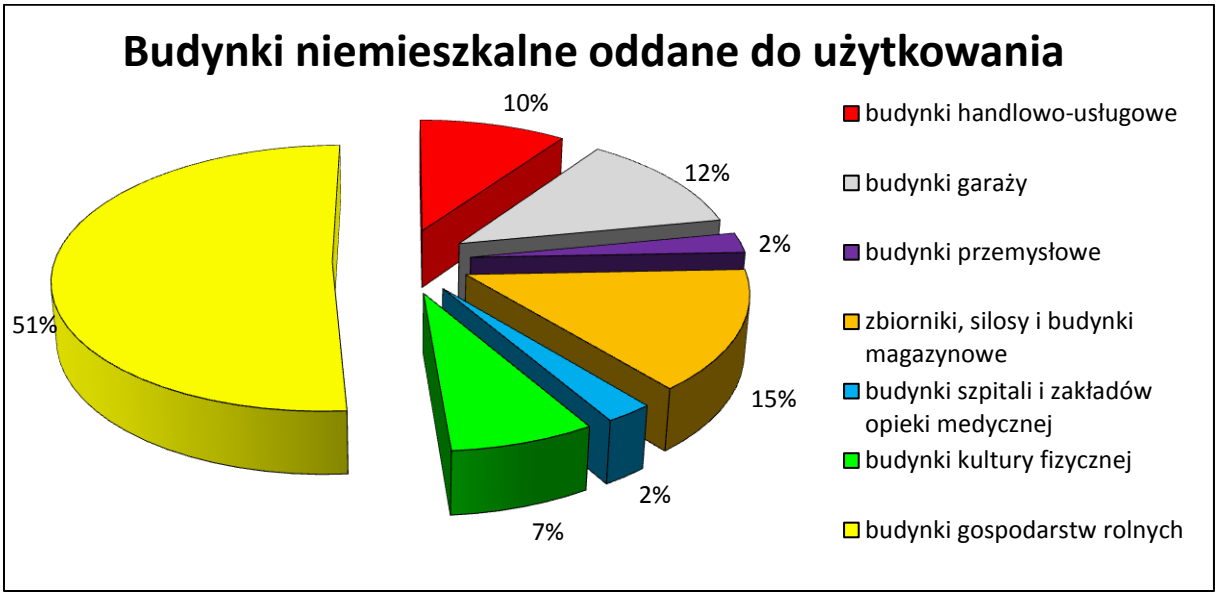

Ryc.36. Budynki niemieszkalne oddane do użytkowania
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wśród budynków niemieszkalnych dominowały obiekty związane z działalnością gospodarstw rolnych, które stanowiły ponad 50% wszystkich budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania. Kolejną pod względem liczebności grupę obejmowały zbiorniki, silosy i budynki magazynowe, które w ogólnym zestawieniu stanowiły ok. 15%.

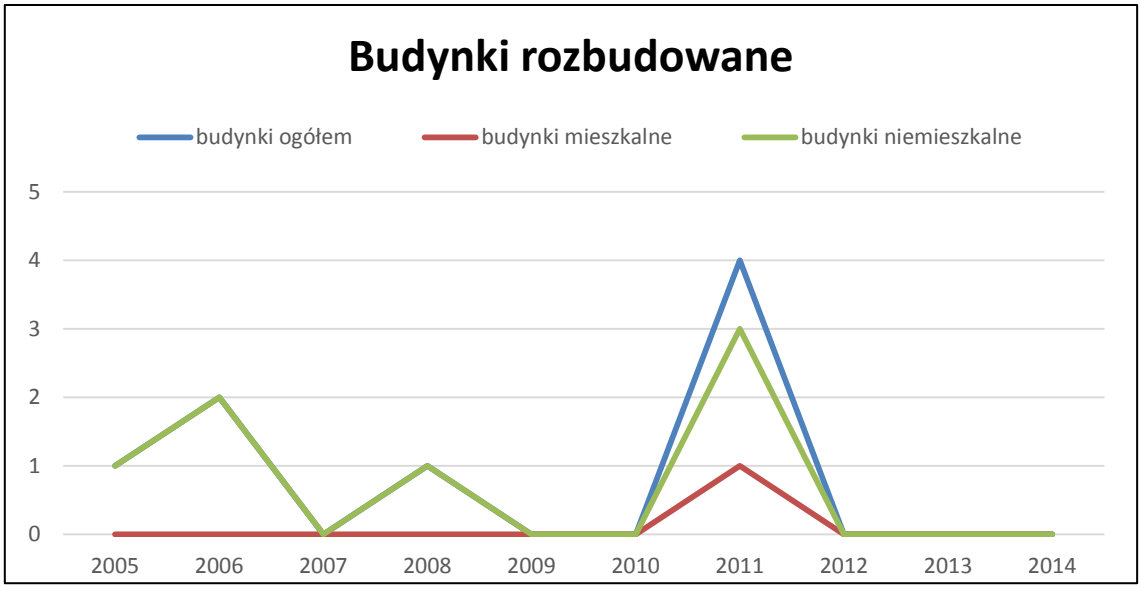

Ryc.37. Budynki rozbudowane

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

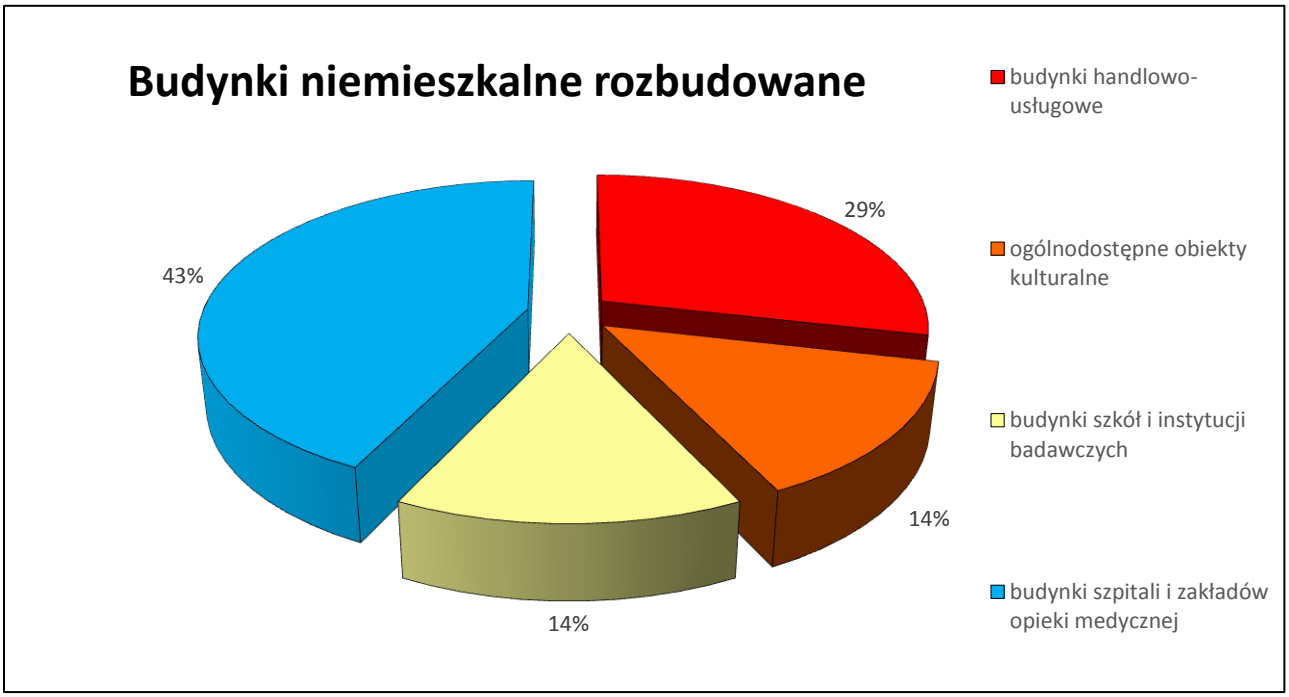

Ryc.38. Budynki rozbudowane

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Istotnym wskaźnikiem charakteryzującym zapotrzebowanie na zabudowę jest powierzchnia użytkowa. Poniżej przedstawiono zestawienie powierzchni nowej zabudowy powstałej na obszarze gminy w latach 2005–2014 (Tab. 13).

Tab.13. Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych oddanych do użytkowania i rozbudowanych w latach 2005–2014
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	**średnia**
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań w nowych i rozbudowanych budynkach mieszkalnych (m^2)	3318	697	1215	4208	1163	2683	5375	5102	6116	4250	**3413**
średnia powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 budynek mieszkalny (m^2)	151	139	152	156	116	168	158	146	170	142	**150**

Tab.14. Powierzchnia użytkowa budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania i rozbudowanych w latach 2005–2014
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

rok		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	**średnia**
łączna powierzchnia użytkowa nowych budynków niemieszkalnych (m^2)		644	780	1848	933	1213	548	2109	4730	656	398	**1386**
budynki handlowo-usługowe	ilość		1	1	1	1		2				**1**
	pow. uż.		30	40	228	411		552				**252**
budynki garaży	ilość				1					1	3	**2**
	pow. uż.				80					52	186	**106**
budynki przemysłowe	ilość			1								**1**
	pow. uż.			1309								**1309**
zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	ilość				2		1	1	2			**2**
	pow. uż.				625		59	176	4328			**1297**
budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	ilość	1	1		0			1		1		**1**
	pow. uż.	270	269		0			271		312		**224**
budynki kultury fizycznej	ilość					1		2				**2**
	pow. uż.					719		592				**656**
budynki gospodarstw rolnych	ilość	2		4		1	4	1	4	1	4	**3**
	pow. uż.	374		499		83	489	405	402	292	212	**345**
ogólnodostępne obiekty kulturalne	ilość							1				**1**
	pow. uż.							113				**113**
budynki szkół i instytucji badawczych	ilość		1									**1**
	pow. uż.		481									**481**

Analiza powyższych danych pozwala sformułować stwierdzenie, iż obszar gminy wiejskiej Korzenna cieszy się dużym zainteresowaniem potencjalnych inwestorów, szczególnie pod kątem terenów mieszkaniowych. Dysproporcje w ilości powstającej zabudowy mieszkaniowej i zabudowy pełniącej funkcje niemieszkalne świadczą o dominacji funkcji mieszkaniowej, co jest znamienne dla gmin wiejskich. Ponadto przyrost liczby budynków mieszkalnych oddanych do użytkowania w rozpatrywanym okresie był zbliżony do przyrostu liczby ludności gminy. Można zatem wnioskować, iż w dalszej perspektywie wzrost

liczby ludności będzie rodził dalsze zapotrzebowanie na nowe budynki mieszkalne, a wielokierunkowy rozwój gminy będzie miał przełożenie także na wzrost zapotrzebowania na nową zabudowę o funkcjach innych niż mieszkalnictwo.

Dalszy rozwój gminy Korzenna i zaspokojenie nowych potrzeb wymagać będzie rozbudowy istniejących układów urbanistycznych w celu zapewnienia terenów mieszkaniowych i pełniących funkcje inne niż mieszkalnictwo. O ile rozwój mieszkalnictwa może być z dużą trafnością prognozowany na podstawie powyższych analiz, tak rozwój budownictwa niemieszkalnego jest uzależniony od wielu czynników, przede wszystkim czynników gospodarczych o charakterze lokalnym, regionalnym, makroregionalnym i wreszcie krajowym. Na inwestycje, szczególnie inwestorów indywidualnych i podmiotów gospodarczych, lokalne władze mają tylko pośredni wpływ, który wynika ze stworzenia korzystnych warunków dla lokowania zabudowy. Należy jednak brać pod uwagę, iż jest to tylko jeden z elementów, a decyzje lokacyjne są w większości przypadków uzależnione od wielu innych kwestii niezależnych od władztwa gminnego.

Tab.15. Zapotrzebowanie na nową zabudowę w podziale na funkcje zabudowy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

funkcja zabudowy	**prognozowane zapotrzebowanie na nową zabudowę w perspektywie 30-letniej**		**zwiększone zapotrzebowanie na nową zabudowę w związku z niepewnością procesów inwestycyjnych (+30%)**	
	ilość budynków	powierzchnia użytkowa	ilość budynków	powierzchnia użytkowa
budynki mieszkalne	721	107986	938	140382
budynki handlowo-usługowe	39	9787	50	979
budynki garaży	32	3428	42	343
budynki przemysłowe	6	8467	8	847
zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	39	50334	50	5033
budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	26	5806	34	581
budynki kultury fizycznej	19	12719	25	1272
budynki gospodarstw rolnych	136	46793	177	4679
ogólnodostępne obiekty kulturalne	6	731	8	73
budynki szkół i instytucji badawczych	6	3111	8	311

Należy także zauważyć, iż prognozowane zapotrzebowanie na budynki garażowe jest znacznie niższe, niż na budynki mieszkalne. Biorąc pod uwagę fakt, iż w gminie dominuje zabudowa jednorodzinna, a przeciętne wielkości działek budowlanych pozwalają na pewną swobodę w lokalizacji wolnostojących garaży, należy zakładać, iż ilość budynków garażowych możliwych do realizacji w perspektywie 30-letniej może znacznie przekroczyć

wartość prognozowaną. Zasady zagospodarowania działek oraz wskaźniki i parametry zabudowy, w tym budynków garażowych, należy określić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

11.4.3. Chłonność terenów w podziale na funkcje zabudowy

Dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę oszacowano chłonność obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, rozumianych jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy. Chłonność na nową zabudowę określono przy użyciu wskaźnika powierzchni użytkowej możliwej do zrealizowania dla poszczególnych funkcji zabudowy.

Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Jako obszary o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych rozumie się takie obszary zurbanizowane, w których struktura przestrzenna, ciągi komunikacyjne i wyposażenie w sieci infrastruktury technicznej oraz infrastrukturę społeczną zostały zrealizowane w takim zakresie, że zlokalizowanie na tych obszarach nowej zabudowy nie wymaga istotnych nowych inwestycji infrastrukturalnych (np. budowa nowych dróg czy szkół, zwielokrotnienie przepustowości istniejących sieci uzbrojenia)[1]. Przy wyznaczaniu zwartej struktury wzięto pod uwagę średnie zagęszczenie zabudowy w gminie, tym samym zwartą strukturę stanowi zespół minimum 5 budynków położonych w odległości nie więcej niż 100 m od siebie. Wyznaczono w ten sposób obszary o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej o łącznej powierzchni 634,5994 ha. Zasięg obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych został przedstawiony na poniższej Ryc.

[1] Opinia Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie zajęcia stanowiska w sprawie zmian w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, sygn.. akt DPP.621.1.2016.RR NK: 66198/16

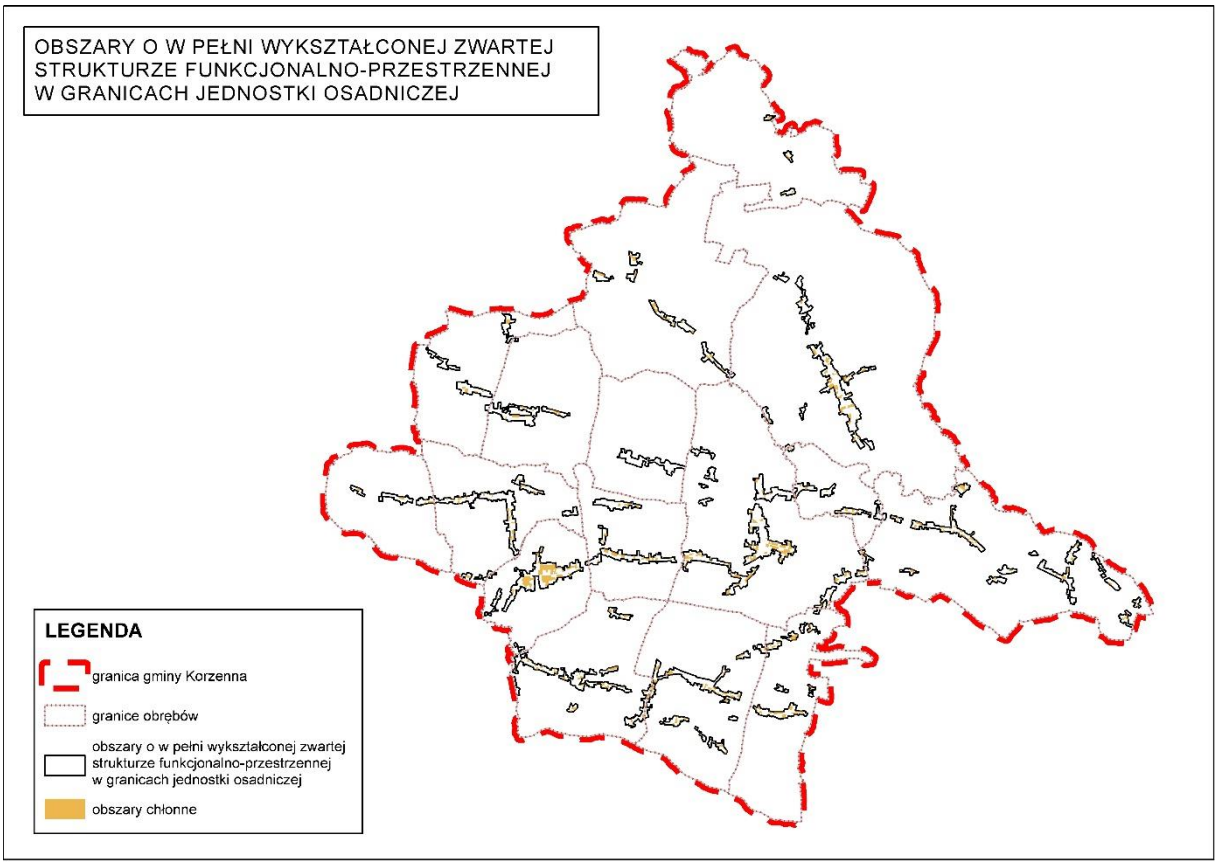

Ryc.39. Obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych
Źródło: Opracowanie własne

Rozmieszczenie terenów zabudowy na obszarze gminy Korzenna determinuje wiele czynników, w tym głównie ukształtowanie terenu. Z uwagi na położenie na terenach podgórskich i górzystych oraz topografię terenu, obszar gminy nie należy do dogodnych dla osadnictwa. W związku z tym obszary o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych stanowią niewielki odsetek powierzchni gminy. Obszary te posiadają pełne pokrycie obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a zabudowa położona poza zasięgiem planów stanowi zabudowę rozproszoną, często nieposiadającą dostępu do pełnej infrastruktury technicznej.

Z uwagi na powyższe, obszary o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych w gminie Korzenna są tożsame z obszarami przeznaczonymi pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Tym samym chłonność tych obszarów jest jednakowa, a zamieszczone poniżej obliczenia chłonności terenów przeznaczonych pod zabudowę w planach miejscowych odnoszą się jednocześnie do obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych.

Obszary przeznaczone pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Przedmiotem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego są głównie tereny mieszkaniowe, a przeznaczenie terenów na funkcje niezwiązane z mieszkalnictwem odbywało się w większości na podstawie realnego zapotrzebowania zgłaszanego przez osoby fizyczne i prawne. W zakresie funkcji usługowych i produkcyjnych plany miejscowe obejmują tereny całkowicie lub niemal całkowicie zainwestowane, ich chłonność na nową zabudowę jest znikoma, a zaspokojenie zapotrzebowania na nową zabudowę wymaga wyznaczenia odrębnych obszarów, w których może ona zostać zrealizowana.

Tab.16. Chłonność terenów wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna
Źródło: Opracowanie własne

symbol przeznaczenia	powierzchnia terenu [ha]	powierzchnia terenu [m^2]	powierzchnia wyłączona pod funkcje obsługowe [m^2]	skorygowana powierzchnia zabudowy [m^2]	powierzchnia użytkowa [m^2]	% wolnych terenów	pow.uż. możliwa do zrealizowania [m^2]
MNR	245,1100	2451100	1225550	183833	165449	21%	23163
MN	691,3707	6913707	3456854	414822	373340	9%	22400
MW	3,9114	39114	19557	2347	2816	15%	211
UI	11,4713	114713	57357	10324	12389	23%	1425
P	2,4616	24616	12308	2215	1329	0%	0

Tab.17. Chłonność terenów na obszarze gminy Korzenna
Źródło: Opracowanie własne

TYP ZABUDOWY	CHŁONNOŚĆ TERENÓW [m^2 powierzchni użytkowej]
zabudowa mieszkaniowa (MN, MNR, MW)	45775
zabudowa usługowa (I-UI)	1425
zabudowa produkcyjna (P)	0

11.4.4. Zapotrzebowanie na nową zabudowę poza obszarami mieszkaniowymi istniejącymi i wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Analiza możliwości lokalizowania zabudowy wykazała, iż istniejące i wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszary przeznaczone pod zabudowę nie przekraczają zapotrzebowania na tereny pełniące funkcje mieszkaniowe, usługowe oraz zapotrzebowania na tereny produkcyjne (w tym budynki przemysłowe, zbiorniki, silosy i budynki magazynowe oraz budynki gospodarstw rolnych), jakie oszacowano w perspektywie 30-letniej. Bilans terenów został zatem uzupełniony o wskaźniki zapotrzebowania na nową zabudowę.

Tab.18. Zapotrzebowanie na nową zabudowę poza obszarami wyznaczonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w m^2 powierzchni użytkowej
Źródło: Opracowanie własne

funkcja zabudowy	zapotrzebowanie	zwiększone zapotrzebowanie na nową zabudowę (+ 30%)	chłonność terenów w MPZP	nadwyżka zapotrzebowania nad chłonnością (nowe tereny) [m^2 pow.uż.]
tereny mieszkaniowe	107986	140382	45775	**94607**
tereny usługowe	9787	12724	1425	**11299**
tereny produkcyjne	105593	137271	0	**137271**

Wyniki prognozy stanowią swojego rodzaju wytyczne dla gminy przy planowaniu rozmieszczenia zabudowy i należy je traktować sygnalnie. Należy pamiętać, iż głównym założeniem zrównoważonego rozwoju przestrzeni gminy jest przeciwdziałanie dezurbanizacji i rozpraszaniu zabudowy, a nowoprojektowana zabudowa powinna stanowić swojego rodzaju odzwierciedlenie i uzupełnienie zabudowy już istniejącej.

Obecnie dominującym typem zabudowy w gminie Korzenna jest zabudowa mieszkaniowa, a funkcje produkcyjne i usługowe są niewystarczająco rozwinięte, co jest szczególnie znamienne dla obszarów wiejskich. W związku z powyższym należy zakładać, iż będzie to podstawowy typ zabudowy uzupełniającej i rozszerzającej istniejące układy urbanistyczne, a tym samym spełniającej nowe założenie rozwojowe.

11.4.5. Podsumowanie i wytyczne

Na podstawie przeprowadzonych analiz oszacowano maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w powierzchni użytkowej budynków do realizacji.

Nowe tereny pod zabudowę zaprojektowano w oparciu o poniższe założenia:

1) Przyjmuje się, iż objęte zmianą studium tereny o zabudowie mocno rozproszonej oraz samotne zagrody zlokalizowane poza tymi terenami, nie będą się rozwijać pod względem demograficznym i przestrzennym.
2) Planowana zabudowa winna opierać się głównie o uzupełnianie obszaru zwartej zabudowy wsi wzdłuż istniejących dróg i uzbrojenia terenu w ramach obszarów wyznaczonych na rysunku studium, dzięki czemu lokalizacja nowej zabudowy nie będzie wymagała uzupełniania istniejącego układu komunikacyjnego o nowe odcinki dróg publicznych ani rozbudowy magistralnych sieci infrastruktury technicznej.
3) Realizacja nowych odcinków dróg publicznych i systemów infrastruktury technicznej odpowiada możliwościom inwestycyjnym gminy.
4) Zakłada się rozwój zabudowy głównie w zakresie funkcji produkcyjnych i produkcyjno-usługowych oraz wzrost standardu zamieszkania poprzez zwiększenie przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań w nowej zabudowie mieszkaniowej.
5) Z uwagi na częste prowadzenie działalności gospodarczej w miejscu zamieszkania dopuszcza się przeznaczenie w mpzp terenów mieszkaniowych pod zabudowę mieszaną – mieszkaniowo-usługową oraz pod zabudowę zagrodową i obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych.
6) Przyjmuje się, iż maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, będzie wynosić:
   a) dla funkcji mieszkaniowej:
      - nie więcej niż 140 382 m^2 powierzchni użytkowej,
   b) dla funkcji usługowej:
      - nie więcej niż 12 724 m^2 powierzchni użytkowej,
   c) dla funkcji produkcyjnej:
      (w tym budynki przemysłowe, zbiorniki, silosy i budynki magazynowe, budynki gospodarstw rolnych itp.):
      - nie więcej niż 137 271 m^2 powierzchni użytkowej),
   d) pozostałe funkcje zabudowy:
      - w zależności od aktualnych potrzeb.

7) Określając ilość nowych terenów pod zabudowę przyjmuje się utrzymanie istniejących parametrów określających przestrzenne minimum zdrowotne i społeczne, określone sposobem i powierzchnią zagospodarowania danego terenu:
   a) zabudowa mieszkaniowa:
      (w tym mieszkaniowa jednorodzinna, mieszkalno-zagrodowa, mieszkaniowa wielorodzinna)
      - przeciętnie powierzchnia działki o funkcji mieszkaniowej wynosi ok. 1500 m^2,
      - średnia powierzchnia użytkowa 1 budynku wynosi ok. 140 m^2,
      - przeciętnie 50% terenów pełni funkcje obsługowe (komunikacja, zieleń, rekreacja, infrastruktura techniczna itp.),
      - przeciętnie na 1 ha terenów przypada około 590 m^2 powierzchni użytkowej,
   b) zabudowa usługowa:
      - przeciętnie powierzchnia działki o funkcji usługowej wynosi ok. 2000 m^2,
      - średnia powierzchnia użytkowa 1 budynku wynosi ok. 250 m^2,
      - przeciętnie 50% terenów pełni funkcje obsługowe (komunikacja, zieleń, rekreacja, infrastruktura techniczna itp.),
      - przeciętnie na 1 ha terenów przypada około 820 m^2 powierzchni użytkowej,
   c) zabudowa produkcyjna:
      (w tym budynki przemysłowe, zbiorniki, silosy i budynki magazynowe, budynki gospodarstw rolnych it.)
      - przeciętnie powierzchnia działki o funkcji produkcyjnej wynosi ok. 6000 m^2,
      - średnia powierzchnia użytkowa 1 budynku wynosi ok. 1300 m^2,
      - przeciętnie 50% terenów pełni funkcje obsługowe (komunikacja, zieleń, rekreacja, infrastruktura techniczna),
      - przeciętnie na 1 ha terenów przypada około 1400 m^2 powierzchni użytkowej,
   d) pozostałe funkcje zabudowy:
      - powierzchnie działek pod pozostałe funkcje zabudowy są dostosowane do typu zabudowy i aktualnych potrzeb.
8) Uwzględniając parametry zagospodarowania terenów już zainwestowanych, określono zapotrzebowanie na nowe tereny pod zabudowę, wynikające z przeprowadzonych analiz:
   a) zabudowa mieszkaniowa (w tym mieszkaniowa jednorodzinna, mieszkalno-zagrodowa, mieszkaniowa wielorodzinna) - przy założeniu maksymalnej powierzchni zabudowy (mpzp) na poziomie:
      - 50%: 160,4 ha,
      - 45%: 168,9 ha,
      - 40%: 178,2 ha,

- 30%: 200,4 ha;

b) zabudowa usługowa - przy założeniu maksymalnej powierzchni zabudowy (mpzp) na poziomie:
   - 60%: 19,0 ha,
   - 55%: 19,9 ha,
   - 50%: 20,9 ha,
   - 40%: 23,2 ha;

c) zabudowa produkcyjna (w tym budynki przemysłowe, zbiorniki, silosy i budynki magazynowe, budynki gospodarstw rolnych itp.) - przy założeniu maksymalnej powierzchni zabudowy (mpzp) na poziomie:
   - 60%: 98,0 ha,
   - 55%: 103,2 ha,
   - 50%: 108,7 ha,
   - 40%: 120,9 ha;

d) pozostałe funkcje – w zależności od potrzeb.

9) Zakłada się utrzymanie wysokich standardów w zakresie wielkości działek, szczególnie pod zabudowę mieszkaniową, dzięki czemu nowopowstająca zabudowa będzie swoją intensywnością odpowiadać zabudowie istniejącej i wpisywać się w krajobraz istniejących układów urbanistycznych.

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Wg stanu na dzień 01.01.2013 r. łączna powierzchnia gruntów będących własnością gminy wynosiła około 160 ha, co stanowiło 1,5% powierzchni gminy. Stan prawny gruntów, w którym większość stanowią grunty prywatne w istotny sposób ogranicza działalność w zakresie realizacji inwestycji publicznych. Brak większych kompleksów gruntów własności komunalnej ogranicza także wpływ gminy na rynek nieruchomości.

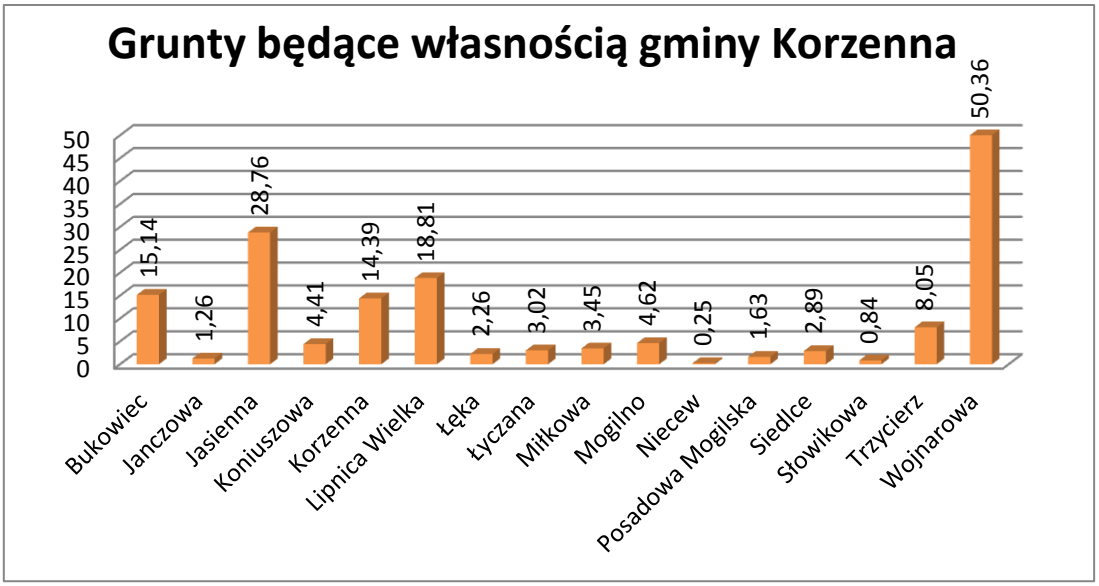

Ryc.40. Grunty będące własnością gminy Korzenna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Korzenna, wg stanu na dzień 01.01.2013 r.

W związku ze znaczną przewagą gruntów będących własnością osób fizycznych lub prawnych, większość działań podejmowanych z punktu widzenia celów polityki przestrzennej gminy będzie wiązało się z wyprzedzającym uregulowaniem stosunków własnościowych gruntów wskazanych do realizacji konkretnych przedsięwzięć celu publicznego.

Decydującymi gruntami dla realizacji dużej części ze zidentyfikowanych w ramach uwarunkowań, celów i zadań publicznych związanych ze stopniową zmianą struktury przestrzennej gminy są grunty prywatne. Uzyskanie prawa do dysponowania lub częściowego dysponowania nieruchomościami prywatnymi dla realizacji inwestycji celu publicznego winno być przedmiotem przemyślanej, długoterminowej, stabilnej polityki władania, zarządzania i gospodarowania nieruchomościami.

Władze powinny zatem podjąć aktywną politykę w zakresie nieruchomości pozyskując na rzecz gminy grunty, które w przyszłości mogłyby stać się przedmiotem bezgotówkowych form odszkodowawczych (zamiana gruntu za grunt), związanych z realizacją inwestycji celu publicznego przewidzianych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

13.1. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

W związku z wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, znaczna część gminy znajduje się w zasięgu obszarów chronionych. Na obszarze gminy Korzenna znajdują się obszary i obiekty chronione, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, do których należą:

1) Obszary Natura 2000:
   - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Ostoje nietoperzy okolic Bukowca”,
   - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Biała Tarnowska”,
2) Rezerwaty przyrody:
   - „Cisy w Mogilnie”,
   - „Diable Skały”,
3) Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu,
4) 3 pomniki przyrody ożywionej,
5) Korytarze ekologiczne łączące Beskid Sądecki i Beskid Niski z kompleksami leśnymi Pogórza Ciężkowickiego.

13.2. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze

Na obszarze gminy Korzenna znajduje się 6 złóż surowców naturalnych, w tym 1 złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej, 2 złoża kamieni drogowych i budowlanych oraz 3 złoża kruszyw naturalnych.

Złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej:

- Widomia I – jest to złoże, którego eksploatacja została zaniechana, o powierzchni 1,96 ha.. Eksploatację złoża rozpoczęto 01.009.1994 r., a zakończono 31.12.2013 r.;

Złoża kamieni drogowych i budowlanych:

- Lipnica Wielka – jest to złoże rozpoznane szczegółowo, o powierzchni 1,98 ha;

– Miłkowa – jest to złoże eksploatowane, o powierzchni 1,72 ha. Eksploatację złoża rozpoczęto 02.01.2011 r.;

Złoża kruszyw naturalnych:

– Wojnarowa – jest to złoże zagospodarowane, o powierzchni 1,75 ha;
– Wojnarowa 2 – jest to złoże rozpoznane szczegółowo, o powierzchni 0,73 ha;
– Wojnarowa 3 – jest to złoże rozpoznane szczegółowo, o powierzchni 1,46 ha.

Na obszarze gminy Korzenna występuje 7 obszarów górniczych, w tym 3 obszary aktualne i 5 obszarów zniesionych.

Aktualne obszary górnicze:

– Miłkowa 1 – nr w rejestrze 10-6/4/252a,
– Wojnarowa IV – nr w rejestrze 10-6/5/400,
– Wojnarowa III – nr w rejestrze 10-6/3/198a.

Zniesione obszary górnicze:

– Wojnarowa – Stróże – nr w rejestrze XXIV/1/9,
– Miłkowa – nr w rejestrze 10-6/4/252,
– Widomia I – nr w rejestrze 10-6/3/163,
– Wojnarowa I – nr w rejestrze 10-6/2/152,
– Wojnarowa II – nr w rejestrze 10-6/3/198.

13.3. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Użytki rolne zajmują około 75% powierzchni gminy. Grunty chronione stanowią użytki rolne najwyższych klas bonitacyjnych I – III. Na obszarze gminy Korzenna nie występują grunty najwyższej I klasy, a grunty klasy II i III stanowią bardzo niewielki odsetek.

13.4. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach

Na obszarze gminy Korzenna lasy i grunty leśne zajmują 2429 ha, co stanowi 22,7% powierzchni ogólnej gminy. Największe kompleksy leśne zlokalizowane są w północnej i

południowej części gminy w rejonie sołectw Bukowiec, Jasienna, Koniuszowa i Mogilno. Większość z nich rozciąga się na glebach niższych klas bonitacyjnych. Lasy porastające stoki o różnym nachyleniu i ekspozycji pełnią funkcję glebochronne (np. zmniejszając podatność na erozję wietrzną) i wodochronne (np. zmniejszając spływ powierzchniowy).

W drzewostanach leśnych dominują: jodła, sosna, brzoza, grab, jesion, olcha, dąb i buk. W Mogilnie występują także liczne stanowiska cisa, dla ochrony których utworzono rezerwaty przyrody: „Cisy w Mogilnie".

13.5. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Na obszarze gminy Korzenna znajduje się 6 obiektów wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie. Ponadto do gminnej ewidencji zabytków zalicza się 56 obiektów zabytkowych. Problematyka zabytków i opieki nad zabytkami została szczegółowo omówiona w pkt 7.

13.6. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne

Na obszarze gminy Korzenna wyróżnia się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: GZWP nr 434 Dolina rzeki Biała Tarnowska oraz GZWP nr 436 Zbiornik warstw Istebna (Ciężkowice) – projektowany lokalny zbiornik wód podziemnych warstw Istebna (Ciężkowice).

Na obszarze gminy Korzenna znajdują się lokalne ujęcia wody pitnej w postaci studni wierconych o głębokości 30 – 40 m zlokalizowane w Posadowej Mogilskiej i Krużlowej (grupa studni A), ujęcia wody w Kawiorach (grupa studni B) i ujęcie wody w Paszynie (grupa studni C). Ich zasobność w wodę jest w stanie pokryć zapotrzebowanie dla 8 miejscowości i około 600 odbiorców. Niemniej jednak na chwilę obecną ujęcia te nie są eksploatowane, gdyż bieżące zapotrzebowanie na wodę pokrywane jest w 100% przez spółkę „Sądeckie Wodociągi” z Nowego Sącza. Woda do sieci wodociągowej dostarczana jest z ujęć wody w Świniarsku i Starym Sączu i pochodzi ze studni infiltracyjnych lub jest pobierana bezpośrednio z koryta rzeki Dunajec. Przy obu obiektach funkcjonują stacje uzdatniania wody, a woda dostarczana jest za pomocą istniejącej sieci wodociągowej. W związku z powyższym lokalne ujęcia wody gminy Korzenna są ujęciami awaryjnymi.

Obszar opracowania należy w większości do zlewni rzeki Biała, a lokalnie także do innych zlewni. Na obszarze opracowania nie występują tereny narażone na bezpośrednie

zagrożenie powodziowe. W czasie wiosennych roztopów lub intensywnych opadów, a co za tym idzie przy wysokich stanach rzek i potoków oraz w przypadku podniesienia się poziomu wód podziemnych, cieki zajmują doliny rzeczne stanowiące ich naturalne terasy zalewowe. Planując zabudowę na tych terenach inwestorzy powinni być świadomi zagrożeń i realizować inwestycje zgodnie z przepisami odrębnymi.

14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Do najczęściej spotykanych naturalnych zagrożeń geologicznych można zaliczyć trzęsienia ziemi, erupcje wulkaniczne oraz osuwiska i ruchy masowe. Polska leży w strefie asejsmicznej, w związku z tym na obszarze gminy Korzenna nie występują zagrożenia związane z trzęsieniami ziemi i erupcjami wulkanicznymi. Niemniej jednak obserwuje się ruchy powierzchni ziemi i słabe wstrząsy tektoniczne, w konsekwencji których mogą aktywować się znajdujące się na tym terenie osuwiska. Występowanie ruchów masowych ma ścisły związek z występowaniem niestabilności na zboczach.

W związku z lokalizacją na obszarze Karpat teren gminy Korzenna należy do obszarów największej częstotliwości powstawania osuwisk w Polsce. Powiat nowosądecki, w którym leży gmina Korzenna, położony w centralnej części pasma Zewnętrznych Karpat Zachodnich jest obok powiatów nowotarskiego, limanowskiego, a także żywieckiego i cieszyńskiego w województwie śląskim, jednym z obszarów największej koncentracji osuwisk. Dużą powierzchnię zajmują ponadto tereny o dużej predyspozycji do osuwania.

W ramach ogólnopolskiego projektu pn. „System Osłony Przeciwosuwiskowej” (SOPO) realizowanego przez Państwowy Instytut Geologiczny zidentyfikowano i opisano powstałe w Polsce osuwiska oraz wstępnie wytypowano obszary narażone na występowanie ruchów masowych. Dla obszaru gminy Korzenna zarejestrowano osuwiska różnego typu i o zróżnicowanej powierzchni:

- 15277 KRO – zsuw (1,67 ha), lokalizacja: Jankowa, gm. Bobowa (położony częściowo na obszarze gminy Korzenna),
- 15294 KRO – zsuw (0,91 ha), lokalizacja: Wilczyska, gm. Bobowa (położony częściowo na obszarze gminy Korzenna),
- 15433 KRO – zsuw (0,18 ha), lokalizacja: Lipniczka, gm. Bobowa (położony częściowo na obszarze gminy Korzenna),
- 22681 KRO – zsuw (0,19 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22682 KRO – zsuw (0,63 ha), lokalizacja: Bukowiec,

- 22683 KRO – zsuw (0,93 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22684 KRO – zsuw (0,87 ha), lokalizacja: Bukowiec
- 22686 KRO – zsuw rotacyjny (0,78 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22687 KRO – zsuw (0,58 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22688 KRO – zsuw (3,16 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22689 KRO – zsuw (0,65 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22690 KRO – zsuw (0,12 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22691 KRO – zsuw (1,62 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22693 KRO – zsuw rotacyjny (5,38 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22694 KRO – obryw (0,08 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22695 KRO – zsuw (0,58 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22696 KRO – zsuw (1,54 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22697 KRO – zsuw (1,34 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22699 KRO – zsuw rotacyjny (1,41 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22704 KRO – zsuw (6,32 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22708 KRO – zsuw rotacyjny (3,75 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22719 KRO – złożony zmienny (3,41 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22722 KRO – zsuw rotacyjny (3,98 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22724 KRO – zsuw (0,21 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22725 KRO – zsuw (0,36 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22728 KRO – zsuw rotacyjny (0,09 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22730 KRO – zsuw (0,51 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22731 KRO – obryw (0,3 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22732 KRO – zsuw rotacyjny (0,37 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22733 KRO – zsuw rotacyjny (3,67 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22736 KRO – obryw (1,25 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22737 KRO – zsuw (0,11 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22738 KRO – zsuw (0,09 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22740 KRO – zsuw (1,27 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22742 KRO – zsuw (1,62 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22743 KRO – obryw (0,59 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22744 KRO – zsuw (0,65 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22747 KRO – zsuw rotacyjny (0,41 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22749 KRO – zsuw (0,34 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22751 KRO – zsuw rotacyjny (0,65 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,

- 22752 KRO – zsuw (0,58 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22754 KRO – złożony zmienny (1,66 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22755 KRO – zsuw (0,52 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22756 KRO – zsuw (0,47 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22758 KRO – zsuw (0,83 ha), lokalizacja: Bukowiec,
- 22762 KRO – zsuw (0,13 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22763 KRO – zsuw (0,1 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22764 KRO – zsuw (1,65 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22765 KRO – zsuw rotacyjny (0,08 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22766 KRO – obryw (0,02 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22767 KRO – zsuw translacyjny (0,22 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22768 KRO – zsuw translacyjny (0,14 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22769 KRO – obryw, lokalizacja: Jasienna,
- 22770 KRO – zsuw (0,24 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22771 KRO – zsuw rotacyjny (0,34 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22772 KRO – obryw (0,01 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22773 KRO – zsuw rotacyjny (0,68 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22774 KRO – zsuw (0,12 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22775 KRO – zsuw (5,96 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22776 KRO – zsuw (0,03 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22777 KRO – zsuw (0,16 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22778 KRO – zsuw (0,61 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22779 KRO – zsuw (1,44 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22780 KRO – zsuw (0,91 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22781 KRO – zsuw (0,15 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22782 KRO – zsuw (0,65 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22783 KRO – zsuw (0,28 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22784 KRO – obryw (0,16 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22785 KRO – obryw, lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22787 KRO – zsuw rotacyjny (0,67 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22788 KRO – zsuw (0,33 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22789 KRO – zsuw (0,11 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22790 KRO – zsuw (1,54 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22791 KRO – obryw (0,11 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22792 KRO – zsuw (0,28 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,

- 22793 KRO – obryw (0,13 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22797 KRO – zsuw (3,39 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22798 KRO – zsuw (4,36 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22799 KRO – zsuw translacyjny (5,36 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22801 KRO – zsuw (0,49 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22803 KRO – zsuw (1,38 ha), lokalizacja: Miłkowa,
- 22813 KRO – obryw, lokalizacja: Jasienna,
- 22814 KRO – zsuw (0,2 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22815 KRO – obryw (0,08 ha), lokalizacja: Jasienna,
- 22816 KRO – zsuw (0,01 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22817 KRO – zsuw (1,78 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22718 KRO – zsuw (0,83 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22819 KRO – zsuw (0,36 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22820 KRO – zsuw (0,2 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22821 KRO – zsuw rotacyjny (5,45 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22823 KRO – zsuw (0,19 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22824 KRO – zsuw (1,16 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22825 KRO – zsuw rotacyjny (0,38 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22826 KRO – zsuw rotacyjny (1,63 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22827 KRO – obryw (0,25 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22835 KRO – zsuw (2,19 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22836 KRO – zsuw (1,43 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22837 KRO – zsuw (0,49 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22838 KRO – zsuw (0,37 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22839 KRO – obryw (0,27 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22840 KRO – zsuw (0,22 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22841 KRO – zsuw (0,22 ha), lokalizacja: Miłkowa,
- 22842 KRO – zsuw (0,37 ha), lokalizacja: Miłkowa,
- 22843 KRO – zsuw (0,6 ha), lokalizacja: Miłkowa,
- 22844 KRO – zsuw (0,91 ha), lokalizacja: Miłkowa,
- 22845 KRO – zsuw rotacyjny (3,1 ha), lokalizacja: Miłkowa,
- 22846 KRO – zsuw (1,81 ha), lokalizacja: Miłkowa,
- 22847 KRO – zsuw (0,66 ha), lokalizacja: Miłkowa,
- 22848 KRO – zsuw (0,33 ha), lokalizacja: Miłkowa,
- 22849 KRO – zsuw (0,09 ha), lokalizacja: Miłkowa,

– 22850 KRO – zsuw (0,67 ha), lokalizacja: Janczowa,
– 22851 KRO – zsuw (0,78 ha), lokalizacja: Janczowa,
– 22852 KRO – zsuw rotacyjny (6,99 ha), lokalizacja: Janczowa,
– 22853 KRO – zsuw (1,35 ha), lokalizacja: Janczowa,
– 22854 KRO – zsuw (0,36 ha), lokalizacja: Janczowa,
– 22857 KRO – zsuw (0,16 ha), lokalizacja: Jasienna,
– 22860 KRO – zsuw (0,4 ha), lokalizacja: Jasienna,
– 22862 KRO – zsuw (0,24 ha), lokalizacja: Jasienna,
– 22864 KRO – obryw, lokalizacja: Jasienna,
– 22865 KRO – obryw (0,09 ha), lokalizacja: Jasienna,
– 22866 KRO – obryw (0,07 ha), lokalizacja: Jasienna,
– 22867 KRO – obryw (0,01 ha), lokalizacja: Jasienna,
– 22869 KRO – zsuw (0,21 ha), lokalizacja: Jasienna,
– 22870 KRO – zsuw (0,26 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22871 KRO – zsuw (1,38 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22872 KRO – zsuw (0,2 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22876 KRO – obryw, lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22877 KRO – obryw (0,07 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22878 KRO – zsuw (0,48 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22882 KRO – obryw (0,32 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22883 KRO – obryw (0,21 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22884 KRO – zsuw (0,65 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22885 KRO – zsuw (2,08 ha), lokalizacja: Miłkowa,
– 22886 KRO – zsuw (1,39 ha), lokalizacja: Miłkowa,
– 22887 KRO – zsuw (0,83 ha), lokalizacja: Miłkowa,
– 22888 KRO – zsuw (0,24 ha), lokalizacja: Miłkowa,
– 22889 KRO – zsuw (0,1 ha), lokalizacja: Miłkowa,
– 22890 KRO – zsuw (0,18 ha), lokalizacja: Miłkowa,
– 22893 KRO – złożony zmienny (9,94 ha), lokalizacja: Janczowa,
– 22900 KRO – zsuw rotacyjny (0,28 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22901 KRO – zsuw rotacyjny (0,9 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22902 KRO – obryw, lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22907 KRO – zsuw (0,1 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22908 KRO – zsuw (0,93 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22909 KRO – zsuw (0,17 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,

– 22910 KRO – zsuw (0,15 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22911 KRO – zsuw (0,43 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22912 KRO – zsuw (90,71 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22913 KRO – zsuw rotacyjny (10,09 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22914 KRO – zsuw (4,27 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22916 KRO – zsuw (0,77 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22917 KRO – zsuw rotacyjny (0,86 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22918 KRO – zsuw rotacyjny (1,07 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22919 KRO – zsuw (2,09 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22921 KRO – zsuw (0,8 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22922 KRO – zsuw (6,23 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22924 KRO – obryw (0,32 ha), lokalizacja: Słowikowa,
– 22925 KRO – obryw (0,32 ha), lokalizacja: Słowikowa,
– 22927 KRO – zsuw (0,35 ha), lokalizacja: Słowikowa,
– 22929 KRO – zsuw (0,35 ha), lokalizacja: Słowikowa,
– 22930 KRO – obryw (0,04 ha), lokalizacja: Miłkowa,
– 22932 KRO – obryw (0,01 ha), lokalizacja: Łyczana,
– 22933 KRO – zsuw (0,28 ha), lokalizacja: Łyczana,
– 22934 KRO – zsuw (0,11 ha), lokalizacja: Łyczana,
– 22935 KRO – obryw, lokalizacja: Łyczana,
– 22936 KRO – zsuw (0,17 ha), lokalizacja: Łyczana,
– 22937 KRO – obryw, lokalizacja: Korzenna,
– 22938 KRO – zsuw (1,46 ha), lokalizacja: Łyczana,
– 22941 KRO – zsuw (0,29 ha), lokalizacja: Korzenna,
– 22945 KRO – złożony – zmienny (0,51 ha), lokalizacja: Korzenna,
– 22946 KRO – zsuw (0,01 ha), lokalizacja: Niecew,
– 22947 KRO – zsuw (0,13 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22948 KRO – zsuw (0,27 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22949 KRO – zsuw (2,36 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22950 KRO – zsuw (0,46 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22951 KRO – zsuw (0,33 ha), lokalizacja: Niecew,
– 22952 KRO – zsuw rotacyjny (0,13 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22953 KRO – zsuw rotacyjny (0,36 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22954 KRO – zsuw rotacyjny (0,73 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
– 22955 KRO – zsuw (1,88 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,

- 22956 KRO – zsuw rotacyjny (0,32 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22957 KRO – zsuw rotacyjny (0,31 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22958 KRO – zsuw rotacyjny (0,09 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22959 KRO – zsuw rotacyjny (1,62 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22960 KRO – zsuw (1,88 ha), lokalizacja: Niecew,
- 22961 KRO – zsuw rotacyjny (4,48 ha), lokalizacja: Niecew,
- 22962 KRO – zsuw rotacyjny(1,1 ha), lokalizacja: Niecew,
- 22963 KRO – zsuw (0,24 ha), lokalizacja: Niecew,
- 22964 KRO – zsuw rotacyjny (0,76 ha), lokalizacja: Niecew,
- 22965 KRO – zsuw (0,65 ha), lokalizacja: Niecew,
- 22966 KRO – zsuw (0,6 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 22983 KRO – zsuw (0,2 ha), lokalizacja: Słowikowa,
- 22986 KRO – obryw (0,02 ha), lokalizacja: Słowikowa,
- 22994 KRO – obryw, lokalizacja: Korzenna,
- 22995 KRO – zsuw (0,15 ha), lokalizacja: Korzenna,
- 22996 KRO – zsuw (0,13 ha), lokalizacja: Korzenna,
- 22997 KRO – zsuw (0,21 ha), lokalizacja: Niecew,
- 22999 KRO – zsuw (1,17 ha), lokalizacja: Korzenna,
- 23000 KRO – zsuw (4,28 ha), lokalizacja: Korzenna,
- 23001 KRO – zsuw (0,94 ha), lokalizacja: Niecew,
- 23002 KRO – zsuw (1,29 ha), lokalizacja: Niecew,
- 23003 KRO – zsuw (0,59 ha), lokalizacja: Niecew,
- 23004 KRO – zsuw (0,43 ha), lokalizacja: Niecew,
- 23005 KRO – zsuw (0,28 ha), lokalizacja: Niecew,
- 23012 KRO – zsuw (0,41 ha), lokalizacja: Wojnarowa,
- 23016 KRO – zsuw (0,11 ha), lokalizacja: Wojnarowa,
- 23017 KRO – zsuw (6,99 ha), lokalizacja: Wojnarowa,
- 23018 KRO – zsuw rotacyjny (9,47 ha), lokalizacja: Lipnica Wielka,
- 23020 KRO – obryw (0,14 ha), lokalizacja: Wojnarowa,
- 23024 KRO – złożony – zmienny (14,91 ha), lokalizacja: Wojnarowa,
- 23025 KRO – złożony – zmienny (7,52 ha), lokalizacja: Wojnarowa,
- 23026 KRO – złożony – zmienny (2,97 ha), lokalizacja: Wojnarowa,
- 23028 KRO – zsuw (0,4 ha), lokalizacja: Wojnarowa,
- 23023 KRO – zsuw (0,39 ha), lokalizacja: Siedlce,
- 23033 KRO – zsuw (1,11 ha), lokalizacja: Łęka,

- 23034 KRO – zsuw (0,64 ha), lokalizacja: Łęka,
- 23038 KRO – obryw, lokalizacja: Łęka,
- 23042 KRO – obryw (0,08 ha), lokalizacja: Korzenna,
- 23043 KRO – zsuw (0,01 ha), lokalizacja: Korzenna,
- 23047 KRO – zsuw (0,1 ha), lokalizacja: Wojnarowa,
- 23048 KRO – obryw (0,72 ha), lokalizacja: Wojnarowa,
- 23050 KRO – zsuw (1,12 ha), lokalizacja: Wojnarowa,
- 23051 KRO – zsuw (0,99 ha), lokalizacja: Wojnarowa,
- 23059 KRO – złożony – zmienny (6,45 ha), lokalizacja: Wojnarowa,
- 23060 KRO – zsuw (3,44 ha), lokalizacja: Wojnarowa,
- 23071 KRO – zsuw (1,36 ha), lokalizacja: Korzenna,
- 23072 KRO – zsuw (0,71 ha), lokalizacja: Korzenna,
- 23074 KRO – zsuw ((0,58 ha), lokalizacja: Korzenna,
- 23082 KRO – zsuw (0,15 ha), lokalizacja: Wojnarowa,
- 23098 KRO – zsuw (0,05 ha), lokalizacja: Korzenna,
- 23100 KRO – zsuw (0,29 ha), lokalizacja: Koniuszowa,
- 23102 KRO – zsuw (0,31 ha), lokalizacja: Koniuszowa,
- 23103 KRO – zsuw (0,49 ha), lokalizacja: Koniuszowa,
- 23104 KRO – zsuw (0,91 ha), lokalizacja: Koniuszowa,
- 23106 KRO – obryw (0,01 ha), lokalizacja: Mogilno,
- 23107 KRO – zsuw (0,28 ha), lokalizacja: Mogilno,
- 23108 KRO – zsuw (2,6 ha), lokalizacja: Mogilno,
- 23109 KRO – zsuw (0,13 ha), lokalizacja: Mogilno,
- 23110 KRO – obryw, lokalizacja: Posadowa Mogilska,
- 23111 KRO – obryw (0,01 ha), lokalizacja: Posadowa Mogilska,
- 23112 KRO – obryw, lokalizacja: Posadowa Mogilska,
- 23122 KRO – zsuw (0,46 ha), lokalizacja: Mogilno,
- 23123 KRO – zsuw (0,56 ha), lokalizacja: Mogilno,
- 23124 KRO – obryw (0,08 h), lokalizacja: Mogilno,
- 23126 KRO – obryw (0,01 ha), lokalizacja: Mogilno,
- 23127 KRO – obryw, lokalizacja: Mogilno,
- 23128 KRO – zsuw (0,28 ha), lokalizacja: Posadowa Mogilska,
- 23129 KRO – zsuw (0,12 ha), lokalizacja: Posadowa Mogilska,
- 23130 KRO – zsuw (1,21 ha), lokalizacja: Posadowa Mogilska.

Ponadto w ramach projektu SOPO na obszarze gminy wytypowanych zostało 16 terenów zagrożonych ruchami masowymi.

15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

Na obszarze gminy Korzenna znajduje się 6 złóż, w tym 1 złoże surowców ilastych ceramiki budowlanej (Widomia I), 2 złoża kamieni drogowych i budowlanych (Lipnica Wielka, Miłkowa) oraz 3 złoża kruszyw naturalnych (Wojnarowa, Wojnarowa 2, Wojnarowa 3).

Na obszarze gminy występują dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: GZWP nr 434 – Dolina rzeki Biała Tarnowska oraz GZWP nr 436 Zbiornik warstw Istebna (Ciężkowice) – projektowany lokalny zbiornik wód podziemnych warstw Istebna (Ciężkowice). GZWP nr 434 jest to zbiornik czwartorzędowy, związany z dolinami rzecznymi. Dla zbiornika brak jest izolującej pokrywy w stropie warstw wodonośnych, co ułatwia przenikanie zanieczyszczeń z powierzchni ziemi do wód podziemnych. GZWP nr 436 Zbiornik warstw Istebna (Ciężkowice) – projektowany lokalny zbiornik wód podziemnych warstw Istebna (Ciężkowice) jako zbiornik fliszowy nie jest chroniony w sposób naturalny, stąd jest silnie narażony na zanieczyszczenia przenikające z powierzchni terenu.

Na obszarze gminy Korzenna nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na obszarze gminy Korzenna występują 3 aktualne tereny górnicze:

- Miłkowa 1 – nr w rejestrze 10-6/4/252a,
- Wojnarowa IV – nr w rejestrze 10-6/5/400,
- Wojnarowa III – nr w rejestrze 10-6/3/198a.

Ponadto w gminie Korzenna zlokalizowanych jest 5 zniesionych terenów górniczych:

- Wojnarowa - Stróże – nr w rejestrze XXIV/1/9,
- Miłkowa – nr w rejestrze 10-6/4/252,
- Widomia I – nr w rejestrze 10-6/3/163,
- Wojnarowa I – nr w rejestrze 10-6/2/152,
- Wojnarowa II – nr w rejestrze 10-6/3/198.

17. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO – ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

17.1. Stan systemu komunikacyjnego

Jednym z głównych problemów rzutujących na funkcjonowanie i rozwój gminy Korzenna jest komunikacja. Gminę przecinają drogi powiatowe i gminne, niemniej jednak rozmieszczenie układu drogowego charakteryzuje nierównomierność, a zagęszczenie dróg skupia się głównie w zespołach zabudowy mieszkaniowej. Podstawowym problemem jest niedobór dogodnych połączeń o znaczeniu ponadlokalnym. Istniejąca sieć drogowa składająca się z dróg gminnych i powiatowych wymusza obsługę ruchu zarówno dla połączeń wewnętrznych, jak i zewnętrznych, co w konsekwencji przyczynia się do nadmiernego obciążenia gminy ruchem kołowym, a tym samym przyczynia się do dewastacji nawierzchni dróg oraz utrudnia mieszkańcom sprawną komunikację na obszarze gminy.

W odniesieniu do istniejących dróg powiatowych należy dążyć do wzmocnienia ich roli w kanalizowaniu ruchu lokalnego i wyprowadzanego w granice sąsiednich gmin. Niemniej jednak dla wykorzystania potencjału rozwojowego gminy niezbędna jest realizacja inwestycji w infrastrukturę komunikacyjną, szczególnie o znaczeniu ponadlokalnym, których realizacja powinna być elementem działań systemowych, mających na celu poprawę organizacji transportu w całym subregionie.

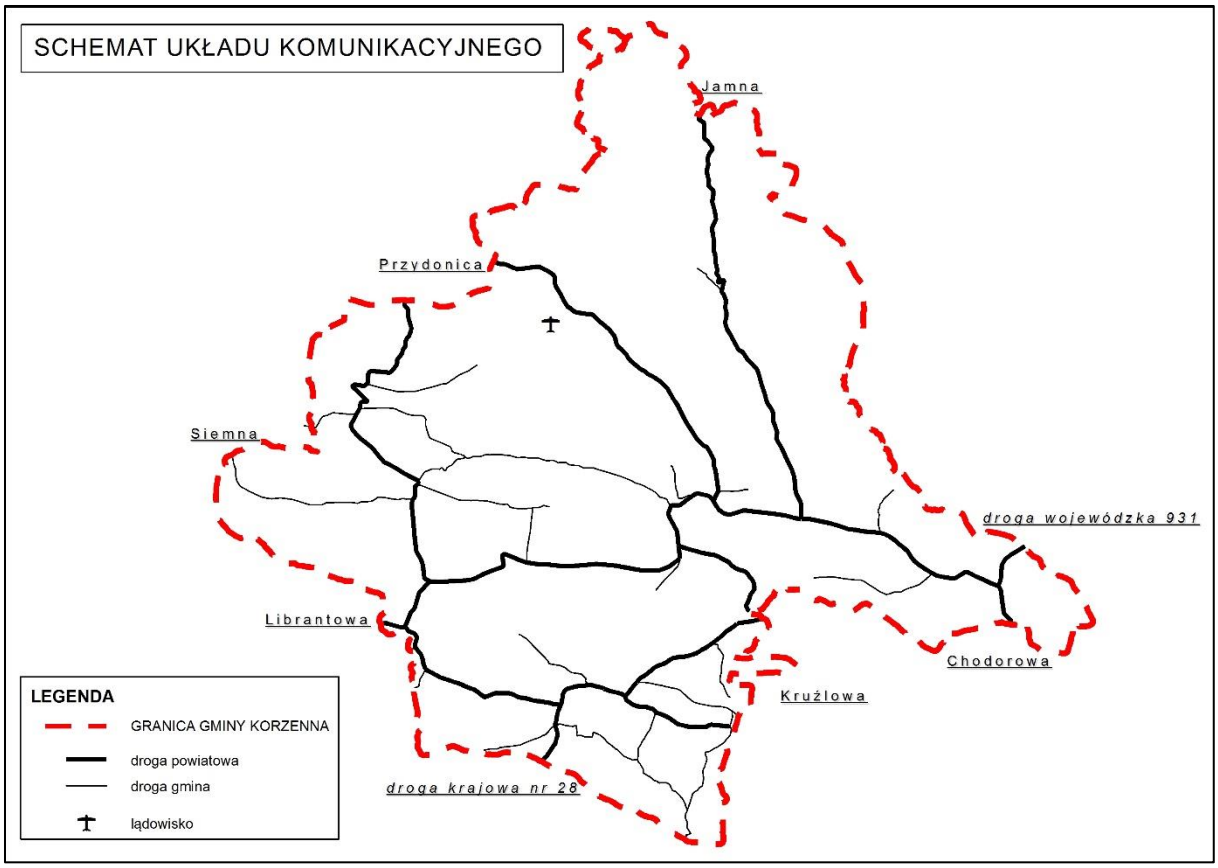

Ryc.41. Schemat układu komunikacyjnego gminy Korzenna
Źródło: Opracowanie własne

17.1.1. Komunikacja drogowa

DROGI POWIATOWE

Łączna długość dróg powiatowych na obszarze gminy wynosi około 64,9 km. Gmina Korzenna obsługiwana jest przez 11 dróg powiatowych:

- droga powiatowa nr 1561K Sienna – Siedlce,
- droga powiatowa nr 1562K Podole Górowa – Łęka,
- droga powiatowa nr 1563K Korzenna – Janczowa – Miłkowa,
- droga powiatowa nr 1564K Korzenna – Jasienna – Przydonica,
- droga powiatowa nr 1565K Niecew – Podole Górowa,
- droga powiatowa nr 1566K Lipnica Wielka – Bukowiec,
- droga powiatowa nr 1567K Nowy Sącz – Wojnarowa – Wilczyska,
- droga powiatowa nr 1568K Łęka – Koniuszowa – Mogilno,
- droga powiatowa nr 1569K Korzenna – Krużlowa,
- droga powiatowa nr 1570K Paszyn – Mogilno – Krużlowa,
- droga powiatowa nr 1571K Ptaszkowa – Wojnarowa.

DROGI GMINNE

Pozostałe drogi na obszarze gminy Korzenna są drogami gminnymi. Sieć dróg gminnych obejmuje 401 dróg o łącznej długości ok. 307 km.

Znaczną część dróg, prawie 50%, na terenie Gminy Korzenna stanowią drogi o nawierzchni gruntowej (wzmocnionej i naturalnej). Ich eksploatacja wiąże się ze znacznie większą emisją pyłu z powierzchni drogi, niż w przypadku dróg utwardzonych w sposób nieprzepuszczalny.

17.1.2. Komunikacja kolejowa

Gmina Korzenna nie posiada powiązań kolejowych, a przez obszar gminy nie przebiega żadna linia kolejowa. Najbliższa linia kolejowa to linia nr 96 relacji Nowy Sącz – Tarnów ze stacją kolejową Wilczyska, która znajduje się w odległości około 10 km i biegnie w pobliżu miejscowości Wojnarowa.

17.1.3. Komunikacja autobusowa

Komunikacja pasażerska autobusowa do Nowego Sącza funkcjonuje od 1958 roku. Od 1974 roku istnieje także połączenie autobusowe z Grybowem. Uruchomienie pierwszych linii autobusowych na terenie gminy było kluczowym czynnikiem mającym wpływ na zmiany struktury zatrudnienia i wykształcenia ludności gminy. Komunikacja autobusowa stworzyła możliwości dojazdy do pracy, a tym samym zatrudnianie się ludności poza rolnictwem, szczególnie w ośrodkach zlokalizowanych poza obszarem gminy. Tym samym większa liczba młodzieży mogła uczęszczać do szkół średnich zlokalizowanych na terenie powiatu, co wcześniej było znacznie utrudnione.

Obecnie masową komunikację pasażerską autobusową na obszarze gminy Korzenna zapewniają przedsiębiorstwa PPKS oraz MZK w Nowym Sączu. Poza komunikacją publiczną przewozy realizowane są również przez prywatnych przedsiębiorców, w szczególności mikrobusy i taksówki osobowe prowadzące działalność na terenie powiatu. Ponadto w gminie funkcjonuje autobus szkolny, z którego korzystają uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy.

Nie przewiduje się istotnych zmian istniejącego systemu komunikacji publicznej, a istniejące powiązania w wystarczającym stopniu obsługują zapotrzebowanie ludności.

17.2. Stan infrastruktury technicznej

Obszar gminy Korzenna charakteryzuje się słabo rozwiniętą siecią infrastruktury technicznej, co stanowi istotną barierę w zakresie odpowiedzi na potrzeby lokalnej

społeczności i gospodarki. Stan uzbrojenia obszaru gminy w sieci infrastruktury technicznej ocenia się jako niezadowalający i wymaga on rozbudowy.

Wg danych BDL GUS na koniec 2014 roku 35,6% ludności w gminie korzystało z zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej, z kanalizacji korzystało 13,9% mieszkańców, natomiast z instalacji gazowej korzystało 59,5% mieszkańców.

Jednym z najistotniejszych problemów w zakresie dostępu do infrastruktury technicznej była duża presja ludności spowodowana uciążliwościami związanymi z okresowymi, długotrwałymi brakami wody w przydomowych studniach i prywatnych wodociągach. Nawet 4-miesięczne okresy suszy, występujące przeważnie w okresie letnim (w czasie wzmożonych prac polowych), przemawiały za pilną potrzebą budowy sieci wodociągowej. W 1995 roku na obszarze gminy Korzenna przystąpiono do realizacji zadania inwestycyjnego p.n. „Zaopatrzenie w wodę Gminy Korzenna". Inwestycja ta obejmowała wykonanie sieci wodociągowej magistralnej, sieci rozdzielczej, przyłączy domowych, zbiorników, pompowni, ujęć wody wraz z sieciami zasilającymi i automatyką. Wodociąg zapewnił zaopatrzenie w wodę dla wsi: Korzenna, Posadowa Mogilska, Mogilno, Koniuszowa, Trzycierz, Łęka, Siedlce i Słowikowa. Trasa wodociągu została wybrana po analizie kierunków zaopatrzenia odbiorców, oraz możliwego układu strefowania i podziału na wodociągi lokalne.

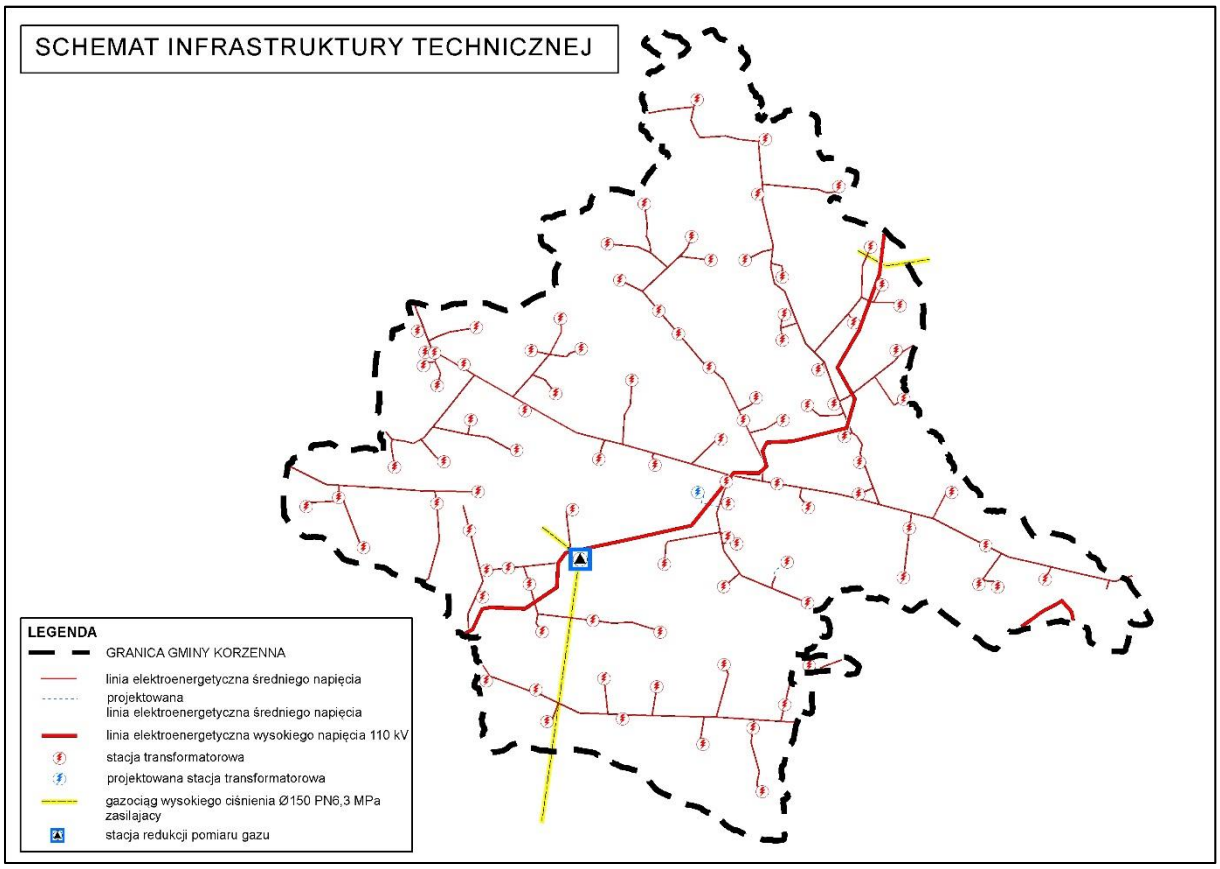

Ryc.42. Schemat infrastruktury technicznej na obszarze gminy Korzenna
Źródło: Opracowanie własne

17.2.1. Gospodarka wodno – ściekowa

Wojewoda Małopolskie Rozporządzaniem nr 97/06 z dnia 28 grudnia 2006 r. wyznaczył aglomerację Korzenna o równoważnej liczbie mieszkańców 10350 z oczyszczalniami ścieków w miejscowościach Wojnarowa i Łęka. Część terenów gminy została jednak wyłączona z obszaru aglomeracji, a szczegółowa analiza wyłączeń została przeprowadzona w opracowanym w 2013 r. „Programie porządkowania gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Korzenna". Dokument ten jest istotnym programem gminnym zawierającym analizę uwarunkowań, popytu, a także plan inwestycyjny i oszacowanie niezbędnych nakładów. Przyjęta „Propozycja planu aglomeracji Korzenna", opracowana na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zakładała wyznaczenie aglomeracji w zasięgu obszaru skanalizowanego.

Na mocy uchwały Nr VI/64/15 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 lutego 2015 r. na terenie gminy Korzenna wyznaczona została aglomeracja dla gospodarki ściekowej z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Wojnarowa. Aglomeracja spełnia warunki wskaźnika intensywności sieci kanalizacyjnej, który to wskaźnik stanowi iloraz liczby mieszkańców do długości sieci kanalizacyjnej obsługującej tych mieszkańców. Wielkość aglomeracji Korzenna wyznaczona została na 2125 mieszkańców.

17.2.1.1. Ujęcia wody

Dostawa wody dla mieszkańców gminy realizowana jest przez spółkę wodociągową z Nowego Sącza, a pobór wody odbywa się z następujących ujęć wód:

- ujęcie wody w Świniarsku
  składające się z brzegowego ujęcia wód powierzchniowych i ujęcia wód podziemnych (11 studni infiltracyjnych) oraz 16 studni infiltracyjnych z rowem dodatkowo nawadniającym je wodą powierzchniową,
- ujęcie wody Starym Sączu
  składa się z brzegowego ujęcia wód powierzchniowych oraz 11studni infiltracyjnych. Woda powierzchniowa pobierana jest bezpośrednio z rzeki Dunajec oraz za pomocą 8 studni infiltracyjnych, ujmujących wody podziemne, zasilanych wodami infiltrującymi z wód powierzchniowych.

Ponadto gmina Korzenna posiada lokalne ujęcia wód, które nie są jednak eksploatowane i stanowią ujęcia awaryjne:

a) ujęcia w Posadowej Mogilskiej i Krużlowej Niżnej (grupa studni A) o łącznej wydajności 11,2 m^3/h składające się ze studni:
   - studnia R-5 (wyd. 4,5 m^3/h – Posadowa),
   - studnia R-7 (wyd. 4,0 m^3/h – Posadowa),
   - studnia R-8 (wyd. 2,7 m^3/h – Krużlowa);
b) ujęcia wody w Kawiorach (grupa studni B) o łącznej wydajności 17,0 m^3/h składające się ze studni:
   - studnia R-2 (wyd. 2,7 m^3/h – nie podłączona),
   - studnia R-11 (wyd. 6,5 m^3/h),
   - studnia R-12 (wyd. 2,8 m^3/h),
   - studnia R-13 (wyd. 2,0 m^3/h),
   - studnia R-14 (wyd. 3,0 m^3/h);
c) ujęcie wody w Paszynie (grupa studni C) składające się ze studni wierconej:
   - O-3 (wyd. 6,1 m^3/h).

Dodatkowo w gminie Korzenna wykonane zostały następujące studnie:

- studnia S-1 (wyd. 0,3 m^3/h - Korzenna),
- studnia S-2 (wyd. 7,5 m^3/h - Korzenna),
- studnia S-3 (wyd. 1,4 m^3/h - Korzenna),
- studnia S-1 (wyd. 3,3 m^3/h - Miłkowa),
- studnia S-2 (wyd. 0,75 m^3/h - Miłkowa),
- studnia O-1 (wyd. 2,4 m^3/h – Mogilno, nie podłączona),
- studnia O-2 (wyd. 0,4 m^3/h – Mogilno, nie podłączona).

Zbiorniki wodociągowe w gminie Korzenna (o łącznej pojemności 650 m^3):

a) istniejące:
   - zbiornik w Koniuszowej (poj. 150 m^3),
   - zbiornik w Mogilnie (poj. 50 m^3),
   - zbiornik w przysiółku Kawiory, Koniuszowa (poj. 50 m^3),
   - zbiornik w Korzennej (poj. 150 m^3),
   - zbiornik w Siedlcach (poj. 150 m^3),
b) projektowany:
   - zbiornik w Miłkowej (poj. 100 m^3).

17.2.1.2. Sieć wodociągowa

Gmina Korzenna należy do obszarów słabo zwodociągowanych, a dostępność do sieci wodociągowej zawsze była jednym z głównych problemów zarówno infrastrukturalnych, jak i gospodarczych. Występujące, często długotrwałe susze i związane z nimi potrzeby społeczności lokalnej stały się podstawą do podjęcia intensywnych działań na rzecz rozbudowy systemu wodociągowego w gminie. W roku 1995 przystąpiono do realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Zaopatrzenie w wodę gminy Korzenna", w ramach którego przewidziano budowę magistralnej sieci wodociągowej, sieci rozdzielczej, przyłączy domowych, zbiorników, pompowni, ujęć wody wraz z sieciami zasilającymi i automatyką.

W roku 2008 zrealizowano zadanie inwestycyjne pn. „Budowa magistrali wodociągowej Nowy Sącz – Koniuszowa", co umożliwiło dalszą rozbudowę sieci wodociągowej i przyłączenie do niej kolejnych odbiorców.

W latach 2010 – 2013 w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na obszarze gminy zrealizowany został projekt pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków i rozbudowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Korzenna", w wyniku którego zrealizowane zostały inwestycje obejmujące budowę niemal 16 km sieci wodociągowej, do której przyłączonych zostało około 580 osób.

Choć system zaopatrzenia w wodę jest stale rozbudowywany, a jego dostępność ulega stałej poprawie ocenia się, iż system zaopatrzenia w wodę nadal jest niewystarczający i wymaga dalszej rozbudowy. Wg danych BDL GUS na koniec 2014 r. długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej wynosiła 98,6 km. Woda dostarczana była do 5054 osób, co pozwala oszacować, iż z sieci wodociągowej korzystało 35,6% ludności gminy. Pozostali mieszkańcy korzystali z przydomowych studni.

Poniżej przedstawiono zestawienie, które obrazuje długość sieci wodociągowej na 100 km^2 w powiecie i jego gminach (Ryc. 43). W gminie Korzenna długość sieci wodociągowej na 100 km^2 jest nieco niższa niż średnia powiatowa, ale zarazem wyższa niż długość sieci w większości gmin. Zużycie wody z wodociągów w przeliczeniu na 1 mieszkańca ma jedną z najniższych wartości na terenie powiatu, co wynika przede wszystkim z niskiego stopnia zwodociągowania.

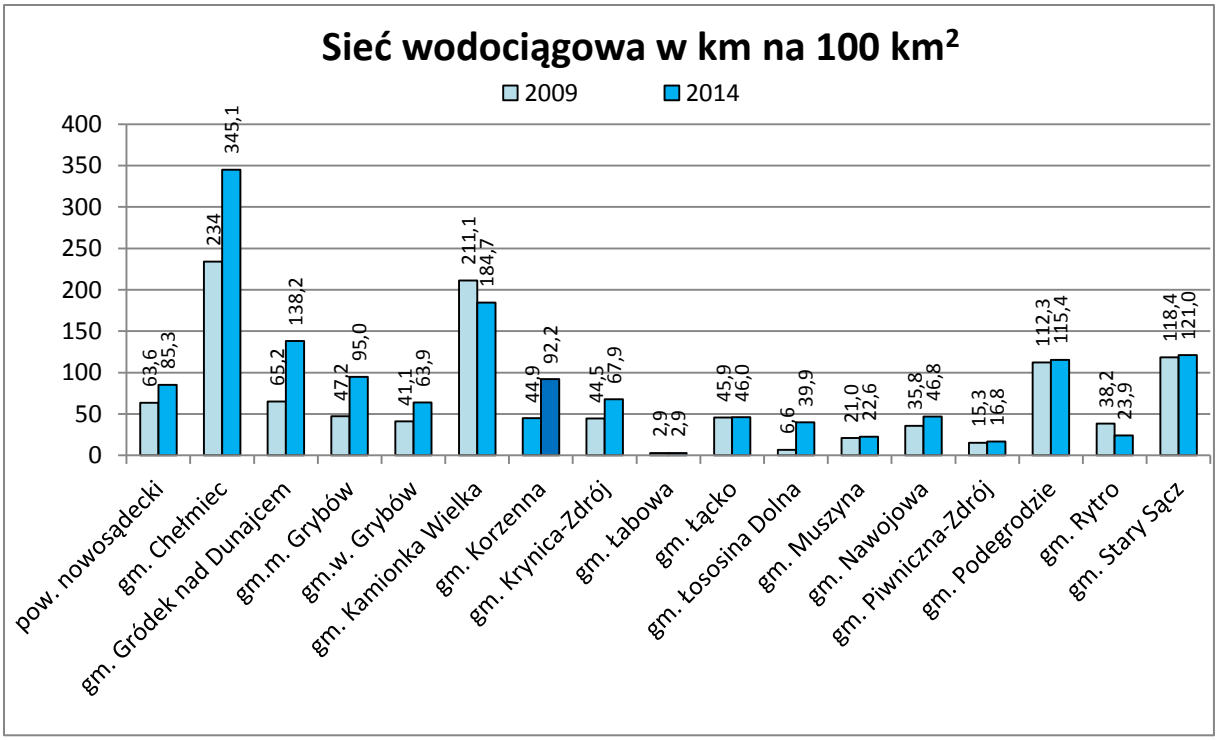

Ryc.43. Długość sieci wodociągowej na 100 km2
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

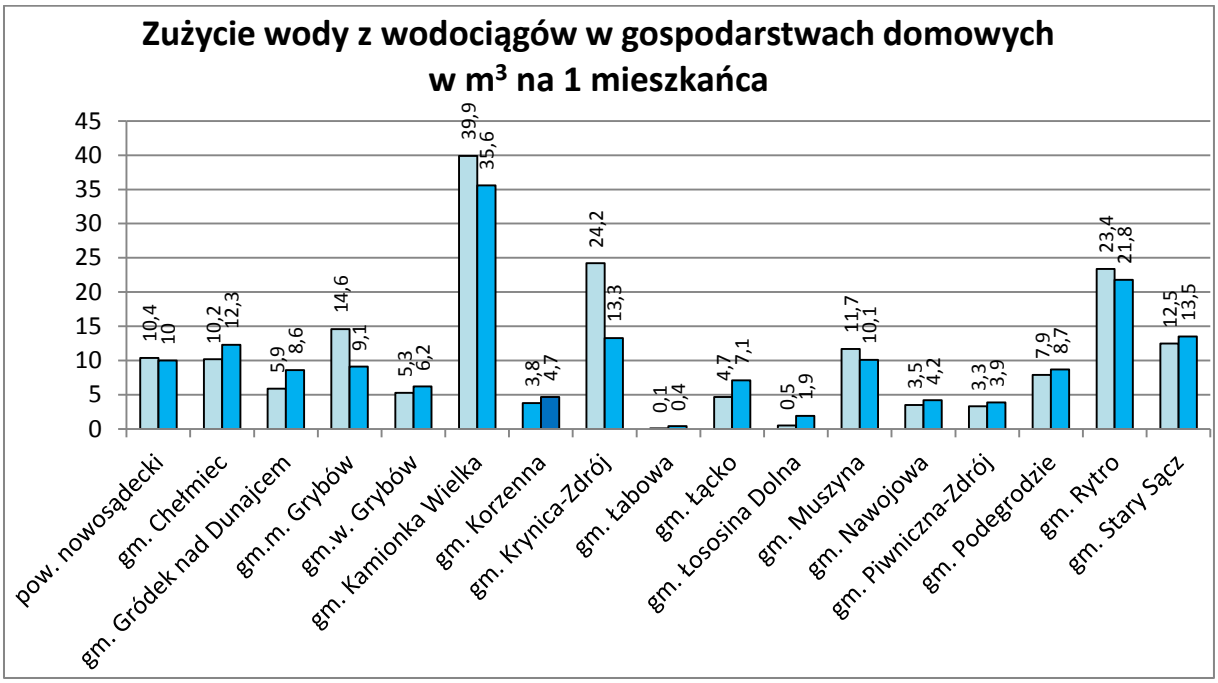

Ryc.44. Zużycie wody z wodociągów
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

17.2.1.3. Sieć kanalizacyjna

Gmina Korzenna posiada niewystarczająco rozwiniętą sieć kanalizacyjną i konieczne jest podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia powierzchni obszaru

skanalizowanego. Wg danych BDL GUS w roku 2014 długość czynnej sieci rozdzielczej wynosiła 50,4 km. Przyłącze kanalizacyjne posiadało 398 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania, a dostęp do sieci kanalizacyjnej miało 1978 osób, co stanowi 13,9% wszystkich mieszkańców gminy (Ryc. 45). Długość sieci kanalizacyjnej rozdzielczej wynosiła 47,1 km/100 km^2.

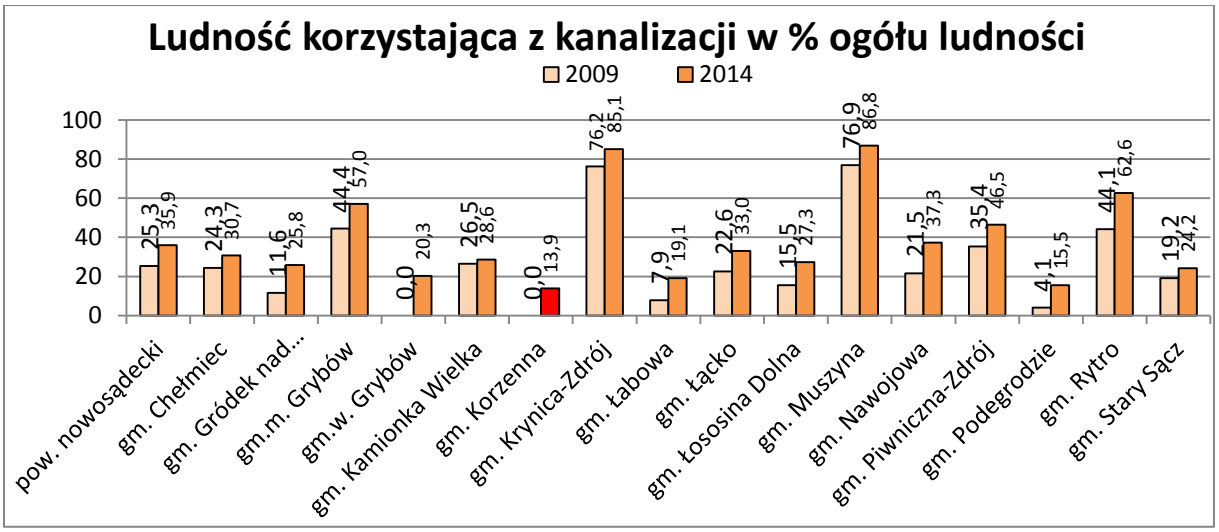

Ryc.45. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

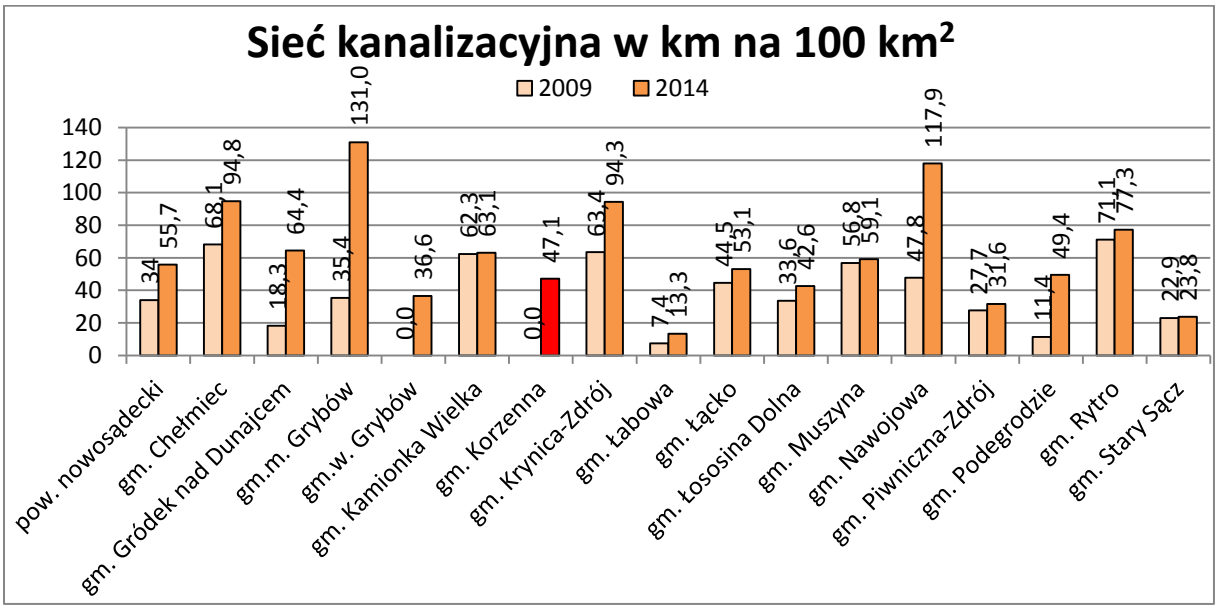

Ryc.46. Długość sieci kanalizacyjnej na 100 km^2
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Część obszaru gminy obsługiwana jest przez zbiorczą sieć kanalizacyjną. Z powodu ukształtowania terenu i występowania lokalnych przewyższeń nie ma możliwości odprowadzania ścieków kanalizacją grawitacyjną, dlatego też konieczne jest ciśnieniowe odprowadzanie ścieków z zastosowaniem zbiornikowych przepompowni ścieków z pompami zatapialnymi. Nagromadzone ścieki są odprowadzane do oczyszczalni ścieków

zlokalizowanej w miejscowości Wojnarowa, która została oddana do użytkowania w roku 2014. Oczyszczone ścieki wykorzystywane są m.in. do celów technologicznych, np. rozcieńczanie ścieków z szamb.

Wiek sieci kanalizacyjnej powoduje, że jej stan techniczny jest bardzo dobry. Gmina musi dążyć do realizacji nowych odcinków kanalizacji, dających dostęp do sieci większej liczbie ludności oraz zespalających istniejące fragmenty sieci.

Wg danych BDL GUS na koniec roku 2014 na obszarze gminy Korzenna funkcjonowała jedna komunalna oczyszczalnia ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów. Przepustowość oczyszczalni wg projektu wynosi 375 m^3/dobę, czemu odpowiada równoważna liczba mieszkańców – 3700 osób, z możliwością rozbudowy obiektu do przepustowości 750 m^3/dobę. Z oczyszczalni ścieków korzystały 1592 osoby. Na koniec roku 2013 w gminie znajdowało się 950 zbiorników bezodpływowych, 7 przydomowych oczyszczalni ścieków oraz 1 stacja zlewna.

Problemowym obszarem są głównie obszary urbanizacji nieposiadające dostępu do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, w których występuje najwięcej bezodpływowych zbiorników na nieczystości. Niewłaściwie praktyki w eksploatacji zbiorników bezodpływowych (szamb) oraz ich wady konstrukcyjne mogą spowodować zanieczyszczenie środowiska gruntowo – wodnego. Należy zaznaczyć, że wybudowanie sprawnego systemu odprowadzania ścieków komunalnych jest szczególnie istotne ze względu na występowanie na obszarze gminy terenów cennych przyrodniczo. W związku z tym konieczna jest dalsza rozbudowa sieci kanalizacyjnej.

17.2.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Cały zainwestowany obszar gminy Korzenna jest zelektryfikowany. Gmina zaopatrywana jest w energię elektryczną z dwóch stacji elektroenergetycznych110/30/15kV: Grybów i Rożnów. Na terenie gminy znajduje się odcinek dwutorowej napowietrznej linii 110kV relacji Gorzków – Tarnów, Tarnów – Stróżówka, wokół której wyznaczona została strefa techniczna o ograniczonym użytkowaniu. Główne linie średniego napięcia to linie 30kV relacji Grybów – Rożnów, Grybów – Słowikowa, które zasilają 99 stacji transformatorowych 30/0,4kV na terenie gminy.

W roku 2015 gmina Korzenna została zakwalifikowana do przyznania pomocy w ramach działania 321 „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w zakresie operacji dotyczących budowy mikroinstalacji prosumenckich wykorzystujących odnawialne źródła energii, służących do wytwarzania energii, w szczególności energii elektrycznej lub cieplnej, z przeznaczeniem na potrzeby własne. Dzięki realizacji projektu pn. „Zakup i montaż

instalacji fotowoltaicznych w Gminie Korzenna" 24 gospodarstwa domowe, które zgłosiły chęć udziału w projekcie oraz 1 budynek użyteczności publicznej, otrzymają dotację na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych.

Infrastruktura elektroenergetyczna na obszarze gminy jest wystarczająca, aby zaopatrywać w energię elektryczną zarówno odbiorców indywidualnych, jak i instytucje publiczne oraz przedsiębiorstwa, a jej stan jest dobry i nie stanowi bariery rozwojowej dla inwestowania i podniesienia poziomu życia mieszkańców. Istniejący układ sieci energetycznej umożliwia jej rozwój w dostosowaniu do przyszłych potrzeb gminy.

17.2.3. Zaopatrzenie w gaz

System zaopatrzenia w gaz w gminie Korzenna jest dobrze rozwinięty. Aż 95% gminy to obszar zgazyfikowany, niemniej jednak stosunkowo niewielka część mieszkańców korzysta z gazu, głównie z powodu dość wysokich cen tego nośnika energii. Sieć gazowa doprowadzona jest do wszystkich miejscowości, za wyjątkiem sołectwa Bukowiec.

Wg danych BDL GUS w roku 2014 czynna sieć gazowa posiadała długość 207,04 km oraz 2023 czynnych przyłączy do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. Odbiór gazu odbywał się w 1672 gospodarstwach domowych, przy czym z sieci gazowej korzystały 8444 osoby, co stanowi 59,5% ogółu mieszkańców gminy (Ryc. 47). W gospodarstwach domowych nieposiadających dostępu do sieci gazowej, mieszkańcy korzystają z gazu bezprzewodowego (butli gazowych) dostarczanych przez podmioty indywidualne.

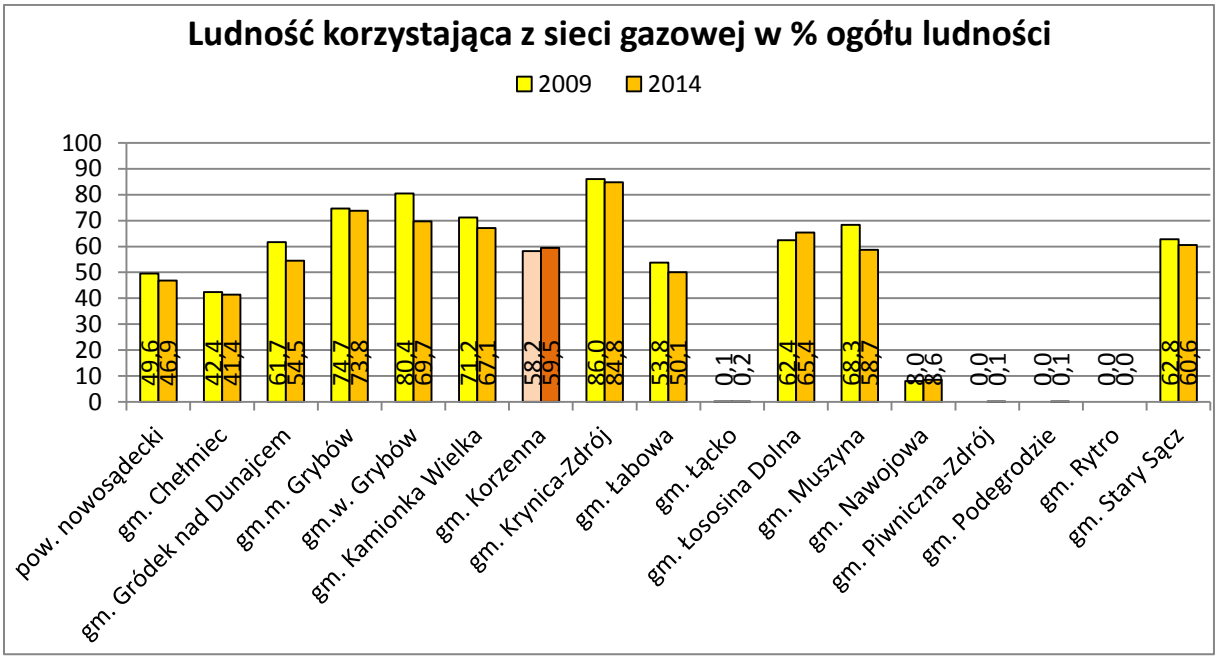

Ryc.47. Ludność korzystająca z sieci gazowej
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

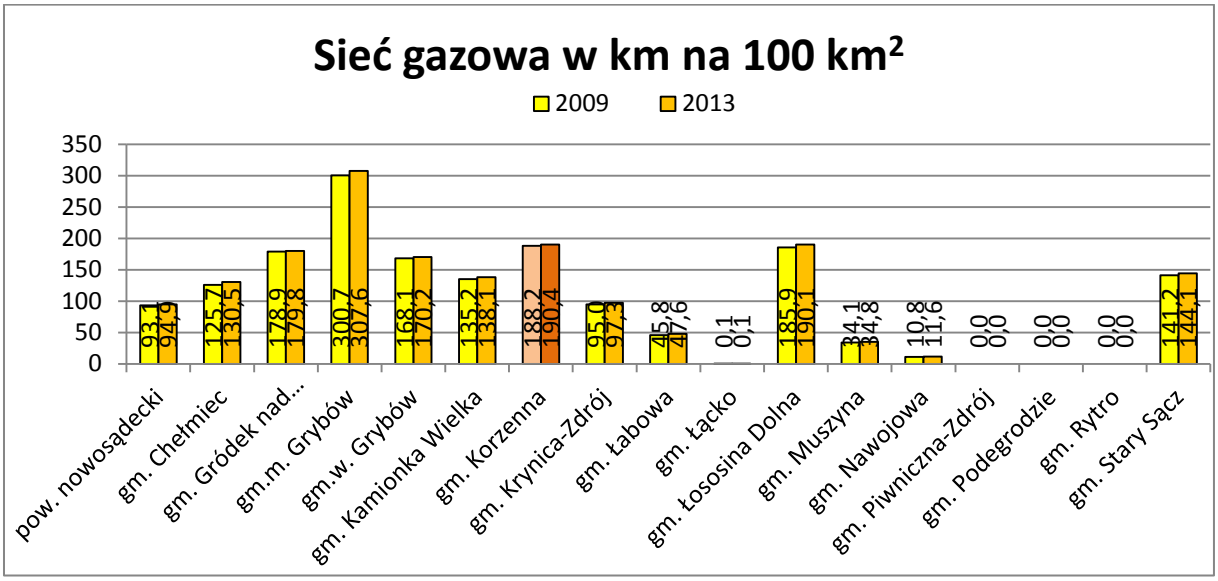

Ryc.48. Długość sieci gazowej na 100 km²
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Źródłem zaopatrzenia gminy w gaz jest stacja redukcyjno-pomiarowa gazu, znajdująca się na terenie miejscowości Łęka. Ponadto przez teren gminy biegnie gazociąg zasilający wysokiego ciśnienia Ø150 PN6,3 MPa oraz sieci gazowe średniego i niskiego ciśnienia.

Stan techniczny sieci gazowej jest dobry, a w gminie istnieją znaczne rezerwy dostępności gazu, wynikające ze stosunkowo niewielkiego obciążenia stacji redukcyjno-pomiarowej i dużych rezerw w przepustowości sieci średniego ciśnienia. Rezerwy te pozwalają na przyjęcie nowych odbiorców z uwzględnieniem poboru gazu dla potrzeb grzewczych. Istniejący układ sieci gazowej umożliwia rozwój systemów obsługi w szczególności w kierunku zwiększenia ilości indywidualnych odbiorców korzystających z gazu w celach grzewczych, co pozwoli na istotne ograniczenie zanieczyszczenia powietrza.

17.2.4. Zaopatrzenie w energię cieplną

Na obszarze gminy Korzenna nie występują duże źródła ciepła i nie przewiduje się budowy centralnej ciepłowni ani sieci ciepłowniczej o charakterze ponadlokalnym. Lokalne kotłownie istnieją w obiektach użyteczności publicznej, np. szkoły.

System energii cieplnej w pozostałych budynkach opiera się na indywidualnych systemach grzewczych – kotłowniach lub piecach grzewczych opalanych węglem i jego odmianami (miał, ekogroszek), drewnem lub gazem. W większości są to nie ekologiczne nośniki energii cieplnej.

Część budynków, głównie użyteczności publicznej (szkoły, ośrodek zdrowia, Urząd Gminy) do wytwarzania ciepła wykorzystuje odnawialne źródła energii, w szczególności pompy ciepła i kolektory słoneczne. Liczba budynków wykorzystujących kolektory słoneczne wzrośnie dzięki realizacji projektu pn. „Zakup i montaż instalacji fotowoltaicznych w Gminie Korzenna", na który gmina otrzymała wsparcie finansowe w wysokości 90% kosztów kwalifikowanych.

17.2.5. Telekomunikacja

Gmina ma dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej. W roku 1998 zrealizowane zostało przedsięwzięcie polegające na kompleksowej telefonizacji gminy.

Ponadto na terenie gminy działają operatorzy wszystkich sieci komórkowych. Zgodnie z bieżącym wykazem pozwoleń radiowych Urzędu Komunikacji Elektronicznej, na obszarze gminy wydane są następujące pozwolenia na stacje bazowe telefonii komórkowej:

1) Korzenna:
   - Plus GSM900 (dz. nr 382),
   - Aero 2 UMTS900 (dz. nr 382),
   - T-Mobile GSM900, UMTS900 (dz. nr 382/2),
   - NetWorkS! UMTS900 (maszt Plusa),
   - Orange GSM900 (maszt Plusa);
2) Łęka:
   - Play GSM1800, LTE1800, UMTS 2100, UMTS900;
3) Jankowa:
   - Sferia LTE800 (dz. nr 274/2),
   - Aero 2 UMTS900 (dz. nr 274/2),
   - Plus GSM900 (dz. nr 274/2),
   - T-Mobile GSM900, UMTS900 (dz. nr 274/2),
   - Nordisk CDMA420 (dz. nr 274/2),
   - NetWorkS! UMTS900 (maszt Plusa),

   Orange GSM900 (maszt Plusa).

17.2.6. Gospodarka odpadami

Odpady komunalne odbierane na obszarze gminy Korzenna przewożone są na składowisko odpadów komunalnych zlokalizowane w Nowym Sączu. Na obszarze gminy prowadzona jest selektywna zbiórka następujących frakcji odpadów: szkło, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe, papier, metal, odpady zielone, odpady zmieszane.

Zbiórka selektywna prowadzona jest przy użyciu worków w różnych kolorach oznaczonych kodami kreskowymi identyfikującymi przekazującego odpady. Odbiór worków odbywa się z poboczy dróg, zgodnie z harmonogramem i według ustalonych tras wywozu odpadów. Dodatkowo zbiórka odpadów zmieszanych (niesegregowanych) prowadzona jest z użyciem specjalnych pojemników, kontenerów oraz koszy ulicznych. Ponadto odpady zebrane selektywnie przyjmowane są także w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, który został zrealizowany przy Urzędzie Gminy i jest czynny raz w miesiącu. PSZOK przyjmuje odpady na koszt gminy.

W związku z częstymi przypadkami pozbywania się odpadów z gospodarstw domowych w sposób niezgodny z prawem oraz w celu dbałości o stan środowiska naturalnego, na składowisku odpadów w Nowym Sączu uruchomiono punkt bezpłatnego przyjmowania zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego pochodzącego z gospodarstw domowych, dostarczanych wyłącznie przez osoby fizyczne. Na składowisku odpadów w Nowym Sączu funkcjonuje także punkt przyjmowania i demontażu odpadów wielkogabarytowych, do którego zainteresowani mogą dostarczać odpady we własnym zakresie lub zlecić wywóz spółce za odpowiednią odpłatnością. Poza działalnością związaną z przyjmowaniem i składowaniem odpadów, spółka prowadząca składowisko w Nowym Sączu prowadzi również eksploatację instalacji pozyskiwania i wykorzystania biogazu do celów energetycznych oraz działalność w zakresie zagospodarowania surowców wtórnych.

Od wielu lat występuje różnica pomiędzy ilością odpadów komunalnych powstających, a deponowanych, co wynika gównie z faktu, iż znaczna część odpadów jest spalana w gospodarstwach domowych, bądź też nielegalnie wywożona na dzikie wysypiska w celu zmniejszenia ponoszonych kosztów wywozu. Dzikie wysypisku są sukcesywnie likwidowane, w miarę możliwości. Większość z nich znajduje się na skraju lasu, na granicy pól ornych lub łąk oraz wzdłuż cieków wodnych, występują tu także składowiska częściowo zanurzone w wodzie lub okresowo zalewane. Konieczne jest zatem opracowanie planu likwidacji istniejących nielegalnych wysypisk i zapobieganie powstawaniu nowych wraz z szeroko zakrojoną kampanią społeczną.

Szczególnym typem odpadów innych niż komunalne są odpady zawierające azbest. Postępowanie z tego typu odpadami zostało określone w „Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Korzenna wraz ze szczegółową inwentaryzacją" opracowanym w roku 2015.

Wg danych BDL GUS na koniec roku 2013 w gminie znajdowało się 950 zbiorników bezodpływowych oraz 1 stacja zlewna. Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych z obszaru gminy prowadzą podmioty posiadające zezwolenie na prowadzenie odbioru nieczystości ciekłych na terenie gminy Korzenna.

18. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI LOKALNYCH I PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

18.1. Lokalne cele publiczne

W ramach analizy uwarunkowań zostały zidentyfikowane zadania służące realizacji lokalnych celów publicznych

- rozwój infrastruktury technicznej, komunalnej oraz komunikacji,
- rozwój infrastruktury turystycznej, w tym tworzenie bazy rekreacyjnej,
- tworzenie nowych miejsc pracy,
- rozwój oświaty i kultury,
- rozwój zaplecza sportowo – rekreacyjnego,
- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, w tym ochrona przed klęskami żywiołowymi.

18.2. Ponadlokalne cele publiczne

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego przyjętym Uchwałą Nr XV/173/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 22 grudnia 2003 r. gmina Korzenna znajduje się w południowej strefie przyrodniczo-ekonomicznej, która charakteryzuje się wysoką atrakcyjnością turystyczną i uzdrowiskową, głównie ze względu na panujące w niej warunki przyrodnicze i klimatyczne. Ponadto tereny te wykorzystywane są w zakresie mało efektywnej gospodarki rolnej i leśnej, co wynika przede wszystkim z dużego rozdrobnienia terenów rolnych. Główną barierą rozwoju gminy są słabe powiązania komunikacyjne, a co za tym idzie niska dostępność tego obszaru.

Stan ten ma ulec znacznej poprawie w związku z realizacją zapisów dokumentów strategicznych sporządzonych na szczeblu regionalnym (Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020) i krajowym (Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 r.), które zakładają wzmocnienie powiązań komunikacyjnych subregionu sądeckiego. W ramach przewidzianych działań inwestycyjnych zakłada się realizację inwestycji drogowych i kolejowych, wzmocnionych rozwiązaniami systemowymi z zakresu organizacji transportu. Dla gminy Korzenna będzie to oznaczało przede wszystkim poprawę dostępności do stolicy województwa oraz głównych szlaków transportowych. Jedną z najistotniejszych inwestycji kolejowych w województwie małopolskim jest budowa nowej linii kolejowej Podłęże – Piekiełko oraz modernizacja

istniejących linii Nowy Sącz – Muszyna – granica polsko-słowacka i Piekiełko – Nowy Targ – Zakopane. Realizacja inwestycji pozwoli na uzyskanie prędkości co najmniej 120 km/h.

19.UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

W związku z położeniem geograficznym gminy i ukształtowaniem terenu stosunkowo często odnotowuje się zagrożenie wodami powodziowymi. Na obszarze gminy przeważają wezbrania powodziowe będące wynikiem deszczy nawałnicowych w okresie wiosenno-letnim oraz w mniejszym stopniu roztopów w okresie wczesnowiosennym. Bezpośrednio na powódź narażone są obiekty budowlane położone w sąsiedztwie koryt rzecznych. Z uwagi na duży spadek potoków powodzie mają często charakter gwałtowny, powodujący duże straty materialne, choć na stosunkowo małym obszarze.

W wyniku wystąpienia powodzi w latach 1997-1999 odnotowano wysokie straty, które wynikały głównie z uszkodzenia systemów infrastruktury technicznej. W kolejnych latach zanotowano wyższe stany wód, na skutek których wystąpiły lokalne podtopienia. W roku 2010 gmina znów została dotknięta klęską powodzi, a występujące rok później lokalne podtopienia dokonały kolejnych, jeszcze większych zniszczeń.

W 2015 roku zostały przekazane jednostkom samorządowym „Mapy zagrożenia powodziowego" wykonane przez KZGW, które przedstawiają wyniki modelowania zasięgu wód powodziowych z prawdopodobieństwem m. in. $Q_{1\%}$ (woda stuletnia) i $Q_{0,2\%}$ (woda pięćsetletnia) oraz potencjalne straty materialne spowodowane powodzią. Zgodnie z tym opracowaniem na obszarze gminy Korzenna obszary szczególnego zagrożenia powodzią znajdują się w dolinie rzeki Białej w rejonie ujścia potoku Jasienianka (powyżej oraz poniżej). W rejonie tym rzeka jest obwałowana, a zwiększony zalew wody pojawia się w miejscu niechronionym wałami. Ponadto przy prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi $Q_{0,2\%}$ (raz na 500 lat) istnieje ryzyko przerwania lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Ponadto ze względu na ukształtowanie terenu oraz charakter zlewni lokalnie może dochodzić do podtopień lub mniejszych powodzi na lokalnych ciekach, zwłaszcza w okresach wezbrań formujących się głównie w Beskidach. Wezbrania występują przede wszystkim w okresach występowania opadów nawalnych o ograniczonym zasięgu, zwłaszcza w odcinkach ujściowych cieków, a wody zajmują doliny rzeczne stanowiące ich naturalne terasy zalewowe.

TOM II

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

20. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO

Rozwój gminy Korzenna zdeterminowany jest zarówno czynnikami społeczno-gospodarczymi, jak i przyrodniczymi. Kierunki rozwoju gminy Korzenna w niniejszym studium zostały opracowane tak, aby zapewnić właściwe wykorzystanie przestrzeni oraz kształtowanie struktury przestrzennej w sposób umożliwiający wykorzystanie walorów gminy przy jednoczesnym zachowaniu wartości środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju gospodarczego i poprawie jakości życia mieszkańców.

20.1. ZASADY KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Polityka przestrzenna w gminie Korzenna powinna opierać się o następujące zasady:

- racjonalne zagospodarowanie terenów zabudowanych, tworzenie we wsiach sołeckich miejsc o charakterze przestrzeni publicznych pozwalających na integrację mieszkańców,
- eliminowanie barier urbanistycznych i architektonicznych dla osób niepełnosprawnych,
- rozwój placówek specjalnych i integracyjnych na obszarach wiejskich,
- poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury technicznej,
- zwiększenie poziomu bezpieczeństwa poprzez modernizację systemu komunikacji drogowej,
- wykorzystanie dogodnego położenia gminy i jej walorów w aktywizacji funkcji turystycznej,
- ochrona istniejących kompleksów leśnych oraz zwiększenie areału lasów,
- ochrona walorów przyrodniczych, krajobrazowych oraz kulturowych poprzez wprowadzenie odpowiednich ograniczeń w zagospodarowaniu i wykorzystaniu terenów,
- kształtowanie terenów wyznaczonych pod zabudowę w sposób pozwalający na utrzymanie drożności istniejących korytarzy ekologicznych oraz lokalnych ciągów ekologicznych związanych m.in. z ciekami wodnymi,
- poprawa dostępności usług podstawowych wszystkim mieszkańcom gminy.

20.2. ZMIANY W STRUKTURZE UŻYTKOWANIA GRUNTÓW I UKŁADACH OSADNICZYCH

Ustalone w niniejszym studium kierunki zagospodarowania terenu, zostały przedstawione graficznie na rysunku pt. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Sposób graficznego przedstawienia poszczególnych kierunków wygląda następująco:

a) pełne wypełnienie obszaru – oznacza zabudowę istniejącą (stan faktyczny – uwarunkowania),
b) wypełnienie obszaru kreskowaniem – oznacza zabudowę projektowaną, wyznaczoną w oparciu o wnioski złożone do studium, uwagi do projektu studium oraz obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (zabudowa projektowana w mpzp). Tym samym obszary projektowane obejmują tereny oszacowane na podstawie wyników analizy potrzeb i możliwości rozwoju (pkt 11 uwarunkowań) oraz tereny wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych. Jednocześnie należy nadmienić, iż ilość terenów nowoprojektowanych odpowiada wynikom ww. analizy.

Tab.19. Zestawienie struktury funkcjonalnej gminy Korzenna

Teren	Stan istniejący [szacunkowa powierzchnia w ha]	Stan projektowany w Studium [szacunkowa powierzchnia w ha]
Zabudowa mieszkaniowa	**610**	**+ 137** (nowoprojektowane tereny wyznaczone na podstawie wyników analizy potrzeb i możliwości) **+ 695** (tereny zabudowy wyznaczone na podstawie MPZP)
Usługi (w tym usługi publiczne i usługi sportu)	**25**	**+ 51** (nowoprojektowane + wyznaczone na podstawie MPZP)
Obiekty produkcyjne, składy i magazyny	**11**	**+ 21** (nowoprojektowane + wyznaczone na podstawie MPZP)
Zabudowa zagrodowa i obsługa rolnictwa	**138**	**+ 245** (tereny zabudowy wyznaczone na podstawie MPZP)
Grunty użytkowane rolniczo	**6961**	nie projektuje się
Grunty leśne	**2116**	**+ 48** (nowoprojektowane + wyznaczone na podstawie MPZP)
Zieleń urządzona, nieurządzona i wody	**387**	**+ 1** (nowoprojektowane + wyznaczone na podstawie MPZP)
Cmentarze	**4**	**+ 2** (nowoprojektowane + wyznaczone na podstawie MPZP)
Infrastruktura techniczna	**433**	**+ 3** (nowoprojektowane + wyznaczone

Teren	Stan istniejący [szacunkowa powierzchnia w ha]	Stan projektowany w Studium [szacunkowa powierzchnia w ha]
		na podstawie MPZP)
Pozostałe grunty	**10**	nie projektuje się

1. Podstawową sieć osadniczą tworzą wieś Korzenna (ośrodek gminny o funkcji administracyjnej) oraz pozostałe sołectwa: Bukowiec, Janczowa, Jasienna, Koniuszowa, Lipnica Wielka, Łęka, Łyczana, Miłkowa, Mogilno, Niecew, Posadowa Mogilska, Siedlce, Słowikowa, Trzycierz, Wojnarowa.
2. Podstawowy układ komunikacyjny w gminie tworzą drogi powiatowe, obsługujące ruch lokalny i połączenia zewnętrzne. Ponadto wszystkie sołectwa mają zapewnioną obsługę komunikacyjną poprzez sieć dróg gminnych.
3. Zakłada się rozwój przestrzenny obszaru gminy Korzenna ukierunkowany na rozbudowę funkcji mieszkaniowych oraz turystycznych, uzupełnionych o funkcje społeczno-gospodarcze.
4. Rozwój terenów osadniczych powinien polegać przede wszystkim na uzupełnianiu zagospodarowania istniejących układów, a następnie na dodawaniu nowych terenów zainwestowanych do granic istniejących terenów osadniczych. Nowa zabudowa powstająca na dodanych terenach powinna mieć charakter zabudowy skoncentrowanej, skupionej w układy osadnicze oraz zharmonizowanej z walorami otoczenia.
5. Na terenach osadniczych należy uwzględnić wymagania, wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych.
6. Na terenie gminy Korzenna należy dążyć do segregacji funkcji oraz zachowania charakteru zabudowy.
7. Ograniczenia w zagospodarowaniu pod zabudowę obejmują tereny charakteryzujące się niekorzystnymi warunkami geotechnicznymi, w tym utwory podatne na odkształcenia plastyczne, tereny charakteryzujące się płytkim poziomem wód gruntowych (0-2 m), tereny o niekorzystnych warunkach solarnych i topoklimatycznych, tereny będące w użytkowaniu przyrodniczym i wskazane do użytkowania przyrodniczego, tereny położone w obrębie występowania ruchów masowych, tereny o spadku powyżej 12% o charakterze lokalnym, a także tereny okresowo podtapiane (zalewowe części dolin).

20.3. ZMIANY W UKŁADZIE KOMUNIKACYJNYM

1. Zakłada się dążenie do parametrów technicznych (modernizacji), w tym poszerzenia istniejących dróg, stosownie do klas ustalonych w niniejszym Studium.

2. Przewiduje się budowę nowych odcinków dróg publicznych, służących obsłudze nowo zainwestowanych terenów.
3. Przewiduje się uzupełnienie i realizację nowych odcinków systemu ciągów pieszych i dróg rowerowych.

20.4. ZMIANY W SYSTEMACH INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. W miarę przyrostu terenów zainwestowanych wzrośnie zużycie wody, w konsekwencji czego wzrośnie ilość wytwarzanych ścieków.
2. Zakłada się rozbudowę sieci wodociągowej w miarę przyrostu terenów zabudowy oraz modernizację istniejącej sieci wodociągowej.
3. Zakłada się rozbudowę i modernizację istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej.
4. Zakłada się modernizację istniejącej oczyszczalni ścieków i przepompowni ścieków oraz dopuszcza się budowę nowych przepompowni ścieków.
5. Dla budynków nieposiadających dostępu do zbiorczej sieci kanalizacyjnej dopuszcza się realizację przydomowych oczyszczalni ścieków lub bezodpływowych zbiorników ścieków (szczelnych wybieralnych szamb).
6. Zakłada się objęcie wszystkich gospodarstw domowych (istniejących i nowopowstających) systemem odbioru odpadów komunalnych.
7. Na obszarze gminy dopuszcza się budowę nowych odcinków oraz modernizację istniejących linii elektroenergetycznych.
8. Zaleca się zaopatrzenie w energię z odnawialnych źródeł energii.
9. Dopuszcza się rozbudowę i modernizację istniejącej sieci gazowej.
10. Zakłada się przekształcenie dotychczasowych systemów ogrzewania na bardziej ekologiczne.
11. Sieci i urządzenia infrastruktury telekomunikacji należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi.
12. Dopuszcza się lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej m.in. stacje transformatorowe, przepompownie ścieków, hydrofornie, stacje redukcyjne gazu, służącej ochronie przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, związanych z bezpośrednią obsługą terenów zainwestowanych, których dokładna lokalizacja powinna zostać określona
    w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

21. KIERUNKI I ZASADY ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest wewnętrznym dokumentem gminy, który nie stanowi aktu prawa miejscowego. Narzędziem służącym do realnego kształtowania polityki przestrzennej gminy są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

21.1. KIERUNKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Cały obszar gminy został podzielony na obszary, w granicach których wydzielone zostały jednostki terenowe, oznaczone na rysunku Studium pt. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, określające funkcje zabudowy oraz sposoby i zasady zagospodarowania.
2. Granice jednostek terenowych wyznaczone w Studium mogą ulegać doprecyzowaniu w planach miejscowych, wynikającemu z istniejących podziałów geodezyjnych lub warunków terenowych.
3. W rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy należy w szczególności uwzględnić walory środowiska przyrodniczego i kulturowego, z zachowaniem dużej dbałości o jego stan.
4. Przyrost terenów osadniczych powinien polegać na dopełnianiu i intensyfikacji zabudowy istniejących układów osadniczych oraz na dodawaniu terenów zainwestowanych bezpośrednio do granic istniejących terenów.
5. W obszarach zabudowy należy lokalizować przestrzenie publiczne służące integracji społecznej i codziennej rekreacji mieszkańców.
6. Przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko należy lokalizować poza terenami zabudowy mieszkaniowej. Lokalizacja inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej odbywać się będzie na warunkach określonych w przepisach odrębnych.
7. Oddziaływanie inwestycji nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny.
8. W użytkowaniu i zagospodarowaniu jednostek terenowych należy uwzględniać chronione obiekty i obszary oraz respektować zasady zagospodarowania, dotyczące innych wydzieleń przestrzennych określonych w niniejszym Studium.

9. Mimo braku wyznaczonych obszarów do przeprowadzenia scalenia i podziału nieruchomości, dopuszcza się dokonywanie scaleń i podziałów geodezyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi.
10. Za zgodne z ustaleniami Studium uznaje się pozostawienie terenu rolnego lub leśnego przeznaczonego w Studium na inne funkcje w przypadku braku zgody na przeznaczenie terenów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne lub występowania lokalnych czynników uniemożliwiających realizację przeznaczenia podstawowego.
11. Wzdłuż istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia należy uwzględnić strefę kontrolowaną, zgodnie z przepisami odrębnymi, w granicach której zakazuje się lokalizacji zabudowy.
12. W przypadku modernizacji lub przebudowy gazociągu wysokiego ciśnienia dopuszcza się dostosowanie szerokości stref kontrolowanych do obowiązujących przepisów.
13. Wzdłuż istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej 220 kV należy uwzględnić strefę techniczną obejmującą tereny zlokalizowane bezpośrednio pod linią oraz pasy terenu
    o szerokości 30 m od rzutu skrajnego przewodu linii, po obu jej stronach.
14. W przypadku modernizacji lub przebudowy linii elektroenergetycznych dopuszcza się dostosowanie szerokości ich stref technicznych do obowiązujących przepisów.
15. W przypadku wyznaczenia na terenach gminy nowych przebiegów sieci elektroenergetycznej wysokiego napięcia, należy uwzględnić obowiązek wprowadzenia stref technicznych przy uwzględnieniu uciążliwości, wynikających z występowania pola elektromagnetycznego.
16. Należy chronić tereny udokumentowanych złóż surowców naturalnych przed formami trwałego zainwestowania przestrzennego, uniemożliwiającymi ich wykorzystanie.
17. Należy chronić przebieg istniejących cieków naturalnych oraz rowów systemu melioracji wodnej i stosować obudowę biologiczną cieków wodnych.
18. Wzdłuż koryt potoków winien być pozostawiony naturalny pas ochronny cieku – minimum 5,0 m od górnej krawędzi skarpy na brzegu prawym i lewym, w celu umożliwienia dostępu do wody w ramach powszechnego korzystania z wód, umożliwienia administratorowi cieku prowadzenia ewentualnych robót utrzymaniowych oraz ochrony otuliny biologicznej cieku.
19. Dopuszcza się prowadzenie robót konserwacyjnych, regulacyjnych, remontowych i zabezpieczających koryta potoków, wszystkich ich dopływów oraz pozostałych wód oraz prac związanych z ochroną przeciwpowodziową. Na ciekach dopuszcza się realizację, budowę, odbudowę, nadbudowę, przebudowę, rozbudowę i remonty mostów, przepustów oraz przepraw.

20. W przypadku zabudowy terenów zmeliorowanych należy przebudować system melioracji wodnej w sposób umożliwiający jego prawidłowe funkcjonowanie oraz zapewniający swobodny przepływ wód, przy zachowaniu wymogów wynikających z przepisów odrębnych.

21.2. FUNKCJONALNE JEDNOSTKI TERENOWE – SZCZEGÓŁOWE ZASADY I STANDARDY ZAGOSPODAORWANIA

W oparciu o istniejące uwarunkowania ustala się następujące kierunki zagospodarowania terenu:

- obszary mieszkaniowe, zabudowa jednorodzinna (MN),
- obszary mieszkaniowe, zabudowa wielorodzinna z usługami (MW/U),
- obszary zabudowy rekreacji indywidualnej (ML),
- obszary usług (U),
- obszary usług publicznych (UP),
- obszary usług sportu i rekreacji (US),
- obszar usług turystyki (UT),
- obszary produkcyjno-usługowe (PU),
- obszary eksploatacji surowców (PE),
- obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych (RU),
- obszary infrastruktury technicznej (IT),
- obszary infrastruktury technicznej – oczyszczalnie ścieków (NO),
- obszary cmentarzy (ZC),
- obszary zieleni wysokiej, zadrzewienia (ZW),
- obszary leśne/dolesienia (ZL),
- obszary rolne użytków zielonych (RZ),
- obszary rolne (R),
- obszary wód (WS),
- obszar lądowiska (KL).

Obszary mieszkaniowe, zabudowa jednorodzinna (MN)

1) Na obszarach mieszkaniowych z zabudową jednorodzinną dopuszcza się:
   a) zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,

b) zabudowę mieszkaniową wielorodzinną niskiej intensywności (do 4 lokali mieszkalnych),
c) usługi podstawowe, służące zaspokajaniu potrzeb mieszkańców,
d) zabudowę usługową,
e) usługi publiczne,
f) obiekty użyteczności publicznej o znaczeniu lokalnym,
g) zabudowę rekreacji indywidualnej,
h) zabudowę agroturystyczną,
i) zabudowę zagrodową,
j) rzemiosło i drobną, nieuciążliwą działalność gospodarczą,
k) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne, place zabaw,
l) zieleń urządzoną, w tym parki i inne formy zieleni publicznej,
m) obiekty małej architektury,
n) ścieżki piesze, biegowe, rowerowe, konne i inne ścieżki rekreacyjne,
o) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
p) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;

2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
a) powierzchnię zabudowy nie większą niż 40% powierzchni działki,
b) dopuszczenie utrzymania istniejących powierzchni zabudowy,
c) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 40% powierzchni działki;
3) Określone w pkt 2 wskaźniki i parametry zabudowy nie dotyczą usług publicznych, np. kościół, szkoła, itp.;
4) Preferuje się zagospodarowanie obszaru, przy utrzymaniu i rozwijaniu funkcji mieszkaniowych, przy traktowaniu funkcji usługowych jako towarzyszących;
5) Ustala się obowiązek rozdzielenia funkcji rolniczych i nierolniczych podczas sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
6) Na obszarach tych zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszary mieszkaniowe, zabudowa wielorodzinna z usługami (MW/U)

1) Na obszarach mieszkaniowych zabudowy wielorodzinnej z usługami dopuszcza się:
a) zabudowę mieszkaniową wielorodzinną,
b) zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
c) zabudowę usługową,
d) usługi handlu,
e) usługi publiczne,

f) usługi medyczne,
g) usługi turystyki,
h) obiekty użyteczności publicznej o znaczeniu lokalnym,
i) usługi sportu i rekreacji,
j) rzemiosło i drobną, nieuciążliwą działalność gospodarczą,
k) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne, place zabaw,
l) zieleń urządzoną, w tym parki i inne formy zieleni publicznej,
m) obiekty małej architektury,
n) ścieżki piesze, biegowe, rowerowe, konne i inne ścieżki rekreacyjne, place,
o) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
p) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;

2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
a) powierzchnię zabudowy nie większą niż 50% powierzchni działki,
b) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 30% powierzchni działki;
3) Określone w pkt 2 wskaźniki i parametry zabudowy nie dotyczą usług publicznych, np. kościół, szkoła, itp.;
4) Na obszarach tych zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszary zabudowy rekreacji indywidualnej (ML)

1) Na obszarach zabudowy rekreacji indywidualnej dopuszcza się:
a) zabudowę rekreacji indywidualnej,
b) utrzymanie istniejącej zabudowy,
c) usługi towarzyszące związane z przeznaczeniem i obsługą funkcji podstawowej, takie jak gastronomia, administracja, handel detaliczny itp.,
d) usługi sportu, kultury fizycznej i rekreacji,
e) usługi turystyki,
f) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne wraz z urządzeniami towarzyszącymi (np. przechowalnie sprzętu, szatnie, zaplecze sanitarne), place zabaw,
g) zieleń urządzoną, w tym parki i inne formy zieleni publicznej,
h) obiekty małej architektury,
i) ścieżki piesze, biegowe, rowerowe, konne i inne ścieżki rekreacyjne,
j) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
k) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;

2) W zakresie zasad gospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
a) powierzchnię zabudowy nie większą niż 20% powierzchni działki,

b) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 50% powierzchni działki;

3) Na obszarach tych zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszary usług (U)

1) Na obszarach usług dopuszcza się:
   a) zabudowę usługową,
   b) usługi publiczne,
   c) obiekty użyteczności publicznej o znaczeniu lokalnym,
   d) usługi handlu, w tym targowiska,
   e) usługi turystyki, w tym gastronomia, usługi hotelarskie itp.,
   f) funkcję mieszkaniową związaną z obiektem usługowym, np. mieszkanie dla właściciela lub dysponenta obiektu na działce budowlanej,
   g) usługi sportu i kultury fizycznej,
   h) obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne, place zabaw,
   i) rzemiosło i drobną, nieuciążliwą działalność gospodarczą,
   j) winnice/produkcję wina,
   k) zieleń urządzoną, w tym parki i inne formy zieleni publicznej,
   l) obiekty małej architektury,
   m) ścieżki piesze, biegowe, rowerowe, konne i inne ścieżki rekreacyjne,
   n) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
   o) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;
2) W zakresie zasad gospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
   a) powierzchnię zabudowy nie większą niż 60% powierzchni działki,
   b) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 20% powierzchni działki;
3) Określone w pkt 2 wskaźniki i parametry zabudowy nie dotyczą usług publicznych, np. kościół, szkoła, itp.;
4) Na obszarach tych zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszary usług publicznych (UP)

1) Na obszarach usług publicznych dopuszcza się:
   a) usługi publiczne,
   b) usługi oświaty,
   c) usługi zdrowia,
   d) obiekty użyteczności publicznej o znaczeniu lokalnym,

e) obiekty sakralne oraz towarzyszące (plebania, dzwonnica, sala katechetyczna itp.),
f) usługi,
g) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne, place zabaw,
h) zieleń urządzoną, w tym parki i inne formy zieleni publicznej,
i) obiekty małej architektury,
j) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
k) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;

2) W zakresie zasad gospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
a) powierzchnię zabudowy nie większą niż 60% powierzchni działki,
b) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 25% powierzchni działki;
3) Na obszarach tych zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszary usług sportu i rekreacji (US)

1) Na obszarach usług sportu i rekreacji dopuszcza się:
a) usługi sportu, kultury fizycznej i rekreacji,
b) usługi towarzyszące związane z przeznaczeniem i obsługą funkcji podstawowej, takie jak gastronomia, administracja, handel detaliczny itp.,
c) obiekty użyteczności publicznej o znaczeniu lokalnym,
d) usługi turystyki,
e) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne wraz z urządzeniami towarzyszącymi (np. przechowalnie sprzętu, szatnie, zaplecze sanitarne), place zabaw,
f) zieleń urządzoną, w tym parki i inne formy zieleni publicznej,
g) obiekty małej architektury,
h) ścieżki piesze, biegowe, rowerowe, konne i inne ścieżki rekreacyjne,
i) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
j) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;

2) W zakresie zasad gospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
a) powierzchnię zabudowy nie większą niż 60% powierzchni działki,
b) dopuszczenie utrzymania istniejących powierzchni zabudowy,
c) powierzchnię zabudowy obiektów usług towarzyszących związanych z przeznaczeniem i obsługą funkcji podstawowej nie większą niż 20% powierzchni działki,
d) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 30% powierzchni działki;
3) Na obszarach tych zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszar usług turystyki (UT)

1) Na obszarach usług turystyki dopuszcza się:
   a) usługi turystyki, zgodnie z przepisami odrębnymi,
   b) usługi podstawowe jako funkcja uzupełniająca,
   c) usługi sportu, kultury fizycznej i rekreacji,
   d) zabudowę agroturystyczną,
   e) zabudowę rekreacji indywidualnej,
   f) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne, place zabaw,
   g) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,
   h) ścieżki piesze, rowerowe, konne,
   i) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
   j) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;
2) W zakresie zasad gospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
   a) wysokość zabudowy do 12 m, mierząc od naturalnej warstwicy terenu,
   b) liczbę kondygnacji nie większą niż 3 kondygnacje nadziemne, w tym 1 kondygnacja w kubaturze dachu,
   c) powierzchnię zabudowy nie większą niż 40% powierzchni działki,
   d) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 40% powierzchni działki,
   e) dachy dwu- lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45º,
   f) dopuszczenie dachów płaskich;
3) Na obszarach tych zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszary produkcyjno-usługowe (PU)

1) Na obszarach produkcyjno-usługowych dopuszcza się:
   a) zabudowę produkcyjną, w tym zakłady produkcyjne, przetwórcze i montażowe,
   b) zabudowę usługową,
   c) bazy transportowe,
   d) składy, magazyny i hurtownie,
   e) obiekty rzemiosła i wytwórczości,
   f) obiekty obsługi komunikacji, w tym stacje paliw,
   g) budynki administracyjne i zaplecza socjalnego,
   h) obiekty i urządzenia związane z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych,
   i) urządzenia produkujące energię z odnawialnych źródeł energii, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych,

j) tereny produkcji (uprawy) wierzby energetycznej,
k) winnice/produkcję wina,
l) zieleń urządzoną i obiekty małej architektury,
m) ścieżki piesze, biegowe, rowerowe, konne i inne ścieżki rekreacyjne,
n) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
o) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;

2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
   a) powierzchnię zabudowy nie większą niż 60% powierzchni działki,
   b) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 20% powierzchni działki;
3) Na obszarach produkcyjno-usługowych dopuszcza się obiekty i urządzenia produkujące energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, z zastrzeżeniem, iż strefy ochronne od tych obiektów i urządzeń muszą zawierać się w granicach danego obszaru;
4) Na obszarach tych dopuszcza się realizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszary eksploatacji surowców (PE)

1) Na obszarach eksploatacji surowców dopuszcza się:
   a) eksploatację złóż,
   b) tymczasowe obiekty budowlane, budowle i urządzenia związane z prowadzeniem eksploatacji złoża, np. budynki administracyjne i zaplecza socjalnego,
   c) urządzenia związane z wydobyciem i przeróbką surowców,
   d) składowanie urobku, niezanieczyszczonej gleby oraz odpadów wydobywczych i odpadów przeróbczych,
   e) zbiorniki małej retencji,
   f) lasy,
   g) urządzenia melioracji wodnych,
   h) zieleń urządzoną i nieurządzoną,
   i) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
   j) place manewrowe i miejsca postojowe;
2) Na obszarach eksploatacji surowców ustala się obowiązek likwidacji zbędnych obiektów budowlanych, budowli i urządzeń związanych z prowadzeniem eksploatacji złoża po jej zakończeniu.
3) Po zakończeniu eksploatacji obszary te należy zrekultywować. Przyjęty w Studium kierunek rekultywacji: wodno–rekreacyjny. Preferowane rekreacyjne wykorzystanie obszarów poeksploatacyjnych, w tym sporty ekstremalne.

Obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych (RU)

1) Na obszarach obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych dopuszcza się:
   a) zabudowę związaną z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych,
   b) zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, związaną z prowadzeniem gospodarstwa,
   c) zabudowę zagrodową,
   d) zabudowę agroturystyczną,
   e) zabudowę usługową,
   f) winnice/produkcję wina,
   g) urządzenia i obiekty sportowo-rekreacyjne, place zabaw,
   h) sady, zieleń urządzoną, w tym parki i inne formy zieleni publicznej,
   i) obiekty małej architektury,
   j) ścieżki piesze, biegowe, rowerowe, konne i inne ścieżki rekreacyjne,
   k) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
   l) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;
2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
   a) powierzchnię zabudowy nie większą niż 65% powierzchni działki,
   b) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 20% powierzchni działki;
3) Ustala się obowiązek rozdzielenia funkcji rolniczych i nierolniczych podczas sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
4) Na obszarach tych zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Obszary infrastruktury technicznej (IT)

1) Na obszarach infrastruktury technicznej dopuszcza się:
   a) infrastrukturę techniczną,
   b) zieleń,
   c) infrastrukturę komunikacyjną,
   d) budynki gospodarcze, parkingi, garaże;
2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
   a) powierzchnię zabudowy nie większą niż 70% powierzchni działki,
   b) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 10% powierzchni działki;
3) Dopuszcza się stopniową rekultywację terenów z przeznaczeniem ich na zieleń.

Obszary infrastruktury technicznej – oczyszczalnie ścieków (NO)

1) Na obszarach infrastruktury technicznej, oczyszczalnia ścieków dopuszcza się:

a) oczyszczalnie ścieków wraz z urządzeniami towarzyszącymi,
b) infrastrukturę komunikacyjną,
c) zieleń.

2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
a) powierzchnię zabudowy nie większą niż 70% powierzchni działki,
b) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 10% powierzchni działki;
3) Dopuszcza się stopniową rekultywację terenów z przeznaczeniem ich na zieleń.

Obszary cmentarzy (ZC)

1) Na obszarach cmentarzy, poza przeznaczeniem podstawowym, dopuszcza się:
a) kaplice,
b) obiekty i usługi związane z obsługą cmentarza, w tym administracja cmentarza, sanitariaty, pomieszczenia gospodarcze,
c) zieleń, w tym urządzoną i obiekty małej architektury, ze szczególnym uwzględnieniem zieleni izolacyjnej wzdłuż granic cmentarzy,
d) ścieżki piesze,
e) infrastrukturę techniczną, komunikacyjną i parkingi;
2) Na obszarach cmentarzy ustala się zakaz lokalizacji budynków i budowli związanych z kremacją.
3) Wokół cmentarzy obowiązują strefy sanitarne, których zasięg i sposób zagospodarowania określają przepisy odrębne.

Obszary zieleni wysokiej, zadrzewienia (ZW)

1) Na obszarach zieleni wysokiej, zadrzewień dopuszcza się:
a) zieleń wysoką,
b) zadrzewienia i zakrzewienia,
c) wykorzystanie obszarów dla celów rekreacyjnych,
d) urządzenia melioracji i gospodarki wodnej,
e) ścieżki piesze, biegowe, rowerowe, konne i inne ścieżki rekreacyjne,
f) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.

Obszary leśne/dolesienia (ZL)

1) Na obszarach leśnych, poza przeznaczeniem podstawowym, dopuszcza się:
a) zbiorniki wodne i cieki,
b) łąki,
c) urządzenia melioracji, gospodarki wodnej i leśnej,

d) obiekty i urządzenia związane z obsługą produkcji w gospodarstwach leśnych,
e) ścieżki dydaktyczne, wiaty edukacyjne i miejsca widokowe,
f) drogi leśne i rolne, gminne,
g) obiekty małej architektury,
h) ścieżki piesze, biegowe, rowerowe, konne i inne ścieżki rekreacyjne,

2) Zagospodarowanie terenów ma się odbywać zgodnie z przepisami odrębnymi o lasach.

Obszary rolne użytków zielonych (RZ)

1) Na obszarach rolnych użytków zielonych dopuszcza się:
a) sady, łąki i pastwiska,
b) zalesienia, zgodnie z przepisami odrębnymi,
c) wykorzystanie obszarów dla celów rekreacyjnych,
d) urządzenia melioracji i gospodarki wodnej,
e) wały przeciwpowodziowe,
f) zadrzewienia i zakrzewienia,
g) urządzenia sportowo-rekreacyjne, place zabaw,
h) ścieżki piesze, biegowe, rowerowe, konne i inne ścieżki rekreacyjne,
i) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.

Obszary rolne (R)

1) Na obszarach rolnych dopuszcza się:
a) zabudowę zagrodową,
b) zabudowę agroturystyczną,
c) sady, łąki, pastwiska, uprawy rolne i ogrodnicze,
d) obiekty i urządzenia służące obsłudze produkcji w gospodarstwach rolnych,
e) obiekty i urządzenia gospodarki wodnej i leśnej,
f) zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, w tym zadrzewienia wzdłuż dróg i ścieżek komunikacyjnych i wód powierzchniowych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
g) urządzenia melioracji i gospodarki wodnej,
h) zalesienia, zgodnie z przepisami odrębnymi,
i) ścieżki piesze, biegowe, rowerowe, konne i inne ścieżki rekreacyjne,
j) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną.

2) W zakresie zasad zagospodarowania, wskaźników i parametrów zabudowy ustala się:
a) powierzchnię zabudowy nie większą niż 30% powierzchni działki,
b) powierzchnię biologicznie czynną nie mniejszą niż 40% powierzchni działki.

Obszary wód (WS)

1) Na obszarach wód dopuszcza się:
   a) wykorzystanie dla funkcji rekreacyjnej (np. wędkarstwo, kąpieliska, uprawianie sportów wodnych),
   b) lokalizację wysp,
   c) obiekty, urządzenia i budowle związane z ochroną przeciwpowodziową i urządzenia gospodarki wodnej,
   d) mosty i kładki,
   e) realizację przystani, pomostów i przepraw.
2) Na obszarach tych dopuszcza się wykonywanie prac konserwacyjnych, regulacyjnych oraz związanych z ochroną przeciwpowodziową.

Obszar lądowiska (KL)

1) Na obszarze lądowiska, poza przeznaczeniem podstawowym dopuszcza się:
   a) zieleń niską,
   b) infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
   c) parkingi, place manewrowe.

Podstawowy układ komunikacyjny

1) Ustala się lokalizację dróg publicznych, stanowiących główne elementy układu drogowego:
   a) drogi klasy głównej KD-G – drogi powiatowe,
   b) drogi klasy zbiorczej KD-Z – drogi powiatowe, gminne,
   c) drogi klasy lokalnej KD-L – drogi powiatowe, gminne.
2) Wskazany na rysunku studium orientacyjny przebieg dróg niższych klas ma wyłącznie charakter informacyjny i nie stanowi ustaleń Studium w rozumieniu art. 20 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
3) Ustala się minimalne szerokości w liniach rozgraniczających dróg:
   a) KD-G – 25 m,
   b) KD-Z – 20 m,
   c) KD-L – 12 m,
4) W pasach dróg, poza przeznaczeniem podstawowym, dopuszcza się lokalizację:
   a) ciągów pieszych,
   b) rowerowych dróg, ścieżek, szlaków,
   c) infrastruktury technicznej,

d) obiektów małej architektury,
e) zieleni;

5) Dopuszcza się obniżenie klasy technicznej wyznaczonych dróg.
6) Dopuszcza się realizację wielopoziomowych przejazdów i skrzyżowań dróg.
7) Dopuszcza się zmianę parametrów technicznych dróg w przypadku braku technicznej lub terenowej możliwości ich realizacji.

21.3. ZASADY LOKALIZACJI MIEJSC POSTOJOWYCH

1) Należy dążyć do realizacji niezbędnej ilości miejsc postojowych, stosownie do przeznaczenia i sposobu zabudowy działki.
2) Dla osób niepełnosprawnych posiadających kartę parkingową należy zapewnić miejsca postojowe:
   a) na obszarach dróg publicznych liczba miejsc postojowych zgodnie z przepisami odrębnymi,
   b) poza obszarami dróg publicznych, obowiązek lokalizacji i zapewnienia miejsc do parkowania przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową w ilości nie mniejszej niż 5% całkowitej ilości miejsc parkingowych na danym terenie, z zastrzeżeniem, że gdy w przypadku obliczania wynikiem jest liczba niecałkowita należy ją zaokrąglić w górę do liczby całkowitej.
3) Liczbę i sposób urządzenia miejsc postojowych należy dostosować do wymagań ustalonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
4) Dla poszczególnych obszarów funkcjonalnych zakłada się realizację miejsc postojowych w ilości:
   a) dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: co najmniej 1 miejsce postojowe lub garaż na 1 budynek mieszkalny, w granicach własnej działki budowlanej,
   b) dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej: co najmniej 1 miejsce postojowe lub garaż na 1 mieszkanie,
   c) dla zabudowy usługowej: co najmniej 1 miejsce postojowe lub garaż na 100 m^2 terenu przeznaczonego na tę funkcję, w granicach własnej działki budowlanej,
   d) dla obiektów administracyjno-biurowych: co najmniej 2 miejsca postojowe na 100 m^2 terenu przeznaczonego na tę funkcję, w granicach własnej działki budowlanej,
   e) dla obiektów kultu religijnego: co najmniej 5 miejsc postojowych na 100 m^2 terenu przeznaczonego na tę funkcję,

f) dla obszarów działalności gospodarczej: co najmniej 1 miejsce postojowe lub garaż na 5 osób zatrudnionych, w granicach własnej działki budowlanej,
g) dla urządzeń i obiektów sportowo – rekreacyjnych: co najmniej 2 miejsca postojowe na 500 m^2 terenu przeznaczonego na tę funkcję, w granicach własnej działki budowlanej,
h) dla cmentarzy: co najmniej 15 miejsc postojowych na 10000 m^2 powierzchni cmentarza,

5) Dla parkingów zakłada się realizację minimalnej ilości miejsc postojowych dla rowerów: 10 miejsc na 50 miejsc postojowych dla samochodów.

22. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

Na obszarze gminy zlokalizowane są następujące obszary i obiekty o dużych walorach przyrodniczych, objęte ochroną prawną:

- Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Natura 2000 Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Ostoje nietoperzy okolic Bukowca”,
- Natura 2000 Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Biała Tarnowska”,
- Rezerwat przyrody „Cisy w Mogilnie”,
- Rezerwat przyrody „Diable Skały”,
- pomniki przyrody,
- korytarze ekologiczne.

Planowane zagospodarowanie dla terenów położonych w Południowomałopolskim Obszarze Chronionego Krajobrazu nie może powodować naruszenia zakazów oraz pozostałych ustaleń, wynikających z Uchwały Nr XVIII/299/12 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Planowane zagospodarowanie nie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000 znajdujące się w na terenie Gminy Korzenna. Ponadto planowane zagospodarowanie terenów, zlokalizowanych w granicach obszaru Natura 2000 Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca musi uwzględniać zakres planu zadań ochronnych, ustanowionego na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w

Krakowie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoje Nietoperzy okolic Bukowca PLH120020.

Zasady gospodarowania na obszarze rezerwatów przyrody nie mogą naruszać zakazów i ustaleń, określonych w Zarządzeniach uznających przedmiotowe obszary za rezerwaty przyrody (z późniejszymi zmianami):

a) dla rezerwatu przyrody „Cisy w Mogilnie”:
   Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 maja 1963 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (wraz z późniejszym aktem: Obwieszczenie Nr 14/01 Wojewody Małopolskiego z dnia 19 listopada 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 roku na obszarze województwa małopolskiego),
b) dla rezerwatu przyrody „Diable Skały”:
   Zarządzenie Ministra Leśnictwa z dnia 30 września 1953 r. w sprawie uznania ta rezerwat przyrody (wraz z późniejszym aktem: Obwieszczenie Nr 14/01 Wojewody Małopolskiego z dnia 19 listopada 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 roku na obszarze województwa małopolskiego),

Obszary chronione, występujące na obszarze gminy, obejmują swym zasięgiem cenne ekosystemy leśne o znaczeniu ponadlokalnym. Zakłada się kształtowanie spójnej przestrzennie sieci powiązań przyrodniczych uwzględniającej istniejące i projektowane obszary chronione, włączone w sieć krajową, opartej o założenia i koncepcje europejskich sieci ekologicznych.

W celu ochrony ekosystemów leśnych proponuje się:

- ochronę naturalnej różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych,
- wspomaganie naturalnych procesów regeneracyjnych w obszarach leśnych,
- powstrzymanie procesów degradacji stosunków wodnych w lasach,
- dążenie do sukcesywnej przebudowy struktury gatunkowej zadrzewień, stosownie do warunków siedliskowych i presji antropogenicznej,
- ograniczanie monokultur, uwzględniające miejscowe uwarunkowania siedliskowe,
- zalesienia najsłabszych gleb,
- utrzymanie mozaiki siedlisk leśnych z terenami otwartymi.

W celu ochrony ekosystemów nieleśnych, flory i fauny proponuje się:

- zapewnienie trwałej ochrony najcenniejszych fragmentów ekosystemów nieleśnych z rzadkimi i zagrożonymi populacjami gatunków roślin i zwierząt, w tym ptaków,
- zachowanie naturalnych cech siedliskowych,
- stosowanie zieleni tylko rodzimych gatunków roślin,
- ochrona szaty roślinnej łąk i polan śródleśnych,
- na terenach podmokłych należy zachować cechy siedlisk.

W celu ochrony rzek i cieków proponuje się:

- porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenach zainwestowanych,
- prowadzenie inwestycji w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu wód podziemnych, w tym poprzez ochronę ujęć wody,
- pełną ochronę przed zanieczyszczeniami wód powierzchniowych,
- budowę filtrów biologicznych wzdłuż cieków,
- prowadzenie elementów systemów melioracyjnych nienaruszających stosunków gruntowo – wodnych,
- zapewnienie ciągłości cieków,
- ochronę starorzeczy,
- pozostawienie na terenach dolinnych podmokłych obszarów łąkowych.

W celu ochrony krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego proponuje się:

- przeciwdziałanie degradacji krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego poprzez właściwą lokalizację nowych obiektów i zespołów urbanistycznych,
- kształtowanie regionalnego wyrazu architektonicznego osadnictwa,
- odtworzenie i eksponowanie w układach ruralistycznych historycznych dominant architektonicznych i osi widokowych,
- dbałość o zachowanie powiązań widokowych, panoram i dominant wartościowych obiektów i zespołów z krajobrazem,
- porządkowanie przestrzeni w sposób prowadzący do eksponowania obiektów zabytkowych w krajobrazie kulturowym,
- staranne wpisanie nowej zabudowy w krajobraz, w tym krajobraz kulturowy oraz jej realizacja w nawiązaniu do zasad kształtowania obiektów o tradycyjnych, lokalnych formach.

W celu ochrony korytarzy ekologicznych proponuje się:

- wprowadzenie ograniczenia zabudowy i zakazu grodzenia nieruchomości na obszarach znajdujących się w zasięgu korytarzy ekologicznych, za wyjątkiem obszarów wskazanych pod zabudowę na rysunku studium,

- zachowanie szerokich połaci naturalnych siedlisk między obszarami chronionymi, będącymi węzłami ekologicznymi bądź też obszarami węzłowymi,
- zapewnienie struktur liniowych w krajobrazie rolniczym (m.in. żywopłoty, miedze itp.),
- unikanie tworzenia barier ekologicznych, a w miejscach ich występowania – tworzenie miejsc i sposobów przejść przez istniejące bariery ekologiczne,
- eliminowanie zewnętrznych presji na ekosystemy leśne przez przyjazne lasom zagospodarowanie terenów przyległych do lasów,
- obejmowanie ochroną obszarów, na których występują chronione siedliska przyrodnicze, , zagrożonych, rzadkich lub chronionych zwierząt, stanowiska roślin i grzybów, ostoje (biocentra) przyrodnicze,
- utrzymanie ciągłości przestrzennej ekosystemów dolinnych, łąkowych, leśnych,
- rekultywacja i zagospodarowanie przyrodnicze zdegradowanych fragmentów korytarzy ekologicznych w celu zabezpieczenia bioróżnorodności i zachowania korytarzy dla migracji cennych gatunków, w szczególności poprzez sukcesywne zalesianie i zadrzewianie terenów stanowiących potencjalne korytarze migracyjne.

23. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Jednym z podstawowych celów polityki przestrzennej w zakresie budowania tożsamości gminy i jej mieszkańców jest ochrona krajobrazu kulturowego. Wprowadzenie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej ma na celu zachowanie ich zidentyfikowanych zasobów, wyeksponowanie obszarów i obiektów o szczególnej wartości kulturowej oraz przeciwdziałanie ich degradacji, w tym niekorzystnym zmianom w układzie funkcjonalno–przestrzennym. Obszary i obiekty środowiska kulturowego ujęte w ewidencji zabytków oraz pozostałe obiekty o walorach kulturowych przedstawiono w Rozdz. 1. pkt 7.

Ochrona podstawowych wartości kulturowych gminy Korzenna powinna być prowadzona w oparciu o poniższe zasady:

- zachowanie tożsamości kulturowej w sferze niematerialnej i materialnej,
- kształtowanie harmonijnego krajobrazu kulturowego i zachowanie krajobrazów naturalnych poprzez:

    - dostosowanie działań inwestycyjnych do naturalnych cech krajobrazu, dalekich i bliskich planów widokowych, odrębności kulturowej i tradycji,
    - ochrona przed zabudową, zalesianiem i realizacją elektroenergetycznych linii napowietrznych w partiach grzbietowych obszaru, wierzchowinach i punktach widokowych o wysokich walorach widokowo-krajobrazowych,
- ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
- ochrona obiektów i zespołów znaczących w krajobrazie kulturowym, a znajdujących się w ewidencji konserwatorskiej,
- właściwe wykorzystanie i użytkowanie obiektów objętych ochroną,
- nawiązywanie w nowej architekturze do lokalnych wzorów i materiałów,
- zachowanie naturalnego otoczenia obiektów i zespołów zabytkowych,
- ścisła współpraca władz gminy ze służbami ochrony zabytków,
- ochrona krajobrazu obejmująca m.in. obiekty małej architektury o znaczeniu kulturowym, w tym kapliczki i krzyże przydrożne.

Wszelkie działania podejmowane przy zabytkach wymagają realizacji zgodnie z przepisami odrębnymi odnoszącymi się do ochrony zabytków.

24. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

1. Na rysunku pt. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” określono podstawowy układ dróg publicznych: dróg zbiorczych, lokalnych, które wraz z pozostałymi drogami dojazdowymi oraz drogami wewnętrznymi mają zapewnić obsługę obecnych terenów zainwestowanych, terenów przeznaczonych pod nowe inwestycje oraz terenów nie zainwestowanych – użytkowanych głównie w sposób rolniczy.
2. Przedstawiony na rysunku orientacyjny przebieg dróg dojazdowych oraz dróg wewnętrznych stanowi oznaczenie informacyjne i nie obowiązuje przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
3. Podstawowy układ komunikacyjny w gminie tworzą drogi powiatowe, obsługujące ruch lokalny i połączenia zewnętrzne. Ponadto wszystkie sołectwa mają zapewnioną obsługę komunikacyjną poprzez sieć dróg gminnych.
4. Zakłada się modernizację istniejących dróg z przystosowaniem ich dla osób niepełnosprawnych oraz dostosowanie ich do parametrów technicznych zgodnie z przepisami odrębnymi.
5. Dopuszcza się budowę nowych odcinków dróg łączących nowe tereny zainwestowane z przystosowaniem ich dla osób niepełnosprawnych.
6. Dopuszcza się obniżenie klas technicznych dróg.

7. Zakłada się budowę i rozbudowę szlaków turystycznych, ścieżek pieszych i rowerowych.
8. Za zgodne z ustaleniami Studium uznaje się wprowadzenie nieoznaczonych na rysunku Studium dróg publicznych klasy dojazdowej oraz dróg wewnętrznych.
9. Dla obsługi gospodarki rolnej należy realizować drogi rolne. Ze względu na swój charakter i obsługiwane obszary nie określa się parametrów, a także nie wyznacza się na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” dróg rolnych.
10. Należy realizować niezbędne ilości miejsc postojowych dla samochodów w obrębie działek dla nowych albo przekształconych funkcjonalnie lub architektonicznie obiektów.

25. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Ustalenia Studium nie określają szczegółowych rozwiązań technicznych systemów inżynierskich i szczegółowego przebiegu sieci infrastruktury. Wszelkie planowane projekty i wdrażane programy wymagają specjalistycznych opracowań, dla których ustalenia Studium należy traktować jako warunki wyjściowe.
2. Zakłada się realizację sieci infrastruktury technicznej jako sieci podziemnych i napowietrznych w liniach rozgraniczających dróg. Jeżeli nie ma technicznych i terenowych warunków umożliwiających realizację sieci w liniach rozgraniczających dróg, dopuszcza się ich przebieg na innych obszarach, ale w sposób nie naruszający zagospodarowania działek sąsiednich.
3. Dopuszcza się skablowanie oraz zmianę przebiegu istniejących sieci infrastruktury technicznej.
4. Na obszarze gminy dopuszcza się budowę nowych oraz modernizację istniejących linii i urządzeń elektroenergetycznych oraz źródeł wytwórczych energii elektrycznej.
5. Przy planowaniu i realizacji zmian w zagospodarowaniu i zabudowie należy uwzględnić strefy techniczne wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych oraz strefę kontrolowaną gazociągu wysokiego ciśnienia, w uzgodnieniu z operatorem sieci.
6. Wzdłuż istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej 110kV należy uwzględnić strefę techniczną obejmującą tereny zlokalizowane bezpośrednio pod linią oraz pasy terenu o szerokości 14,5 m od rzutu skrajnego przewodu linii, po obu jej stronach.
7. W przypadku modernizacji lub przebudowy linii elektroenergetycznych dopuszcza się dostosowanie szerokości ich stref technicznych do obowiązujących przepisów.
8. Dopuszcza się budowę stacji elektroenergetycznej 110/15kV wraz z linią zasilającą 110kV.
9. Wzdłuż istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia należy uwzględnić strefę kontrolowaną, zgodnie z przepisami odrębnymi, w granicach której zakazuje się lokalizacji zabudowy.

10. W granicach strefy kontrolowanej należy zachować dotychczasowe użytkowanie terenu.
11. W przypadku modernizacji lub przebudowy gazociągu wysokiego ciśnienia dopuszcza się dostosowanie szerokości stref kontrolowanych do obowiązujących przepisów.
12. Dopuszcza się lokalizację urządzeń produkujących energię z odnawialnych źródeł energii, za wyjątkiem elektrowni wiatrowych, po spełnieniu wymagań wynikających z przepisów odrębnych.
13. Dopuszcza się wyznaczanie na obszarze gminy terenów pod lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej m.in.: stacje transformatorowe, przepompownie ścieków, hydrofornie i inne związane bezpośrednio z obsługą terenów zabudowy.
14. Należy zapewnić możliwość przyłączenia nowych odbiorców do sieci wodociągowej oraz podejmować niezbędne inwestycje służących rozbudowie i modernizacji systemów zaopatrzenia w wodę.
15. Należy podejmować niezbędne działania i realizować inwestycje służące zapewnieniu wysokiej niezawodności dostaw wody pitnej o dobrych parametrach jakościowych, w tym poprzez:
    a) skuteczną ochronę ujęć wody przed zanieczyszczeniami,
    b) dbałość o właściwe parametry techniczne sieci i urządzeń służących zaopatrzeniu w wodę.
16. Należy dążyć do objęcia siecią kanalizacji sanitarnej obszaru gminy poprzez:
    a) rozbudowę systemu kanalizacji sanitarnej wraz z podłączeniem do oczyszczalni ścieków,
    b) budowę kanalizacji deszczowej.
17. Dopuszcza się budowę nowych i rozbudowę istniejącej oczyszczalni ścieków.
18. Dla budynków nieposiadających dostępu do zbiorczej sieci kanalizacyjnej dopuszcza się realizację przydomowych oczyszczalni ścieków lub bezodpływowych zbiorników ścieków (szczelnych wybieralnych szamb).
19. Dopuszcza się przebudowę, rozbudowę oraz modernizację istniejących oraz lokalizację nowych sieci gazowych.
20. Należy dążyć do zgazyfikowania tej części gminy, która nie posiada sieci gazu przewodowego.
21. Inwestycje w zakresie energetyki i telekomunikacji powinny stwarzać warunki dla harmonijnego rozwoju gminy. Dopuszcza się realizację nowych sieci i urządzeń (a także modernizowanie istniejących), w tym nie zdefiniowanych w niniejszym Studium, jeżeli sposób ich lokalizacji będzie minimalizował wpływ na obszary przewidziane pod zainwestowania oraz obszary podlegające ochronie i przewidywane do objęcia ochroną.

22. W zakresie telekomunikacji przewiduje się rozbudowę i przebudowę infrastruktury telekomunikacyjnej, zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie.
23. Zakłada się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie.
24. Na obszarze gminy dopuszcza się remonty sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.
25. Należy dążyć do przechodzenia na bardziej ekologiczne źródła ciepła. Do wytwarzania energii w celach grzewczych i technologicznych zaleca się stosowanie paliw charakteryzujących się niższymi wskaźnikami emisyjnymi: paliwa płynne, gazowe, stałe w postaci drewna i inne. Ponadto zaleca się wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.
26. Zabrania się odprowadzania nieoczyszczonych ścieków, w tym również zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych, ciekłych odchodów zwierzęcych, bezpośrednio do wód powierzchniowych, wód stojących, wód podziemnych oraz ziemi.
27. Należy podejmować skuteczne działania administracyjne, skłaniające do utrzymania czystości i porządku na obszarze gminy.
28. Dopuszcza się realizację obiektów i urządzeń służących segregacji odpadów na obszarze gminy.
29. Odpady komunalne powinny być odbierane zgodnie z przyjętym i obowiązującym na obszarze gminy regulaminem.
30. Zakłada się objęcie wszystkich gospodarstw domowych systemem odbioru i wywozu odpadów stałych.
31. Odpady nie będące odpadami komunalnymi, pochodzące z obszarów produkcyjnych i usługowych należy w pierwszej kolejności poddawać odzyskowi lub unieszkodliwieniu w miejscu ich powstawania.

26. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM ORAZ PONADLOKALNYM

26.1. INWESTYCJE O ZNACZENIU LOKALNYM

Do głównych zadań gminy o randze lokalnej należą:

- rozwój infrastruktury technicznej, komunalnej oraz komunikacji;
- rozwój infrastruktury turystycznej, w tym: tworzenie bazy rekreacyjnej;

- tworzenie nowych miejsc pracy;
- rozwój oświaty i kultury;
- rozwój zaplecza sportowo – rekreacyjnego;
- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, w tym ochrona przed klęskami żywiołowymi.

Ponadto dopuszcza się realizację innych zadań, w zależności od potrzeb gminy.

Wśród inwestycji o znaczeniu lokalnym wskazuje się również zadania zaplanowane do realizacji przez Zarząd Dróg Powiatowych w Nowym Sączu. W ramach tych zadań, na terenie gminy Korzenna, dla poprawy warunków komunikacyjnych oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego założono budowę chodników oraz przewidziano odbudowę uszkodzonych w wyniku powodzi odcinków dróg powiatowych nr 1563K Korzenna – Janczowa – Miłkowa i nr 1564K Korzenna – Jasienna – Przydonica. Inwestycje te nie zmienią przebiegu istniejących dróg powiatowych w granicach administracyjnych Gminy Korzenna.

26.2. INWESTYCJE O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Wśród inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym wskazanych w strategicznych dokumentach regionalnych wskazuje się głównie na wzmocnienie powiązań komunikacyjnych poprzez realizację inwestycji drogowych i kolejowych. Głównym zamierzeniem inwestycyjnym, mającym wpływ na poprawę skomunikowania gminy jest budowa nowej linii kolejowej Podłęże – Piekiełko oraz modernizacja istniejących linii Nowy Sącz – Muszyn – granica polsko-słowacka i Piekiełko – Nowy Targ – Zakopane.

27. NARZĘDZIA REALIZACJI STUDIUM – POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Zmiany zachodzące w polskim prawodawstwie, a także zmiany w przestrzeni oraz oczekiwania i interesy mieszkańców sprawiają, że istnieje potrzeba dokonywania weryfikacji i oceny aktualności Studium, co najmniej raz w ciągu kadencji Rady Gminy Korzenna.

Założone cele, służące do rozwoju gminy, mogą być realizowane poprzez:

- sporządzenie zmian obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- sporządzanie studiów specjalistycznych, dotyczących odrębnych zagadnień, mogących ułatwić realizację celów założonych w planach miejscowych, w tym też promocję walorów i możliwości gminy,

- opracowanie wniosków, opinii, analiz na potrzeby opracowań realizacyjnych, dotyczące np. zagadnień związanych z infrastrukturą techniczną czy osadnictwem na obszarze gminy,
- sporządzanie raportów i ocen wpływu inwestycji na środowisko,
- sporządzanie ewentualnych planów ochrony przyrody,
- wnioskowanie do planów krajowych, wojewódzkich, studiów gmin sąsiednich oraz negocjowanie z władzami rządowymi i samorządowymi w zakresie proponowanych kierunków rozwoju.

27.1. OBOWIĄZUJĄCE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Na obszarze gminy obowiązuje 14 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (z późn. zm.), których wykaz przedstawiono poniżej.

PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KORZENNA

1. Plan Nr 8- TRZYCIERZ
2. Plan Nr 9 – MOGILNO / POSADOWA

- ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego
Nr 247 z dnia 23 maja 2006 r.

3. Plan Nr 11 – ŁYCZANA / JANCZOWA
4. Plan Nr 12 - MIŁKOWA / J ANCZOWA

- ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego
Nr 248 z dnia 23 maja 2006r

5. Plan Nr 13 - BUKOWIEC/ JASIENNA
6. Plan Nr 14 - MOGILNO / POSADOWA(Podlas)

- ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego
Nr 249 z dnia 23 maja 2006r

7. Plan Nr 7 - SIEDLCE / SŁOWIKOWA
8. Plan Nr 10 - KONIUSZOWA

- ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego
Nr 250 z dnia 23 maja 2006 r

9. Plan Nr 1- KORZENNA
10. Plan Nr 2 – WOJNAROWA

- ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego

Nr 114 z dnia 9 marca 2006r

11. Plan Nr 3 – NIECEW/LIPNICA WIELKA

12. Plan Nr 4- LIPNICA WIELKA

- ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego Nr 115 z dnia 9 marca 2006r .

13. Plan Nr 5 – JASIENNA/KORZENNA/LIPNICA WIELKA

14. Plan Nr 6- ŁĘKA/KONUSZOWA

- ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego Nr 116 z dnia 9 marca 2006r .

Zmiany z 2009 r i 2010r :

- zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna w rejonie działek nr 343/2 i 343/4 położonych w Mogilnie i w rejonie działek nr 428/2, 439/3, i 440/3 położonych w Korzennej opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z 2009r Nr 849 , poz. 6816, 6817
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna w rejonie działek nr 330/1, 340/1, 338, 349, 350/1, 351/1, 339 położonych w Mogilnie opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z 2010r Nr 344 , poz.2379
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna w rejonie działek nr 454/15 położonej w Wojnarowej opublikowanej w dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z 2010r Nr 383 , poz. 2643

Zmiany z 2012r :

1**.Plan Nr 1 - KORZENNA** - ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 24 stycznia 2012r , **poz. 310**

2. **Plan Nr 3 – NIECEW/LIPNICA WIELKA** – ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 24 stycznia 2012r , **poz. 308**

3.**Plan Nr 4 - LIPNICA WIELKA** -ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 24 stycznia 2012r**, poz.309**

4.**Plan Nr 7 - SIEDLCE / SŁOWIKOWA** ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 24 stycznia 2012r , **poz. 306**

5.**Plan Nr 8 - TRZYCIERZ** ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 24 stycznia 2012r , **poz. 307**

6. **Plan Nr 11 - ŁYCZANA / JANCZOWA** ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 24 stycznia 2012r , **poz. 303**

7.. **Plan Nr 12 - MIŁKOWA/JANCZOWA** - ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 24 stycznia 2012r , **poz. 304**

8. **Plan Nr 13 – BUKOWIEC/JASIENNA** ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 24 stycznia 2012 r , **poz. 305**

9. **Plan Nr 14 – MOGILNO/POSADOWA (Podlas)** ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 16 stycznia 2012r , **poz. 152**

10. **Plan lokalizacji lądowiska – JASIENNA** - ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 16 stycznia 2012r , **poz. 153**.

11**.Plan Nr 2 - WOJNAROWA** - ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 23 marca 2012r , **poz. 1291**

12. **Plan Nr 5 – JASIENNA/ KORZENNA / LIPNICA WIELKA** – ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 23 marca 2012r , **poz. 1288**

13.**Plan Nr 6 - ŁĘKA /KONIUSZOWA** -ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 23 marca 2012r**, poz.1289**

14.**Plan Nr 9 - MOGILNO/ POSADOWA** ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 23 marca 2012r , **poz. 1286**

15.**Plan Nr 10 - KONIUSZOWA** ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 23 marca 2012r , **poz. 1287**

16. **Plan dla terenów zagrożonych zalewaniem w miejscowościach Korzenna , Niecew, Wojnarowa** ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 23 marca 2012r , **poz. 1285**

<u>Zmiany z 2013r :</u>

1. Uchwałą Nr XXXVIII/324/2013 Rady Gminy Korzenna z dnia 12 grudnia 2013r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „ nr 13 – Bukowiec / Jasienna” (Dz.U.Woj. Małopolskiego z 24.12.2013r, poz.7810)
2. Uchwałą Nr XXXVIII/325/2013 Rady Gminy Korzenna z dnia 12 grudnia 2013r w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „nr 3- Niecew/Lipnica Wielka” (Dz.U.Woj. Małopolskiego z 24.12.2013r, poz.7811)

3. Uchwałą Nr XXXVIII/326/2013 Rady Gminy Korzenna z dnia 12 grudnia 2013r w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „nr 9- Mogilno/Posadowa”.(Dz.U.Woj. Małopolskiego z 24.12.2013r, poz. 7812)

Zmiany z 2014r :

- **Plan Nr 1 - KORZENNA** - ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 15 lipca 2014r , **poz. 3955**
- **Plan Nr 3 – NIECEW/LIPNICA WIELKA** – ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 15 lipca 2014r , **poz. 3956**
- **Plan Nr 4 - LIPNICA WIELKA** -ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 15 lipca 2014r**, poz.3957**
- **Plan Nr 5 - JASIENNA/KORZENNA/LIPNICA WIELKA** ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 15 lipca 2014r , **poz. 3958**
- **Plan Nr 6 - ŁĘKA /KONIUSZOWA** -ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 14 lipca 2014r**, poz.3907**
- **Plan Nr 7 - SIEDLCE / SŁOWIKOWA** ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 15 lipca 2014r , **poz. 3959**
- **Plan Nr 8 - TRZYCIERZ** ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 15 lipca 2014r , **poz. 3960**
- **Plan Nr 9- MOGILNO/POSADOWA** ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 14 lipca 2014r , **poz. 3908**
- **Plan Nr 10- KONIUSZOWA** ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 14 lipca 2014r, **poz. 3909**
- **Plan Nr 11 - ŁYCZANA / JANCZOWA** ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 14 lipca 2014r , **poz. 3910**
- **Plan Nr 12 - MIŁKOWA/JANCZOWA** - ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 15 lipca 2014r , **poz. 3961**
- **Plan Nr 14 – MOGILNO/POSADOWA (Podlas)** ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 23 września 2014r , **poz. 5194**

oraz uchwały dla kolejnych zmian planów dla planu Nr 6 i 7 zatwierdzonych :

1.Uchwałą Nr XLVI/422/2014 Rady Gminy Korzenna z dnia 30 października 2014r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Gminy Korzenna pod nazwą **nr 6 –Łęka /Koniuszowa**" (Dz.U.Woj. Małopolskiego z 19.11.2014r, poz.6576)

2.Uchwałą Nr XLVI/421/2014 Rady Gminy Korzenna z dnia 30 października 2014r w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „**nr 7 - Siedlce/Słowikowa**" (Dz.U.Woj. Małopolskiego z 19.11.2014r,poz.6575).

Zmiany z 2016r :

1. Uchwałą Nr XVI/146/2016 Rady Gminy Korzenna z dnia 30 maja 2016r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą **„ nr 1 – Korzenna"** (Dz.U.Woj. Małopolskiego z 22.06.2016 r, poz.3680)
2. Uchwałą Nr XVI/147/2016 Rady Gminy Korzenna z dnia 30 maja 2016r w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „**nr 8 – Trzycierz** " (Dz.U.Woj. Małopolskiego z 22.06.2016 r, poz.3681).

27.2. OBSZARY, DLA KTÓRYCH ISTNIEJE OBOWIĄZEK SPORZĄDZENIA PLANÓW MIEJSCOWYCH

Na obszarze gminy Korzenna nie wyznacza się obszarów, dla których obligatoryjne jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

27.3. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Na terenie gminy nie zostały wyznaczone obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Obecnie nie zostały podjęte uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku, gdy sporządzenie planu jest zadaniem obligatoryjnym, a obecnie obowiązujące plany nie uwzględniają planowanych realizacji, należy sporządzić zmianę miejscowego planu zagospodarowania dla lokalizacji tych założeń.

Konieczność przystąpienia do zmian w zakresie zapisów ustaleń planów wynika z dostosowania obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego do obowiązujących przepisów prawa.

28. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Mając na uwadze racjonalne wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej ustala się następujące zasady gospodarowania:

- konsekwentne zwiększanie areałów gospodarstw rolnych, w tym poprawa struktury obszarowej i przeciwdziałanie rozdrobnieniu gospodarstw rolnych,
- utrzymanie dotychczasowego przeznaczenia i użytkowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- odłogowane tereny rolne należy przeznaczyć na przydomową zieleń o różnych formach zagospodarowania, trwałe łąki nieprodukcyjne lub zalesienia oraz zieleń nieurządzoną,
- rozwijanie działalności agroturystycznej i rolnictwa ekologicznego,
- w przypadku zainwestowania obszarów zmeliorowanych należy przebudować system melioracji wodnej w sposób umożliwiający jego prawidłowe funkcjonowanie oraz zapewniający zachowanie ciągłości układu i swobodny przepływ wód,
- na obszarach rolnych dopuszcza się zabudowę zagrodową oraz obiekty i urządzenia, służące obsłudze działów specjalnej produkcji rolnej,
- na obszarach rolnych dopuszcza się lokalizację infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- na obszarach gruntów ornych oraz wzdłuż cieków powierzchniowych, przepływających przez obszary rolne należy zachować i wprowadzać zadrzewienia i zakrzewienia, jako elementy lokalnego układu powiązań ekologicznych,
- należy chronić kompleks dobrych gleb II i III klasy bonitacyjnej przed degradacją i jego zainwestowaniem na cele nierolnicze,
- należy chronić grunty rolne przed erozją wodną i wietrzną poprzez wykorzystywanie zadrzewień śródpolnych oraz zadarnienia wzdłuż cieków,
- należy dążyć do ograniczenia nawożenia gruntów i stosowania środków ochrony roślin, zachowania niezadrzewionych łąk i pastwisk, szczególnie na obszarach podmokłych.

Na rysunku studium wskazane zostały obszary o przewadze gruntów wysokich klas bonitacyjnych. Oznaczenie to posiada charakter wyłącznie informacyjny. Przed sporządzeniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy szczegółowo przeanalizować klasoużytki dla poszczególnych działek.

Leśna przestrzeń produkcyjna

Na obszarach lasów stanowiących własność Skarbu Państwa zrównoważoną gospodarkę leśną należy prowadzić w oparciu o plany urządzania lasu dostosowane do szczególnych warunków siedliskowych. W przypadku lasów nie będących własnością Skarbu Państwa działalność gospodarczą regulują uproszczone plany urządzania lasów i inwentaryzacja lasów.

Ponadto dla lasów ustala się następujące zasady gospodarowania:

- sukcesywne zwiększenia areału gruntów leśnych (w szczególności zaleca się zalesić obszary przyległe do istniejących kompleksów leśnych),
- rozwój ekosystemu leśnego poprzez uzupełnianie drzewostanu gatunkami rodzimymi,
- zachowanie i ochrona łąk i polan śródleśnych,
- dążenie do łączenia izolowanych enklaw leśnych,
- ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne,
- przy rozpatrywaniu wniosków o przeznaczenie terenów leśnych na cele nieleśne, rozważenie możliwości zalesienia innego obszaru o podobnym areale,
- dopuszcza się nowe podziały i scalenia gruntów leśnych,
- pozostawienie stref wolnych od zabudowy wzdłuż granicy lasów,
- dopuszcza się budowę szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych i miejsc odpoczynku oraz innych obiektów ułatwiających ruch turystyczny i rekreację.

29. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na terenie gminy Korzenna obszary zagrożenia powodziowego występują głównie w obrębie doliny rzeki Białej, zwłaszcza na odcinku znajdującym się w powyżej i poniżej ujścia potoku Jasienianka do Białej. Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego przekazanymi w 2015 roku przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej jednostkom administracji samorządowej, w dolinie Białej występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, dla których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat

(Q1%). Obszary te obejmują głównie tereny pomiędzy linią brzegu rzeki Białej a wałami przeciwpowodziowymi. Obszary te zostały wskazane na rysunku studium.

Należy uwzględnić obowiązek utrzymania i modernizacji istniejących wałów przeciwpowodziowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia określone w przepisach odrębnych, dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

Na terenie gminy Korzenna znajdują się również obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, których występowanie ma ścisły związek z niestabilnościami na obszarach o znacznym spadku terenu, szczególnie na obszarach niepokrytych szatą roślinną. Karpacki Oddział Państwowego Instytutu Geologicznego zarejestrował licznie występujące na obszarze gminy osuwiska, których występowanie obrazują „Mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi".

Ustala się następujące zasady gospodarowania na obszarach narażonych na osuwanie się mas ziemi:

- zasady utrzymania i modernizacji istniejącej zabudowy należy określić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- zakłada się wprowadzenie zakazu zabudowy na osuwiskach aktywnych i okresowo aktywnych,
- zakłada się sporządzenie dokumentacji geologiczno-inżynierskiej dla wszystkich przedsięwzięć inwestycyjnych realizowanych na terenach osuwisk i terenach zagrożonych ruchami masowymi, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zakłada się właściwe prowadzenie gospodarki rolnej polegające na ograniczeniu zabiegów agrotechnicznych,
- zakłada się wprowadzenie trwałej szaty roślinnej jako naturalnego zabezpieczenia obszarów narażonych na ruchy masowe ziemi poprzez zalesienie, zadrzewienie, zakrzewienie lub założenie na takich gruntach trwałych użytków zielonych,
- należy uregulować gospodarkę wodną poprzez właściwą organizację systemu odprowadzania wód opadowych, w tym budowę, rozbudowę i modernizację kanalizacji deszczowej,
- należy dążyć do minimalizacji wycinki drzew w zwartych kompleksach leśnych,
- dopuszcza się budowę zapór przeciwosuwiskowych.

30. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na obszarze gminy Korzenna nie występują obszary ani obiekty, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

31. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

Na obszarze gminy Korzenna nie występują obszary pomników zagłady ani ich strefy ochronne.

32. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Przekształcenia to szereg kompleksowych działań ukierunkowanych na uporządkowanie bądź zmianę istniejącego zagospodarowania lub użytkowania terenu. Zabiegi te odnoszą się do zmiany funkcji obszaru (użytkowanie), zmian w układzie przestrzennym danego terytorium (zabudowa, układ urbanistyczny) lub funkcji i przestrzeni jednocześnie.

Pod pojęciem rehabilitacji rozumie się działania podejmowane na obszarach zdegradowanych i zdewastowanych mających na celu przywrócenie obszarowi jego funkcji lub walorów kulturowych (rewitalizacja), co w konsekwencji zapewni możliwość rozwoju przy jednoczesnym wykorzystaniu czynników endogenicznych. Rehabilitacja obszarów o dużej wartości przestrzennej, społecznej i ekonomicznej stanowi podstawę przywrócenia ładu przestrzennego na tych obszarach, ale jednocześnie wpływa na ożywienie obszaru jako całości, a nie tylko obszaru rehabilitowanego.

Rekultywacja obejmuje wszystkie działania związane z nadaniem lub przywróceniem obszarom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości przyrodniczych lub użytkowych. Obejmuje ona szereg działań związanych z ukształtowaniem terenów, odtworzeniem lub przywróceniem właściwości gleb, uregulowaniem stosunków wodnych oraz stworzeniem/odtworzeniem sieci dróg.

Remediacja to poddanie gleby, ziemi i wód gruntowych działaniom mającym na celu usunięcie lub zmniejszenie ilości substancji powodujących ryzyko, ich kontrolowanie oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się, tak aby teren zanieczyszczony przestał stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, z uwzględnieniem obecnego i, o ile jest to możliwe, planowanego w przyszłości sposobu użytkowania terenu. Obejmuje ona działania

związane z oczyszczaniem gleby, ziemi i wód gruntowych przy użyciu metod fizykochemicznych lub biologicznych. Remediacja nie odnosi się do standardów jakości, choć stanowiących precyzyjny punkt odniesienia, jednakże w praktyce mogących przesądzać o konieczności poniesienia niewspółmiernych nakładów finansowych w celu zapewnienia bardzo wysokich parametrów jakościowych, niespotykanych zwłaszcza na terenach przemysłowych.

33. OBSZARY ZDEGRADOWANE

Obszar gminy Korzenna charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem i wewnętrzną niespójnością społeczną i funkcjonalno-przestrzenną. W gminie występują obszary, charakteryzujące się cechami „obszarów zdegradowanych", w myśl ustawy o rewitalizacji (Dz. U. 2017, poz. 1023 z późn. zm.), na których występują negatywne zjawiska społeczne oraz niekorzystne zjawiska gospodarcze, środowiskowe, funkcjonalno-przestrzenne lub techniczne.

Obszary zdegradowane wyznaczone na mocy Uchwały nr XIX/185/2016 Rady Gminy Korzenna z dnia 28 października 2016 r. zostały wskazane na rysunku studium. Zasięg obszarów wymagających rewitalizacji został skonkretyzowany poprzez wyodrębnienie podobszarów, cechujących się znacznym nawarstwieniem zjawisk negatywnych.

34. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 kW, A TAKŻE ICH STREFY OCHRONNE

Na terenie gminy Korzenna wyznaczono obszary, na których mogą być rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej
100 kW oraz ich strefy ochronne (fotowoltaika), lokalizację przedstawiono na rysunku Studium.

Ponadto dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii na obszarach PU oraz wyznacza się strefy ochronne będące granicą tych obszarów.

Wszystkie oddziaływania urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych muszą zawierać się w granicach wyznaczonych stref ochronnych.

Na obszarach opisanych powyżej, jak również na obszarze całej Gminy Korzenna, zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Budowa farm fotowoltaicznych w znaczący sposób wpłynie na poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, będąc tym samym narzędziem do realizacji postanowień Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu oraz Protokołu z Kioto. Ponadto realizacja wspomnianej inwestycji przyczyni się do realizacji pakietu klimatycznego, zgodnie z którym do 2020 roku 20% energii powinno pochodzić ze źródeł odnawialnych.

35. TERENY ZAMKNIĘTE

Na terenie gminy Korzenna nie występują tereny, przez które przebiegają linie kolejowe, jako tereny zamknięte.

36. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM

Na obszarze gminy Korzenna nie występują obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym.

UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ I SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

Podstawę do sporządzenia niniejszego studium stanowi Uchwała Rady Gminy Korzenna nr VII/53/2015 z dnia 1 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w granicach administracyjnych gminy Korzenna.

Projekt studium został sporządzony zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz.1073 z późn. zm.) oraz z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. nr 118, poz. 1233).

Przeprowadzona analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Korzenna wykazała konieczność dokonania aktualizacji uwarunkowań i wskazania nowych kierunków zagospodarowania przestrzennego, w dostosowaniu do aktualnych potrzeb rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

Rozwiązania zaproponowane w niniejszym dokumencie służą przede wszystkim dostosowaniu polityki przestrzennej gminy do wymogów cytowanej wyżej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz istniejących uwarunkowań rozwoju. Kierunki zmian w polityce przestrzennej gminy uwzględniają zarówno oczekiwania władz samorządowych jak i mieszkańców oraz pozwalają na zachowanie zasad zrównoważonego rozwoju i kształtowanie ładu przestrzennego.

Przyjęte w studium kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy zostały oparte na analizie istniejącego zagospodarowania, obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz na prognozie potrzeb i celów rozwojowych gminy.

W strukturze docelowych jednostek terenowych wyróżniono następujące ich typy funkcjonalne (przeważające przeznaczenie):

- obszary mieszkaniowe, zabudowa jednorodzinna,
- obszary mieszkaniowe, zabudowa wielorodzinna z usługami,
- obszary zabudowy rekreacji indywidualnej,
- obszary usług,
- obszary usług publicznych,
- obszary usług sportu i rekreacji,
- obszar usług turystyki,
- obszary produkcyjno-usługowe,
- obszary eksploatacji surowca,
- obszary obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych,
- obszary infrastruktury technicznej,
- obszary infrastruktury technicznej – oczyszczalnie ścieków,

- obszary cmentarzy,
- obszary zieleni wysokiej, zadrzewienia,
- obszary leśne/dolesienia,
- obszary rolne użytków zielonych,
- obszary rolne,
- obszary wód,
- obszar lądowiska.

Przyjęte w studium rozwiązania mają na celu umożliwienie rozwoju gminy i poprawę jakości życia mieszkańców z jednoczesnym zachowaniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego oraz poszanowania dziedzictwa kulturowego.

Zostało to zapewnione m.in. poprzez:

- wskazanie obszarów pod rozwój infrastruktury technicznej – rozbudowa i modernizacja istniejących sieci infrastruktury technicznej,
- wskazanie obszarów przeznaczonych pod zabudowę, głównie mieszkaniową, usługową i produkcyjną,
- wskazanie obszarów pod lokalizację urządzeń sportowych i turystyczno-rekreacyjnych,
- ochronę walorów przyrodniczych,
- ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- uwzględnienie ponadlokalnych zadań publicznych.

W celu kształtowania ładu przestrzennego m.in. w rozwiązaniach dotyczących rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej przyjęto zasadę nie rozpraszania zabudowy poza ukształtowane istniejące zespoły osadnicze. Rozwój przestrzenny osadnictwa powinien polegać na uzupełnianiu istniejącej struktury osadniczej oraz jej rozbudowę poprzez dołączanie nowych obszarów przylegających do niej. W pierwszej kolejności pod zabudowę przeznaczone zostały obszary o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostek osadniczych, a dopiero w dalszej - obszary w najwyższym stopniu przygotowanych do zabudowy (obszary charakteryzujące się najlepszym dostępem do sieci komunikacyjnej oraz najlepszym stopniem wyposażenia w sieci wodociągowe, kanalizacyjne, elektroenergetyczne, gazowe, ciepłownicze oraz sieci i urządzenia telekomunikacyjne, adekwatnych dla nowej, planowanej zabudowy). Wyboru nowych obszarów przeznaczonych pod zabudowę dokonano w oparciu o zasadę minimalizowania transportochłonności układu przestrzennego oraz w sposób, umożliwiający mieszkańcom maksymalne wykorzystanie publicznego transportu zbiorowego jako

podstawowego środka transportu oraz ułatwiającego przemieszczanie się pieszych i rowerzystów.

Zgodnie z art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późn. zm.), studium nie stanowi aktu prawa miejscowego, jest jednak podstawowym dokumentem planistycznym kształtującym politykę przestrzenną oraz wyznaczającym kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Niniejsze studium stanowi więc dokument kierunkowy, określający wytyczne przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, programów inwestycyjnych i operacyjnych oraz innych przedsięwzięć związanych z zarządzaniem przestrzenią. Dzięki temu pozwala na prowadzenie gospodarki przestrzennej w sposób przemyślany, świadomy i przede wszystkim jednolity oraz rozważne planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Granice poszczególnych obszarów odpowiadają dokładnością skali mapy. Ich uściślenie oraz dostosowanie do granic ewidencyjnych nieruchomości nastąpi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

PODSTAWY PRAWNE

- Uchwała Nr VII/53/2015 Rady Gminy Korzenna z dnia 1 czerwca 2015 r. w sprawie przystąpienia do opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy Korzenna;
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r., Nr 118, poz. 1233);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 2222 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (j.t. Dz. U. z 2018 r. poz. 142 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 2187 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2018 r. poz. 21 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161);
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 2101);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 124);

- Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie (Dz. U. z 2000 r. Nr 63 poz. 735 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r. poz. 640);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (j.t. Dz. U. z 2015 r. poz. 1422);
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (j.t. Dz. U. z 2014 r. poz. 1227 z późniejszymi zmianami).

LITERATURA

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego przyjęty Uchwałą Nr XV/173/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 22 grudnia 2003 r.;
- Strategii Rozwoju Małopolski na lata 2011 - 2020, przyjęta Uchwałą Nr XII/183/11 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 września 2011 r.;
- Strategia Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego na lata 2011 - 2020, przyjęta Uchwałą Nr 128/XI/2011 r. z 16 grudnia 2011 r.;
- Strategia Rozwoju Gminy Korzenna na lata 2013 – 2020, przyjęta Uchwałą Nr XXVIII/248/2013 Rady Gminy Korzenna z dnia 12 lutego 2013 roku;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Korzenna na lata 2015 – 2020, przyjęta Uchwałą Nr VII/45/2015 Rady Gminy Korzenna z dnia 1 czerwca 2015 r.;
- Plan Gospodarki Odpadami na lata 2004 – 2011 wraz z prognozą do roku 2015, przyjęty Uchwałą Nr XIX/116/2004 Rady Gminy Korzenna z dnia 2 grudnia 2004 r.;
- Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Korzenna wraz ze szczegółową inwentaryzacją;
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Nowosądeckiego na lata 2012 – 2015 z perspektywą do roku 2019, przyjęty Uchwałą Nr 139/XIII/2012 Rady Powiatu Nowosądeckiego z dnia 10 lutego 2012 r.;
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Korzenna na lata 2004 - 2015, przyjęty Uchwałą Nr XIX/116/2004 Rady Gminy Korzenna z dnia 2 grudnia 2004 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna, przyjęte Uchwałą Nr III/20/2002 Rady Gminy Korzenna z dnia 30 grudnia 2002 r.;
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „nr 1-Korzenna”, przyjęty Uchwałą Nr XXIX/173/2005 Rady Gminy Korzenna z dnia 5 grudnia 2005 r. (z późniejszymi zmianami);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „nr 2-Wojnarowa”, przyjęty Uchwałą Nr XXIX/174/2005 Rady Gminy Korzenna z dnia 5 grudnia 2005 r. (z późniejszymi zmianami);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „nr 3-Niecew/Lipnica Wielka”, przyjęty Uchwałą Nr r XXIX/175/2005 Rady Gminy Korzenna z dnia 5 grudnia 2005 r. (z późniejszymi zmianami);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „nr 4-Lipnica Wielka”, przyjęty Uchwałą Nr XXIX/176/2005 Rady Gminy Korzenna z dnia 5 grudnia 2005 r. (z późniejszymi zmianami);

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „nr 5-Jasienna/Korzenna/Lipnica Wielka”, przyjęty Uchwałą Nr XXIX/177/2005 Rady Gminy Korzenna z dnia 5 grudnia 2005 r. (z późniejszymi zmianami);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „nr 6-Łęka/Koniuszowa”, przyjęty Uchwałą Nr XXIX/178/2005 Rady Gminy Korzenna z dnia 5 grudnia 2005 r. (z późniejszymi zmianami);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „nr 7-Siedlce/Słowikowa”, przyjęty Uchwałą Nr XXXII/200/2006 Rady Gminy Korzenna z dnia 31 marca 2006 r. (z późniejszymi zmianami);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „plan 8-Trzycierz”, przyjęty Uchwałą Nr XXXI/188/2006 Rady Gminy Korzenna z dnia 6 marca 2006 r. (z późniejszymi zmianami);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „plan nr 9-Mogilno/Posadowa”, przyjęty Uchwałą Nr XXXI/189/2006 Rady Gminy Korzenna z dnia 6 marca 2006 r. (z późniejszymi zmianami);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „plan nr 10-Koniuszowa”, przyjęty Uchwałą Nr XXXII/201/2006 Rady Gminy Korzenna z dnia 31 marca 2006 r. (z późniejszymi zmianami);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „plan 11-Łyczana/Janczowa”, przyjęty Uchwałą Nr XXXI/190/2006Rady Gminy Korzenna z dnia 6 marca 2006 r. (z późniejszymi zmianami);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „plan 12-Miłkowa/Janczowa”, przyjęty Uchwałą Nr XXXI/191/2006 Rady Gminy Korzenna z dnia 6 marca 2006 r. (z późniejszymi zmianami);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „plan nr 13-Bukowiec/Jasienna”, przyjęty Uchwałą Nr XXXI/192/2006 Rady Gminy Korzenna z dnia 6 marca 2006 r. (z późniejszymi zmianami);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Korzenna pod nazwą „plan 14-Mogilno/Posadowa (Podlas)”, przyjęty Uchwałą Nr XXXI/193/2006 Rady Gminy Korzenna z dnia 6 marca 2006 r. (z późniejszymi zmianami);
- Rejestr zabytków nieruchomych woj. małopolskiego (podział na gminy i powiaty);
- Ewidencja zabytków;
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Korzenna, przyjęta Uchwałą nr IV/17/2015 Rady Gminy Korzenna z dnia 23 stycznia 2014 r.;
- Geografia regionalna Polski, Jerzy Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000;

- Opracowania Głównego Urzędu Statystycznego;
- Dane ze strony internetowej Urzędu Gminy w Korzennej, www.korzenna.pl